Balla Ede-Zsolt

SZENT FÖLDÜNK RAJZA

Székelyudvarhely
2010

www.huref.ro
www.zoldsziv.ro/szentfoldrajz
ballaede@yahoo.com

A szerző kérésre bemutató előadást tart a témáról.

Kiadó: Tipographic Kft., Csíkszereda

ISBN: 978-606-8235-02-8

Nyelvi lektor: Fábián Lajos
DTP & layout: Top Invest Kft., Székelyudvarhely

Székelyudvarhely, 2010

Egy nap Buddhát halálosan megfenyegette Angulimal, a bandita.

- Akkor légy olyan kedves, és teljesítsd utolsó kívánságomat – kérte Buddha. – Vágd le azt az ágat.

A bandita kardjának egyetlen suhintásával levágta, majd azt kérdezte:

- És most?

- Tedd vissza! – kérte Buddha.

A bandita felnevetett:

- Ha azt hiszed, hogy ezt bárki is meg tudná tenni, akkor bolond vagy.

- Ellenkezőleg. Te vagy a bolond, amiért azt hiszed, hogy hatalmas vagy, mert sebesíteni és rombolni tudsz. Pedig az gyerekjáték. Aki igazán hatalmas, teremtésre és gyógyításra is képes.

A jó, ha útjára engeded, mindég legyőzi a rosszat, mint ahogy a fény legyőzi a sötétséget. Mondom, ha útjára engeded. Mint ahogy a tiszta tükör útjára engedi a napfényt, odatükrözi, ahova irányítod. A tiszta tükör. Vakult tükörben elvész a napfény, gyerek. Igyekezz hát, hogy tiszta tükör lehess, amilyennek Isten megteremtett, s akkor tied lesz az Ő jóságos ereje, tied lesz mindég, továbbsugárzásra.

Emlékszel, mit tanítottam neked a minap azzal a kicsi üveggel, amit ott leltünk az ösvény szélén? A nap ránézett a kicsi üvegre, s a kicsi üveg alávetette a fényt a szakadék aljára, ahova a nap sugara másként el nem jutna soha. Emlékszel? Nahát. Mondtam volt azt is, és ezt soha el ne feledd, hogy olyanok vagyunk mi is, mint az a kicsike törött üveg. Isten fényét kell beletükröznünk az emberi világ sötétségébe, s ha ezt megtesszük, eleget tettünk a parancsnak, ami világra hozott, s a parancsadó Úristen megvédelmez minden veszedelemtől. De ha nem tesszük meg, amit az Úr parancsolt, akkor semmirevaló szemét vagyunk mi is, akárcsak az a törött üveg az út szélén, amit sárba tapos a jószág.

Bizony, erre teremtette volt Isten az embert s nem egyébre, hogy Isten képében járva eleget tegyen a parancsnak, s végezze a jót ezen a földön. Csakhogy az ember elméje elbutult, akár a rozsdás balta éle, s lelke is megvakult, mint az ócska tükör, mely nem tud fényt tükrözni többé. Vergődik vakságában, egymást pusztítja.

Ijedelmében kitalálta a gonoszságot, s egymásra szabadította saját kitalálását. Mert Isten nem teremtett rosszat, s amit Isten nem teremtett, az nincs. Érted? Nincs. Emberi elképzelés mindössze, mint a köd, ami nincs, és mégis elrejti szemed elől az erdőt. De amíg az ember maga meg nem tagadja a rosszat, amit kitalált, addig hiába várja, hogy elmenjen, mert nem mehet el, ami nincs, igaz?

Nem válthatjuk meg a világot, mert minden ember önmagában hordozza a maga megváltását, és senki más nem végezheti el helyette.

A félelem nem Istentől való. Aki legyőzi, az legyőzte magát a gonoszat. A félelem az ember legnagyobb ellensége. Odalent félelem uralkodik, gyerek. Félelem és sötétség.

Tükrözd az Istent, és ne félj semmitől.

részlet Wass Albert: Hagyaték c. művéből

TARTALOM

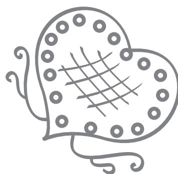
Bevezetés

A szakrális földrajz legfontosabb üzenete Tamási Áron híres mondatával könnyen megvilágítható: *azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne.* Igen ám, de hol van az a bizonyos otthon? És milyen az az otthon?

Abban a szerencsében van részem, hogy az Aranyos Szegelet karjában, Tündérek Kertjének zugában, Istentől megáldott szép helyen, székelyek földjén láttam meg a napvilágot. Nem csoda hát, hogy egészen kis koromtól kezdve szerettem kirándulni, vonzott a természeti környezet és a táj. Szerettem órákat eltölteni erdőn-mezőn, barangolni, fényképezni, nézni a világ szépségeit. Hamar lelkembe ivódott egy különleges érzés, szavakkal ki sem fejezhető talán, melyet leginkább boldogságként foghatok fel, örömeként annak, hogy részese lehetek a Teremtett Mindeneknek.

Az iskolában a természeti tantárgyak, mint például a biológia és a földrajz álltak közel hozzám. Éreztem valahol legbelül, hogy ha felnövök, valami olyasmi munkám lesz, ami kapcsolódik a természethez.

Azután – idő teltével – megláttam a bajokat is bolygónkon. Szembesültem a globális környezeti problémákkal, azok mindenhova befészkelő hatásaival és következményeivel. Nem volt kérdés számomra, hogy környezetvédő leszek. Tizenegy évesen tagja lettem a Zöld Szív Ifjúsági Természetvédő Mozgalomnak, melyen belül később megalapítottam a Székelyföldi Ágat.

Az egyetemen vidékfejlesztést és általános szociológiát tanultam. Világos lett előttem sok minden, összefüggéseiben kezdtem látni a dolgokat. Megérett bennem a felismerés a holisztikus szemléletre, arra az alapgondolatra, hogy minden mindennel összefügg, és semmi sincs másoktól különváló módon. Éreztem, hogy a természet védelme sokkal több annál, mint egyesületi munka, szakmabeli, pénzbeli vagy tudományos kérdés – a természetvédelem életmód, tudatosság és műveltség kérdése.

Tájékozódni kezdtem tehát saját műveltségünk megismerése irányában. A szerves műveltség látásmódja, magyar nemzeti kultúránk rétegeinek mélysége nagy hatással volt rám. Megadta azt az alapot, melyen szilárdan lehet állni az élet bármely sodrában, csak éppen élni kell vele. Sajnos azonban elenyésző kevesen törekszünk erre – egyelőre.

Ma a fogyasztói társadalom világát éljük. Az van, amit megvehetsz, illetve pénzért bármit megvehetsz. Elfelejtettük a lelki-szellemi értékeinket – az anyagi értékeket, érdekeket hajszoljuk, bálványozzuk, és mindeközben maga az élet látja kárát: folyamatosan sorvad, pusztul.

Ez a társadalom életet fogyaszt, fagyaszt, természetellenes, modern szóval élve nem fenntartható. Beteges életmódot folytatunk, és közben csodálkozunk, hogy az emberiség történelme során talán soha nem volt ennyi betegség és ennyi beteg ember.

Beteg környezetben beteg a társadalom. Fölborult az ökológiai egyensúly, súlyos csapást szenvedett bolygónk immunrendszere is, és beteg lett a természeti környezet.

Innen jött a gondolatmenet, miszerint ha beteg a természet, gyógyításra szorul. Ekképp tehát a természetvédelem nem egyéb, mint „természetgyógyászat". Így használnunk ajánlott a természetgyógyászati alapfogalmakat, miként például a láthatatlan világ, lélek vagy energia.

A szent földrajz – latinosan szakrális földrajz – vállalja fel a világ holisztikus térképezését, egyensúlyba hozva a lelki, szellemi és testi részeit a létezésnek. Olyan képet nyújt a bennünket körülvevő világról, mely segítségével könnyebben választ kapunk feltett kérdéseinkre: miért pont *itt*, miért pont *ekkor* születtünk? Hol a *helyünk* a világban?

Szent földrajzunk ismerete nem csupán tüneti kezelést, hanem valódi gyógyulást kínál mindannyiunknak, egy tisztább, boldogabb élet érdekében.

Kérdések, tények és tényítéletek

Azért kutatjuk a világot, mert sok mindent nem ismerünk. Amit nem ismerünk, attól félünk, és a félelem a legnagyobb akadálya az ember boldogulásának. Úgy gondolom, hogy az élet értelme a boldogság, de boldog csak akkor lehet az ember, ha nincsen benne félelem. Ameddig félünk valamitől, addig nem leszünk képesek boldogok lenni.

A szent földrajz a láthatatlan világ *kérdéseivel* foglalkozik, emelkedett szinten ad válaszokat, melyek értelmezése gyakran egyénről egyénre változó. Nagyon fontosnak tartom tehát kihangsúlyozni a *tény és tényítélet* közötti különbséget, mert e kevésbé kézzelfogható témakörben is léteznek mindenki számára ellenőrizhető adatok.

A tudomány *tényként* kezeli azt, mikor egy kérdésben több nézőpontból, többen is ugyanarra a megállapításra jutnak. A feltett kérdésre a válasz mindig azonos – vagyis objektív, személytelen. A tények elemzése során születnek a *tényítéletek*. A tényítélet azonban nem tény, hanem a kutató egyéni megítélése a dolgokról – tehát szubjektív. A tényítéleteket pedig személyes vonásuk miatt gyakran felülbírálják.

Számomra a legfontosabb kérdések e témakörben a következők:

- Mi a szent földrajz? Milyen eszközöket használ?
- Hogyan működik a világ?
- Hogyan kell együtt élni a tájjal, a bennünket körülvevő természettel?
- Mit üzen számomra otthonom, a Kárpát-medence szent földrajza?
- Mit rontottunk el?
- Hogyan lehetünk újra egészségesek?

A kapott válaszok esetében törekszem mindig különbséget tenni tények és tényítéletek között. Kérek mindenkit, hogy a bemutatott tényeket saját maga is értékelje, véleményezze. Az általam közölt tényítéleteket nem elhinni kell, hanem a dolgokat személyesen meg kell tapasztalni. Nem elég *hinni* valamiben, *tudni* is kell. Ha ismered lakhelyed szakrális földrajzát, otthon leszel a világodban.

Szeretném, ha minden Kárpát-medencei embertársam képet alkotna magának e hely szentségéről, és ehhez méltóan élné mindennapjait. Ebben az esetben bízhatunk abban, hogy e sok sebből vérző haza gyógyulására Isteni Segítséget kapunk.

Miről szól
a szent földrajz?

Miről szól a szent földrajz?

A szent földrajz fogalma

A hivatalos felosztás szerint a földrajztudomány vagy **földrajz** *(geográfia)* a földtudományok egy részterülete. A szilárd kéreg (litoszféra), a vízburok (hidroszféra) és a levegőburok (atmoszféra) szövedéke alkotja a bioszférát, az élet színterét. Az itt lezajló természeti és társadalmi folyamatok által kialakított rendszerek elrendeződéseivel és törvényszerűségeivel foglalkozó tudomány a földrajztudomány.

A földrajz két fő ága a természetföldrajz és a társadalomföldrajz.

A földrajz a *föld rajza:* képet ad arról, hogy a földön mi hol van, hol mi van.

A földrajz bolygónk *testiség* szintű bemutatásával foglalkozik: hol vannak a hegyek és tengerek, altalajkincsek, emberi települések stb. Anyagi (materiális) minősége miatt *mennyiségekkel*, mérhető, számszerűsíthető adatokkal foglalkozik.

A **szent** szó részint az *elkülönítettség*, részint a *tökéletesség* fogalomkörébe tartozó személyek, dolgok és fogalmak jelölésére használatos kifejezés. A szentség a hétköznapin túlmutató, emelkedett *szint*, Teremtés-közeli *minőség*. A szent szó töve a szín, melynek alapjelentése az egyenesség (*szín*ről *szín*re, fel*szín*) és a tisztaság (*szín*tiszta igazság). A szín szorosan kötődik a *fényhez* és a látáshoz (szem). A keleti kultúrkör a szent fogalmát *megvilágosodásként* jelzi, mely az álomból való felébredés és tisztánlátás állapota.

A **szent földrajz** (szakrális földrajz) bolygónk *szellemiség és lelkiség* szintű bemutatásával foglalkozik, a spirituális világ fizikai világunkra való rávetülésének rajzát adja. Finomanyagi (szupramateriális) és energetikai léte miatt *minőségekkel*, nem mérhető vagy számszerűsíthető adatokkal dolgozik. A szent földrajz a *„láthatatlan világ” energiarendszereit és működését vizsgálja a téridőben, a szellemi szintről (Teremtőtől) érkező életerő eloszlását az anyagi világba és vissza.* A szakrális földrajz világa hasonlatos az ezoterikus iskolák energiamezőkről (auráról, csakrákról, energiavezetékekről, meridiánokról vagy akupunkturális pontokról) szóló tanításaihoz. A világegyetemet *élő minőségként kezeli*, és az élő mindenségben a Földet élőlénynek tekinti. Miként a természetben élő népek vallanak róla: a folyók az ő erei, a talajok a bőre, a kőolaj, kőszén a zsírja stb.

Fontos különbség az ezoterikus iskolák és a szent földrajz között a *lépték*. Míg az első az *egyéni* üdvözülés, a szent földrajz a *közösségi* üdvtörténet síkján közelíti meg a létezést.

A szent földrajz szemlélete *teljességre törekvő* (holisztikus). Állítja a látható és láthatatlan világ egységét, szétválaszthatatlanságát, a dolgok minden szinten való szoros összefonódását. Minden műveltség tudja, hogy az ember nem csupán hús és vér, hanem test-lélek-szellem hármasságának (*harmóniájának*) egysége.

A szent földrajz *nemcsak térbeli dolgokkal, hanem az időbeli változásokkal is foglalkozik.* Megközelítésében sem a tér, sem az idő nem homogén, mindkettőnek minősége van. Ezért lehetséges, hogy egyazon földrajzi pont az idő múlásával más és más tulajdonságot, minőséget mutat.

A szent földrajz alapja, hogy a *tér* középpontból való *ter*jedése, ki*ter*jedése és *ter*ülése nem egyenletes, ezért a *tér két pontja között minőségi különbség van.* A szakrális világkép számára a mindenség egy *céllal, rendezettséggel* és mindenekelőtt *létezéssel* ellátott szerves egész, amelyben a szent történés nevében mindennek kezdete, végcélja és jelentősége van.

A geográfia és a szent földrajz közötti különbség megmutatkozik a *tájékozódásnál, tájolásnál* is. Míg a hagyományos földrajz viszonyítási pontja az *észak*, addig a szent földrajz a *kelet* irányához igazodik. *Orientál* – betájol, keletel, mert az orient keletet jelent. A keleti irány szakrális lényege pedig a fény megszületése, az élet indulása. A kelet szavunk töve a *kel,* melynek alapjelentése felemelkedés, kiemelkedés. Ez az alapjelentés ragozódik tovább a fel*kel*, *költ*, *költő*, *kel*et, ki*kel*et, *kel*etkezik stb. szavunkban. (Érdemes elgondolkozni például a reggel szavunk jelentésén. Egyik lehetséges megfejtés a re-kel felosztás, ahol Re az egyiptomi napisten neve, a kel pedig a kiemelkedés szava. Tehát akkor van reggel, amikor Re kel! Ráadásul a reggel egyszerre térbeli meghatározás, mert elmondja, hogy mikor és hol történik az adott esemény.)

A szent földrajz számára ugyancsak fontos fogalom a *közép (központ, középpont),* mely téren és időn kívüli szent tér. Abszolút differenciálatlan, osztatlan teljesség. A közép a Teremtés megkezdéséhez szükséges „abszolút nulla" pont. Lehetséges helye minden olyan *áttörési pont,* ahol a profán szférán kívülről érkező jelenésre, isteni kinyilatkoztatásra kerül vagy került sor. A középpontban található a *Világtengely,* aminek elsődleges szerepe éppen az, hogy *„köldökzsinórként"* biztosítsa a *szakrális, tehát a „rendezett, a biztos"* és annak vetülete közti kontinuitást – ha ez megszakad, az katasztrófát okoz.

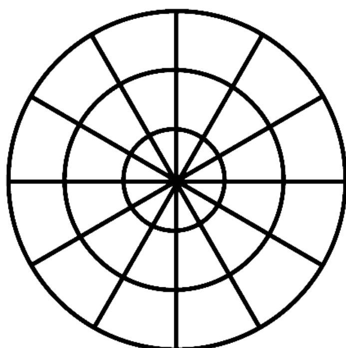
A *köz* szavunk egyszerre jelent elválasztást és egybeesést. Ahol köz (rés) van, ott *világok közötti átjáró, kapu* található, ahol pedig köz (egybe esés) van, ott a téridő olyan pontjával találkozunk, amely a körülötte lévő mindenek *kiinduló* és *találkozási* pontja, vagyis közös pontja lesz. Minél közelebb van valami a központhoz, annál jelenvalóbb a szentség állapota és fordítva.

A szent földrajz *középhez való igazodást* jelent.

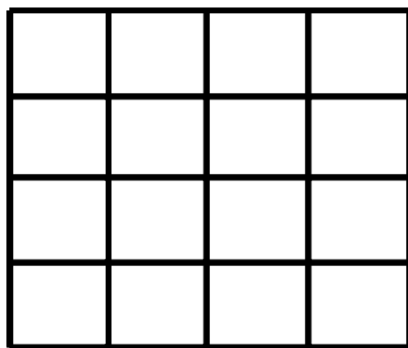
A szent fölrajz a *helyek szentségével* foglalkozik. Minden szent hely valamilyen szintű központként létezik, ahonnan és ahova *erővonalak és energetikai pályák rendszere* szállítja az éltető erőt. A szent helyek egyfajta „szellemi atomerőművek", ahol erővel töltekezhetünk, és ahonnan erővel tölthetjük fel a világot. Az történik a világban, ami a szent helyeken történik, és az történik a szent helyeken, ami a világban történik.

A szent földrajz nem passzív tudás, hanem útmutató iránytű, melyet követni érdemes. Vezérlő elve (programja) a *fényfelszabadítás,* az anyagba sűrűsödött és rabságba esett fény kiszabadítása, a teljességbe való visszavezetése. Ennek a célnak az eléréséhez mind egyéni, mind pedig közösségi szinten tudatosodás, szándék és cselekvő akarat szükséges.

a szakrális földrajz térstruktúrája középhez igazodik

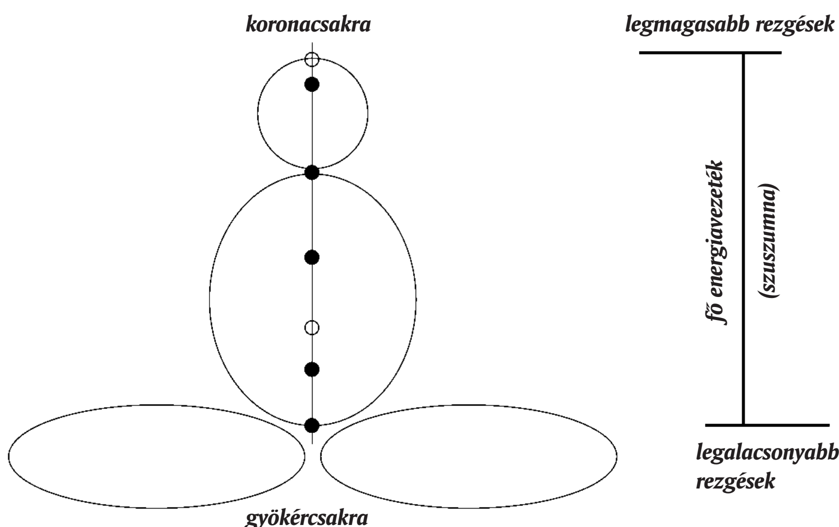

a hagyományos földrajz térstruktúrája nem ismer középpontot

A szent földrajz eszközei

A fizika tudománya kimutatta, hogy az univerzumban minden *rezgés*. Még az oly szilárdnak vélt anyag, mint a vas vagy gyémánt is rezeg, hullámhossza van. A rezgés szavunk gyöke a *ráz,* melynek alapképlete a *pulzáló mozgást, hullámzást* idézi meg. Ha valamit meg*ráz*ol, az *rez*egni kezd. Ami *roz*oga, az instabil, aki *resz*ket, hullámzik – nézz meg egy *rész*eget! A *ros*tát ugyanúgy *ráz*ni kell, miként egy lány *risz*álja derekát, ha himbálózva, hullámzó mozgással megy stb.

Nagyon fontosnak tartom tudatosítani, hogy *rezonancia* szavunk együtt rezgést, egy hullámhosszon létezést ír le. Amikor két vagy több létező *rez*onál, egyszerre és egyformán *rez*dül, miként az azonos hullámhosszra hangolt hangvillák is egyszerre rezdülnek, ha csupán egyiket szólaltatták is meg.

Csak azt vagyunk képesek érzékelni, amire rá tudunk hangolódni, amivel rezonanciába tudunk kerülni. Amivel nem tudunk rezonálni, az számunkra akkor sem létezik, ha a valóságban tényleg van vagy mások érzékelik! Jó példa erre a fény spektruma, melyből a látható fény tartománya igencsak ki részt foglal el, és a láthatatlan tartományról csak akkor szereztünk tudomást, amikor olyan érzékenységű műszereket fejlesztettünk ki, melyek képesek voltak az adott hullámhosszal rezonanciába kerülni.

Az emberi szervezet energetikai rendszere úgy épül fel, hogy a világegyetemben előforduló összes rezgést képes érzékelni, és vele együtt rezdülni, ha kell.

Ekként lehetséges a *csoda*, mely *a világ törvényeinek nem mond ellent, csak a róla alkotott elképzeléseknek*. Számos gyógyíthatatlan betegségből való felépülésre van példánk, mely igazolja, hogy aki képes ráhangolódni egy (mások által érzékelhetetlen) finomabb rezgésre, az „csodákra" képes.

A szent földrajz ezeknek a láthatatlan, de érzékelhető *finomanyagi rezgéseknek mérésével* foglalkozik, különböző eszközök felhasználása által.

A szent földrajz feltárási eszközei a radiesztézia, a különböző típusú meditációk, a domborzati formák, alakzatok, együttállási formák vizsgálata, valamint az adott helyszín neveinek elemzése, és mondabeli, legendás üzenetük felismerése.

A feltárás minden esetében az *emberi* összetevő a legfontosabb, értem ezen az emberi szervezet minőségekkel való együttrezdülési képességének csodás teljességét, amihez képest csak másodrendű minden fizikai mérőeszköz (GPS, lengyel pálca, sugármérők stb.).

A szent földrajz feltárási, feltérképezési szakaszában elsősorban *egyénre szabott* eszközök állnak rendelkezésre.

A *radiesztézia* szóösszetétel, (radius = sugár, estesis = érzékelés) jelentése sugárzásérzékelés. A szent földrajz radiesztéziás eszközöket használ egy adott helyszín energia csomópontjainak, erővonalainak és energetikai pályáinak helyzeti, irány- és minőségi mutatóinak meghatározására. A radiesztézia legfontosabb eszközei az inga és a lengyel pálca, vagy ezeknek bárminemű változata. Kellő számú mérés után az emberi szervezet saját maga képessé válik az érzékelésre, a mankó nélküli járásra, és értelmet nyer a *„kinek szeme van a látásra, az látja"* ősi tanítása is.

A *meditáció* elsődleges jelentése két gondolat közötti csend. Amikor imádkozunk, aktívan kérünk, cselekszünk, de amikor meditálunk, akkor passzív, befogadó állapotban létezünk. Meditáció során információkat kaphatunk a spirituális világból, hidat képezünk testiség, lelkiség és szellemiség között.

A szent földrajz megközelítésében a tér különböző pontjai más-más minőséget hordoznak, ezért vizsgálja a *domborzati formák, alakzatok milyenségét és együttállási formáit*. Ebben az esetben lényegtelen, hogy természetes (piramis alakú hegy) vagy mesterséges eredetű (épített piramis) alakzatról van szó. Más a minősége a sík területnek, a domboknak, hegyeknek, vagy akár a medencéknek is, eleve különböző keretet és működési szerepet rejtenek magukban.

A szent földrajz különösen fontos feltárási eszköze a *helynevek elemzése*. Szerves műveltségben semmi sincsen ok nélkül, ezért a letelepülők az adott helyre leginkább jellemző minőségek alapján nevezték el az életteret. Beszédes emlékeztetők a lakosoknak helyükről, szerepükről a Teremtett Mindenekben. (Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne – milyen jó, ha naponta jeleket, visszaigazolást kapunk ezekről!) A feltárás során nemcsak a települések neveit kell vizsgálni, hanem a vizek, erdők és határdűlők neveit egyaránt.

Végül, de nem utolsó sorban a szent földrajz eszköze a *helyi mondavilág, helyi legendás történetek ismerete, üzenetük felismerése*. A legendák minden esetben az égi és földi minőségek találkozásáról szólnak, vagyis a szellemi szint és a fizikai szint egymásra vetülésének megnyilvánulásai.

A szent földrajz gyógyítási eszközei az egyéni és társas kezelés, az ima és a meditáció, különböző vizualizációs gyakorlatok, az ének, tánc és rítus-szertartások különböző formái.

A szent helyek gyógyítási szakasza mindig a feltárási szakasz után következik!

Akkor van szükség a táj szakrális rendszerének gyógyítására, amikor a feltárás nyomán konkrét információkat szereztünk az adott hely minőségéről, működési állapotáról, és a helyi közösség ennek alapján úgy találja, hogy szükség van a beavatkozásra.

A szent földrajz tájgyógyítási szakaszában mind *egyénre szabott, mind pedig közösségek által működtetett* eszközök állnak rendelkezésre. Az egyéni és közösségi gyógyulás kivetül a tájra, és a táj gyógyítása (pl. környezetvédelem) visszahat a benne élőkre közvetlenül. Ahogy élsz a tájban, úgy fog a táj éltetni téged.

A *kezelés* magyarul kézrátétes gyógyítást jelent. Ha fáj valahol, magától értetődő, hogy oda teszed a tenyered a sajgó részre. Az ember energetikai rendszere lehetővé teszi a kozmikus energiamezőre való rácsatlakozást, annak behívását és közvetítését kézen és lábon keresztül. Ebben az esetben a láb is kéznek számít! Magyarul: ha ilyen csatlakozott állapotban erdőn-mezőn sétálunk, hasonlatosak vagyunk egy áramszedőhöz, és folyamatosan tölteni fogjuk az anyaföldet éltető energiával. További lehetőség például egy szent liget fáinak erővel való feltöltése, a forrás vizének kezelése, kövek gyógyítása stb.

Az *ima és a meditáció* kettőse szorosan kapcsolódik a böjt fogalmához. Böjt során szervezetünkből kiürül a salak és méreganyag, majd a megtisztult energetikai testünkbe ima által képesek leszünk magas rezgésű finomenergiát bekérni a gyógyulás érdekében.

Az ön- és tájgyógyítást *vizualizációs gyakorlat* is segítheti, melynek lényege szerint elképzeljük az adott helyen bekövetkező gyógyulás megtörténését. Nagyon sokféle vizualizációs gyakorlat létezik, és ha egy közösség eredményesen szeretne a föld gyógyításában közreműködni, ajánlatos a gyakorlatok összehangolása.

Ugyanilyen fontos a ráhangolódás, egymásra hangolódás *az ének, tánc és rítus-szertartások* különböző formáinál is. Az ütem- és dallamvesztés, a résztvevők megnyilvánulásainak összevisszasága inkább kelti a káosz képzetét, mint egy emelkedett hangvételű, rend helyreállítását célzó szertartás létét.

Ne sajnáljunk időt és energiát a hely megismerésére, a csapat egybekovácsolására, mert *a fókuszált energiaközvetítés hatékonysága hatalmas*.

Erővonalak, energetikai pályák

Az energia megnevezése történelmi korok és kultúrák szerint is különbözik. Legismertebb megnevezések a kínai *csí*, japán *khí*, szanszkrit *prána* vagy a görög *pneuma*. Magyarul az energiát *erő*nek nevezzük, melynek jelentése élő, újuló, cselekvő minőség. A rendelkezésünkre álló erő milyensége és mennyiségének áramlása határozza meg életminőségünket.

Minden anyagi megnyilvánulás rendelkezik információs és energetikai rezgéssel, melyet általánosan *energiamezőnek (aura)* nevezünk. Nincs semmi az univerzumban, ami ne az energiákra, illetve azok kölcsönhatására épülne, ne attól maradna fenn vagy alakulna át. Az információ és az energia (szellemiség, lelkiség) minden esetben *elsőbbrendű*, mint maga az anyag. Testünket a gondolat irányítja, nem pedig fordítva.

Hozzánk hasonlóan a Földnek is van energiamezője, mely *állandó kapcsolatban van a belső energiaminőségek és a kozmikus energiamezők rétegeivel*. A pulzáló energia áramlásának útjait szanszkrit szóval *nadinak* nevezzük, ami magyarul vezetéket, csatornát jelent. Bolygónkon ezek az *erővonalak, energetikai pályák*. A hasonló jellegű vezetékek keleti gyógyászatban előforduló megnevezése a meridián vonal.

Az energiamezők kapuit, szájait szintén szanszkrit szóval *csakrának* nevezzük, melynek elsődleges jelentése kör, kerék, körkörös mozgás. A csakrák a távolkeleti ősi tanításokban kúp alakú energiaközpontok, melyek összekapcsolják, és energiával látják el a fizikai és pszichoenergetikai testeket. A csakrákon beáramló erő előbb a főbb energiacsatornákba, onnan pedig a mellékcsatornákba jut és vissza.

Minden energiamező *lüktet, pulzál*, és bizonyos frekvencián rezeg. A szív- és érrendszerhez hasonlóan lüktetések által, erővonalakon, energetikai pályákon keresztül történik az energiamező „vérellátása”. Ha bármilyen oknál fogva az energiaellátás lelassul vagy leáll, az idővel vagy azonnal az egész szervezet elerőtlenedéséhez, megbetegedéséhez és végül a test halálához vezethet.

Az emberi aura és a Föld erőtere egyaránt *igazodik a mágneses pólus hatásaihoz*. Ekként lehetséges, hogy a Föld erővonalai egy egyenletes és jórészt *térhálós szerkezetű*, nagyjából szimmetrikus rendszerbe szerveződnek. Az ezekben áramló energiát gyűjtőfogalommal *földsugárzásnak* hívjuk, mely erősen befolyásolja az élőlények életfunkcióit. A földsugárzás sok összetevőből álló rendszer, időben, térben változik, és dinamikája van.

Térhálós szerkezetű erővonalaknak nevezzük a föld azon erővonalait, melyek egy egyenletes és nagyjából szimmetrikus rendszerbe szerveződnek. A legismertebb ilyen típusú földsugárzás a Hartmann- és a Szent György-háló.

Ezek a szimmetrikus energetikai pályák méretük alapján két csoportba sorolhatók: *emberléptékű és közösségi léptékű* előfordulásra. Az emberléptékű erővonalak méretei egyénre szabott helyeket hatnak át energiájukkal (ház és háztáj, munkahely, általános környezet stb.) és az egyén energiája képes hatást gyakorolni rájuk. A közösségi léptékű hálók vonalai kilométerben kifejezhető távolságra vannak egymástól, és egy

adott közösségre (egy falu szintjére) hatnak, illetve egy falu közössége képes hatást gyakorolni rájuk.

Born Gergely szerint az *emberléptékű szint 12* térhálós erővonal-rendszert foglal magába (Curry-sugárzás, Tigris-sugárzás, Benker-vonalak stb.), míg a *közösségi léptékű 3* raszterhálós szerkezetet tartalmaz, melyeket Szent György-, Mária- és Jézus- hálónak nevez. A radiesztéziával foglalkozó szakemberek megállapítása szerint az emberléptékű hálók mintegy felénél az emberi szervezetre nézve káros sugárzás észlelhető, míg a nagyobb léptékű hálók esetén erős pozitív hatás tapasztalható, de mégsem ajánlott huzamos ideig ezekben az erőterekben tartózkodni.

Az erővonalak szélessége léptéküktől függően változó, és metszéspontjaikban, kereszteződési pontjaikban a legerősebb az energetikai sugárzás.

A *Hartmann-sávok* a földet É-D, K-NY irányban szelik át, és szabad térben a mi földrajzi szélességünkben 2.5-1.9 méteres hálót képeznek vízszintes irányban, de a Hartmann-háló rendelkezik egy kb. 2 méteres függőleges kiterjedéssel is.

A rácsháló szélessége mintegy 30 cm, egyik oldala negatív, a másik pozitív töltésű. Az É-D sávja háromszor-négyszer erősebb, mint a kelet-nyugati. A Hartmann a legkönnyebben befolyásolható földsugárzás típus, ezért vannak szabálytalan struktúrák is. Kereszteződési pontokhoz közeledve energetikai hatása egyre intenzívebb.

A *Szent György- és Ley-sugárzás* energiáját a Föld erőtereiből, a földmágnességből nyeri. A hálót szabályos, különböző polaritásokkal, intenzitási jellemzőkkel rendelkező sávok alkotják, melyek közepe általában egy nálunk Szent Györgynek nevezett vonal.

Távolkeleten és angolszász területen különböző polaritású és tulajdonságú LEY vonalakról beszélnek. A Szent Györggyel jelzett energia azonban megérdemel egy külön megkülönböztető nevet, mivel különleges tulajdonságokkal rendelkezik, és hatalmas energiakoncentrációt képvisel.

A Szent György-vonalat két oldalról szimmetrikusan körülvevő interferencia-vonalak közé tartozik *a LEY (delejes) vonal*, ami az adott Szent György-sáv struktúrájához tartozó legerősebb yin jellegű kísérő vonal, polaritása mindig negatív. Azonban vannak pozitív polaritású LEY-vonalak is – önállóan.

Ezen struktúrák sávjainak találkozási pontjai, de maguk a sávok is rendkívül fontosak voltak az ember számára a történelem folyamán – kultúrköröktől függetlenül. Itt az enrgiakoncentráció óriási, és ezek az akupunkturális pontok (szent helyek) spirituális jelleggel bírnak. *Az ilyen helyen történő események az egész Földre, mint élő szervezetre kihatással vannak.*

A *Curry-háló* a Hartmann-hálóval 45 fokos szöget zár be, sávszerkezete hasonló, csak a rácstávolság 3.5*3.5 m. körüli szabad térben. A sávok által határolt területek pozitív vagy negatív polaritásúak.

A *Tigris-sugárzás* szintén hasonló a Hartmann-háló sugárzásához, rácsmérete szabadban 5,5 (É-D) x 1,6 (K-NY) méter. Zárt vagy különleges helyeken ennél kisebb méretre is összenyomódhat. Erősségének alakulása korrelációt mutat a hold ciklusaival, így teliholdkor éri el maximumát.

Nem térhálós szerkezetű erővonalak csoportjai a következők: a föld mélyének geológiai adottságai, a különböző terepviszonyok, vízerek, csillagösvények és egyéb (esetleg mesterséges) erőterek.

A *geológiai törésvonal-sugárzások* a földkéreg állandó jellegű mozgásának következtében alakulnak ki repedések, vetődések között, amelyek néhány milliméter szélességtől akár több tíz centiméteres szélességűek lehetnek. Itt a szélesség és a „veszélyesség" között *fordított arányosság* áll fenn, azaz minél keskenyebb egy törésvonal, annál nagyobb veszélyt jelent a környezetre. A keskeny törésvonal az általa létrehozott keskeny sávon koncentrálja az energiát, amit a föld mélyében lévő feszültségek, erőhatások stb. keltenek. Még erősebb lehet az élettani hatás, ha érc telér is található az adott helyen, ami rendkívül kis helyre koncentrált, folytonosság nélküli, csak egy-egy helyen tapasztalható igen nagy intenzitású földsugárzást jelöl.

A *vízér-sugárzás* talán a legszélesebb körben ismert földsugárzás. A vízér föld alatti vízzáró rétegek között átszivárgó vízmozgás következtében alakul ki. Energiáját a föld belsejében lévő erőkből és a térhálós szerkezetű sugárzásokból nyeri, azok frekvenciáját *a maga képére formálja, polarizálja és koncentrálja*. Energetikailag bonyolultabb a helyzet, amikor több vízér találkozik és együttesen fejtik ki hatásukat. Frekvenciái jórészt megegyeznek vagy közel állnak az ember belső szerveinek frekvenciáihoz.

A *Fekete vonalak (Black Lines)* is természet alkotta jelenségek, de létrejöttük nem ismert. Lokalizálhatók épp úgy, mint a többi földsugárzás, de nem alkotnak háló-rendszert. Lehetnek egyenesek, görbék, mérhetők a földfelszínen, de nagyobb magasságokban is.

A természetben ritkán előforduló *Egyenes vonalak (Straight lines)* leginkább emberi beavatkozások és alkotások következményei. Éles, kemény, vágó energiákról van szó, amelyek tömegével s rendszertelenül találhatók meg városainkban és otthonainkban. Bizonyos geometriai alakzatok és azok többszöröződései, elektromos vezetékek hoznak létre olyan energiákat, amelyekkel az ember nem szívesen él együtt.

A *csillagösvényeknek* nevezett erővonalak a legjelentősebb – nem térhálós szerkezetű – erővonalak a Földön. Úgy is mondhatnánk, ezek a Földanya „energetikai artériái", benne áramlanak a legmagasabb rezgésű (Tejút-minőségű) finomenergiák. Born Gergely a csillagösvényeket *nemzeti, vagy nemzetek feletti* szintként említi, melynek hatása elsődlegesen a népek egészére vonatkozik, illetve csak népek, nemzetek képesek jelentős befolyással lenni rá (pl. az emberiség kollektív tudata). Időbeli pulzálása *évszázadokban* mérhető, és az erővonalak fizikai *szélessége kilométeres kiterjedésű*. Szétágazó *fraktál* alakzat, melyet leginkább az életfa jelképéhez hasonlíthatunk.

Eleink ismerték a csillagösvények rendszerét, és ezek vonalán, kereszteződési pontjaiban voltak a legjelentősebb nemzeti szent helyek, vallási központok. Több kutató felismerte, hogy a nyugat-európai ismert és fontos katedrálisok, megalitok, zarándokutak (pl. a Szent Jakab-út vagy a római légiók egyenes útjai) ezeken a vonalakon vannak elhelyezve. De ugyancsak ezen égi ösvény földre vetített útjait használják ösztönösen a vándormadarak, tengeri vonuló halak vagy emlősök is.

A Földanya erővonalai, energetikai pályái *mindent átszőnek*, ahogyan auránk is teljes lényünket áthatja. Mindenhol jelen vannak, mindent átszelnek, ezért meg kell ismerni őket, és élni kell velük.

Szent helyek

A magyar nyelv szépen fejezi ki a dolgok egymáshoz való viszonyát. A be*hely*ez, el*hely*ez, *hely*zet fogalmának töve a *hely*. Ami a rendeltetési helyén van és teszi a dolgát, azt úgy nevezzük, hogy *helyes*. Ami pedig kiesik a kozmikus rendből, elveszti a helyét, az *hely*telen lesz.

A szent helyek *kitüntetett*, átlagos (köz*hely*) fölé emelkedő, különleges terek.

Minden szent hely *ég és föld találkozási pontja.* Maga a közép, ahonnan szétárad és kisugárzik az isteni szféra, a teremtés. *Erős* hely, ahol emelkedett energiaszint van jelen. A szent helyeket könnyű felismerni, mert minden élőre *tisztító, erősítő és pozitív* hatással vannak. Gyakran megfigyelhetjük a növényzet és az állatvilág arculatának megváltozását, ritkaságok (például védett fajok) megjelenését; általánosan jellemző vonásuk az *élettel teliség*.

A szent helyeken egyszerűen az ember csak *létezik, van*. Jelen van. Megszűnik múlt és jövő, elmarad a pörgés és a létkerék (szamszara) összes gondja-baja. Gyakori jelenség az *időérzék teljes elvesztése*, az időtlenség illetve a hétköznapi, történeti idősík helyett az üdvtörténeti idő megélése. Ezek mellett a szent helyek sajátos rezgései, és az erő jelenléte miatt *bizsereg* a lábszár és tenyér, valamint kellemes melegséget, nyugalmat érezhetünk.

Továbbá a szent helyek jellemzője lehet a természet által való külön megjelöltség, egyedi forma vagy altalajkincs alapján. A földalatti ásványkincsek úgy viselkednek, mint szükséges *nyomelemek* a Földanya testében: meglétük vagy hiányuk jelentős befolyással van egészségi állapotára. Az ásványkincsek úgy is viselkednek, mint a táj *akkumulátorai*, *energiavezetőként, erősítőként és vevőfejként* léteznek a talajban. A felelőtlen kitermelés ezeket a „nyomelemeket és akkumulátorokat” távolítja el helyükről, károsan befolyásolva szakrális pontjaink működését.

Minden szent helynek viszonylag jól betájolható *határa,* ezeken átívelő *kapuja* és *őrzője* van. Fontos megjegyezni, hogy a szent helyek *meghívják* az embert a látogatásra, legyen szó egyéni vagy közösségi odajárulásról – például búcsúk vagy kirándulások esetén. Minden esetben ajánlott tiszta szívből *engedélyt kérni* a hely őrzőjétől a belépésre és az ott való tartózkodásra, majd távozáskor megköszönni a lehetőséget a „jelenlétre”.

A szent helyek két típusa ismert: az egyik esetben *ember által* megszentelt helyekről, a másik esetben pedig a *Teremtés által* megszentelt helyekről beszélünk, azonban tiszta formában ritkán találkozunk velük. A legtöbb szent hely *egyszerre* Teremtés és ember által megszentelt terület.

Ember által megszentelt helyek *bárhol lehetnek*. Minden szent cselekedet által megjelölt terület szentséget, jótékony hatású pozitív töltést kap. Ilyen cselekedet lehet például virágok, fák ültetése, helyiség feltöltése pozitív rezgéssel vagy akár egy kolostor építése. Ugyancsak ide tartoznak a szép kertek, parkok, de még az *élő* temetők is, ahol az ember könnyebben tud kapcsolatot teremteni a felső világgal, a túlvilággal.

Ember által *épített szent helyek* lehetnek még az úgynevezett „tündérvárak”, kápolnák, kunhalmok vagy piramisok is. A hatalmas földábrák, mint például a Nazca-fennsík vonalai vagy az angliai zodiákus jelek a fenti világ földi megjelenítői, csillagképek földi levetülései. Általában azonban – kevés kivétellel – ezek a jelentős építkezések egybe esnek a teremtés által megszentelt helyekkel is.

A **Teremtés által megszentelt helyek** *nem akárhol* vannak. Ebbe a csoportba az *erővonalak kereszteződései*, az energetikai pályák *találkozási pontjai*, valamint *forma* vagy az *altalaj kincse* által megjelölt akupunktúrás pontok tartoznak. De ugyancsak a Teremtés által megszentelt helyekhez kell sorolnunk a Föld *csakráit, mellékcsakráit* és egyéb *erőközpontjait* is

Ezek a csomópontok, központok és kisugárzó pontok valósággal a *természet templomai*, az élőkre elsősorban nem méretük, hanem erejük és minőségük által hatnak. Így beszélhetünk a források, barlangok, ligetek, tisztások, hegytetők stb. ősi szertartási helyeiről, mint a Teremtés által megszentelt helyekről.

A szent helyek *fontossága* az élő mindenekre való *kisugárzás* tulajdonságában áll. Ami szent helyeinkkel történik, az jelenik meg idővel a társadalomban és fordítva. A rész hat az egészre, és az egész a részekre, ezért amilyenek a szent helyeink, olyanok vagyunk mi magunk is.

Sajnos meg kell említenem a *gondokat* is, melyek a szent helyekre vonatkoznak. Előfordul tudattalan és nagyon alacsony tudatszintű emberi mulasztásból, hogy egy adott terület *megszentségtelenítődik*. Történhet ez akár tömeggyilkosság, idegen törekvésű programozás, bányák és egyéb kitermelőhelyek nyitása, radarantennák, internet- és mobiltelefon-átjátszó antennák telepítése stb. által is. Ilyen esetekben az erőközpontokban energiablokk, „dugulás” keletkezik, és az adott hely a továbbiakban nem lesz képes minőségileg működni, energiaszintje leesik vagy megváltozik.

Itt kell megemlítenem, hogy léteznek a szent helyekkel ellentétes töltésű, *negatív* rezgésű („átkozott”) helyek is, melyek részben emberi, részben természetes úton keletkeznek. Egy hely megszentségtelenítése során elkerülhetetlen következmények lehetnek az alábbiak: a hely szelleme *visszavonul*, megsértődik, megharagszik, vagy *ellenségesen viszonyul* az oda tévedővel szemben.

A hely szelleme

Mikor a hely szellemének lényegét próbáljuk megismerni, szavakba, kifejezésekbe nem szabad belegabalyodni. Nehéz olyasmiről beszélni, ami szabad szemmel nem látható, azonnal és mindenki számára nem ellenőrizhető. Ilyen esetekben a legtöbb, amit tehetünk, ha körülírjuk az adott jelenséget, mesélünk róla, mindig oly módon, amiképp a mindenkori hallgatóság igényeinek legmegfelelőbb.

Személy szerint *szellem* fogalmán olyan fizikai testet nem öltött entitások, intelligens energiamezők létét értem, melyek bárhol jelen lehetnek, és tulajdonságaiktól függően eltérő hatással vannak a többi létezőre. A poláris világ szereplőinek tekintem őket, ezért hatásuk nem csak pozitív, de negatív is lehet.

Lélek fogalmán minden élő *istenazonos* részét értem. A lélek otthona az egység, a polaritás nélküli világ, nincsen benne jó vagy rossz. Itt és mindenhol, bennem és a másikban egyaránt jelen van, mindent ismer és mindenről tud, hiszen ő maga a teljesség. A *lelki ismeret* számomra Istenismeretet, Teljességismeretet jelent. Ki a lelkiismeretére hallgat, Istenre hallgat, ezért cselekedetei tökéletesek. A *lelketlen* nem ismeri a lelkét, vagy nem hallgat rá, ezért cselekedete nem Istennek tetsző, tehát tökéletlen lesz.

Ha meglátom valami vagy valaki lelkét, az Istent látom meg benne.

A szellemek nagyon sokfélék lehetnek. Ebből a sokféleségből következően elnevezésük is változatos, beszélhetünk angyalokról, manókról, tündérekről, oreádokról, bizonyos őrzőkről, elementárokról, ördögökről, démonokról stb. Ezek mindegyike hatással van ránk, befolyásolja életünket. Semmibe venni őket értelmetlen és tudatlanságra vall.

A *hely szelleme* értelmezésem szerint olyan egyének feletti entitás, intelligens energiamező, melynek rezgése egy bizonyos helyen érzékelhető és az adott helyre vonatkozó. A kijelölt területre fejti ki hatását, cselekedetet segít, vagy korlátoz. Latin megnevezése a genius loci.

A hely szellemét úgy is elképzelhetjük, miszerint egy táj térformái és egyéb jellegzetességei a lelkünket úgy érintik meg, hogy mindnyájunkban ugyanazon vagy hasonló gondolatokat csiholnak, tehát *a hely koroktól függetlenül szinte ugyanazt a szellemi hatást váltja ki.* Ez a szellem lenne a teremtettség hagyománya, a Teremtő „ottjártának" nyoma.

Egy erdő szelleme, szellemisége például nagyban függ attól, hogy milyen a talaj összetétele, milyen energetikai pályák, erőközpontok vannak jelen, milyen a növényzet és állatvilág összetétele, kora, milyen a klíma és milyen külső hatások érik. Egészen más rezgéseket (és persze lejátszódó folyamatokat) lehet tapasztalni egy mesterségesen telepített akácültetvényben vagy egy természet-közeli, évszázados vegyeserdőben.

Ehhez hasonlóan egy emberi település szellemisége is több szempontból összetett. Számít a földrajzi helyzet, mikroklíma, az épületek jellege, a lakosság összetétele és foglalkozása, a külső környezetből érkező hatások stb. Más a rezgés (és a lejátszódó folyamat) egy többszázezres nagyvárosban és egy eldugott kisfaluban. Más az életritmus, világszemlélet, érték- és normarendszer valamint az egyének közötti kapcsolati rendszer.

Nehéz lenne Budapest központjában hajnalban felkelni és a Nappal nyugodni, minden szomszédot ismerni, tehenet tartani vagy akár gyógyfüvet gyűjteni a közelben. Ugyanilyen visszás a kisfaluban éjszakázni, délig aludni, eljárni a városba dolgozni, nem ismerni a szomszédokat vagy bosszankodni a trágyadombra, ha netán balról fúj a szél.

Nincs két azonos rezgésű hely, nincs két egyforma erdő és nincs két egyforma város. Mindenütt más hatások érik az embert és más lehetőségek nyílnak az életre. Ami egyik helyen elfogadott és mindenki számára egyértelmű, máshol kerülendő, ellenállást szülő vagy kiközösítendő lehet. A genius loci felügyeli egy helyen, hogy mit szabad és mit nem. Ettől függően válik egy cselekedet támogatott vagy akadályozott eseménnyé.

A hely szelleme úgy is elképzelhető, mint egy adott térség élőlényeinek közös karmikus hálója. Ez a háló az élettelen tárgyi világban a *hatás-ellenhatás törvényeként*, az ásvány-, növény- és állatvilágban leginkább a hatás-ellenhatást is magába foglaló *ok és okozat törvényeként*, valamint az emberi létben az ok-okozatot is magába foglaló *okozati evolúcióként* gyakorol hatást kollektíven és ugyanakkor külön-külön minden egyénre. Az okozati evolúciós törvény nem csak a tettek hatását idézi elő, hanem annak következményeit egyben az okozóra is vonatkoztatja. Ebben a tekintetben az ember élete egy olyan folyamat, amelyben az egyén tetteinek visszahatása következtében a sorsát önmaga alakítja.

A hely szelleme határozza meg egy terület életközösségét, ugyanakkor a terület életközössége határozza meg a hely szellemét. Ebben a szoros összefonódásban az egész hat a részekre, miként a részek hatnak magára az egészre. A hely szelleme időben változó és változtatható, tisztítható és erősíthető. Aki tehát változtat szokásain, rendet rak életében, hozzájárul a rend helyreállásához magasabb szinteken is.

Rend, szer

Szer szavunk rendező elvet, hatást jelent. Ahol szer-telenség van, hiányzik a rend is, de ha valami szer-es, ott a dolgok rendjén működnek. Ugyanakkor a szer sokszorozódást, a részecskék többszörözését is jelenti (például két-szer, hét-szer, öt-ször, hat-szor). A szorzás tehát a részek sok-szor-ozása, szét-szór-ása. Ez a művelet nevezhető teremtésnek is, azonban ha nem foglalná magába a rendező elvet, akkor a Teremtést Kozmosz helyett Káosznak kellene nevezni. A Kozmosz tehát *rendezett* Káosz.

Az egység állapotában nincsenek részek, ezért rendre sincs szükség.

A részek egybe szervezése teremti meg a rendet, ebből keletkezik a ***rend****szer*.

A darabokra tört egység világában csak rend adhatja vissza a harmóniát. A rend maga a harmónia: minden a *hely*én van és teszi a dolgát. A megbomlott rendet pedig ***szer****tartás* által állíthatjuk helyre.

A rend szép. A megbomlott rend pedig *ronda*. A megbomlott rend, ha *meg**rend**ül,* ha valami megrendíti, akkor az *ront*, maga pedig rontás.

Ahhoz, hogy megvalósulhasson a rend, *mérték* és *törvény* szükséges. Dolgokat a törvényben foglalt szabályokhoz kell mérni és megítélni. Csak a törvény és annak betartása biztosíthatja a rend fennmaradását.

- törvénytisztelő = **rend**tartó
- törvényszegő = **rend**bontó

A Teremtésben az Isteni Törvények működnek, az emberek világában az emberi törvények. Ha az ember törvényei ellentmondanak a Teremtés törvényeinek, akkor az előbbiekhez igazodó emberiség helytelenül cselekszik. A helytelen dolgokra pedig nincs szükség. Sajnos az emberiség ma rendbontónak minősül Isten előtt, ezért ha el akarja kerülni a pusztulást, a *rendet helyre* kell állítania.

Rendet kell tenni, helyre kell hozni dolgainkat.

Önmagunkban és a tájakban is.

A tájak
működési alapelvei

A tájak működési alapelvei

Mit nevezünk tájnak?

A szakrális földrajz egyik kulcsszava a *tér*.

E szó gazdag bokrot növesztett, belőle származnak a *tér*kép, *ter*ül-*tár*ul, *ter*ület, *ter*es, *tér*ség, *ter*ebély, *ter*pesz, *ter*peszkedik, *tár*, ki*tár*, *ter*eget-*tár*ogat, *tér*ít szavaink. Ide kell sorolnunk továbbá a *ter*emt és *tür*emkedik szavainkat is, melyek még pontosabban rajzolják elénk e szótő valódi jelentését. A *tér* tehát a teremtés eredménye, központból való türemkedés, tágulás, megnyilvánulás. A latin *terra* szó is teret, területet – átvitt értelemben pedig magát a Földet jelenti.

Ekként mondhatjuk, hogy a „föld rajza a tér képe”.

A tér szóból származó és azt pontosító szavunk pedig a *táj*.

Ha valaki *táj*ol, be*táj*ol, akkor rendet keres a térben. *Táj*ékozódni térben szükséges, és ég*táj*akra bontjuk a teret, melyek jelzik a tér különböző elemeit és azok tulajdonságait.

A táj tehát egy rendezett tér.

Egységként, teljességként jelenik meg a térrel szemben, szervezett egész, idegen szóval organizáció. *Táj*egység. A tér jelentésébe nem feltétlenül értjük bele a rendezettséget és az egységességet, de a táj értelmezése esetén ez megkerülhetetlen.

A táj egy kiteljesedett tér.

Lantos Tamás meghatározása alapján a táj olyan entitás (organizáció, rendszer), mely minden tevékenységi vagy beavatkozási terület szerint *közel azonos határokkal rendelkezik*. Mielőtt a határazonosság ki nem alakul, csak térségekről beszélhetünk. A táj akkor emelkedik ki a térségből önálló entitásként, amikor a térséget kitöltő elemek rendszerbe szerveződnek. Ekként lehetséges, hogy pl. néprajzi, vallási, nyelvi, etnikai, földrajzi, történelmi, gazdálkodási, ökológiai stb. szempontok alapján egy táj ugyanazon határokkal rendelkezzék.

A táj határain keresztül áramló információ, energia és anyag szűrési folyamatát a biológiából vett elnevezés után *aktív transzportnak* nevezzük. Miként minden egyes sejt saját membránrétegén keresztül képes meghatározni, hogy mire van szüksége és mire nincs, úgy a tájak is képesek eldönteni, hogy mi szükséges számunkra és minek kell távozni. A határok megszűnése a sejtek környezetében való feloldódását és egyben halálát is jelenti.

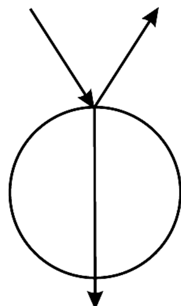
Minden táj elemekből, részekből összeálló egység, szervezet. Rendszer. Mint ilyenre, érvényesek rá a holisztikus (teljességben látó) szemlélet alapigazságai is:

- Minden mindennel összefügg.
- Amint fent, úgy lent, amint kint, úgy bent.

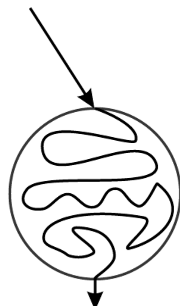

az aktív transzport elvi működése

Napjaink vízmérnökei nem kívánatos elemnek tekintik a tájban jelen levő vizet (a., csatornázás és folyószabályozás), míg az ártéri gazdálkodás számára a víz létfontosságú, és a tájban való jelenléte kívánatos, ezért úgy alakítja az árteret, hogy az minél tovább a tájban maradhasson (b., fokgazdálkodás).

a.) a nem kívánatos hatásokat a szűrőrendszer visszaküldi, vagy ha ez nem lehetséges, lehető leggyorsabban eltávolítja a szervezetből.

b.) a kívánatos hatásokat a szűrőrendszer befogadja, és arra törekszik, hogy a lehető legtovább részesüljön a szervezet pozitív minőségükből.

- Az egész több annál, mint a részek összessége.
- Az élet az energiák folyamatos áramlása.
- Az erő nem vész el, csak átalakul.
- A teremtésben mindennek megvan a maga helye és szerepe.

A táj rendszer voltából következik, hogy elemei belső rend szerint működnek, miként bármely élő szervezet is. A szív nem cselekszik a máj ellen, hanem mindketten önmagukért és a szervezetért egyaránt dolgoznak.

Az a tevékenység, mely alárendeli magát a táj irányításának, tájalkotó elemmé válik és fokozza az adott táj szerveződését. Ezzel ellentétben az olyan cselekedet, mely kivonja magát a szervezet irányítása alól, kihasználó cselekedetté válik, és az erőforrás elvonásával gátolja a rendszerbe szerveződést. Amikor az elemek, részek kivonják magukat a szervezet irányítása alól, megszületnek a rákos sejtek.

A rák tehát bizonyos részek, elemek túlburjánzása, melyek a rendszer felügyelete alól kiszabadultak. Ha elszakítom a dolgokat egymástól, nem tudom átlátni azokat teljességükben, így ezek a részek csak önmagukért kezdenek élni és dolgozni, figyelmen kívül hagyva a magasabb szerveződési szinteket – egy test vagy egy táj érdekeit – de ezzel veszélybe sodorják létezésüket.

Egy táj rákos lehet egy monokultúrás gazdálkodási forma, intenzív bányászat vagy oda nem illő építkezés megjelenése esetén is. Ekkor *tájrombolásról, tájsebekről* beszélünk, mert ezek a tevékenységek a rendszer egészségére nézve károsan fejtik ki hatásukat. Ami pedig káros az egésznek, károssá válik a részeknek is.

Minthogy egy kép többet mond ezer szónál, érdemes a *tájak képét* megvizsgálni. Az alapos szemlélő meglátja benne az adott hely egészségi állapotát, problémáit, az emberek életmódját, világról alkotott elképzeléseit stb. Rendkívül fontos szemlélni a tájakat és kifejleszteni magunkban azt a látásmódot, mely a teremtés nyelvén, jelek és jelképek által szól hozzánk.

Ha megtaláljuk a jeleket a tájban, képesek leszünk tájékozódni.

Életfa a tájban

Mottó:

„Ha megfejtem a szavak nélküli beszédet, meg tudom majd fejteni a világot."

Világunk tele van jelekkel, melyeket információnak is nevezhetünk. Ha túl sok információ érkezik hozzánk, nem tudjuk valamennyit értékelni és feldolgozni, elveszhetünk a részletekben, vagy elveszíthetjük a lényeget. Ezért ajánlatos a jelek csoportosítása, lényegi tulajdonságaik megragadása.

Minden *nyelv* (legyen az hangokban kifejezett, vagy szavak nélküli beszéd) a világ működését megragadni próbáló, leíró szándékú jelrendszer. Attól függően, hogy a beszélő mit képes a világ működéséből meglátni, miként tudja a dolgokat nevén nevezni, válik egy nyelv többé-kevésbé pontos vagy pontatlan eszközzé. Azonban a kimondott szó soha nem azonos a valódi jelenséggel, annak csupán jelölője lehet.

A *szavak nélküli beszéd megértése* egyet jelent a világ megértésével. Amíg azonban ez nem a sajátunk, szükségünk van egy hangokban is kifejezett nyelvre, *jel*készletre, amely segítségével tájékozódni tudunk. Minél pontosabban képezi le egy nyelv a világ rendszerének működését, annál inkább nevén lehet nevezni a dolgokat, annál inkább válik teremtő igévé a kimondott szó.

A ma magyarnak nevezett nyelv hihetetlen mélységekig képes az összefüggéseket megvilágítani, a lényeget közölni. Magyarázataim alapja ezért lehet a nyelv, mert egy olyan jelrendszert nyújt segítségül, ami által képesek leszünk a jeleket csoportosítani és megérteni.

A jelek értelmezése során továbbá használom a *számjelek* rendszerét és a *formák* jelzőrendszerét is. Mindhárom jelrendszer szorosan összefügg, ezért együtt vizsgálva teljesebb képet adnak. Létezik sok más jeleket csoportosító lehetőség is, azonban a továbbiakban e hármas elemzési keretet (ige, szám, kép) fogom használni.

Az élő rendszerek legősibb jelképe – kultúrától függetlenül – az Élet Fája.

Amikor az életfa jelképéről beszélek, hozzá kapcsolom a számok rendszeréből az egyet, a kettőt és a hármat, valamint a formavilágból magának a fának az alakját.

Miként lehet a fa az élet jelképe?

Nos, néhány olyan tulajdonsággal rendelkezik, amely méltóvá emeli erre a névre.

Először is: a fa a növényvilág legfejlettebb képviselője, és a növényekről tudjuk, hogy szervetlen anyagokból szerves anyagot képesek előállítani. Másként szólva a kristályvilág élettelenségét élővé képesek fordítani, amivel megteremtik bolygónkon a magasabb rendű élet feltételeit.

Másodszor: emberi számítás szerint a fák halhatatlanok. Képesek több ezer éven át az élet fenntartására, amit sem az állatvilág, sem az emberiség képviselői még csak meg sem közelítenek. Mindezek mellett – ha teste kettéválik is – nem pusztul egyből: újra sarjad, vagy a levált rész sokáig élő marad (gondoljunk például a vázába tett virágra).

Harmadszor pedig: a fa felépítése és működése (gyökér, törzs és korona hármassága) az élő rendszerek legpontosabb képét nyújtja. Formája és a környezethez való viszonyulási mintája megtalálható minden élő rendszerben, így a tájakban is. Ha megtaláljuk az életfa jelét a tájban és képessé válunk megérteni azt, akkor egyszerűen nem leszünk képesek olyan cselekedetre, mely az élet ellen való.

A fa képe fraktál szerkezetű, vagyis önhasonló formák rendszere. Ez azt jelenti, hogy egy kis része is a teljeshez hasonul, a részek magukban hordozzák a teljesség információját. Egyébként ez az élet alapvető feltétele: *a legkisebb része is rendelkezzen a teljesség képével, információjával*. Az élet ezen tulajdonsága teszi lehetővé például a klónozást, vagyis azt, hogy egyetlen sejtből reprodukálni lehessen az egész szervezetet. Ugyancsak ez a tulajdonság teszi lehetővé az ivaros szaporodást is, hiszen a néhány milliméteres cédrusmagban benne rejlik egy kifejlett fa bonyolult képe.

A fa ága hasonul a teljes koronához, a korona pedig a törzshöz és a gyökerekhez.

A fa törzse (jele kör, benne pont), központi tengelye szolgál alapul az *axis mundi*, vagyis a *világtengely* jelképének. A világtengely prototípusa minden esetben a következő tulajdonságokat látszik megtestesíteni:

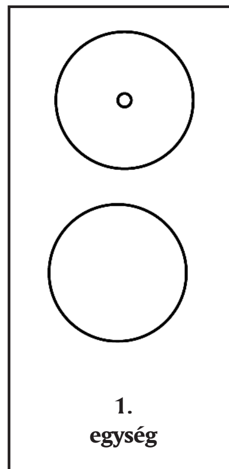
- fával, fatörzzsel, oszloppal, rúddal, tartópillérrel, kővel, sziklával vagy egyéb, az építészetben is releváns „támasztóeszközzel” szimbolizálják;
- ennek megfelelően minden esetben *statikusságot, stabilitást és centralitást* jelenít meg, ami az én „betájolásához”, helyének a nem homogén térben való kijelöléséhez szükséges „abszolút nullpontot” jelenti;
- a centrálisban *a szentség princípiuma a megszokottnál intenzívebben van jelen;*
- mivel tehát az axis mundi önmagában téren-időn kívüli, ezért képes arra, hogy *különböző létezési síkokat határoljon, kössön össze, és közvetítsen ezek között,* ezáltal az égbeszállás, illetve az alvilágjárás eszköze;
- számos esetben belőle fakad a természet, a termékenység, a bőség. Végső esetben a világtengely az *élet forrása* (a férfierő jelképe, nők megtermékenyítője), belőle léphet elő az első Ember vagy rajta teremhet a Tudást és a Halhatatlanságot jelentő Gyümölcs;
- és mivel a beavatási folyamatok célja minden esetben a profán létszféra meghaladása és a szenttel való tartós azonosulás, ezért nyilvánvaló, hogy ezek általában az axis mundi *megtalálásában vagy elérésében* teljesednek ki. Ily módon a Világtengely azonos magával a Középponttal, ahová minden hősnek vagy sámánnak el kell érkeznie az ezoterikus tudás megszerzése végett.

A központban nem létezik idő, illetve ha van, a profán időnél gyorsabban vagy lassabban halad. Ugyanígy a tér is másmilyen, mint a hétköznapi világban megszokott. Ez utóbbira példaként említhetjük a magyar népmeséket, vagy akár az ausztrál bennszülöttek avatási történeteiben szereplő üreget vagy barlangot, ami az avatandó belépésével hatalmas méretűvé tágul. A közép közelében tehát tér és idő tetszőleges kiterjedésű, illetve irányú lesz, épp ezért a szent megtestesítője vagy szimbóluma lehet.

Egy (1)

**1.
egység**

A számoknak nem csak mennyiségi, hanem *minőségi jelentésük* is van. Ezt a jelentést akkor tudjuk a legteljesebben megérteni, ha minél több azonos gyökerű szót sorolunk fel, jelen esetben olyanokat, amelyek eggyel kezdődnek.

Ilyenek tehát az *egy*ség, *egy*let, *egy*esül, *egy*esület, *egy*üttes, *egy*enlő, *egy*ensúly, *egy*enlítő, *egy*edi, *egy*én, *egy*forma, *egy*ez, *egy*ezség, *egy*ezmény, *egy*ház, mind*egy*, *egy*enes stb. Az *egy*ség ugyanazt jelenti, mint az *eg*ész, és ami *egy*séges, az *eg*észséges is. Az *eg*ész jelentése az *egy* az, vagyis egy vele: egy-az-on = ugy-an-az!

Ahol minden megtalálható, ott nincsen hiány. Aki mindenről tud, azt nem lehet becsapni, tehát ami az *egész* tulajdonságaival rendelkezik, az *igaz* lesz. Csak a részinformációval rendelkezőt, a hiányosat lehet félretájékoztatni. Ebből következően az *egészség* maga az *igazság* egyben.

Az egy az egyetlen szám, melyet többes számba lehet tenni és meg lehet fosztani önmagától, ennek ellenére mindkét esetben önmagát fogja adni, vagyis az *egy*ek jelentése is egy, és az *egy*etlen is egy lesz. Hiába, ami egy, az egy. Egy az egyben…

Az egy szám minőségi jelentésével rokon értelmű szavak a *minden* és a *teljes*.

Ahol *minden* megtalálható, az *egy, teljes,* egész. Hiánytalan. Szép példa erre a világ*egy*etem (*uni*versitas), a világ*minden*ség (*uni*versum) és a világ*tojás* azonossága. A tej és a tojás teljes értékű tápanyag az újszülött számára, hiszen minden szükséges tápanyag megvan benne, ami a csecsemő vagy a csirke egészséges életéhez kell.

Az egy szavunk jelentése tehát egység, teliség-teljesség, mindenség.

Aki uralja az egyet (vagyis egyeduralkodó), az teljhatalommal bír, hiszen minden hatalom birtokosa.

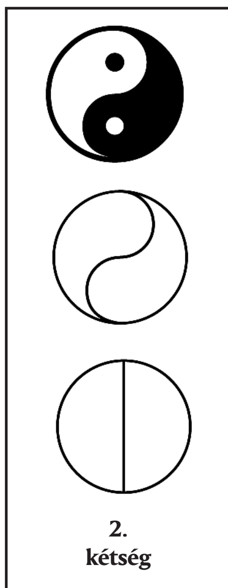
Kettő (2, ½, fél, más)

A kettes szám nem két egyet jelent, mert a teljességen kívül nem létezhet még egy teljesség, hanem éppen az egység megbomlását, a teljességből való kiesést jelöli. Rokon értelmű szavai a *fél* és a *más*.

A *két*ség (*di*lemma) nem *egy*ség; akiben felmerül a *két*ely, az *két*elkedik, vagyis számára *két*értelműek, nem pedig *egy*értelműek lesznek a dolgok. Latin (és belőle merítő) nyelveken a felosztás, feldarabolás szó is a kettéosztáshoz kapcsolódik. Valamit felosztani nem csak két részre lehet, mégis azt mondják, hogy *di*vide. A *di*versum, *di*versitas nem csak kétfélét jelent, hanem a megbomlott *uni*versum sokféleségét is jelenti egyben. Angol nyelven kettéosztanak valamit öt, hat, akárhány részre (*di*vide into five, six etc. parts).

2.
kétség

Vajdahunyad vára. *A vártemplom bejárata felett a kettősségek világát hirdeti e jelkép. Keleten jin-jang párosaként ismert, nálunk pedig az egyházi és népi művészet egyaránt kedvelt motívuma.*

A kettő tehát az egy megbomlása, felosztása.

Az egység világából való kiesés a kettősségek világába jutást jelenti, ez pedig a mindannyiunk számára jól ismert poláris világrend. Ebben a világban az éremnek két oldala van: megjelent az ég és föld, fény és sötétség, éden és pokol, jó és rossz, itt és ott, fent és a lent… A poláris világ két elemi ereje a nőies befogadó (Jin) és a férfias kiáradó (Jang). E két erő vonzása és taszítása, egymásra hatása alakítja világunkat.

A kettes szám minőségével rokon értelmű szavak lesznek a *fél* és a *más*.

Ha megbomlik az egészség-igazság világa, helyét a *fél*igazságok veszik át. Aki nem az egységben él, az *fél*. Fél, mert nem lát tisztán, nem bízik *teljesen*. Aki *fél*tékeny, az *két*elkedik párja hűségében. A páros szervek együttesen adják az adott szerep betöltésének lehetőségét, ezért magyarul ha valakinek bár *egy* szeme hiányzik, mégis *fél*szemű lesz, mert a két szem együtt adja a látás egészét.

Ugyanígy *fél*lábú az, kinek egyik lába hiányzik, *fél*eszű, *fél*nótás, kinek az agya (agy*fél*teke!) nem működik *egész*ségesen, *fél*karú, *fél*fülű és sorolhatnám, ki elvesztette a párból az egyiket. A két fél tehát együtt tudja az egységet adni. Ezért lesz a férj másik fele a *fele*ség, a kérdés másik fele a *fel*elet, az előadó másik fele a hallgató, valamint ezért mondhatja a prédikátor gyülekezetének, hogy „kedves *fel*eim az Úrban”.

Vajdahunyad vára. *Faragott széktámla*

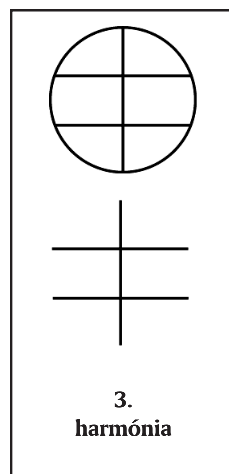
A *más* szavunk is a kettősséghez kapcsol, változást, eltérést, különvalóságot jelent. A *más*olás lesz az egy kettőződése, hiszen aki *más*ol, az kettőzi az egyet. Amely nő tehát másállapotban van, változó állapotba lépett, ugyanakkor kettőzi az életet, szaporodik, osztódik. Ezt a jelentést egészíti ki, pontosítja a *más*fél, a hason*más*, kép*más* és minden *más* szavunk, melyben benne található a *más*.

Tudnunk kell azonban, hogy ha megbomlik az egység és megjelenik a kettősség, azonnal megjelenik a *három*, mely a köztük levő kapocs lesz. A három arra hivatott erő, hogy a két fél ne szakadhasson el véglegesen egymástól, hanem össze legyenek kötve, és működjenek az egység, az egyesülés újbóli helyreállításán.

Két fél egymásra találása *harm*óniaként jelenik meg.

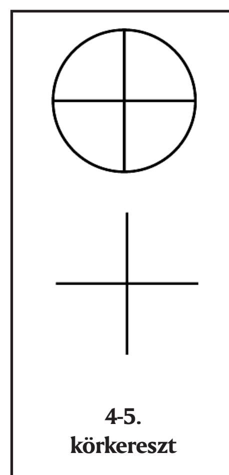
Három (3)

Három szavunk minőségi jelentését számomra a *harm*ónia és a *herme*tika magyarázza, ami egyfajta tökéletességet, zártságot, titkos bűvösséget, a szétdarabolt világ magas szintű egységbe szerveződését jelenti. *Hermész* Triszmegisztosz háromszor magasztos, a *haram*ia szétzilál, darabol, bontja a *harm*óniát, és a Szent*három*ság pedig egység a többségben.

3. harmónia

A három arra hivatott erő, hogy a két fél ne szakadhasson véglegesen el egymástól, hanem össze legyenek kötve, és működjenek az egység, az egyesülés újbóli helyreállításán. Miután minden egységből kiesett rész harmóniára vágyik, ez úgy is leírható, mint a cél, mely szerint *minden teremtmény visszavágyik teremtőjéhez*. Ennek az erőnek lesz tehát a megnyilvánulása az, amit úgy ismerünk, mint gravitáció, karma vagy Isten keresése.

A hármasság jelképe lépten-nyomon elénk tárul: rovásírás abc-nk GY hangja (melyet eGY-nek olvastak a régiek) a függőlegesen ábrázolt teljességet osztja háromba, így jelenik meg a fent és a lent között a közép. A családok felépítése is hármas, hiszen ha egy pár egymásra talál, nemsokára érkezik a gyerek is. Meséink mitikus száma a három: három kívánság, három testvér, három nap egy esztendő stb. Az idő felosztása szintén hármas (múlt, jelen, jövő), miként a mitológiák és vallások háromszintű világképe (égiek világa, emberek világa, alvilág) is, mely ugyanúgy az emberi teljesség háromszintű összetevője egyben, mint a szellemiség, lelkiség és testiség. Kevésbé elvontan ezt a hármat hivatott megnevezni az információ, energia, anyag fogalma is.

4-5. körkereszt

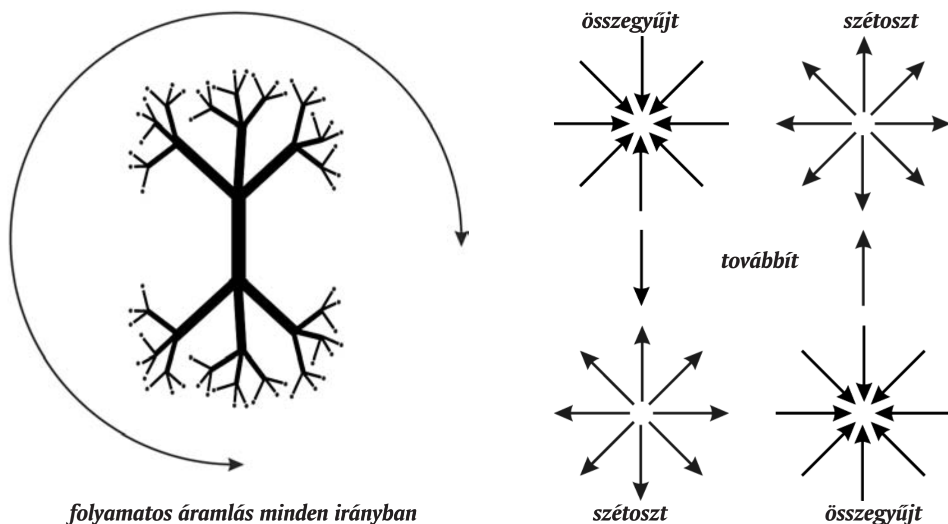
Ide kívánkozik még megjegyezni azt is, hogy a fokozás, fokozatok szintezése ugyancsak hármas, például: jó, jobb, legjobb.

Ezután a rövid kitérő után térjünk vissza az Élet Fájához.

Bátran kijelenthető, hogy az életfa a *mindenség lüktetése*. Egyszerre egység, teljesség és megjelenik benne a jobb és a bal kettőssége, a fent-közép-lent hármassága is. Három részből áll: gyökér, törzs és korona, melyek együttes feladata *összegyűjteni, továbbítani és szétosztani*. A gyökér összegyűjti a tápanyagot a talajból, a törzs továbbítja, és a korona szétosztja a levelekhez majd fordítva, a levelek gyűjtik össze a kész táplálékot és továbbítják a gyökérzetbe. Az élet tehát az erők folyamatos és szabad áramlása, ezért amikor az áramlás lassul, vagy tömítődik, elhalnak az ágak, elpusztul a fa.

az életfa minőségének irányai

A fa mintázatát követi minden élő rendszer. Ő modellezi az élet működését.

Az emberi testben ilyen alakzatban van jelen az idegrendszer, keringési rendszer, légzőrendszer, emésztőrendszer, csontrendszer stb. Képzeljük el, mi lenne, ha valamelyik eltömítődne, megszakadna vagy működése túl lassúvá, esetleg gyorssá válna: ennek következményei az egyén számára végzetes kimenetellel járnak.

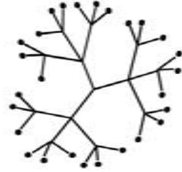
A tájra kivetítve is megjelenik az életfa mintázata, bár kevésbé szembetűnően. Gondoljunk csak a folyóvizek hálózatára, a földrepedésekre és barlangrendszerekre, a táj elektromos összetevőire (villámok), tektonikus lemezek mozgására vagy akár a finomanyagi szintű erővonal-hálózatra: mindegyik az élet áramlását szolgálja. Minden olyan cselekedet vagy történés, mely az élet erőinek áramlását blokkolja, *életellenes.*

A hagyomány számára az életfa rokon megjelenítői az út és a folyam. Ekként lehetséges, hogy a Tejút (teljesség útja) jelölésére használják a fa, út, vagy folyam jelképeket. Amikor egy hős asztrális utazásra készül, ezeken keresztül léphet kapcsolatba más világokkal.

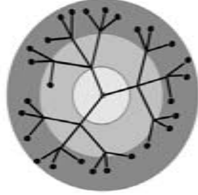

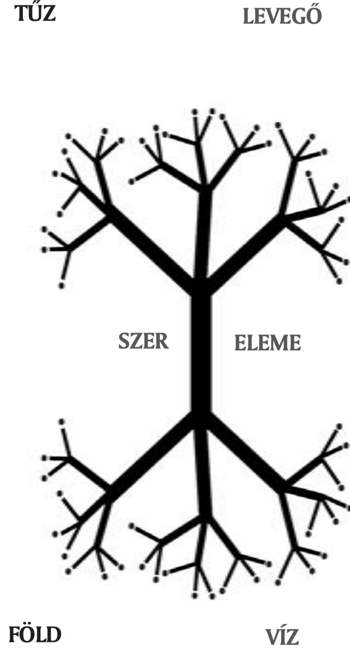
a.
felülnézetben körkörösség
(évgyűrűk, lombkorona)

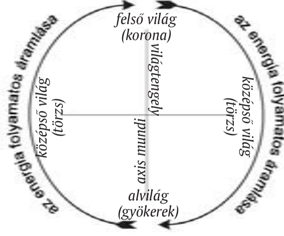

b.
oldalnézetben linearitás
(törzs, ágak, gallyak)

c.
egységes jelkép
(körkörösség és linearitás)

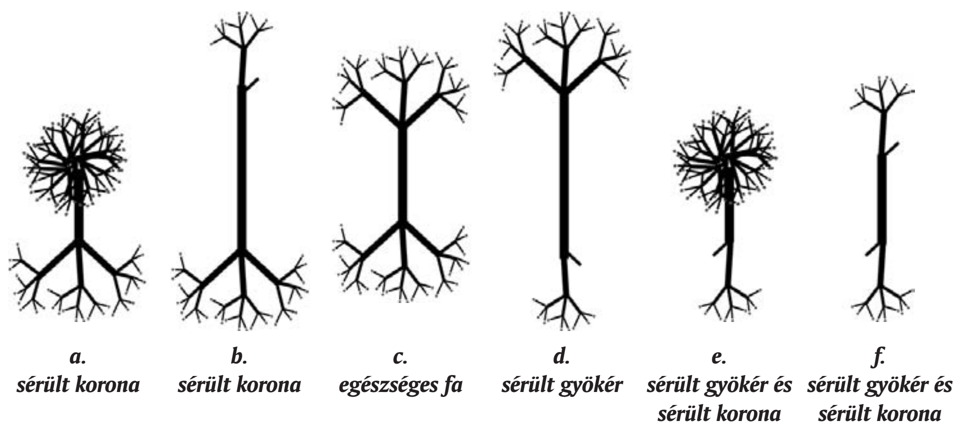
összegyűjt	***szétoszt***
továbbít	***továbbít***
összegyűjt	***szétoszt***

szellemiség	***ATYA***
lelkiség	***SZENTLÉLEK***
testiség	***FIÚ***

az életfa lehetséges sérülései

***a.** sérült korona* — ***b.** sérült korona* — ***c.** egészséges fa* — ***d.** sérült gyökér* — ***e.** sérült gyökér és sérült korona* — ***f.** sérült gyökér és sérült korona*

Amikor család*fát* készítünk, egyfajta hierarchikus rendet képviselve ábrázoljuk saját múltunkat, jelenünket és jövőnket. Mindig az lesz fontosabb, ami közelebb van a középhez (jelenhez) és kevésbé fontos a távoli múlt vagy jövő. Azonban ne feledjük, hogy a távoli ősök szempontja szerint ők vannak középen, mi pedig a távoli jövőben! A forma, a famintázat tehát változatlan, de a tartalom, a benne szereplők folyamatosan változnak. Ugyancsak mondhatjuk, hogy a famintázat szolgált alapul a nemzetek szerkezeti felépítéséhez, a család, nemzetség, *ág, törzs,* nép, nemzet megnevezésekhez.

Az életfa továbbá egybeszerkesztett jelkép: felülről nézve koncentrikus körök sokasága a központi tengely körül, oldalról nézve pedig hosszabb-rövidebb szakaszok kapcsolódása a főtengelyhez. A körforma és az egyenes (szögformák) találkozása, a folyamat és az állapot tökéletes egybehangolása.

Az Élet Fája ismeri az őselemeket is, hiszen a föld és a víz eleme a gyökérzet szintjén, a tűz és a levegő eleme pedig a koronaszinten jelenik meg. Az oldott ásványokat napfény és széndioxid felhasználásával alakítja át táplálékká. Ugyanakkor ismeri az ötödik elemet (magyarul a *szer*elmet) is, mert ezen elem ismerete nélkül nem lenne képes utódokat létrehozni, szaporodni.

Amilyen tehát a fák állapota, olyan az élet állapota is a Földön.

Az elemek rendszere

Ahogyan az egy, kettő, három világképe az életfához kötődik, úgy kötődik az elemek (őselemek) rendszeréhez *a négy, öt, és a hat*. Hogy mindenki számára érthető legyen ez a kapcsolódás, két fő szempontból is igyekszem megvilágítani. Először is az asztrológia okfejtéseire támaszkodva, majd a magyar nyelv magyarázó erejét használva.

Kezdetben vizsgáljuk meg, mit is jelent magyarul az őselem. Összetett szó, mely az *ős* és az *elem* szavakból áll össze, így a pontos értelemhez mindkét részt meg kell vizsgálni. Az *ős* szavunk jelentése régi, előd, előttünk járó, az eredő, tőle származó, átvitt értelemben pedig forrás. *Elem*en részecskét, atomot vagy építőkockát, valaminek az alkotó egységét, valamint erőforrást ért a magyar. Ekként összesítve az őselem fogalmát, olyan alapvető tulajdonságokkal bíró építőkockát jelent, amely kezdettől fogva létező, és belőle épül fel a teremtett világmindenség.

Az őselem azon legelemibb, saját tiszta tulajdonságokkal és energiával rendelkező részecske, amely alapul (éltető eleméül) szolgál a hozzá kapcsolódó minőségek teljes kibontakozásának.

Aki *elemében* érzi magát (mint hal a vízben), annak az adott helyzet felépítése tökéletesen fekszik, az a minőség, tulajdonság talál hozzá leginkább, ez lesz tehát a lét*eleme*. Ebben a közegben *elemi* erővel bír.

Az őselemek tehát a világot felépítő, legalapvetőbb tulajdonsággal rendelkező építőkockákat jelentik. Az eltérő kulturális hagyományok által számon tartott őselemek – függetlenül kortól és földrajzi helyzettől – globális szinten megegyeznek, és a hivatkozások négy, öt, esetenként hat őselemet említenek. Azonban az őselemeken kívül léteznek más elemi minőségek is, melyek szintén egy-egy tiszta tulajdonságkört jelenítenek meg, mint például: kény*elem*, hit*elem* (hied*elem*), sejt*elem*, rejt*elem*, kegy*elem*, fegy*elem* stb., valamint az elem szavunk mély hangrendű változata, az *alom* által megnevezett minőségek, mint például: biz*alom,* sir*alom,* til(t)*alom*, hat*alom,* tart*alom*, szán*alom* stb.

A *tűz, víz, föld, és levegő* volt az ősi asztrológiai szemlélet négy „alapeleme”. Ezen elemek alatt azonban nem szabad a szó szerint vett – s a fizikai síkon ismeretes – tüzet, vizet, földet vagy levegőt érteni, csupán azokat a *sajátosságokat*, melyek ezekben legjellemzőbben megnyilvánulnak.

Arisztotelész és más ókori bölcsek tanították, hogy a négy elem közül mindegyikben a négy *őstulajdonság* – meleg, száraz, hideg és nedves – közül 2-2 nyilvánul meg.

A *meleg* befolyását mindenütt felismerjük, ahol tettre való törekvés, lendület, élénkség létezik. Ahol a természet közvetlen, ahol a lény impulzusait követi, ahol határozottságot, bátorságot, kezdeményezést, vállalkozó szellemet találunk, ahol a szív uralkodik az értelem felett, az erkölcsös természet sugárzó és felebaráti szeretetben, nemes érzésben, segítő- és védőkészségben jelenik meg. Élénkek a kívánságok, a vidámság, optimizmus, lelkesültség stb.

A *hideg* lassúságban és tétovázásban nyilvánul meg, valamint depresszív magatartásban. A könnyű csüggedéstől, szomorúságtól és sötéten látástól a félelemig tart hatása. Szemlélődésre és kényelmességre való hajlamot idéz elő, tartózkodást és hidegséget. Az illető mindig arra törekszik, hogy személyiségét mások határozzák meg, hogy

individualitását embertársának rovására fejlessze, a másikat magába felszívva. Itt az agy uralkodik a szív felett.

A *nedves* nagyon szelíd, gyengéd, álmodozó, ingadozó, támadástól borzadó, alázatos, mindig ugrásszerű természetet idéz elő, aki saját erejének híján mindig szükségét érzi, hogy valakihez tartozzék, s a legközelebbi embertársát vegye példaképül. Benyomásokra képes, nagyon élénk fantáziával, az alkalmazkodás és hasonulás nagyfokú képességével rendelkezik. Hajlamai változóak: alázatosság, és önkéntes, gyermekesen öntudatlan jóság; elhanyagolása és összeolvadása az énnek a másik személyiségben.

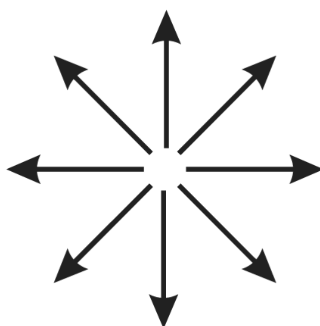
A *száraz* általános törekvést kölcsönöz az uralomvágyra, heves támadásra és a mértéktelenségre. Száraz az akarat, szenvedélyesség, kitartás, hajlíthatatlanság, férfiasság, parancsolás. A szellem teljes egészében feltétlen, közösségtől iszonyodó.

az elemi minőségek irányai

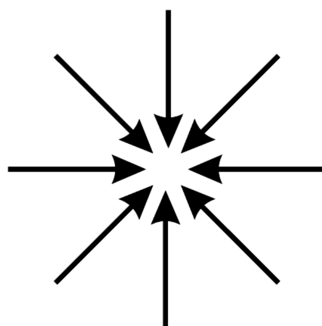
TŰZ – fel

VÍZ – le

GŐZ – szét

MÁZ – össze

meleg	hideg	száraz	nedves
lendületes	lassú	törekvő	szelíd
élénk	kényelmes	nyers	gyengéd
határozott	tétovázó	öreg	álmodozó
bátor	félénk	élettelen	ingadozó
kezdeményező	másokra hagyatkozó	szenvedélyes	közönyös
kedves	rideg	kitartó	csapongó
érzelmes (szív)	racionális (agy)	akaratos	ráhagyó
sugárzó	szemlélődő	hajlíthatatlan	alkalmazkodó
kibocsátó	befogadó	mértéktelen	mértékletes
nemes	faragatlan	uralkodó	szolgáló
vidám	csüggedő	férfias	nőies
optimista	pesszimista	parancsoló	alázatos
lelkes	depresszív	hatalomvágyó	öntudatlanul jó
keretadó	követő	tudományos	művészi
közvetlen	tartózkodó	az ént kidomborítja	az ént elhanyagolja

Ezen négy őstulajdonság alapján tehát a következőképpen sorolhatjuk be az őselemeket: a tűz meleg és száraz, a víz hideg és nedves, a levegő meleg és nedves, a föld pedig hideg és száraz lesz. Ebből is látszik, hogy a tűz és a levegő összetartozik, hiszen mindkettő meleg minőség, kétféle megnyilvánulásban, ráadásul a levegő eleme táplálja a tüzet. Ugyanígy összetartozik a föld és a víz is, hiszen mindkettő hideg minőség, kétféle megnyilvánulásban, ráadásul a víz táplálja is a földet. A hideg viszont összeférhetetlen a meleggel, ezért mondhatjuk, hogy egymást korlátozó kapcsolatban állnak a tűz a vízzel, a levegő a földdel.

A négy őselemhez kapcsolható a *négy irány* is, melyek szerint a tűz iránya a *fel*, a víz iránya a *le,* a levegő iránya a *szét* és a földelem iránya az *össze* lesz.

Újra megemlítem, hogy ez a négy elem biztosítja a fa (és hozzá hasonlóan minden élőlény) életben maradását, hiszen a talajban oldott ásványi sókat (föld+víz, lent+össze) napfény és széndioxid segítségével (tűz+levegő, fent+szét) dolgozza fel. Az ember esetében a tűz fényt és meleget, a víz innivalót és folyadékot, a levegő lélegzést, a föld pedig talajt és szilárd táplálékot jelent.

Egyetlen őselem hiánya azonnali halálhoz, míg az őselem sérülése, szennyezése betegséghez vezet!

Elemi szintű megközelítésben tehát bátran kijelenthetem, hogy a környezet- és természetvédelem dolga az elemek jelenlétének megőrzése, valamint minőségük tisztán tartása. Meg kell őrizni, és tisztán kell tartani a talajokat, vizeinket, a levegőt, és a tüzet (globális felmelegedés, sivatagosodás!). Azonban e négy elem önmagában nem képes megtisztulni, hiszen csak az élet keretéül szolgálnak, miként a négy égtáj sem ér magában semmit, ha nincs középen az ötödik, ki értelemmel és renddel ruházza fel az irányokat, vagyis tájékozódik. (Idekívánkozik, hogy a négy evangélista is az Ötödik, az isteni tájékozódást segíti).

Így válik az *ötödik elem* a keretet egybetartó, rendező erővé, melyet nyugaton *quinta essentia* névvel jelölnek, magyarul pedig *ötödik lényeges*, vagy az *ötödik ízesítő* nevet kapja. Teljes magyarsággal kifejezve azonban az ötödik elem maga a *szer*elem, mert szer szavunk elemi jelentése a rendező elv, hatás. Egyelőre példaként csak a *szer*tartás és *szer*vezés szavainkat említem, de később részletesebben kitérek a szer elemének jelentésére.

Egyes keleti (pl. manicheista) hagyományok beszélnek a *hatodik* vagy *nulladik* elemről is, mely felette áll minden megnyilvánultnak, és belőle válik majdan ki a megnyilvánulás, a teremtés öt őseleme és minden más forma. Ezek alapján tehát mondhatjuk, hogy az ötödik elem (quinta essentia) lényegében kettéosztható, a megnyilvánult (poláris világba lépett) részét *szellemnek*, *szerelemnek,* a még meg nem nyilvánult (egység világában maradt) részét pedig *léleknek* nevezzük.

A környezetvédelem nem lehet valós lélek és szerelem nélkül. Ha valamit szeretünk, lelkünkbe fogadjuk, képtelenek vagyunk ártani neki. Minden igazi környezet- és természetvédelem szívvel és lélekkel kezdődik.

Tegyük hozzá: Zöld Szívvel és Lélekkel!

Az elemi minőségek magyarul

A magyar nyelv: *magyaráz*.

Érthetetlennek tűnő dolgokat világít meg könnyedén, ha értünk hozzá. Mintázza a mindenséget, ezért minden lényegi dolog, ami a megnyilvánult világban jelen van, érthető magyarul.

A magyar nyelv: *kép*.

Beszédes kép, képletes nyelv.

Alapképek (gyökök, szótövek) kis csoportjának változatos használatával alakítja ki szókincsét, így a közös gyökerű, hasonló tulajdonságokat megjelenítő szavak azonosan, vagy hasonlóképpen kezdődnek. Ilyen alapképek például a kör, lap, von, kéz stb., melyek mindegyikének szóbokra terjedelmes, virágba boruló. Ezért ami kör alakot idéz, körrel fejezendő ki: *körző*, *kör*ít (*ker*t), *kör*nyez, *kör*nyék, *kor*ong-*ker*ing, *ker*ámia, *kor*ona stb.

A magyar nyelv: *időtálló*.

Maradandó, mert az alapkép neve változatlan. Ha bárki kicserélné egy alapkép hangalaki megnevezését (például kör helyett bis-t mondana) az egész szóbokrot át kellene, hogy nevezze. Így válnak érthetővé évszázados, évezredes szövegek magyarul.

A magyar nyelv: *kozmikus*.

Képes kifejezni a folyamatot és az állapotot egyszerre. Például egyalakú szavak esetén (szív, vár, lép stb.) egyik jelentés névszói (állapotot kifejező), másik igei (folyamatot kifejező) lesz. A magyar nyelvben minőségi különbség (ezáltal szerep) van a *magánhangzók* és *mássalhangzók* között. Az első az univerzum *folyamat* jellegű jelenségeinek kifejezésére, míg az utóbbi az *állapotszerű* minőségek megragadására alkalmas.

Szavaink vázát, alapvető értelmét a mássalhangzók adják, míg a magánhangzók felruházzák, pontosítják, lelkesítik azt. Ekként válik lehetségessé, hogy kialakuljanak nyelvjárások, az érthetőség legkisebb csökkenése nélkül. Végletes esetben azt is mondhatjuk, hogy: e megyer nyelv egyetlen megenhengzevel mendve es tekeletesen erthete lesz…

A magánhangzó továbbá *behelyez a térbe*: közeli dolgokat magas hangrendű, távoliakat pedig mély hangrendű magánhangzókkal fejez ki. A magyar nyelvben működik a *Doppler-effektus.* (például De-oDa, eRRe-aRRa, íGY-úGY)

A mássalhangzók ezen felül hangkategóriákba csoportosíthatók, mely hangok a *szájüreg és nyelvállás által felvett forma alapján* rokoníthatók. Ebből kifolyóan a szavakban megengedett a mássalhangzók *kategóriájukon belüli értelemszerű kicserélése és kettőzése* is. Szépen követhető ez a jelenség csecsemőknél, az általuk ejtett hangcserélések kapcsán. A magyar nyelvben hat mássalhangzó-kategória van, éspedig:

- T, D, TY (tudós)
- P, B, F, V (pöfögő)
- K, H, G, GY (köhögő)
- M. N, NY (nyámmogó)
- L, R, J, LY (jelíró)
- S, SZ, C, Z, ZS, DZS (susogó, sziszegő)

A magyar nyelv: *lényeglátó*.

A lényeg válik fontossá a szavakban, mondatokban. Ami a magyar számára a legfontosabb, az kerül előre. A szavak felépítése a tág jelentéstől halad a konkrét felé (kör+nyez+et+véd+elem) Tér-időbeni tájékozódását a magyarul gondolkodó mindig a teljesség felől közelíti a konkrétig, másodrendűvé válik az ego (Udvarhelyi Szabó István, 2010. február 2. stb.). Mondatainkban nincs kötött szórend, a beszélő mindig eldöntheti, számára mi a legfontosabb.

Nyelvünk látja a lényeget akkor is, midőn végleteket (éL-öL, iSTeN-SáTáN) azonosan vagy hasonlóan nevez meg. Tudja, hogy ezek a végletek az egységből kiszakadt, poláris világba zuhant dolgok két végletéről szólnak, melyek tulajdonképpen elválaszthatatlanok egymástól.

Ez után a rövid kitérő után nézzük meg, mit tudhatunk meg az őselemekről a magyar nyelv segítségével. Amint az előzőekben láttuk, az elemek rendszere a négyes, ötös és hatos számokhoz kötődik, így kézenfekvő a mássalhangzók csoportosításából elindulnunk, merthogy azok is hat kategóriába sorolhatók. Ebből a feltételezésből következik, hogy minden hangkategória megfeleltethető egy elemi minőségnek.

A hat kategóriából kiválik sajátos jellemzői miatt a *sziszegős* csoport, hiszen egyedülálló módon egyszerre rendelkezik a mássalhangzók és magánhangzók tulajdonságával: segédhanggal (eS) és magára (SSS) egyaránt ejthetem. Kissé olyan, mintha az egység, nem pedig a polaritás hangjai lennének e csoportban. Ezen tulajdonság miatt ajánlatos az elemi minőségek neveibe e hangcsoportot beválasztani, mert az isteni eredetet, a teremtés kezdetét és a folyamat indulását jelképezi.

Az őselemek neveit tehát úgy kapjuk meg, hogy párosítjuk a sziszegős hangokat a további kategóriák valamely hangjával, a hatodik esetben pedig önmagukkal. Az így kapott elnevezések olyan alapképek, alapszavak lesznek, melyek egyszerre állítják és cselekszik feladatukat, továbbá a hozzájuk kapcsolódó tulajdonságok megjelenítésére gazdag szóbokrokat növesztenek.

HANGKATEGÓRIA	NÉVSZÓ (mi az?)	IGE (mit csinál?)
T, D, TY	Tű**Z**	Te**SZ**
P, B, F, **V**	Ví**Z**	Vi**SZ**
K, H, **G**, Gy	Gő**Z**	GYő**Z**
M. N, NY	Má**Z**	Má**SZ**
L, R, J, LY	Lá**Z**	Le**SZ**
S, **SZ**, C, Z, ZS, DZS	SZű**Z**	SZu**SZ**

A fenti táblázatból rögtön szemünkbe tűnik a Mindenség teremtésének folyamata. Az egység világából való kiszakadást a kettősség (poláris) világában való megnyilvánulás követi, ahol létrejönnek az ellentétek, a dolgok szélsőséges végletei, melyek azonban egymástól elválaszthatatlanok. Így lesz a tűz és víz az *elsődleges két elem*, egymásnak tökéletes ellentétei, és kettejük nászából-harcából így válik a gőz és a máz *másodlagos, származék* elemmé.

A hangképzés módszertana (Pap Gábor nyomán)

Egészen pontosan: a tűz felfelé törekvő melege és a víz lefelé törekvő hidege, ha találkozik, két eredmény lehetséges. Első esetben a tűz lesz domináns és felmelegíti a vizet. Ezáltal gőz keletkezik, mely a meleg hatására szétárad. Második esetben a víz kerekedik felül és lehűti, kioltja a tüzet, ezáltal keletkezik a máz. A máz egy keskeny, szilárd, összetömörödő réteg, mint ahogy a földkéreg is ilyen a forró magma és az óceánok találkozási felületén.

Így magyarázza nyelvünk az élet keretéül szolgáló négy elem teremtéstörténetét.

A tűz, víz, gőz és máz elemek építik fel a teremtés (és értelemszerűen a tájak) *fizikai síkját*, míg a láz és szusz elemek a *szellemi* és *lelki* síkjait.

Az alábbiakban – a még pontosabb érthetőség kedvéért – részletesen körüljárom az egyes elemi minőségek jellemzőit.

A tűz

A tűz őstulajdonságai a *meleg* és *száraz*, iránya pedig a *fel*. Felfelé törekszik a lángja, az általa működtetett léghajó, de ilyen az erdőtűz terjedési iránya is. Sugárzás és lobbanékonyság jellemző rá, bolygója a Nap. A tűz: *tesz*, vagyis a cselekvő, férfias erő megtestesítője.

A tűz az Ég felé tart, vagyis *ég*. Használva a hangkategóriákon belüli értelemszerű csere lehetőségeit, megállapíthatjuk, hogy ami *tiszt*a, az *ék*es, vagyis *ég*es. Ami viszont *ék*es, az *dísz*es is, tehát a *tüz*es egyben *dísz*es, *tiszt*a, *ék*es is. A tűz tisztán cselekvő értelme teljesedik ki *tiszt*, *tiszt*es, *tiszt*esség, *tiszt*el, *tiszt*elet stb. szavainkban.

Pír szavunk szintén tüzet jelent. *Tüz*es szín a *pir*os, *vör*ös-*ver*es, *bar*na és a *bor*dó. *Pir*os a *par*ázs, tűzhöz kapcsolódik a *pár*a, *pir*kan, *pir*kadat, *per*nye, *pör*köl, *par*ipa (*par*azsat evő tüzes ló) és még nagyon sok szavunk. Idegennek hangzik, magyarul mégis érthető a *piro*technika vagy a *piro*mánia is. A *pír forr*. A tüzes férfi vagy a tűzről pattant menyecske (*Pir*oska!) keze alatt *ég* a munka. Belső tűz lobog a lobbanékony emberben, forr a vér az ereiben, nagy lángon ég. Ki fellobban, az *forr,* fel*forró*sodik körülötte a levegő, *for*tyog. Hő*forr*ásaink a lobogók, minthogy a *forr*alt víz is *forr*ik, miként a *bor*. Magyarul a *bor forr*! A lobogó, pezsgő-buzgó vízben jelenik meg a bu*bor*ék, mely nélkül a *bor*víz csak víz.

Kitekintve: az angol *fire* (tűz) magyarul *forró*, a román *fiert* (felfőzött) *forr*altat, a latin *fer*bere pedig *forr*ásban levőt jelent. Szanszkrit nyelven a tűz: *ag*ni.

Az emberi testben a tűz elemnek felel meg az *idegrendszer.* Az elektromos impulzusok serkentenek bennünket cselekvésre, ugyanúgy, mint a természetben a villámok és más elektromos mezők mozgósítják-alkotják a tájak tüzes élőfa-rendszerét.

A víz

A víz őstulajdonságai a *hideg* és *nedves,* iránya pedig a *le*. Lefelé törekszik az eső, mindenféle folyóvíz és talajvíz, az árvizek elől magaslatra kell menekülni. Tisztaság és ragaszkodás jellemző rá, bolygója a Hold. A víz: *vesz, visz,* vagyis ő az átvevő, befogadó, hordozó, ezáltal a passzív, nőies erő képviselője.

A víz elem információhordozó, és mint ilyen, programozható. A víz rezgése át*vesz* tartalmat és képes azt szállítani, vagyis *visz*i. Ahonnan el*vesz*, ott *vés*, ami kopik, az *vás*lik, *fes*lik. Ahonnan el*visz,* ott *veszít*-*foszt*-*puszt*ít. Az ár*víz* kiszámíthatatlan és pusztító (ár+visz), ezzel szemben az áradás rendszeres, kiszámítható, és igazodni lehet hozzá (ár+adás).

Vizet kiválasztó szervünk a *ves*e, neki hála az ember *viz*el. A húgy*vez*eték *vez*eti ki a *viz*eletet testünkből. Mint információhordozó elem, a vízhez köthető tulajdonság a *vez*etés. A víz elem úgy képes információt szállítani, hogy látszólag (fizikai, kémiai szinten) kimutathatatlan: az üres víz és a programozott víz között *látszólag* semmi különbség nincs, miként látszólag semmi különbség nincs egy üres és egy megtelt merevlemez között. Ezen elv alapján lehetséges a homeopatikus gyógyszerek előállítása, mert nem szükséges a hatóanyag konkrét jelenléte az oldatban, elégséges, ha az általa hordozott információt át*vesz*i és *visz*i a *víz.*

Aki *vesz,* az *vás*árol, ha valahonnan el*vesz*ünk valamit, abból az *vesz*ít. A *víz* lehet *vész,* és a ré*vész visz* át a *vesz*élyes *víz*en. A *vész vesz*ély, *veszed*elem, *veszt*ő. A *vessző vez*eti a vizet a levelekhez, de *vez*et a *vez*ér, *vez*ető és a *víz*+*vez*ető is. A *vez*ető hordoz, de aki *vis*el valamit, szintén hordoz. A *vis*elet és a *vis*elkedés egyaránt mintahordozó. A *váza* és a *viza* eleme szintén víz.

Hangalaki váltással a víz *pis*. A *viz*elet *pisi,* ahova vizelünk, az pedig *pis*oar. A hal latinul *pes*cis, románul *pes*te, az úszómedence pedig *pis*cina. Az álló*víz* neve *pos*vány, az állott vizet *pos*hadtnak hívjuk, de ami mozgásban van, élettel teli, az már *pez*seg, *buz*og, *pezs*gő és meg*pezs*dítő.

Testünk vízelemhez köthető szervei továbbá a nemi szervek, melyek konkrét (és kissé trágárnak tartott) megnevezése szintén *pics*a és *fasz.* Legalább ennyire vizes minőség a *puszi* – és uram bocsásd – a vizes ürülék, a *fos* is.

Említem még, hogy a vesz-visz lehet *vétel*-*vitel* is, aki pedig *vet,* az terjeszt, szór. Németül a víz lesz *wass*er, oroszul *voda*, angolul pedig *wat*er. Szintén angol szó a *wet*, mi vizeset, nedvest jelent. Aki *ved*el, az is iszik…

Az emberi testben a víz elemnek megfelelő élőfa-minta a *keringési rendszer,* hiszen a vérerek hálózatán keresztül áramlik a testben mindenféle oldat. A természetben a folyóvizek és vizes élőhelyek alkotják a tájak vizes élőfa-rendszerét.

A gőz

A gőz őstulajdonságai a *meleg* és *nedves*, iránya pedig a *szét*. Kötöttségekből szétáradó, kiszabaduló, szabadon mozgó, határtalan. Elégedettség és szeretet jellemző rá, bolygója a Vénusz és Merkúr. A gőz: *győz*, vagyis a merevségből kimozduló és tehetetlenséget felszámoló, a felülemelkedő, kitáguló erő megtestesítője.

A gőz erejét régóta ismeri és használja az emberiség. Héron labdájától kezdve a *gőz*gépen át a *gáz*olajig *gőz*erővel dolgozunk a természet erőinek le*győz*ésén, ehhez az elemi tulajdonsághoz csatolódik még a vitorla használata és a repülés is. Azonban amit le*győz*ünk, amin át*gáz*olunk annak *gyász*t okozhatunk, ha a cselekedeteink *gaz*tettek voltak.

A *gőz* ereje a tágulásban, mozgékonyságban és a gyorsaságban rejlik. Jellemző rá, hogy a nehéz akadályokat inkább megkerüli, mint szembenéz vele. Csapongó. Levegős, lebegős, elszállásra hajlamos, semmiképp se földhöz ragadt, fellegekben járó, szeles.

Tehát a *szél száll*, *száll*ít. Illatot szállít. A gőz eleme így illattal (információval) telítődik. Az illat és a levegő rokonságot mutat a lélekkel is, hiszen kinek *lég*szomja van, az *léleg*zik, kinek pedig *lélek*szomja van, az *lélek*zik, *szusz*og (lásd még a szusz elemét).

Az emberi testben a gőz elemnek megfelelő élőfa-minta a *légzőrendszer,* hiszen a légcsövek és tüdő hálózatán keresztül pulzál testünkben a levegő. A természetben a barlangok és talajrepedések alkotják a tájak levegős élőfa-rendszerét, ezeken keresztül lélegzik a föld.

A máz

A máz őstulajdonságai a *hideg* és *száraz*, iránya pedig az *össze*. A máz betömörödő, csontosodó, összegyűjtő, felhalmozó. Alig vagy egyáltalán nem mozog, lassú, egy helyben maradó, maradandó. Kövesség, keménység, anyagiság és stabilitás jellemzi. Türelem és halmozás illik rá, bolygója a Szaturnusz és Mars. A máz: *mász*, vagyis annyira leragadt, földhöz tapadt, hogy se szállni, se járni, csupán *mász*ni lesz képes. A földelem tehát úgy is elképzelhető, mint kötött, lekötött, beragadt, lemerevedett, anyagnak nevezett energia.

Az anyag jellemzője a *töm*. A sűrű rezgés *töm*ör, a koncentrátum *töm*ény, sok ember már *töm*eg. Igei alakja lehet *töm*, ki*töm*, be*töm*, el*töm*, *töm*ít stb., amiből származik a *töm*ítés (blokkolás). *Töm*b a blokk, *töm*bház a blokkház, *töm*eg *töm*örítésére alkalmas épület. A föld elemi minőséghez kapcsolódik minden épített közeg. A *tám*fal *tám*ogat, vagyis *tám*aszkodó, *tám*ogató erő. Ide tartozónak érzem a daganat *tum*or megnevezését is, ami számomra *töm*örséget, össze*töm*örödést jelent. Azonban sokkal nagyobb mélységeket jelez a *tem*et, *tem*etés, te*tem*, a *töm*ít, *töm*ítés és *tem*ető-*töm*ítő kapcsolata a *tem*plom és a *tám*adás, fel*tám*adás szavakkal!

Ha tükrözzük *tám* szavunkat, az eredmény *mat* lesz, ami az anyag (*mat*er, *mat*éria) latinos megnevezése. Vegyük észre az anya (*mát*er) és az anyag (*mat*éria) közötti összefüggést is.

Tovább vizsgálva a *máz* jelentéseit, a *massz*a, *massz*ázs, *masz*ír, *massz-* (tömeg-), *massz*ív, *masz*at (piszok), *mész*, az angol *mas*on (méz` n = kőműves), *mez*, *mez*ő szavakhoz jutunk. A *mez* ugyanúgy borítja a testet, mint a kerámiát a *máz*. Ha ez hiányzik, az anyag *mez*telen, *máz*olatlan marad.

Az emberi testben a máz elemnek megfelelő élőfa-minta az *emésztőrendszer és csontrendszer,* hiszen a szilárd táplálék feldolgozása és hasznosítása, valamint a test stabilitása kapcsolódik hozzá. A természetben talajok, tektonikus lemezek és a földkéreg képviselik a tájak földes élőfa-rendszerét, ezek lassú mozgása és változása biztosítja Földünk emésztését és az élet alapjául szolgáló stabilitást.

A láz

A láz elemi minősége túlmutat a fizikai sík négyességén, meghaladja azt, ezáltal egyszerre lehet *meleg, száraz*, *hideg* és *nedves* is, valamint egyszerre jellemző rá a *fel, le, szét* és *össze*. Lehet férfias vagy nőies, és jellemző lehet rá bármelyik bolygó minősége. A láz eleme az Isteni Egységből kivált és a Teremtés útján elindult *szellemiség*, amely mindenféle megnyilvánulás első lépésévé válik.

A láz minden fizikai síkon megnyilvánuló jelenség finomanyagi szintű okozója.

Kultúrától és nyelvektől függetlenül ő képviseli azt az elemi minőséget, melyet Quinta Essentia, Ötödik Elem, SZER eleme vagy akár fa elemével azonosítunk. Az ötös számhoz kapcsolódik, ami a fizikai szint négyes rendeződésének keresztjében megjelenő középpont. Rajta keresztül jön létre és lép be világunkba a Teremtés és minden változás.

Az ötödik elem tölti fel szellemiséggel a fizikai keretet. Ő lesz az *essentia*, ami magyarul íz, ízesítés, lényeg. A láz eleme meséinkben sóként jelenik meg. A só a szerelem íze, emlékezzünk csak a legkisebb királylány szavaira: *úgy szeretem édesapámat, mint sót az ételben*.

A láz *lesz*. Olyan *lesz*, amilyen a *láz*.

A *lesz* tükörbe fordítva *szül*. Minden, ami megnyilvánul (lesz), az meg*szül*etik, így tehát a *szül*etés *szer*elem függvénye. A *szer* fordítva *rész* lesz, ebből is látható, hogy ami meg*szül*etik, elveszti a teljesség állapotát, már csak *rész* lehet. A *láz* eleme magyarul *szer*elem, mely arra hivatott erő, hogy a részek rendnek megfelelően egymásra találjanak. Itt csupán megemlítem, hogy a *szer* elem jelképe tükrözve a *rózsa,* valamint a román *s(z)oare* (Nap) és *raza* (sugár) magyarul érthetően kapcsolódik, és világossá válik, hogy a Szóró (Nap) Rózsát (szerelmet) sugároz…

A *szerelem* hangalaki megfelelője a *szellem*. Minden létezőt jellemez valamilyen *szellemiség*, amely minden esetben a láz eleméhez vezet bennünket. Ehhez az elemhez kapcsolódnak *szer*vesen az alábbi szavaink, melyekből kiderül, hogy ami *szer*es, az nem *szer*telen, a *szer*tartás rend *szer*int *szer*vezett, *szer*ves *egész*, ahol *szer*et a *szer*ény, és e személy lehet *Szer*ényke mondjuk Puszta*szer*en. Szép az ék*szer,* kerülendő a kény*szer, szer*elmesen használható illat*szer,* ajzó*szer,* óv*szer* esetleg kínzó*szer*, a *szer*zők által pedig létrejön a *szer*v és a *szer*vezet.

Az emberi testben a láz elemnek megfelelő élőfa-minta az *energetikai rendszer,* az *aura* és a *csakrák,* az *energiavezetékek* (nadik) és *meridiánok* hálózata. Ez a finomanyagi szintű energetikai rendszer (aura) felelős a fizikai testünk épségéért és működéséért, valamint minden – a mi szellemiségünkre jellemző – érzelemvilági és gondolati szintű megnyilvánulásért. Ha testünkben tiszta a láz eleme, tiszta gondolatok, érzések és tiszta test lesz a sajátunk.

A természetben az erővonalak és az erőközpontok (szent helyek) hálózata alkotja a tájak lázas élőfa-rendszerét.

A szusz

A szusz a *lélek* eleme.

*Szusz*ogás lesz a *lélek*zés. A lélek Istenazonos részünk, a teljesség és egység megtestesítője. Polaritáson kívüli létező, ezért nincs jó és rossz lélek, így a dolgok csupán lelkesek vagy lelketlenek lehetnek. A lélek elvesztése Isten elvesztését jelenti, és a legsúlyosabb következmény minden létező számára. A szusz önmagában irány és formanélküliség. Puszta létezés, melyből kiválnak és leágaznak szellemi virágok-világok. Ő a van, a nulladik elem, a mindenség lüktetése. Száma a hatos, a fent hármasságának (szellemi világ) és a lent hármasságának (anyagi világ) egysége. A *hat* elem teljessége *hat*alom. *Hat*almas *hat*ás, *hat*vány, *hat*ványozottan *hat* stb.

A szusz *szűz*. Még nem szült, meg nem született dolgok tárháza, a végtelen lehetőségek halmaza. Ő a világ-virág (*virgo*), mely a teremtésre, megtermékenyítésre vár. Jelképesen *Világléleknek* is nevezhetjük, mely mindig mindenhol jelen van, vele kapcsolatban a tér és idő fogalma értelmezhetetlen.

A szusz olyan megfoghatatlan, szavakat messze meghaladó minőség, mint maga az élet. Körül tudjuk írni, lényegében sejtjük, de csak megélés által, gondolat és beszéd nélkül lehet a sajátunk. Hozzá kapcsolódik a fő energiavezeték szanszkrit megnevezése, a *szusz*umna, a *szusz*ogás és *sus*ogás, a *szesz* (spiritusz) és a *szűz* is. Isten anyja a *Szűz*anya, aki maga a *szusz* anyja, női névként használva *Zsuzs*anna.

A fentiekből kiindulva az alábbi következtetéseket vonhatjuk le:

- Az első négy elemi minőség (tűz, víz, gőz, máz) építi fel világunk fizikai síkját, az anyagot. Keretet szolgáltat az élethez, melynek minősége ezen elemek tisztaságától függ. Mind a négy elem szükséges az élet fennmaradásához, de nem elégséges továbbadásához. A négyes szám birodalma a *testiség*.
- Az ötödik elem világunk *szellemi* síkjának felel meg, ő alakítja és mozgatja a testiség keretelemeit. Benne rejlik az élet fenntartásának és továbbadásának, valamint a változás-változtatásnak lehetősége.
- A hatodik elem a *lélek* síkja, mely Istenazonos részünk, a teljesség és egység megtestesítője, polaritáson kívüli létező. A megnyilvánulás végtelen lehetőségeinek tárháza, mely mindig mindenhol jelen van és hat.

Az energia besűrűsödése nyomon követhető az elemek rendszerén is. Fentről lefele haladva a következő sorrendet kapjuk: Szusz – Láz – Tűz – Gőz – Víz – Máz. Minél lejjebb haladunk a sorban, annál kézzelfoghatóbb, alacsonyabb rezgésű dolgokkal találkozunk.

Egy szellemiség szabadsága annál kevésbé jelen való, minél inkább az anyagi síkhoz kötődik. Az anyag úgy is felfogható, mint lelassult, csapdába esett fény, melynek célja a megszabadulás. A fény alacsony rezgésű börtönéből való kiszabadítását nevezik fényfelszabadításnak, és minden olyan cselekedetet magába foglal, mely a tisztulást és a rezgésszint emelését szolgálja.

A megnyilvánult világ egy végtelen küzdőtér. Harc folyik az erőforrásokért, az elemek birtoklásáért és irányításáért, a hatalomért. Az elemek erőt képviselnek, és erőre mindnyájunknak szüksége van. Tudnunk kell azonban, hogy az igazi erő a *lélekerő*, a *lelki* erő. Ha az erőért folytatott küzdelem során nem figyelünk a lélek

szavára, cselekedeteink lehúzóak, fényt beszennyezők lesznek, és rabok maradunk a beláthatatlanságig.

Az elemek ismerete tesz szabaddá minket.

A megszabadulás pedig az elemek tisztaságától függ.

A tájak kozmikus rendje

Tovább haladva a Mindenség számrendek szerinti tagolásán, a hetes és tizenkettes számok minőségi tulajdonságaihoz érünk. E párban álló számegyüttes adja számunkra a kozmosz – földi szempontból nézve legteljesebb – működési alappilléreit.

A megnyilvánult világban két alapállapotot különíthetünk el. Minden *folyamat,* mozgás, változás és dinamizmus a hetes számhoz kapcsolódik, míg az *állapot,* a stabilitás és maradandóság a tizenkettes szám minőségi tartozékai.

A szivárvány hét *színe*, a hangskála hét *hangja* (7+7 magánhangzó), az aurában levő hét *csakra*, testünk hét *belső elválasztású mirigye*, a hét *napjai* valamint a tradicionális asztrológia hét *bolygó* fogalma vajon hogyan kapcsolódik egymáshoz? Hogy illik a képbe a hét *vezér*, a heted*hét* ország, a hét *törpe*, a hétfejű *sárkány,* egyáltalán a mesék mágikus hetese? És végül: hogyan jelenik meg a hetesség a tájakban, a szent földrajz kérdéseiben?

Színek	**Csakrák**	**Belső elválasztású mirigyek**	**Hangok**
Ibolya	Korona	Agyalapi mirigy (hipofízis)	Ti
Indigó	Harmadik Szem	Tobozmirigy	Lá
Kék	Torok	Pajzsmirigy	Szó
Zöld	Szív	Csecsemőmirigy	Fá
Sárga	Napfonat	Hasnyálmirigy	Mi
Narancssárga	Erőközpont	Mellékvese	Re
Vörös	Gyökér	Nemi hormonok	Dó

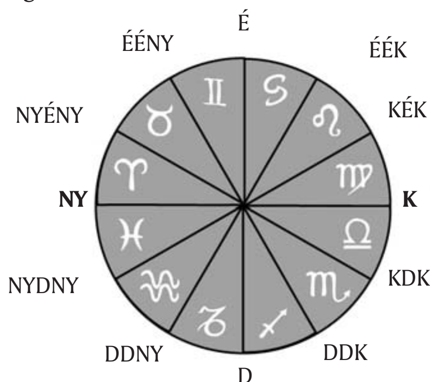
A magyar nyelv sajátossága a nyelvjárások változatossága, mely lényegében a szavakban használt magánhangzók közötti dominancia elvén alapszik. Létezik e-ző, í-ző, a-zó ö-ző stb. nyelvjárás, és felmerül a kérdés, hogy mi okból válik egy hangzó a beszéd jellegadó hangjává, és vajon létezik-e kapcsolat a tájegység kozmikus bolygóminősége és az adott nyelvjárás között? A bolygók és magánhangzók lehetséges megfelelése:

Bolygók	**Magánhangzók**
Nap	Ö,Ő
Hold	O, Ó
Merkúr	I, Í
Vénusz	E, É
Mars	A, Á
Jupiter	Ü, Ű
Szaturnusz	U, Ú

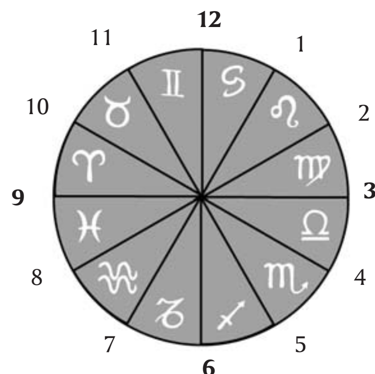
A hetes felosztás a *folyamatoknak megfeleltethető rezgésszinteket* jelöli, azt mutatja meg, hogy az adott cselekvés mivel képes *rezonanciába* kerülni, mivel *rezeg* együtt, milyen *mozgást* ír le. Ezzel szemben a tizenkettes felosztás *tulajdonságokat*, a dolgok jellemzőit és *megfeleltethető állapotokat* ír le.

Az év tizenkét *hónapja* és az ekliptika tizenkét állatövi *jegye*, a tizenkét *apostol*, a 12+12 mássalhangzó valamint a matematikában megjelenő tizenkettes számrendszer mindannyiunk számára ismert. A kör 12x30 foka (360) és az óra 60 perces felosztása (5x12) arra enged következtetni, hogy a *tér* (12) az ősi kultúrák számára stabil, az *idő* (7) pedig folyamat. A tér-időben való *hely*zet-meghatározás, *táj*ékozódás alapja tehát – a szent földrajz szempontjából is fontos – hetes és tizenkettes által jellemzett kozmikus rend ismerete. Ajánlatos tudni, hogy hol mit érdemes csinálni, mikor mit érdemes tenni. Így válik képessé az ember a Teremtésben jelen levő rend felismerésére és vele való harmonikus együttműködésre.

Az égbolt *kozmikus térkép és óra*, mely a tájékozódást segíti. A holisztikus szemléletnek megfelelően az égbolt *földi vetülete* a tájakban felismerhetővé válik, ezért érdemes megkeresni és felismerni az ide vonatkozó hetes és tizenkettes tulajdonságokat is.

tájékozódás a térben

tájékozódás az időben

Meglátásom szerint a tájak *állapot*jellemzői a *domborzati formákban*, míg a *folyamat* tulajdonságok ezen formák eltérő *borítottságában* rejlenek. Például egy fennsík lehet sziklás, gyepes, bozótos vagy erdős, de minden esetben az adott állapot színeződik át valamilyen változó minőséggel. Azt a fejlődési folyamatot, amely az időben egymást követő életközösségek megjelenésében nyilvánul meg, *szukcessziónak* nevezzük. Ez a fejlődési folyamat a *klimax* állapotig, a zárótársulás megjelenéséig tart, ez a mi éghajlati viszonyaink esetében az erdő.

A szukcesszió hetes fejlődésrendje:

1. Vizes élőhelyek (óceán, tenger, tó, folyók)
2. Kopár szárazföld
3. Pionír fajok (zuzmó, moha)
4. Gyep (füves élőhelyek, legelők, szántók, kaszálók)
5. Cserjések, bozótosok
6. Fás legelők, ligetek
7. Zárt erdők

A domborzati formákban tetten érhető tizenkettesség a középponthoz viszonyított kiterjedés alapján három fő csoportba sorolható. Az első csoportba tartozó formák kétdimenziósak, vagyis felülnézeti alakjuk szerint lehetnek:

1. egyenes
2. kanyargós
3. patkó alakú
4. kör alakúak.

A második csoportba már a háromdimenziós alakok tartoznak, vagyis:

5. sík
6. lankás, lejtős
7. dombos
8. hegyes formák.

Végül a harmadik csoport tartalmazza a második csoport negatív formáit és természetes vagy mesterséges módosulásait, melyek:

9. teraszos
10. fennsík
11. medence
12. völgy alakzatúak.

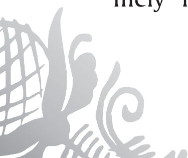
A tájak osztályozása szempontjából tehát rendelkezésünkre áll egy hetes és egy tizenkettes rendszer, melynek alapján véleményem szerint besorolható az összes tájforma. Ez alapján elmondhatjuk, hogy például egy hegylánc egyenes, kanyargós, patkó vagy kör alakú, és borítottság szempontjából kopár, füves vagy erdővel borított-e.

Amennyiben a felsorolt tulajdonságokhoz párosítani sikerül a hagyományos csillagbölcselet hétbolygó rendszerét és az évkör állatövi jegyeit, megkapjuk a földi tájak kozmikus vetületű rendszerét.

Tekintsük át röviden a csillagbölcselet alapjait az esztendő körének változásrendje tükrében. A hagyomány kimondja, hogy *minden vizsgálódás központja az ember*, és az égbolt *földről nézve* rendszereződik. Ez a földi nézőpont érvényesül például a hét bolygó meghatározásánál is, hiszen földről nézve, szabad szemmel tájékozódva a Szaturnuszig láthatunk. Ugyanez a nézőpont érvényes a két fő égitestünk méreteire, hiszen a Nap és a Hold *látszólag* egyforma, bár tudjuk, hogy az egyik sokkal nagyobb, de távol van, míg a másik kisebb, de közelebb van.

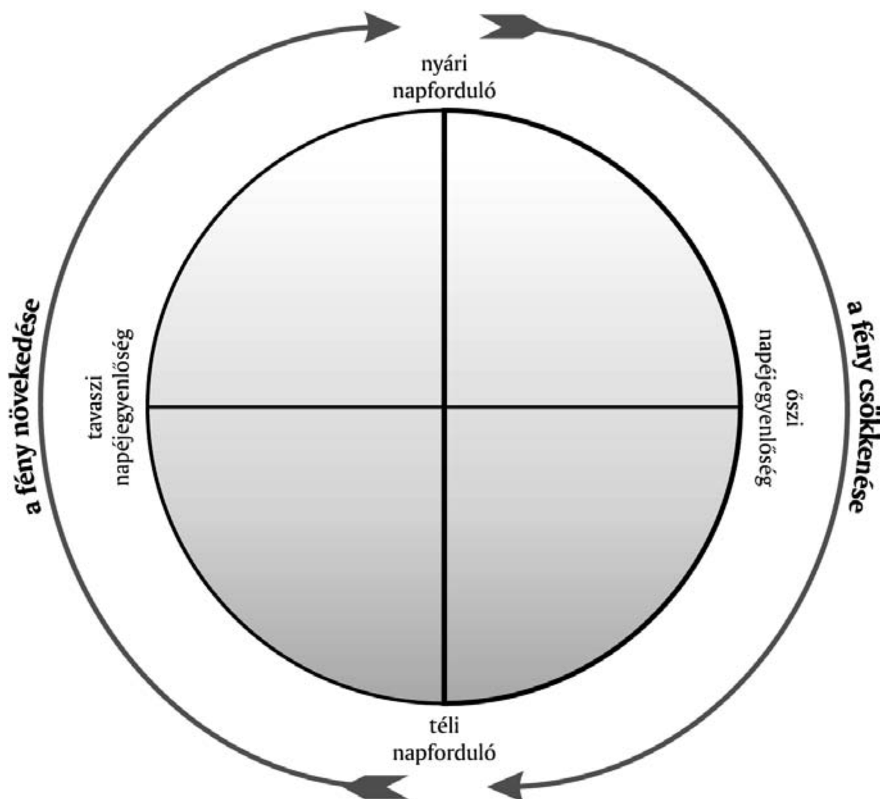
A hagyomány *állócsillagnak* nevezi azokat az égitesteket, melyek *látszólag mozdulatlanok*, és *bolygócsillag* névvel illeti azokat, melyek *helyüket változtatják*. Így lehet a hét bolygó tagja a Nap és a Hold, bár csillagászatból tudjuk, hogy egyik sem igazi bolygó. Úgy is elképzelhetjük, hogy a kozmosz a régi ember számára tér-idő tájoló, ahol az állócsillagok (*állat*öv) az iránytű vagy óra számlapja, a bolygócsillagok pedig a mánusok, melyek után igazodni lehet.

Az *esztendő köre* zárt rendszerhez hasonlítható, mely *folyton ismétli önmagát*. Tavasz után jön a nyár és az ősz, ezt követi a tél az idők végezetéig. Ez a kör egy *keretrendszer*, mely megszabja az élet lehetőségeit és megnyilvánulásait. Kicsit olyan, mint a

taposómalom, mókuskerék és a *szamszara*, mely pörög körbe látszólagos eredmény nélkül. A fény és árnyék folyamatos küzdelmének helyszíne, ahol folyamatos a harc, és a benne létező rabnak érzi magát. Az esztendő körének zárt rendszerébe külső erőforrás a Tejúton keresztül érkezhet és távozhat (ezek a belépés és a kilépés jelképes kapui).

Négy sarkalatos pont van az esztendő körén belül, ahol a fény és az árnyék viszonyában változás következik be, ezek pedig a napéjegyenlőségi és napforduló pontok. A *tavaszi és őszi napéjegyenlőség* (nap+éj+egyenlő) esetében a nappalok és az éjszakák hossza egyforma, vagyis a fény és az árnyék egyensúlyban van. Különbség köztük csupán az elmozdulás irányában mutatkozik: tavasszal a fényesség, ősszel pedig a sötétség növekszik. A *nyári és téli napforduló a fényesség és árnyék csúcspontjait* mutatja, melyet a nyári fordulat után az éjszaka, a téli fordulat után pedig a nappalok hosszabbodása követ. A fény és fény hiánya közötti állandó változás kijelöl az esztendő körén *egy világos és egy sötét félkört*, amihez a tavasz és nyár, valamint az ősz és a tél párosítható.

Az egymást követő állatövi jegyek előbb pozitív, kiáradó tulajdonságokat (+), majd negatív, befele forduló minőségeket (–) jelenítenek meg. Ezeket a tulajdonságokat az egyes állatövi jegyekben tartózkodó és előtte elhaladó bolygók befolyásolják, egészítik ki és színezik át. Ezek a jellegadó tulajdonságok *önmagukban se nem jók, se nem rosszak*, csupán eltérőek, és kibontatlan lehetőségeket rejtenek.

Nézzük tehát a hét bolygó vázlatos bemutatását:

Nap

Tüzes, férfias, szétáradó erejű. Híd a szellemi felé, stílusvonal, önmegnyilvánítás, tudatosság, tekintély, regenerálódás. A Nap adja az embereknek az életerőt, az öntudatot, kialakítja az egyéniséget, megszabja a hatalmi törekvések mértékét. Otthon az oroszlánban van.

A harmonikus állású Nap hatására a jellem nemes, egyenes, nyílt és őszinte lesz. A magatartási formák vonatkozásában az öntudatos, méltóságteljes, jóindulatú és főként bátor magatartás a jellemzőek.

Diszharmonikus Napállás esetén az előbbi tulajdonságok szöges ellentéte nyilvánul meg. Ilyen esetben gőg, nagyravágyás, kérkedés, valamint önhitt, dölyfös magatartás a jellemzők.

Hold

Vizes-nedves, nőies jellegű, negatív, passzív, önátadó. A Hold hatására alakul az emberben a fantázia, a hangulat, a tudatalatti, az emlékezés, a múlthoz és a tradíciókhoz való kapcsolódás, valamint a szenzációvágy, az asztrál. Néptömeg.

Harmonikus holdállás általában gyöngéd, alkalmazkodó, álmodozó és eléggé befolyásolható természetet indikál.

Diszharmóniában túlérzékenység, szeszély és megbízhatatlanság a jellemzőek, de gyakori az ingatag, változékony és gyáva magatartás is.

Merkúr

Ebben a légies jellegű bolygóban a férfias és nőies elemek összevegyülnek. A sokoldalú tevékenység a fő jellemzője. A Merkúr hatására alakul ki az emberben az értelem, praktikus intellektus, az írás- és beszédkészség, a mozgékonyság és ügyesség. Ezen kívül a kapcsolatteremtés, az érintkezés és közvetítés bolygója is a Merkúr, szellemi és anyagi értelemben egyaránt.

Harmonikus állás esetén sokoldalú érdeklődést, gyors felfogást, találékonyságot és talpraesett magatartást eredményez.

A diszharmonikus Merkúr-egyéniség rafinált, önző, gúnyolódó és fecsegő, esetleg ravasz, korlátolt, tehetségtelen. Hajlama van a csalásra, mások kijátszására és intimitások illetéktelen kilesésére, valamint rosszindulatú pletykára.

Vénusz

Negatív, passzív, nőies jellegű bolygó. A Vénusz hatása alatt általában kellemes és szép értékek állnak: szeretet, szerelem, harmónia, szépség, művészi érzék, valamint művészet, zene, tánc és mindenfajta szórakozás, valamint a negatív erotikum.

A harmonikus Vénusz-természet vonzó, vidám, barátságos, szeretetre méltó, művészi hajlamú, odaadó, gyöngéd, kedélyes és szórakoztató, valamint egészségesen érzéki.

Diszharmóniában hiúság, féltékenység, felületesség, léhaság és túlzott érzékiség lépnek fel, esetleg hisztéria. Gyakori a pazarlás, kicsapongás, valamint az elhanyagolt, tisztátalan, rendetlen külső.

Mars

Pozitív, tüzes, férfias, fokozott tevékenységet kiváltó bolygó. A Mars képviseli az erőt, akaratot, energiát, cselekvést, becsvágyat, törekvést, bátorságot, elszántságot, küzdőképességet és az aktív erotikumot.

A Mars-természet harmonikusan: merész, határozott, tevékeny, bizakodó, erélyes, harcra kész, önbizalommal teljes, lelkesedő, vezetésre, irányításra törekszik és mindenütt megállja a helyét.

Diszharmóniában erőszak, szenvedély, vadság, vakmerőség, kegyetlenség és összeférhetetlenség lépnek fel, valamint bosszúálló, veszekedő, kihívó és agresszív magatartás.

Jupiter

Pozitív, tüzes, férfias, tevékeny, szétáradó erejű bolygó. A Jupiter természete bensőséges összefüggésben áll a bölcsesség, igazságosság, emberszeretet, hit és jóindulat, valamint a törvényes rend elveivel. Szintetikus intellektus.

Harmonikus állás esetén morális érzéket, igazságosságot, jóságot, szociális érzékenységet, optimizmust, becsületességet és nagylelkűséget olt az emberi jellembe.

Diszharmóniában dogmatizmust, pazarlást, elbizakodottságot, képmutatást, mértéktelenséget, valamint álszent, vakbuzgó magatartást vált ki.

Szaturnusz

Negatív, passzív, férfias, koncentrált erejű bolygó. A zárkózottságot, öncélúságot, elmélyedést, gátló hatásokat és megpróbáltatásokat képviseli a Szaturnusz természete.

Harmonikus állás esetén megfontoltságot, óvatosságot, komolyságot, következetességet, kitartást, fegyelmezettséget, kötelességtudást és megbízhatóságot indikál, valamint keménnyé, határozottá, szorgalmassá és előrelátóvá tesz.

Diszharmóniában gátlásokat, önbizalomhiányt, mogorvaságot, pesszimizmust, kegyetlenséget, merevséget, önzést, fukarságot, félelmet, gyávaságot és bizalmatlanságot okoz, valamint búskomorrá, emberkerülővé, esetleg gyűlölködővé tesz.

A bolygók rövid áttekintése után következzenek az állatövi jegyek. Zárójelben a keleti megfelelő nevét, valamint a jegyre jellemző elemi tulajdonságot jelölöm.

Kos (kutya, tűz)

A kezdet, az elindulás. Az erők kibontakozva kelnek életre, tele frissességgel, nagy feszültséggel. Az élet még új a Kos számára, minden még megismerésre és felfedezésre vár, ezért kész az úttörő szerepére, és merészen, nagy lendülettel vág neki a kifürkészhetetlen, tehát nem mérlegelhető feladatnak is. A kitűzött célért készségesen feláldozza magát. A Kos nem szereti a bonyolult kérdéseket, felmerülő

kételyeket. Ellenvetésekkel gátló, idegen erőkkel szemben türelmetlen, összeütközik velük, hogy az erők maguk döntsék el a vitát.

Elszántságában dacos és nyakas, de lényegében jóindulatú és jóérzésű, amit lelki egyszerűsége és ártatlansága is magyaráz. Természetének a kemény, küzdelmes munka felel meg. Legjellemzőbb hivatása a katonai.

Bika (disznó, föld)

Megállapodást, nyugalmat, megóvást fejez ki. Koncentrálódik, befelé és önmaga felé fordul. Tevékenysége elcsöndesül, de annál állandóbb és tartósabb jellegű. Nem kíván kezdeményezni és vezetni, sem az ismeretlen messzeségek felé törni, megelégszik önmagával és környezetével, tevékenységében pedig otthon érzi magát a megszerzett és birtokolt területen. Az anyag érdekli, és megtalálja benne azt az értéket, amely önérdekét szolgálhatja. Termel, létesít, fogyasztja és elraktározza a javakat. Mindent, ami a gyarapodást és gyarapítást, a termelést és létrehozást szolgálja, nagyra tart.

Családot alapít, utódokról gondoskodik, biztosítja az anyagi javakat, családja és utódjai részére. Megműveli a földet, a termelt nyersanyagokat használható és hasznosítható dolgokká alakítja át. Szeret jól élni, és ezt elsősorban az étel és ital jelenti nála. A képzőművészetek – különösen a mintázás, szobrászat –, de a tánc és az ének is Bika-jellegű tevékenységek.

Ikrek (egér-patkány, levegő)

Nem takarékoskodik, nem ragaszkodik a meglévőhöz, nem tapad az anyaghoz. Egész erejével azon törekszik, hogy tevékenyen, mozgékonyan irányítsa érdeklődését minden felé, ami megközelíthető és megismerhető. Nem tud gazdálkodni értelmi képességeivel, rendszertelenül fordítja érdeklődését minden felé, főleg az újat, a meglepőt keresve. Mindenről tudomást kíván szerezni, de nem hatol a mélységekbe, megelégszik azzal, hogy tudomást szerez és kapcsolatot létesítő hajlamával hírt ad másoknak róluk.

Mindenhová behatol, és mindent észrevesz, ami a felszínen végbemegy. Látja a hiányokat és a szükségleteket, ez a képessége kritizálóvá teszi, de egyben azon igyekszik, hogy a hiányokat betöltse, és a szükségleteket kielégítse. Kapcsolatkereső hajlama sok utazásra készteti, de ezek többnyire rövid utak.

Rák (bivaly-ökör, víz)

Gyűjt, felhalmoz, megóv azért, hogy hasznát és előnyét lássák azok, akik felé szeretetével és gondoskodásával fordul. Itt a kis kör tagjaihoz és dolgaihoz való ragaszkodás szeretetté válik. A szeretet a Rák esetében öncél: szeretnie kell, mert ez a természete. Ennek legjellemzőbb kifejezése az anyai szeretet, másodsorban a családapa gondoskodó jósága. A szeretet és a gondoskodás szűkebb körre koncentrálódik, de éppen ezért erős és teljes. A szűkebb körű élet keretének rendben és tisztán tartása, csinosítása jelentik az elsőrendű tevékenységét. Ezért a Rák-ember szereti otthonát, tágabb otthonát, a hazáját is.

Nagy erőfeszítésre, sőt önfeláldozásra kész, ha övéinek érdekéről van szó. Értelmi-szellemi érdeklődése a távoli dolgok, messzeségek felé fordul, és a képzelet világában éli át, amit a valóságban nehezen érhet el.

Oroszlán (oroszlán-tigris, tűz)

Az Oroszlán az önérvényesítés, az Én előtérbe helyezése s a velejáró normális határok között maradó önösség és önzés válik szinte öncéllá. A szeretet és az önösség különös módon keveredik: az Oroszlán jóságos, jóindulatú, melegszívű, mindig kész két kézzel adakozni, de csak annak, aki megnyerte rokonszenvét.

Nem elégíti ki már a szűkebb kör, nagyobb, szélesebb kört akar látni maga körül, főleg azért, hogy annak középpontjában állhasson, és mint a Nap, fényét, erejét a tőle függőkre, a hozzá folyamodókra sugározhassa. Örömmel ad minél többet, minél bőkezűbben, mert így méltó őhozzá.

Önérvényesítő hajlama a hatalomban, a központi irányító tekintélyben találja meg igazi helyét, uralkodnia kell a maga körében.

Fölfelé tör, erőit a maga érvényesülésére fordítja, de arról sem feledkezik meg, hogy híveit magával együtt felemelje. Szeret jól élni, de az örömökben másokat is részesít: vendégszerető, gazdagon ellátja azokat, akik megfelelő módon közelítenek hozzá és éreztetik vele, hogy magasabban állónak tekintik.

Szűz (macska-nyúl, föld)

Takarékoskodik az anyagiakkal és a maga erőivel is. Gondos, szorgoskodó mivoltában minden figyelmét az anyagi dolgokra irányítja, de az anyagot már nem önmagáért becsüli, hanem mélyebb természetével igyekszik tisztába jönni, és igyekszik ismereteket szerezni, kifürkészni a dolgok mivoltát. Kutat, tapasztal és a megismerteket rendszerbe foglalja, hogy könnyebben áttekinthesse. De nemcsak az anyagot igyekszik megismerni, hanem az ember viszonyát is az anyaghoz, általában az anyagi létformát.

Gondolkozóvá, bölcselkedővé és vizsgálódóvá válva keresi mindezek értelmét, és az eredményeket megint csak rendszerbe foglalja. Pontos, pedáns, kínosan ügyel a rendre és a tisztaságra. Rendet teremt a világ dolgaiban. A Szűz készségesen szolgál, alárendeli magát a felsőbbségnek, és erőit meggyőződéssel bocsátja mások, irányító tekintélyek rendelkezésére. Ezért legjobban alárendelt állás, az alkalmazotti minőségben való munkálkodás felel meg természetének, ha pedig mégsem így történik, akkor legszívesebben magányosan, félrevonulva tevékenykedik.

Mérleg (sárkány, levegő)

Tevékenysége kifelé irányuló, szétterjedő lesz, s a sok ellentét közt igyekszik egyensúlyt teremteni. Öntudatos, önérzetesen büszke, de kevésbé önző. Általában a harmónia helyreállítására irányítja a figyelmét, tevékenységét. Törvényt, ellenértéket, áthidaló és összehangoló nagy rendet akar, amelyben az arányosság, az értelem és a szellem uralkodjék. A Mérlegben értelmi-szellemi eszközökkel megy végbe az igyekezet a szembenálló erők leküzdésére, elsősorban a kiegyezés, a kiegyenlítés módszerével. Nincs itt éles és kemény szembefordulás, hanem alkalmazkodó, megnyerő meggyőzés lép előtérbe, s a formák nagy jelentőséget kapnak.

A rend és szépség a Mérlegben mindig az egybehangolást és az éles ellentétek elsimítását igyekszik megvalósítani.

Skorpió (kígyó, víz)

Elmélyülő érzést és lelkiséget ad, újraértékel mindent. Az ellentétek legélesebb és legvégletesebb formában merülnek fel és nem maradnak meg a normális élet síkján, hanem a magasabb régiókba emelkednek. Erőit arra irányítja, hogy az anyagiság és testiség legrejtettebb természetét is megismerje a legközvetlenebb, legszemélyesebb módon, az átélésben.

A lelkiség, a testiség mélységeiből a tisztult szellemiség felé vezető útra irányítja a figyelmét. A legerősebb testiség és a legmagasabb cél felé törekvő lelkiség összeütközik, és nagy válságokat idéz benne. A Skorpió az a pont, ahol a „lenn" és „fenn", a testiség és a szellemiség, a véges és végtelen, az alacsonyrendűség és magasrendűség, a mohó életszomj és a megtisztult felemelkedés találkoznak, hogy megvívják csatájukat. Feladata: megölni magában az alacsonyrendű, testi embert, hogy feltámadhasson benne a magasrendű, tisztult ember. Útja azonban nem elméleti, vagy értelmi-szellemi út, hanem az áthatolás, sőt átgázolás a leküzdendő területen. Éppen azért vonzza és tartja fogva a szenvedély s mindennél erősebben a testiségben gyökerező legtitokzatosabb valami, a nemiség. És ha keresztül tud törni a végső akadályon, akkor rátalál önmagára és a kínzó ellentétek végső kiegyenlítésére: újjászületik, valami meghal benne, és feltámad a magasba szárnyaló lélek, amely a rög kötelékei fölé emelkedik.

Ezek a hajlamok és adottságok a Skorpió-embert a misztériumok felé hajtják. Itt kínálkozik a legmagasabb felemelkedés és a legmélyebb bukás.

Nyilas (ló, tűz)

A világban, a külső kapcsolatokban, az életben igyekszik érvényt szerezni törekvéseinek. Joviális vonások lépnek előtérbe: jó kedély, barátkozó, életörömöket kedvelő hajlam. Érdekli minden, ami a közösség és a társadalom együttes munkálkodásával összefügg, s mindebben a kiegyensúlyozott rendet, az államfenntartó, és főleg a már meglévő rendszert akarja szolgálni. A Nyilas ezért bizonyos mértékben konzervatív. A fennálló, szentesített rendet olyan nagyra becsüli, hogy hajlamos a világegyetem nagy rendjével azonosítani, a kiegyensúlyozott rendet az isteni rend és törvény megnyilatkozásának és földi képviselőjének tekinteni.

A vallásos hit, a világi törvény, a hagyományokon alapuló, és a nagy többségnek megfelelő világnézet kérdései első helyen állnak a nyilas érdeklődésében. A Nyilas-típus kedveli a kifinomult formákat, a szertartásosságot, az ünnepies külsőségeket, a népes gyülekezetet. Életigenlése és életszeretete még az állatvilágra is átterjed, de itt is a hasznos, mozgékony és nemesebb állatokat kedveli, elsősorban a lovat.

Bak (hegyi kecske, föld)

Csak azt tartja biztosnak, amit ő maga tud összefoglalni, és a maga erejével uralma alatt tartani. Az anyagvilág azonban már nemcsak az egyszerű és igénytelen birtoklást, vagy az anyagi dolgok értelmi-szellemi rendszerezését jelenti számára, hanem azt a kihívást, hogy az anyagot uralma alá hajtsa. Minden gondolata, minden célkitűzése erre irányul, s mert az anyag merev és hajlíthatatlan formája a legnagyobb mértékben kihívja, erejét és uralmi törekvését az akadályok csak annál jobban ösztönzik. Az anyag

természetében rejlő akadályok, nehézségek és gátlások folyton elébe tornyosulnak, ezért egyetlen típusnak sem kell olyan súlyos küzdelmet folytatnia az anyagvilággal, mint a baknak. De ez az ő igazi területe. Nem nyugszik addig, amíg sorra le nem küzdötte az akadályokat, hallatlan szívósság, kitartás és elszántság él benne.

Megfontolt és mérlegelő, körültekintő és előrelátó, mert mindig készen van arra, hogy bármerről újabb akadályok állhatnak elébe. A Bak-típus szinte sanyargatja önmagát, mindent megtagad magától, de másoktól is. Gondolataiban sem keres fel messzi távlatokat, ragaszkodik a meglévőhöz, mert az egyszer elért megismerést meg akarja tartani. Ezért nem ismer ellenérvet és egyezkedést: dogmatikus, kemény őrzője a betűszerinti törvénynek, de maga is ilyen értelemben követi.

Vízöntő (majom, levegő)

Az anyagi világ nem érték többé a szemében. Már nem is törődik az akadályokkal, egyszerűen széttöri a gátakat, hogy ereje korlátlanul áradhasson előre. Az anyagvilág azonban elválaszthatatlan a nehézségektől és az akadályoktól; amikor a vízöntő szétrobbantja a gátlásokat, magát az anyagot is mintegy megsemmisíti. Erejének tudatában egyenesen örül a kötetlenségnek.

A szabad tér, a határtalanság felel meg természetének, de ezt még el kell érnie. Ezért irányítja erőit arra, hogy lerombolja a gátakat. Önálló és független, nem tűr köteléket és bilincseket. Szellemi-értelmi adottságával a gondolat területén is szabad teret követel: a hagyományok, a fennálló és kiegyensúlyozott rend az ő számára csak nyűgöt jelentenek. Az új többet jelent, hiszen tele van lehetőséggel, nem is sejtett tartalommal. A Vízöntő úttörő szerepe fontos: meglazítja a mozdíthatatlannak vélt korlátokat, és a szellemet óriási, merész erőfeszítésre ösztönzi.

Halak (kakas-madár, víz)

Erőit befelé irányítja, önmaga létének legmélyébe száll alá, s koncentrált figyelme a lelkiség végső titkaiba mélyed. De ugyanakkor ráeszmél, hogy létünk végső gyökere és a mindenség lényeges tartalma egy és ugyanaz.

A legnagyobbnak és a legkisebbnek egybeolvadása az az élmény, amelyben a halak lelkisége legjellemzőbben jut kifejezésre. A mindenségbe kiáradó érzés mellett eltörpül, szinte megsemmisül az Én és az önösség, a lélekben határtalan emberszeretet ébred, amelynek a gyökere a felismerés, hogy egyek vagyunk, testvérek vagyunk mindnyájan, az Én és a Te közt nincs többé válaszfal. Krisztusi életfelfogás és krisztusi magatartás ered mindebből.

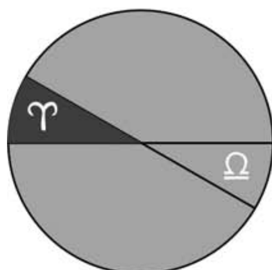
A lélek a Halakban már kijutott a határtalanságba, az egyetemességbe.

Minden civilizáció, mely valamely mértékben a Teremtésre hangolódott, ismeri az életfa, az őselemek valamint a bolygók és az állatöv fogalmát, a létezést és az életet pedig ezek függvényében látja és értékeli. Tudja, hogy a szellemi világ tükörképe az anyag, ezért az égi rend alapján tájékozódik. Számára egyértelmű, hogy a tájak kozmikus rend szerint működnek, szolgálnak keretül az élethez. Az ilyen kultúra tagja lakóhelyét és közvetlen környezetét tudatosan választja meg és építi ki, hogy az a lehető legteljesebben szolgálja saját és az egyetemesség céljait.

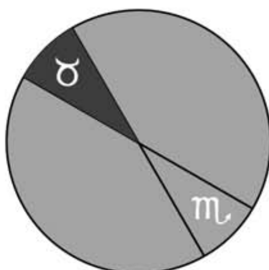

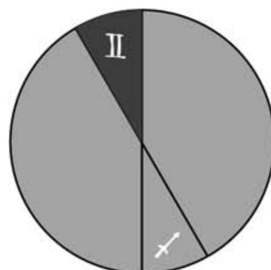

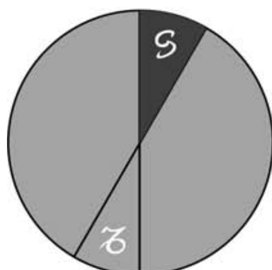
Kos-Mérleg

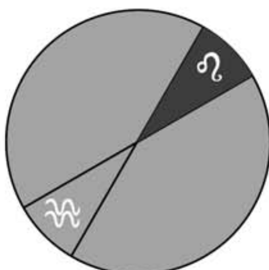
Bika-Skorpió

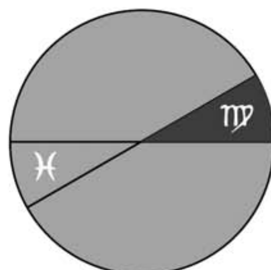
Ikrek-Nyilas

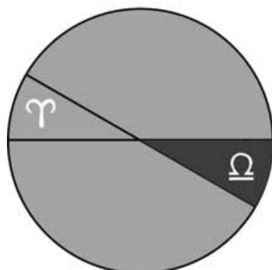
Rák-Bak

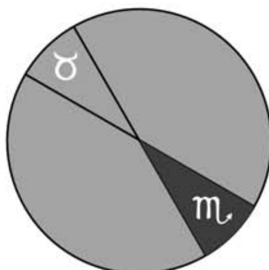
Oroszlán-Vízöntő

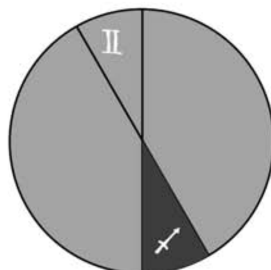
Szűz-Halak

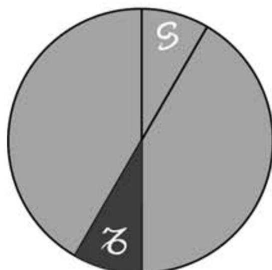
Mérleg-Kos

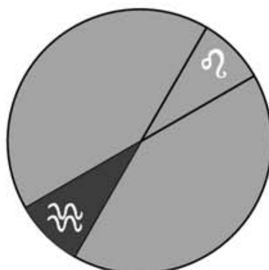
Skorpió-Bika

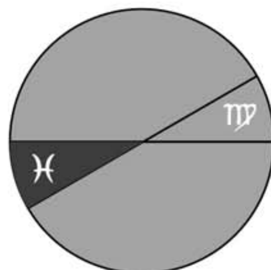
Nyilas-Ikrek

Bak-Rák

Vízöntő -Oroszlán

Halak-Szűz

Városok és településfejlődés

Minden emberi település egy adott tájba, természeti környezetbe ágyazódik, és széttéphetetlen szálakkal össze van kötve vele. Olyanná formálódik, amilyen a táj, és olyan lesz a táj, amilyenné az emberek formálják.

Egy kép többet mond ezer szónál, mert a képek tesznek képessé bennünket. Ha város*kép*et említek, akkor egy település látványa sejlik mögötte.

Elég csak rápillantanunk egy településre, és következtetések sora válik a vizsgáló számára érthetővé: milyen az élete lakóinak, mi irányítja a hétköznapokat, milyen a település viszonya az őt körülvevő tájjal stb.

A települések a *városkép* és a *keletkezés módja* szerint két csoportba (esetenként e két típus keveredésébe) sorolhatók:

1. *Természetes úton kialakult települések* (városökológia, élőfa) Az ilyen típusú települések térben elhelyezkedő pontjai között minőségi különbség mutatkozik. A központtól való távolság növelésével csökken a terület fontossága is, mert nem egyenlően oszlanak el az erőforrások. A természetes úton kialakult település felülnézeti képe az *életfára* jellemző fraktál-alakzatot jeleníti meg, körkörösség és vonalasság harmóniában van.

Budapest – alaprajz

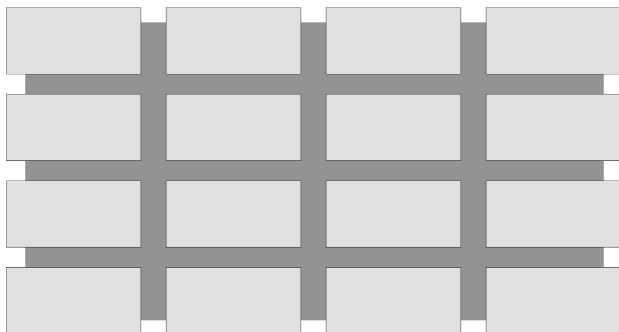

2. *Mesterségesen megtervezett települések* (urbanisztika, háló) Itt a térben elhelyezkedő pontok között nincsen minőségi különbség. Nincs hangsúlyos közép, az erőforrások egyenlően vannak elosztva. Előtérbe helyeződik a tömeg, és a mennyiség lesz fontos. A mesterségesen kialakított városok felülnézeti képe dominánsan vonalas, sűrű szövésű hálóra, egymás mellé sorolt négyzetek sokaságára hasonlít. A raszterháló alapminta használata a lakótelepek és tömbháznegyedek esetén követhető nyomon leginkább.

Manhattan alaprajza

Példaként megnézhetjük az *öntözéses mezőgazdaságot*, vagy akár az *erdőtípusok* mintáit is. A sivatagban ritka kincs a víz. De ahol található, ott a kietlen tájba üde zöld oázist varázsol a szorgalom. A kutakhoz közel eső terület zöldebb, mint a távolabb eső, mert nem egyenlően oszlik szét az éltető erőforrás.

Intenzív öntözéses parcellák

A vízellátás egyenletes, nem számít a parcella pontjainak távolsága az öntöző-csatornától.

A természetes rendet felismerő és segítő cselekvés a sivatagot is termékeny paradicsommá változtatja (Szerves Város). Ezzel szemben az esztelen öntözési rendszerek a legtermékenyebb paradicsomot is tönkreteszik. Ezeknek romjait találjuk Egyiptomban vagy a Tigris és Eufrátesz között, de napjaink katasztrófája, az Aral-tó kiszáradása is erre vezethető vissza (Modern Város).

Kétféle erdő létezik. Az egyik fajgazdag oázis, ahol minden élőlény fontos és léte nélkülözhetetlen. Különböző fajú és korú egyedek lakják, változatos, sokszínű, teljes. Ilyen a szerves város. A másik agrársivatag. Nem is igazán erdő, inkább ültetvény. Egykorú és egyfajtájú fák halmaza, személyiség nélküli egyedek. Nagy a termelékenység, de még több erőforrást használ, kiszipolyozva környezetét. Sivár, egyhangú, hiányos: ilyen a modern város.

Az emberi társadalomra vetítve az életfa képe és az oázis működése a *szakrális királyság rendi társadalmát* jelenti, míg a háló alapmintájú öntözési rendszer a *demokráciát és a tömegek világát* testesíti meg. Napjainkra a szakrális forma csak nyomokban lelhető fel, ezért jelent meg a *környezetszennyezés,* ami az *életképtelen városok betegsége*.

Egy életképes település nem lehet környezetszennyező. A természet rendjébe besimuló, a rend törvényeit elfogadó és betartó város a helyén van, szerepe a tájban, feladata, hivatása, küldetése egyértelmű. Szükség van rá. Az életképtelenség ismertető jele a rend elutasítása és a belőle származó gondok.

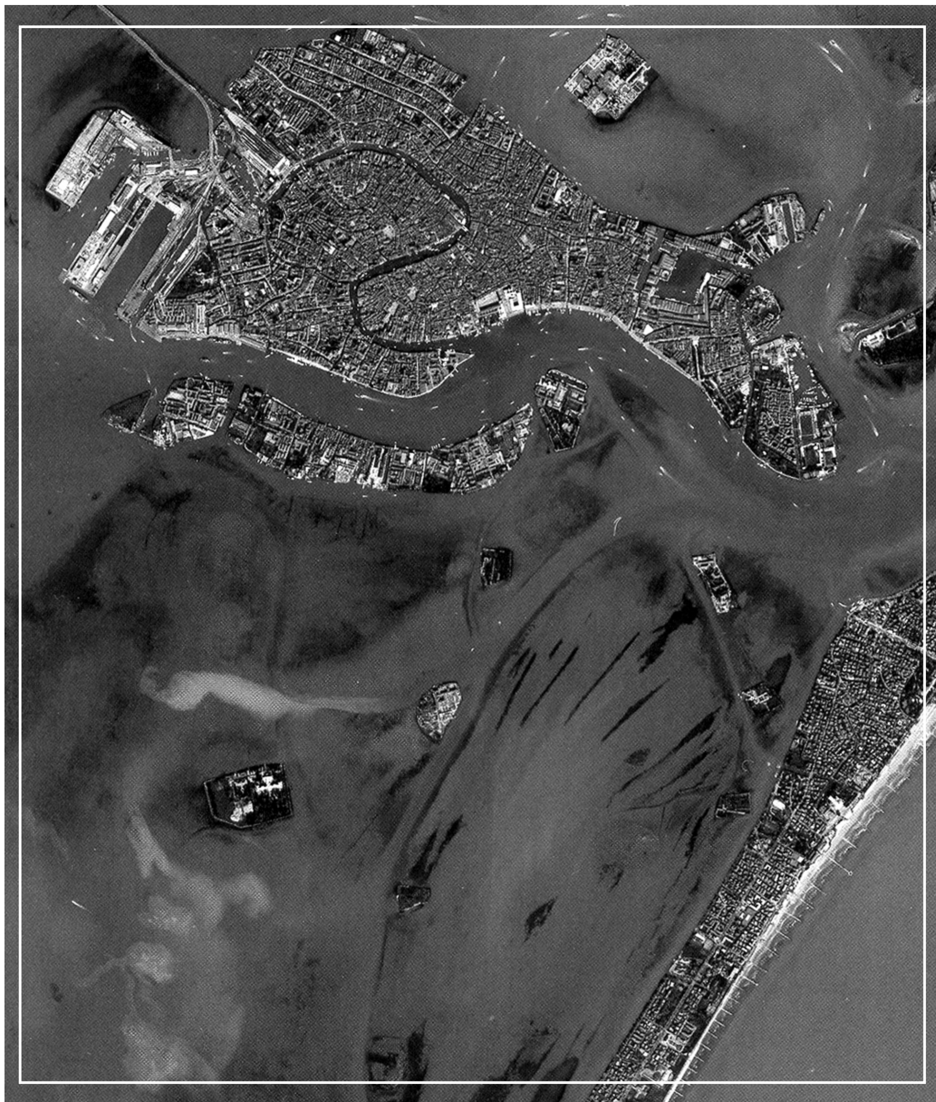
Milyen egy élő, szerves város? Hogy épül fel, mi a dolga? Mekkora a mérete? Minderre keresem a választ, ám a kérdések megválaszolása meghaladja jelen dolgozat kereteit. Bezsúfolt, blokkolt világban élünk, beteg lélekkel egy beteg környezetben. Az általunk létrehozott települések a fejünkre nőttek, átvették az irányítást, és az emberiség az általa létrehozott rendszer öntudatlan kiszolgálójává vált.

Elfelejtettük, hogy egy település, város sohasem önmagában, önmagáért fontos. Értékét az határozza meg, hogy miként képes a tájban központ, kapu lenni. Ereje a szolgálatban, nem pedig a kizsákmányolásban rejlik.

A továbbiakban vessünk egy pillantást néhány város képére.

Velence, Olaszország

A kiszolgáltatottság mintaképe. A teljes rendelkezésre álló területet beépítették, kizárva a szigetről más jellegű életet, még zöldfelületnek sem hagytak helyet. Nem csoda, hogy e város lett a kereskedelem bölcsője. A lakosok minden tekintetben külső erőforrásra vannak szorulva, építkezési anyagoktól kezdve az élelmezésen át a ruházkodásig stb. Mindezen kívül a szükségtelen dolgokat (hulladék, trágya) szintén el kell szállítani a szigetről. *Mindent oda kell szállítani, és mindent el kell szállítani onnan.* Így vált Velence a modern városok előfutárává.

Pálma-sziget, Dubai

Az ember megváltoztatja a tájat, melyben él. Igazítja igényeihez, megélhetéséhez vagy elvárásaihoz. Ezek a ráhatások változnak földrészről földrészre, kultúráról kultúrára.

Napjaink leghíresebb tájátalakító vállalkozásai Dubaiban találhatók, ahol a tengerbe sajátos alakú szigeteket építenek. Elképesztő költségigényű tervek, melyek a józan ész számára igazából felesleges pazarlásként jelentkeznek, akkor, amikor globális szinten probléma a környezetszennyezés.

A sors iróniája, hogy a vállalkozások fedezetei a kőolajból származnak. Gondoljuk csak el, milyen hatékonyan meg lehetne valósítani különböző tájvédelmi programokat, ha az adott erőforrást nem légvárak építésére, hanem ésszerű célok elérésére használnák.

Machu Picchu, Peru

Az inka kultúra jellemző vonása volt a teraszos földművelés és építkezés.

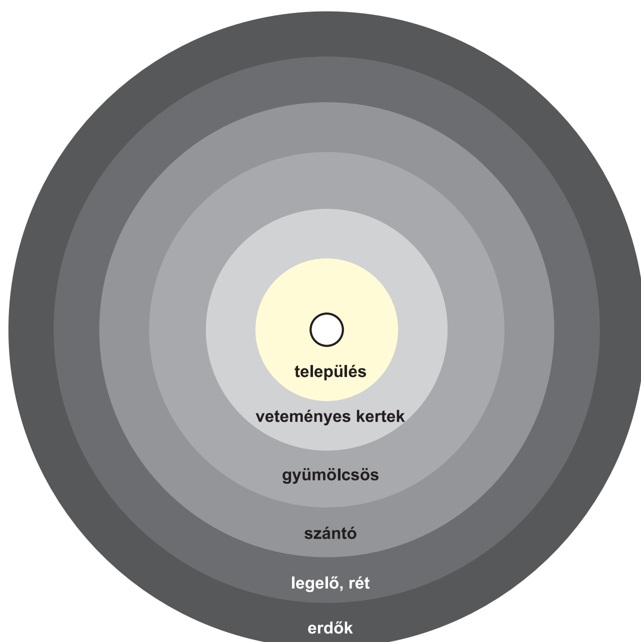
Magas hegyek oldalait, tetőit formálták át szükségleteiknek megfelelően. Máig csodálatos bizonyságot tesznek a romok e nép táj-hoz való viszonyáról, egymásra hatásuk maradandóságáról. Gondoljuk el, ki finanszírozta ezeket a vállalkozásokat? Milyen technológiával készültek a falak? Valószínűnek tartom, hogy nem a globális kereskedelem bevételeiből, nem úri hóbortból alakították ilyenre környezetüket.

Egy székely falu általános felépítése.

Középen a templom, körben a lakóházak, az otthonok mellett zöldséges és gyümölcsös, távolabb a szántó és legelő, majd a faluközponttól legtávolabb esik az erdő.

Központtól való távolság

Brassó, Nagyszeben, Segesvár

Brassó óvárosának madártávlati képe. Központban a városháza, piactér és a Fekete-templom, körülötte az adminisztráció és városi előkelőségek házai. Ezt veszik körbe a polgárság lakása majd pedig a városfal. Jól látható a térrendezés elve, amint a középpontból kifelé gyűrűzve felépül a város.

Brassó

Nagyszeben

Miként a test közepe a szív, úgy a város központja is a város szíve. A szív pumpál vért a testbe, szabályozza a pulzust. Ő az élet lüktetése, belőle árad szét a testbe az erő. A város szíve más szóval a város magja. Közép, melyből az élet kicsírázik. És amilyen a mag, olyan lesz a belőle kibomló élet is.

Amit középre helyezünk, azt tartjuk a legfontosabbnak, és életünket hozzá igazítjuk. Az lesz az Isten háza. Nem mindegy, hogy bankokban, vagy templomokban lakik a mi Istenünk…

Segesvár

Központ nemcsak síkban létezik. A tér kitöltésekor a legmagasabb pont a legfontosabb. Miért? Mert felnézünk rá. Amire pedig felnézünk, az magasan van. Közelebb az éghez, az istenihez, a teremtő erőkhöz. Rajta keresztül érkezik a földre minden nemes és kívánatos, valamint az lesz a világ tengelye (axis mundi) is.

Nagyvárosok, megapoliszok

A nagyvárosok pusztán méretükből adódóan életképtelenekké váltak. Mint egy elhízott állat, külső erőforrásoktól, etető kéztől függenek, ezek hiányában elpusztulnak. Minden megapolisz felülnézeti képe egy rákos sejthez hasonlít: elszabadult és túlburjánzott egy olyan energia, mely a tömeg és az egyén korlátlan érdekeit, vágyait a teremtés rendjéhez képest elsődlegesnek tartja, és azokat akár a szervezet pusztulása ellenére is érvényre óhajtja juttatni.

New York

A megapoliszok építkezéseihez felhasznált *alapanyagok* és a teljes *területi beépítettség* kizárják a természetet. Hatalmas betondzsungelekké váltak, melyekre igazán érvényes a megállapítás, hogy „az emberiség elérte a kőkorszak legmagasabb fokát, a betonkort”.

Mont Saint Michel, Franciaország

A nagyvárosi lakosok puszta élelemellátását is *távoli vidékek termelése* fedezi, nem beszélve a *koncentráltan jelentkező szennyező tényezőkről*, mint a levegő és a vizek szennyezése, termőföldek lebetonozása és beépítése, magas zajszint és teljes elektromágneses térátrendezés (mobiltelefon, tévé, rádió, villanyvezetékek stb.)

Ahhoz, hogy a megapoliszok egyáltalán fennmaradjanak, hihetetlen mennyiségű energia (ma elsősorban fosszilis, nem megújuló erőforrás) szükséges. Egy átlagos lakos szállási és munkahelyi feltételek messze több erőforrást emésztenek fel, mint amennyit egy vidéken élő társ szükségletei.

A Teremtés szempontjából egyetlen válasz lehetséges a megapoliszok létére: a mihamarabbi *megszüntetés*, vagy a *súlyfeleslegtől való megszabadítás*. Ha nem ez lenne a válasz, úgy járnánk, mint az élő szervezet, mely kiszolgálja a rákos sejt minden igényét: belepusztulnánk.

A megapolisznak nincs *helye* a természet rendjében, *működési zavar* csupán.

	MODERN VÁROS	SZERVES VÁROS
méret	nagy, nagyon nagy	kicsi
kapcsolatok	személytelen	személyes
sűrűség	zsúfolt	szellős
perspektíva	nincs horizontja	látható a horizont
működés	ipar és kereskedelem	tájműködtetés
erőforrás	erőforrás-elszívó	erőforrás-működtető
tisztaság	szemetes	tiszta
termelés	lineáris	körkörös
eltartó képesség	fizikai	lelki
irányítás	érdekek	értékek
ökolábnyom	nagy	kicsi
közlekedés	tömeges, gépjármű	esetleges, gyalogos
függés	tőke, intézmény, hadsereg	tudás, képességek
vezetés	ellenőrizhetetlen	ellenőrizhető
piac	globális	helyi
lakáskörülmény	sok a tömbház	sok a családi ház
közösség	szubkultúrák	rokonság, komaság, szegek, utcák
természet	távol	közel
zajszint	magas	alacsony
betegségek	tömeges, járványok	elszórt, esetleges
ingázás	elővárosok, minden nap	kétlakiság, időszakonként
munkanélküliség	van	nincs
zöldterület	közterek	közterek, udvarok
játszótér	szükséges	nem szükséges
kultúra	szórakozás jellegű	rituális
oktatás	szakirányú	egyetemes
közbiztonság	alacsony	magas
hajléktalanság	van	nincs
migráció	magas	alacsony
élelmezés	mesterséges	természetes
falu-város arány	50-90 %	max. 10 %

Szent

földünk rajza

Szent földünk rajza

A Kárpát-medence működése

„És én egy oly embertől, ki szülőföldjének látásánál örömre nem gerjed, fel nem lelkesül, félni tudnék; mert abból kihalt minden gyöngéd érzelem, minden hazaszeretet, minek hiányával az egyén lelépett az emberi hivatás pályaköréről s ördöggé változott át."
Orbán Balázs

Kevés olyan hely van szerte e világon, mint a Kárpát-medence. Hegyek karéja által óvott termékeny föld, mely a legősibb idők óta lakott. Az élethez minden szükségessel rendelkező, az önellátást biztosító szerves, teljes egész. A gyógyító erők és vizek földje: *Szentföld*.

A Kárpát-medence *a világ kicsiben*. Itt követhető legteljesebben a négy évszak egymásutánisága és a kiegyensúlyozott időjárás: se nem hideg, sem nem forró – pont jó.

A megélhetéshez minden energiaforrás és nyersanyag (szellemi, lelki és testi értelemben egyaránt) rendelkezésre áll. A földi egység jelképeként megtalálható minden tájforma, az ásványok és kőzetek széles skálája, minden gyógyvíz és gyógynövény, ami a világ más részein csak külön-külön, részletekben, hiányosan fordul elő. Természeti kincsekben, nyersanyagokban, erdőkben, vizekben, nemes és drága kövekben gazdag, a növényvilág széles skálájával rendelkezik és bővelkedik.

Minden domborzati forma jelen van, és ezek emberi léptékű tájakat alkotnak. Ezen a helyen kerülendő minden szélsőség: van magas hegy, de nem a legmagasabb, van kanyon, de nem a legnagyobb, és vannak síkságok, de nem a legkiterjedtebbek.

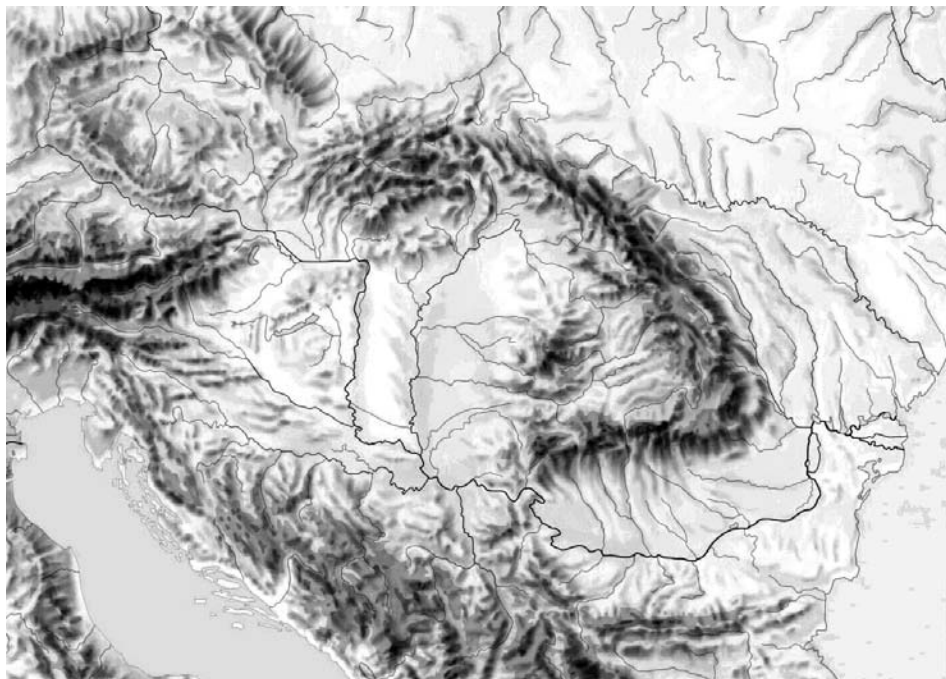
A Kárpát-medencében minden *egyensúlyra törekszik*. Földünknek az a helye, mely emberi számítások szerint a legnagyobb katasztrófák bekövetkezése esetén is védelmet nyújt az itt lakóknak: szélsőségektől mentes az éghajlat, a jéghegyek olvadása nincs rá számottevő hatással, aránylag földrengésmentes, hurrikánoktól, tornádóktól, ciklonoktól stb. védett.

A Kárpát-medence a *Világ Közepe*. Hagyományaink tanúsága szerint ez a Világ Aranyos Szeglete. Azon kívül, hogy Európa *földrajzi* közepe, tőle nyugatra van a Nyugat, és tőle keletre a Kelet! Így lehet a földi élet központja, axis mundi és elsődleges tájékozódási pont egyben. Továbbá *energetikai* közép is, hiszen itt dobog a Föld szívcsakrája a Pilisben, Dobogókőn, valamint a kontinens fő erővonalai is ezen a helyen futnak össze. A Kárpát-medence *kulturális* közép, a sokszínűség és a vallásszabadság földje. Itt találkozik az ortodox és katolikus, az értelmi-mentális nyugat az érzelmi-lelki kelettel.

A Kárpát-medence *a kultúra bölcsője.* Területén olyan régészeti leleteket találtak, melyek egyértelműen bizonyítják e hely ősidők óta lakottságát és a kultúra fejlettségét. Művészeti (pl. furulya), gazdasági (pl. kerék, szerszámok), építészeti és írástörténeti emlékek (pl. Tatárlaka, rovásírás) utalnak arra, hogy eleink nem hétköznapi fejlettségi szintet értek el. A terület névadásából számomra egyértelműen kitűnik az egyiptomi és mezopotámiai kultúrkörrel való rokonság, hiszen neveik kör*pot*, égi*pot* és mezo*pot*. A Duna-Tisza köze – a szó jelentéséből következően - ugyanolyan folyamköz, mint a Tigris és Eufrátesz közi Mezopotámia (*mezo pot* görögül folyó köze).

A Kárpát-medence *Noé Bárkája.* A jégkorszak ideje alatt a Kárpát-medence biztosította a fajok számára a fennmaradást, a túlélést, mert a kívül eső területeket vastag jégtakaró borította. A hegyek vonulata megvédte a belső területeket. A klíma itt elegendően enyhe volt ahhoz (hőforrások), hogy a populáció életben maradjon és a jég felolvadását követően az élet újból elindulhasson. *Noé Bárkája* egy *Női Burok*, amely az életet védelmezi, belőle születik. Ez a női burok a Kárpát-medence esetében Boldogasszony öle és királysága. A *mag*ság feladata az élet megőrzése és továbbadása; azért van szükség a *magzatburokra,* a bárkára, hogy a *belső* élet számára *bölcső* lehessen.

Noé Bárkája az élet utolsó menedéke. A mag országa, az élet magja ring benne.

A magzat kifejlődését és a megszületett életet védeni kell. A Kárpát-medence *zártsága és védettsége* felhívja magára a figyelmet. A hegyek anyaölszerű, biztonságot nyújtó, óvó, védő szerepe itt tetten érhető, hiszen minden itt élő számára menedéket nyújt annak. A Kárpátok ölelése évszázadokon keresztül védettséget biztosított egy

kívülről jövő esetleges támadás ellen. Történészek által elismerten olyan stabil, állandó országhatár, mely a Föld más országaira nem jellemző. A magzatburok durva feltépése és az abortuszra tett kísérlet a felsoroltak alapján a Trianon nevet viseli.

A Kárpát-medence *vizei* egyetlen eset kivételével egységesen a medence belseje felé folynak, édesvíz készletük hatalmas. Itt a Földön összetételében ismert összes gyógyvíz egy helyen, együtt, nagy mennyiségben megtalálható. Gyógyvizeink gyógyító hatása világszerte ismert és elismert.

A vizek fontossága az élethez elengedhetetlen, különösen igaz ez a magzatvíz esetében. Európában hazánk rendelkezik a legnagyobb földalatti tiszta ivóvíz készlettel, mely a becslések szerint 200 millió ember ellátására alkalmas. Ha a bolygónkon szétnézünk, rájövünk, hogy a vízhiány világszerte nagy probléma. Nagyon sok országnak nagy például az olajkészlete, de tiszta ivóvize elegendő mennyiségben nincs. Kőolajjal lehet fűteni és hatalmas vagyonokra szert tenni, de ivóvíz hiányában az élet csak néhány napig lehetséges. Ezekben az országokban a vízkészlet nagyon szűkös és szennyezett, a hiányt csak tetemes plusz költség árán tudják pótolni.

A víz ára az aranyéval vetekszik. Egyes országokban a vízkorlátozás miatt hetente csak egyszer lehet megnyitni a vízcsapot. Lehetséges, hogy a jövő háborúi *vízháborúk* lesznek, vagyis a tiszta édesvíz megszerzéséért törnek majd ki.

Az élet vize az Olt, mely az anyai ölből egyedül kiszivárgó folyónk. Az élet elindulása, a mag ki*csí*rázása kapcsolódik hozzá, és ezért természetes, hogy eredési helyét *Csí*k névvel illetik.

A Kárpát-medence *nem átjáróház*. A zártság és nyitottság egymásnak ellentmondó és egymást kizáró fogalmak. E táj mindig *célpont, végcél, érkezési állomás* volt. Alföld lehet átjáróház, de egy erdővel benőtt hegykoszorú nem. Az ellenségnek nincs lehetősége könnyűszerrel lerohanni az országot. Minden nép, így eleink is *tudatos választás* alapján döntöttek e hely mellett. Mehettek volna tovább, ha akartak volna, mert egész Európát bejárták és megismerték. Megtapasztalták, hogy a Kárpát-medence az Aranyos Szegelet, a tejjel-mézzel folyó Kánaán, vagyis a Földi Paradicsom, az Ígéretek Földje.

A Kárpát-medence *génbank*. A nemesítéshez szükséges feltételek ideálisak, nem csak a talaj és éghajlat szempontjából. A hagyományos állattartás és növénytermesztés populációinak (tönköly, mangalica, gyümölcsök stb.) ízvilága és bajokkal szembeni ellenálló képessége egyedülálló. A Kárpát-medence átalakító, átminősítő hely: itt lehetőség van a jobbá válásra. Legfőbb folyama a Duna, mely isteni minőségű (**D**u**N**a-is**T**e**N**), és a *Fekete*-erdőből ered és a *Fekete*-tengerig tart. A két fekete pont között létezik egy kazán, mely a rajta áthaladó erőket felhevíti, tisztítja, erősíti és módosítja.

A Kárpát-medence *sokszínű*. Sokszínű és változatos nem csak az éghajlati és domborzati tényezők miatt, hanem a lakosság összetétele, nyelvek sokasága, a szokásrend és hagyományok, valamint a tájegységek viszonylagos autonómiája tekintetében is. Ez a kavalkád – mint egy mozaik apró szemcséi – közelről vizsgálva sok különálló, színes folt csupán, azonban fentről, egészben tekintve teljessé válik a kép. Az egyszínű (monokultúrás) ország gyenge és esendő…

A Kárpát-medence *alakja képi üzenet*. Először is egy emberi koponyára, agyra emlékeztet, ekkor tehát a szellemi működés szintjéről beszélünk. Másodszor egy szív néz velünk szembe, ami azt jelenti, hogy a lélek szintjén járunk. Born Gergely szerint e kettő földrajzilag egyetlen helyhez köthető: a Pilishez! A pilis szó régi magyar jelentése ugyanis fejtető, és ennek a Pilisnek a közepén található Dobogókő! Ez arra utal, hogy működésének és működtetésének kulcsa az értelmi-szellemi és szívbéli szerelem-erők összekapcsolása. A harmadik formai megfelelést részint középkori térképek, részint saját néphagyományunk örökítette tovább. Ezek szerint a Kárpát-medence Mária öle vagy méhe. Itt már a testi működés szintjén járunk, mégpedig a testet öltött ige működésén. Itt az a hármasság bontakozik ki, amelynek harmonikus együttműködése a teljessé válás kulcsa. Van a Kárpát-medencének még egy formai analógiája: a kenyér. A kenyérről pedig tudvalévő, hogy az Úr Krisztus élő *teste*, ami *tészta* és ami meg*tiszt*ít.

A Kárpát-medence *szerves felépítésű*. Az életfa-mintázat kiválóan felismerhető a települések névadásában, ezek egymástól való távolságában, alaprajzuk és mintázatuk szerkezetében, az úthálózatban stb. Szerves olyan értelemben, hogy a legkisebb tájegység is a teljes térség alapinformációival rendelkezik. Így válnak érthetővé a gyakran ismétlődő helynevek is, mert eleink *azonos minőségű helyeket azonosan neveztek meg*. Ezen elnevezésekben szereplő *színek* is fontossággal bírnak, és legfontosabbak az alkímiából ismert három szín (fehér, fekete, vörös – albedo, negredo, rubedo) által jelzett objektumok, mint például a *Fehér*vár, *Fehér* és *Fekete* Kőrös, *Veres*patak stb. (Kérdés számomra, hogy a Kőrösök harmadik tagja, a Sebes nem-e vörös véletlenül, mert ami *sebes*, elképzelhető, hogy *véres*…)

A Kárpát-medence *Mária Országa*. A szent korona felajánlása egyértelművé teszi, hogy Boldogasszonyunk Magyarország királynéja, a koronázott személyek pedig apostoli királyok. A Kárpát-medencében szakrális erők működnek. Mária országa, a földi paradicsom elleni minden támadás szentséggyalázás, a terület szétszakítása a szentség sárba tiprása. Mária országában Krisztus népe lakik, történelme, jelene és jövője szorosan összefügg Krisztus Urunk kálváriájával. Ekkor derül ki, hogy áldozat, halál és pokoljárás nélkül nincsen feltámadás.

A Kárpát-medence működése a *közép működése*. Ami itt történik, kihat az egész világra. Tükör az emberiségnek, visszaigazolás milyenségéről és az istenihez fűződő viszonyáról. A központ kapcsolat Ég és Föld között, megnyilvánul benne a szellemi, lelki és testi működés egyaránt.

Ha a Kárpát-medence működéséről érdemleges tájékozódást szeretnénk kapni, ajánlott a címerábra tanulmányozásával kezdeni, hiszen ez sűrítve tartalmazza mindazon tudnivalót, ami jelképi szinten a lényegről megfogalmazható. Felülről indulva kitűnik, hogy a Kárpát-medence működése és működtetése szorosan kapcsolódik a Magyar Szent Koronához. Ez azt jelenti, hogy *királysággal* állunk szemben. Mégpedig nem elsősorban társadalmi berendezkedés szerint, hanem *üdvtörténeti* szempontból, ugyanis e koronát láthatóan a fény működteti.

A Földön ismert egyedüli szent korona, képi üzenete és jelképrendszere a fényfelszabadítást (üdvözülés) jeleníti meg, ezért egyedülálló e királyság az európai történelemben.

A hagyomány közlése alapján ez örök királyság, és Atilla adott örök koronát, örök királyságot és országot e nemzetnek. De van e hazának és nemzetnek egy örökös királynéja is: Szűz Mária Boldogasszony személyében. Ezt a kapcsolatot erősíti meg halálos ágyán Szent István király, mikor a Szent Korona képében felajánlja a hazát Szűz Máriának. Ettől a pillanattól lehet tudni, hogy a Kárpát-medence működésrendje és a Szent Korona működésrendje egylényegű, ami azt is jelenti, hogy az ország egységének megbontásához „elegendő" a Szent Korona egységét megbontani (mint ahogy meg is tették).

A Szent Korona működése emberszabású és emberléptékű, azaz személyes arculatú - Ő maga is személy. Ez azt jelenti, hogy ami eddig személytelen volt, az ettől fogva jó eséllyel személyessé válik. A személyiség kibontakozását szolgálja, és ezt azért nagyon fontos tudni, mert egy olyan korban élünk, amely teljesen személytelen. A mai világ minden tekintetben teljesen személytelen. A Kárpát-hazában minden működés visszavezet minket a *személyes léthez*, mégpedig a legbensőbb isteni léthez.

A címerábra lelkiségére áttérve láthatjuk a kettősség (jobb és bal) megjelenését. Legmeghatározóbb sajátosság itt a hullámzás (négy folyó, hármas halom-hullám), vagyis az energia-természet. Álmos élete épp e folyammal indul (Emese álma) és Árpádék Atilla (Etil = folyó) örökségére hivatkozva érkeznek e hazába. A hármas halmon álló kettős kereszt az eget földdel összekötő életfa ábrázolása és az egy Isten jelképe.

A jobb-bal kettősség szakrális földrajzi működésünkben szintén tetten érhető. A Duna vonala által felosztott medence a jin és jang formát adja, de a koponya két agyféltekéje, a szív jobb és baloldala formailag szintén rokonítható a Kápát-medence működésével. Ugyanezt a működést igazolja a magyar-székely kettősség, mint a mozgó és helyben maradó, aktív és passzív, információ és energia polaritása is. Hagyományunk számon tartja továbbá azt a sajátosságot, hogy a Kárpát-medence újabb és újabb hullámban történő elfoglalása/visszafoglalása mindig két ágban valósult meg.

A magyarság szerepe a Kárpát-medence és a világ működtetésében a leírtakból következően *üdvtörténeti* jellegű. Feladata a példaadás, az élet megmentése és továbbadása, a nemesítés és gyógyítás. A magyarság gyógyítási feladatát jelzik mindenhol jelen lévő gyógyvizeink, a hőforrások és gyógynövények is. A magyar szó jelentésében benne rejlik a *magerő,* illetve *magőr*. A magyarság feladata tehát a mag (teljesség, az élet jövőbeli ígérete) őrzése, a csírázásra való előkészítésé.

Az itt lakók felelőssége hatalmas.

Aki uralja a Kárpát-medencét, az uralja a Világot.

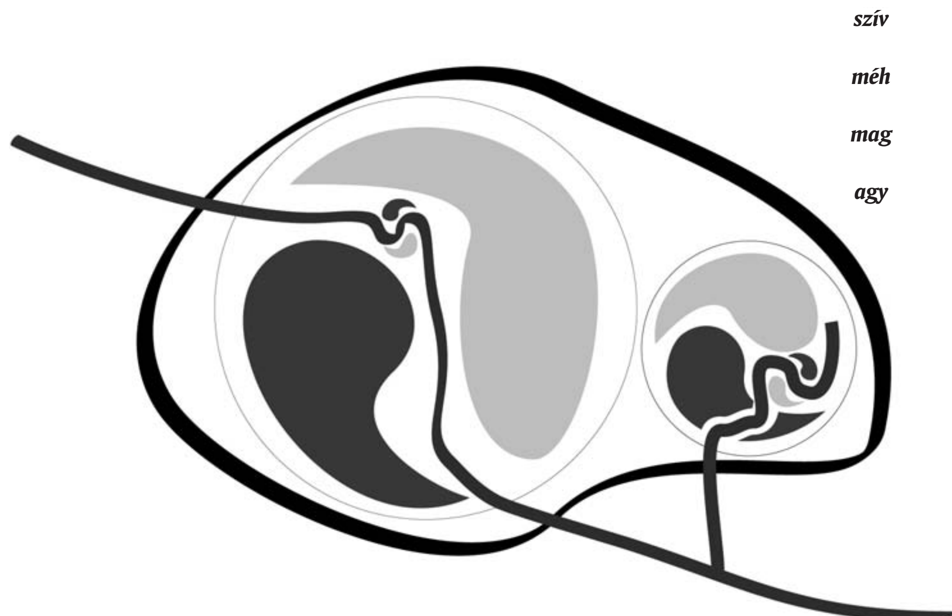

Székelyföld szerepe a Kárpát-medencében

A Kárpát-medence formája hasonlít egy *mag*ra. A hegykoszorú a maghéj, az Alföld a magtest, és Erdélyben található a szik. A magtestet a *magyarok*, a sziket pedig a *székelyek* lakják. Ebből pontosan kiviláglik, hogy a székelység szerepe éppen a szik magon belüli szerepével azonos. A sziklevél *csak a magvas növényekben megfigyelhető levélfajta, a mag csírájának része és csírázáskor a növény táplálásában játszik szerepet. Csírázáskor energiát biztosít*.

A Kárpát-medence poláris erőterei

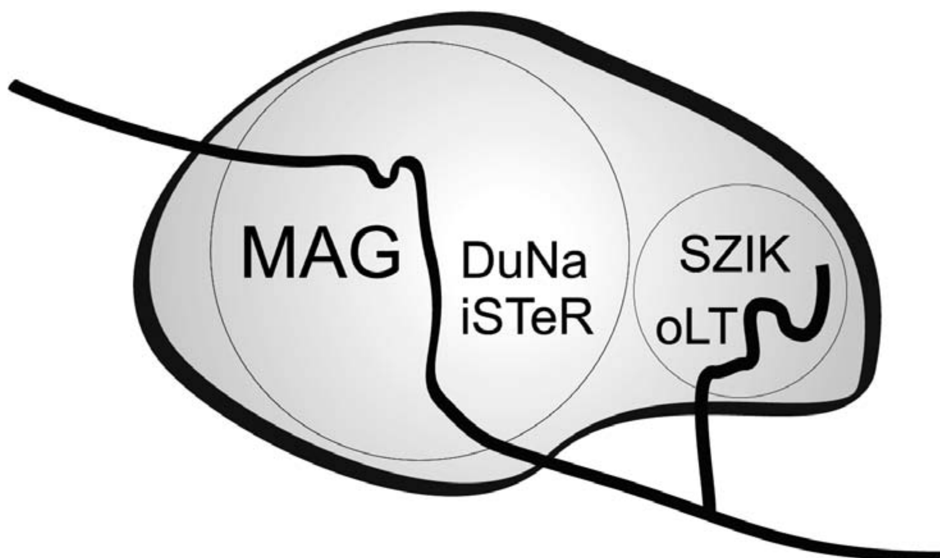

Szik és sziklevél hiányában a mag csíraképtelen! Lefordítva ez annyit jelent, hogy székelyek nélkül nem képes a magyarság Kárpát-medencei feladatát ellátni, magva szakad, magtalanná válik a világ szemében. A történelem során nem először fordult elő, hogy Erdély és azon belül a székelység őrizte a magyarságot, amikor máshol erre nem volt lehetőség. Török idők után például, mikor arra lehetőség kínálkozott, a sérült magot (elnéptelenedett Alföld) pótolta, de napjaink vérfrissítése és segítése sem elhanyagolható.

Ezt a szerepet ismerve a leigázó hatalom gyakran (folyamatosan?) kísérletezett a székelység tönkretételével, sajnos az évszázadok során elég eredményesen. A székelység sajátos jogállása és a belső rendtartás felszámolása bénítóan hat, ezek hiányában szintén képtelenség a szik feladatának ellátása.

A Kárpát-medence egyedüli folyója, mely áttör a maghéjon, székelyek földjéről, Csíkból ered. Neve is beszédes, hiszen ő az Olt, az élet vize. Szent földünk rajza szempontjából ez kiemelten fontos tényező, és figyelmet érdemel e folyónak sorsa mind fizikai, mind pedig szellemi-lelki szinten.

A magyarság és székelység jin és jang jellege, polaritása a hagyományokban szépen nyomon követhető. Ezek szerint a székely *székel* (helyben maradó, ősfoglaló), vagyis Atilla népe, ki folyamatosan jelen volt és van a Kárpát-medencében. Hangalaki megfelelői továbbá a *szikla, szikra, szekér, székel, szökell, szakáll* szavaink, melyek továbbpontosítják, hogy mit is jelent székelynek lenni. A székellyel szemben a magyar (visszatérő, újra bevonuló) Árpád népe.

Az együvé tartozást és az ikrek típusú megjelenést a Csodaszarvas mondája is alátámasztja, amikor Hunor és Magyar (két egytestvér – ikrek) leszármazottaiban a hun és magyar nemzetet láttatja. A Csaba királyfihoz kötődő mondai hagyomány pedig arról beszél, hogy az ősök elevenen élnek az emlékezetben, és sorsfordító pillanatokban segítségünkre sietnek.

Fontos kihangsúlyozni, hogy a székely *székelységét* csak a magyarokkal szemben hangsúlyozza, idegen nemzetek előtt magát magyarnak vallja.

Amint a magyarok bejövetelekor hét törzs és hét vezér szövetsége jellemezte a magyar nemzetet, úgy a székelység esetén is megfigyelhető a hetes osztás, szembetűnő módon hét nemzetség és hét szék jelenik meg. Még a később betelepülő szászok is hetességre építettek, területi felosztásuk hét szász székre tagozódott. Erdély német neve, a *Siebenbürgen* hét várat jelent.

A székelység napjainkban Erdélynek csupán a dél-keleti részén honos, az általuk lakott területet nevezzük Székelyföldnek. Székelyföld területi felosztását, közigazgatási egységeit székeknek nevezzük. A történelem során valószínűsíthető, hogy máshol is laktak székelyek, de erről az írott források szűkössége miatt keveset tudunk. Biztos azonban, hogy a szászok földjén és Erdély más részein is megtalálhatóak a Székelyföldre jellemző település- és helységnevek.

Most nézzük a hét székely szék elnevezését és a hozzá társítható bolygókat:

Székek neve	Bolygóminőség
Aranyos	Nap
Maros	Mars
Csík	Hold
Udvarhely	Vénusz
Sepsi (Sebesi)	Merkúr
Kézdi	Jupiter
Orbai	Szaturnusz

Az Aranyos folyó vidékén, színesfémekben gazdag tájon találjuk a sugárzás, a szellemi bölcsesség fényét-fémét, az aranyat és a Napot. A Maros folyóvölgye nevéből következve képviseli a marsi erőket. Marosszék ütközőzóna Székelyföld és a nyugati típusú társadalmi rend között.

Csíkszék erős katolikus közössége és a Szűzanya tisztelete miatt a székelység Hold jellegű tája, vidéke.

Udvarhely minden időkben anyaváros, anyaszék. Erős e-ző nyelvjárása is köti a Vénuszhoz. Székelyföld jelenlegi kiterjedése alapján középen található.

Háromszék Sepsi, Kézdi és Orbai székek együttes megnevezéséből származik. Sepsiszék sebessége, világra nyitottsága (fizikai és szellemi szinten egyaránt) a mozgásra, Merkúr tulajdonságokra utal. Kézdi lesz a Jupiter, a keszi törzs nevével rokonítva. Orbaiszék lesz Szaturnusz, ő található a végeken, ezért szűr, óv és megőriz.

A hét székely szék és az időszakosan létező öt fiúszék (Gyergyó, Kászon, Keresztúr, Miklósvár és Bardoc) együttesen a tizenkettes szám minőségeit jelenítik meg.

A székelység vitathatatlanul egyedi és sajátos jogállással bírt a Kárpát-hazában. Orbán Balázs szerint „*a székely nép (…) sajátszerű hadi szervezetével s demokratikus intézményeivel a középkori Európának legelőbb megtelepült s legklasszikusabb népeként tűnik elő*”. A székelység egyezményileg csatolta magát a magyar szent koronához, olyan egyezménnyel, mely „*nemzeti életéből, sajátszerű viszonyaiból kifejlett előjogait, nemzeti szabad intézményeit biztositá s tiszteletben tartotta*.”

Talán mindennemű előjogok közül legfontosabb az volt, hogy *minden székely nemesi jogokkal bírt*, mely jogállás a személyi szabadság erőteljes védelmére késztetett, és aminek következtében a székelység minden időkben *önálló és önellátó társadalmi rendet* fogalmazott meg. Hangsúlyozni kell, hogy az ember világról alkotott képében és világhoz való viszonyában igen meghatározó, ha önellátásra kényszerül. Önellátás esetén a tervezés, a rendszer működésének átlátása és a folyamatok teljességre törekvő ismerete szükséges, míg egy részmunkát végző személy képtelen a dolgokat teljességében szemlélni. A székely ezermesterség és talpraesettség elválaszthatatlan a szabad jogállástól és az önálló tevékenység végzésének lehetőségétől.

Másik fontos tényező, hogy *a feudalizmus Székelyföldön gyökeret verni sohasem tudott*. Volt ugyan névlegesen létező három osztály vagy rend, de ez is inkább katonai, (fegyverzeti) mint társadalmi osztály volt. A három osztályt a *primorok* (az elsők, főbb nemesek), a *lófők* (lovasok, kik lóháton mentek harcba) és a *gyalogok* alkották.

A székely akár három forintos perben is a királyhoz fellebbezhetett, és *semminemű pénz-adót nem fizetett, csak is ökör-adót*. Ezen kiváltságaikért és előjogaikért tartoztak *harc idején fejenként felkelni*, s minden időben a király udvarában (felváltva) száz lovast tartani. Harc idején saját fegyverzettel kellett kiállni, és egy hónapig az ellátmányról gondoskodni.

Székelyföldön királyi jogot a középkorban nehezen lehetett érvényesíteni, a székelység erősen védekezett az ellen, hogy a király közéjük adománybirtokost ültessen. *Földterületüket ősi foglalású földnek* tekintették, ahol nem érvényesülhetett a király birtokelkobzási és adományozási joga.

Ha a székelynek nem volt fiú utóda, akkor *a lány örökölte a jogot* (ahol fiú volt, ott a fekvőségeket az örökölte, a lány csak kiházasítást nyervén; de ahol csak leány volt, az mint fiú-leány örökölt mindent). Ha lánya sem volt, akkor egyéb férfirokonok lettek az örökösök, ez után következtek a szomszédok. A lényeg az volt, hogy a nemzetségi kötelék nem szakadhatott meg.

Imreh István munkássága nyomán ismerjük a *törvényhozó és rendtartó székely falu* írásba foglalt dokumentumait, melyek bizonyságot tesznek a természettel békességes, értelmes és hasznos szimbiózisra törekedő faluközösségek életéről.

A falutörvények megalkotói, kibocsátói, a falutagok ugyanakkor címzettjei voltak *olyan norma-együtteseknek, statútumoknak, amelyek ökológiai szemléletmódról is árulkodó parancsolatokat tettek kötelező erejű szabályokká*, tilalmakat szabva ki, cselekvési módokat rendelve el.

A székelyek valójában „tették, ami kell", kiaknázták a nekik szűkösen jutott természeti javakat, s szolgálták az ökoszisztémákat; itt-ott kevéssé módosítva, még inkább féltőn őrizve a „régi rendet". Megvalósítottak azonban ily módon valami nagyra becsülendőt, amit *korai ökológiai kultúrának* is tekinthetünk.

A falutörvények artikulusai nem vonatkoznak minden esetben konkrét természeti-környezeti tényekre, együttesük azonban megteremti azt a rendezettséget, amelyben nem az önkény, a szabadosság, hanem *a norma, a törvény az uralkodó.* „Mind a közönséges társaságnak, mind a falubeli lakosoknak megmaradása az jó rendtartásoktól függ..."

A szép összhang és egyetértés a feltétele és biztosítéka tehát a rendtartó székely falu *normagazdagságának*, annak, hogy a közösség javára és megmaradására, a közjavak oltalmazására gondolva, ökológiai elveket is parancsolattá tesz.

A székely falvak *jelen-központú* élete mellett a „régtől fogván való rendtartás", „eleinktől bévétetett szép rendelés és régi törvény", „az azelőtt való régi öregatyáink constitutiója", „a régi eleinktől reánk deveniált szokás" – mind-mind olyan formulák, amelyek sejteni engedik, hogy itt egy más időtudat munkál, s éppen a falutörvény archaizmusa növeli a norma tekintélyét. Az *ősiség* nagy-nagy legitimizáló ereje az örökkévalóság hitével aranyozza be a szürke hétköznapi józanságot, a gyakorlatias ésszerűséget sugárzó határozatot is.

A természeti környezet, a közjavak védelmének van egy másik, *jövendőbe* átnyúló vetülete is. Ez talán úgy fogalmazható meg, hogy a norma címzettje nem csupán a maga akkori jelenkorát élő székely, hanem sok-sok utódja, a posteritás is. Hozzájuk, valójában mihozzánk intézik azokat a szavakat, amelyeket "örök emlékezetre" szántak. *A falutörvénybeli paragrafus erdőt, mezőt, vizet illetőleg valamit előír, tilalmaz vagy megkövetel, azzal a céllal is, hogy azok megőriztethessenek „jövendőbeli megmaradásra"*. A tradicionális jellegű társadalmak hányatott, keserves életvitelük szorításában megkísérlik biztonságot ígérő formák, minták kigyöngyözését. A jövendőbelinek pedig nemcsak a modelleket adjak át, hanem azt is, amit ezek megtartottak: az épen megőrzött természeti környezet kincseskamráját, jogos örökségüket, csorbítatlan, el nem herdált jussukat.

Tamási Áron megfogalmazásában „mint egy balladának, olyan szigorú a formája ennek az életnek. De emberi számítás szerint legalább biztos, megtartó és erős". A rend tartását biztosító törvények megalkotója „nem kezdetet lát a születésben és nem véget a halálban, hanem csak személyi változást mind a kettőben. Valóban olyan életforma ez, melyben a közösség az első és legfőbb személy s lelkében változatlan, csupán az atyák és fiak cserélik egymást."

A székelység szerepe a Kárpát-medencében tehát *az önálló és önellátó életre, a teljesség megélési lehetőségére adott kézzelfogható minta szolgáltatása*, valamint az ezen minta által működtetett *kozmikus rend fenntartása* és a *szabadság mindenkori védelme*. A székelység feladata szaturnuszi minőségű, dolga a hagyomány őrzése és megtartása (szikla), valamint az erő biztosítása (szikra) a szárba szökkenő új élet számára.

A székely jogállás megváltozása és a rendtartások mellőzése baljós képet fest a jövőt illetően. Veszélyben a szik, feladatköre és dolga ellátatlan és elvégezetlen, lényege szűnik. Manapság nem azt teszi a székelység, mi a dolga lenne. A fogyasztói társadalom gépszíja magával ragadta a jelen generációt, és sajnos már az öregek sincsenek teljesen tisztában a világ működésével. Sok esetben tapasztalható, hogy a hagyomány és szokásrend *formája* megmaradt, de *tartalom* mögötte nincsen.

Nagy veszélyt látok abban, hogy a mai életvitel elszakít a tájtól. A fiatal nemzedék úgy nő fel, hogy nem ismeri saját lakókörzetét, és semmit sem ért a tájak műveléséhez. Megélhetésüket a globális piacon és városokban keresik, saját értékeiket, jussukat pedig elherdálják, a gyöngyöket disznók elé szórják.

Mindazonáltal a székelyek emlékezetében könnyedén fel lehet idézni a porlepte tudást, mert *a tájjal való együttműködés* és *az épített tájak napjainkig jelen vannak*, és ha ösztönösen, a tudat tisztasága nélkül is élnek az emberek, csupán egy *szikra* kell, és élő valósággá változik, amiről azt hisszük, hogy végleg elveszett.

A Kárpát-haza életre éledése a székelység magára találásával kezdődik.

Erdélyi helynevek vizsgálata

Nomen est omen – vagyis a *név* kötelez.

Valamit megnevezni annyit tesz, mint megragadni az adott létezőről a lényeget. Ha ez sikerül, nevén nevezzük a dolgokat. Minden más esetben csak körülírjuk, magyarázzuk azt, és jó esetben is csak csonka sikerek születnek.

Ha valamit erősnek nevezel, nem lehet gyenge. A fehér nem fekete, és a lányos nem lehet férfias. Ismerni kell a nevek tartalmát, és erejét használva kell élni. Ha nem ezt tesszük, tudati szintű hasadás jelentkezik, és a reánk bízott rend megtartása lehetetlenné válik.

A helységnevek, hegyek, folyók és dűlők nevei segítenek tájékozódni nekünk. Mutatják az utat, jelzések számunkra, hogy honnan jöttünk, éppen hol vagyunk, és merre tartunk. A nevek jelentésének ismerete az első lépés, amely a megjelölt hely minőségének feltárásához vezet. A helynevek tények. De vajon miért nevezték így őket? Erre a kérdésre szerintem csak tényítéletek születhetnek, melyek akár egyéntől egyénig változhatnak. A *Tamana-gyűjtemény* egy olyan kísérlet, mely a világban előforduló helynevek azonosságát és előfordulásuk számát vizsgálja. Ekként kimutatható, hogy Bihar vagy Tokaj nem csak a Kárpát-medencében, hanem mondjuk Indiában vagy Japánban is van.

Koránt sem a teljesség igényével, sokkal inkább a figyelem felkeltésének szándékával az alábbiakban Erdély helyneveit vizsgálom. Ebben a részben elsősorban azokat a neveket emelem ki, melyek számomra különleges jelentőséggel bírnak, vagy amely nevek mind a szikben (Erdély), mind pedig a magban (Magyarország) előfordulnak.

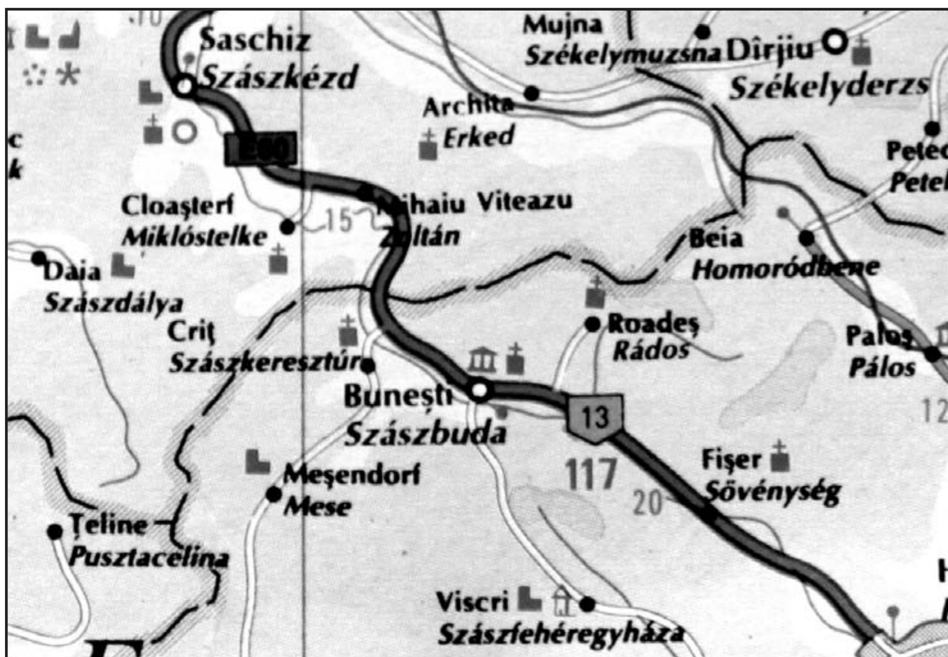
Az erdélyi településnevek gyakori ismétlődése és kisrégiók szerinti előfordulási azonosságai szembetűnőek. Gyakorlatilag a régi települések nevei párban vagy hármasságban állnak, de nem ritka az sem, hogy minden kistáj rendelkezik ugyanazzal a névanyaggal, mint a másik. Legjelentősebb ezek közül a Szentlászló és a Szentgyörgy települések nevei. Amilyen nevek azonban előfordulnak Székelyföldön, szinte ugyanazok vannak jelen délen, a szászok és románok által lakott tájakon is. Előfordul, hogy a településnév jelzős szerkezetét a többséget képező lakosság nemzetisége adja, mint például Dálya esetén találkozunk a *Székely*dálya, *Szász*dálya valamint *Oláh*dálya nevekkel egyaránt. Az is gyakran előforduló tény, hogy erdélyi helynevek megegyeznek magyarországi nevekkel, mint például a Buda, Persány (Börzsöny), Sajó, Hortobágy, Bükk, Ózd, Sálya (Sellye) és sorolhatnánk.

Erdély nem csak Móricz Zsigmond szerint Tündérkert. A változatos természeti és kulturális környezet elképesztő sokféleséget, ugyanakkor mégis összetartozó világot eredményezett. Ez a Tündérkert halmozva van szent helyekkel, melyek koroktól és fennálló világi hatalmaktól függetlenül vannak jelen a tájban, és mikor rejtve, mikor pedig előtérbe kerülve teszik a dolgukat.

Erdély magyarul *erdő elő* (élő erdő) vagy *erdő elve* (eleve erdő).
Latinul Transylvania. Trans silva erdőn túli területeket jelöl.

Szászföldön ismétlődnek a székelyföldi helységnevek

Hogy megértsük, mit is hordoz valójában Erdély neve, tudnunk kell, mit jelent az erdő fogalma. Az erdő a földi ökoszisztémák élettársulásai között a legmagasabb szinten szerveződött élő rendszer. Ha a körülmények engedik, minden alacsonyabb rendű társulás ebbe az irányba kíván elmozdulni. Az erdő az élővilág szempontjából maga a kiteljesedett egész (klimax) állapota.

Az erdőnél földi körülmények között csak alacsonyabb világok léteznek.

Az erdő – eredő. Forrás, ahonnan származik, és ahova visszatérni vágyik minden teremtmény. A Tündérek Kertje maga a Mennyország. Ezt az Isten Országát pedig – ahonnan a teljesség, egészség és minden jó származik – úgy nevezzük, mint Élő Eredő, Eleve Eredő: vagyis Erdély.

Erdély valójában Királyhágótól és a Meszesi-kaputól keletre fekvő területeket jelöli. A Kárpát-medence feldarabolása után azonban minden Romániához csatolt terület gyűjtőfogalmává vált a neve, ez azonban nem tükrözi a valóságot. Ebben a csonka helyzetben a főbb erdélyi tájegységek, régiók a következők:

- Partium
- Bánát
- Szilágyság
- Kalotaszeg
- Mezőség
- Székelyföld
- Királyföld (Szászföld)

Erdély legfontosabb vizeinek neve: Olt, Maros, Szamos, Kőrös, Küküllő és Aranyos, de figyelmet érdemel továbbá a Beszterce, Sajó, Nyárád, Görgény, Homoród, Vargyas, Kormos, Feketeügy, Tatros, Úz és Hortobágy – beszédes név mindegyik, melyek részletes elemzésére most nem térek ki.

Erdély markánsan két részre osztható. Észak-Erdély többségében magyarok és székelyek által lakott terület, mely a pozitív, férfias pólust testesíti meg. Ezzel szemben Dél-Erdély többségében románok és szászok által lakott vidéke hordozza a női minőséget. E két régió között a határvonal érdekesen alakul. Kökös például jóval délebbre fekszik, mint Nagyenyed, mégis Észak-Erdélyhez, míg az utóbbi, bár északabbra található, mégis Dél-Erdélyhez sorolható. Ha meg kellene húzni a válaszvonalat, valahol a következő települések közelében lenne:

Zágon-Kökös-Árapatak-Hídvég-Alsórákos-Olthévíz-Kőhalom-Szászkézd-Segesvár-Dicsőszentmárton-Marosújvár-Torockó-Járabánya-Bánffyhunyad-Élesd-Nagyszalonta.

A legtöbb erdélyi település neve nem pusztán önmagában, hanem valamilyen előtaggal kiegészítve jelenik meg. Négy fontos típusba sorolhatjuk ezeket a jelzős szerkezeteket: *váláshoz és hitélethez, tájegységhez, folyóvölgyekhez* és *nemzetiséghez* kapcsolódó nevek.

A teljesség kedvéért meg kell még említenünk az alsó-, felső-, közép-, kis-, nagy- és új előtagokat is, melyek gyakran fordulnak elő megkülönböztető jegyként egymás mellett lévő, azonos nevű helységek esetén.

Elsősorban a keresztény hagyományhoz kötve jelennek meg a *szent* előtagú települések nevei, melyek igen átfogó és változatos tartományt ölelnek fel. Számomra egyik legszebb ilyen névvel a mezőségi Szépkenyerűszentmárton rendelkezik.

Találkozunk azonban *ördög* által fémjelzett elnevezésekkel is, mint például Ördögkeresztúr és Ördöngösfüzes nevében. Szép példákat találunk továbbá a szakrális tájműködés helyszínein, és beszédessé válnak számunkra a Keresztény-havas, Pogányhavas vagy akár Bálványos típusú helyek.

A kisrégiók településneveit gyakran az adott tájegység nevével kezdik (Csík-, Kézdi-, Sepsi-, Kalota- stb.). Előfordul továbbá az is, hogy kettős előtaggal pontosítanak a néven, mint például: Csíkszent-, Kézdiszent-, Sepsiszent-, Kalotaszent- stb.

Ugyanilyen módszerrel kerül megjelölésre egy adott folyóvölgy mentén fekvő hely is, mint például: Maros-, Homoród-, Kőrös-, Szamos- (Marosszent-, Homoródszent-, Kőröskis-, Szamosúj-) stb. A folyóvölgy vagy egy patak mente nem csupán a vízfolyást jelölő elnevezés, hanem területnév is egyben. Erre szép példákat találunk a Gyimesekben, ahol a Tatros völgyére merőleges kis patakok neve egyúttal azt a teret is jelöli, ahol annak vízgyűjtője található (Borospataka, Kápolnapataka). Amíg azonosság látszik Maros – vásárhelye és Kézdi – vásárhelye között, addig a vásárhely és az udvarhely nevek minősége egyértelműen jelzi, hogy e kettő másra rendeltetett.

Végül, de nem utolsósorban nagyon sok helység az ott lakó közösség nemzetisége alapján kapott előtagot, ilyenek a Székely-, Oláh-, Szász- kezdetű nevek.

Találkozunk Erdélyországban *párban álló nevekkel* is. Ahol felbukkan az egyik, méltán kereshetjük a társat, mert nagy valószínűséggel megtaláljuk. Párban állnak például a Rákos – Bogát helység- vagy dűlőnevek, melyek véleményem szerint a *Rák-Bak* tengely együttállását hivatottak megidézni. Csíkrákos mellett található a bogáti kápolna, de ugyanúgy Alsórákos mellett találjuk a Bogáti-erdőt is. A Kadács – Rez kettős Udvarhelyszéken dupláz, mivel Kis- és Nagykadács felett van a Fekete Rez, mely vízválasztó szerepet játszik a Nyikó és a Nagy-Küküllő völgye között, valamint Kadicsfalva mellett szintén egy Rez nevű domb emelkedik.

A néphagyomány szerint a Kadács név Kadicsa hun vezértől származik, de még nem sikerült e névkettős pontos minőségi tartalmát megfejtenem. Találkoztam még Kolozs- Hunyad kettősséggel is, gondolok itt akár a Kolozsvár szomszédságában levő Bánffyhunyadra vagy a Vajdahunyad mellett található Kalán községre is. Itt valószínűnek tartom a születés és elmúlás kettősét, hiszen a Kolozs maga a kelés, a Hunyad pedig a lefekvés térideje.

Szerepet kapnak helyneveinkben a *színek minőségi jelentései* is. Ekként több helyen is találkozunk az alkímiában használatos fekete-fehér-vörös (negredo-albedo-rubedo) előtagokkal, mutatva egy pontosabb képet az adott hely milyenségéről. Néhány példaként álljon itt nekünk a Fehéregyháza, Fehérvár, Fehérvíz, Fehérszék, Fejérdomb stb., a Feketető, Feketeügy, Feketehalom, Feketebátor, Feketekápolna, Feketelak stb. valamint a Verespatak és Vöröstorony helyeink is.

Ne feledjük: Verespatak alatt található Európa legnagyobb aranytartaléka és jelentős ezüstkészlete, míg Vöröstorony az a helye hazánknak, ahol a Kárpátokon áttörő Olt vize nekifordul a hegyeknek, és elhagyja Erdélyország területét. Mindkettő nagyon szent…

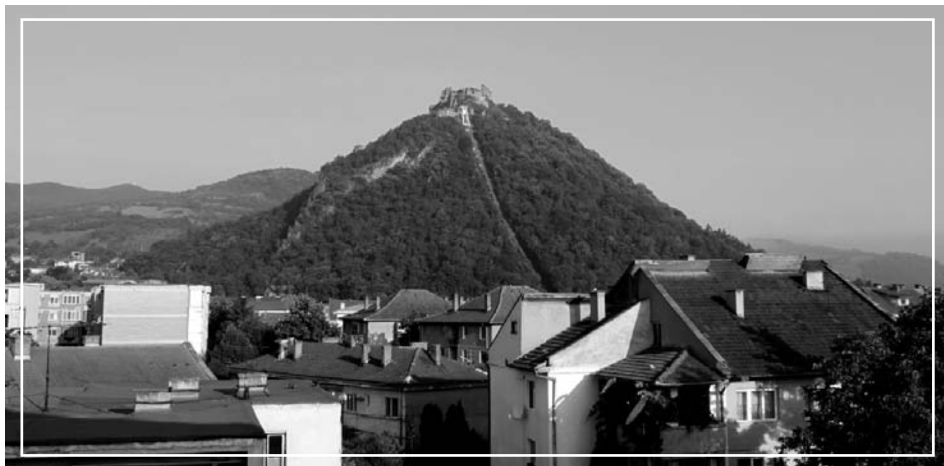
Fontos helyeket jelölnek a *tor* tővel rendelkező vidéknevek. Ilyen például Torda, ahol nem csak a hasadék és a sóbánya jelentős, hanem mint országgyűlési henyszín, itt mondatott ki a világon először a szabad vallásgyakorlat. Tordos az itt talált leletek miatt fontos, Torockó az Aranyos menti székelyek, míg Tarkő a keleti végek székelysége szempontjából kiemelkedő.

A *Rák* minőségtartalma a néphagyomány száján elevenen élő két hun király, Rika és Ruga kapcsán él tovább. A Persány-hegység északi részét Rika (királyné) erdejének, míg a déli felét Bogáti-erdőnek nevezik. Régen – Rugon alakban pedig találkozunk velük Szászrégen és Rugonfalva esetén.

Buda tövű neveink is szép számban fordulnak elő. Ilyen például Szászbuda, Budak, Budatelke, Bőd, Budfalva, Bodok, Bodola, Botfalu, Béta, Betfalva vagy Bethlen, mely név üzenetében a magaslatot, tisztaságot és emelkedettséget hordozza. Nimród király nevét a Nemere-hegység és az abból az irányból érkező szél is magán viseli.

Déva számomra a dévaj, díva szavakhoz áll közel, valamint a szanszkrit *deva* szóhoz, mely istenközeli, angyali, félistenségi értelmű. Véleményem szerint köthető az egyiptomi Théba nevéhez is, ami magyarul tuba, azaz galambot jelent, és egyházi-világi jelképként fontos szerepet kap. Mit üzen akkor hát számunkra a Tubes, vagy Galambfalva?

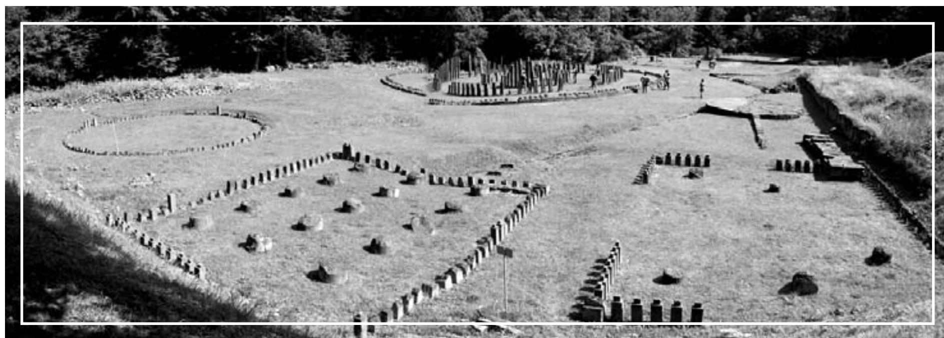

Magos Déva vára

A dák királyság talán legfontosabb szakrális helye Dévától nem messze található, neve Sarmisegetuza Regia. A kőből készült napszentély hasonlóságot mutat a Stonehenge-típusú megalitikus építményekkel, azonban mindezek ellenére (vagy tán éppen ezért) nagyon elhanyagolt állapotban van. Nem is olyan régen Gyulafehérvár mellett egy másik megalitikus napszentély felfedezéséről számolt be a sajtó, azonban erről a szakma hallgat, megfeledkezni látszik.

Az eddig feltárt és leírt adatok mellett Sarmisegetuza kapcsán érdemes friss szemmel a nevét is megvizsgálni. A mássalhangzókat többféleképpen hangzósítani lehet, és ha feltételezzük, hogy többszörösen összetett névvel, vagyis egy mondattal állunk szemben, akkor csoportosíthatjuk is őket. A teljesség igénye nélkül, csak kedvindítóként lássunk néhány nekifutást:

SRMSGTZ = SaRMiSeGeTuZa
SRMS GTZ = sármos, sármás, származó, kutas, kitűző, kötöző, kettőző
SR MS G TZ = SZeR MáSZ éG TűZ
SR MS G TZ = – SzeR MeZő éGi TüZe
SR(L)MS G TZ = SZeR(eL)MeS éGő Tűz

Sarmisegetuza Regia: a dák királyság szakrális központja

Ehhez a hangcsoporthoz kapcsolódóan találkozunk a Sármás, Salamás és Sarmaság helységnevekkel. A Szermező jelző azért is találó lehet a SRMS hangcsoportra, mert például a Gyergyói-medencében felbukkanó Szárhegy (Szerhegy) minden valószínűség szerint olyan szakrális helyet jelöl, ahová szert tartani mentek az emberek.

Még mindig Déva környékén maradva tűnik a szemünkbe Szemerje (románul: Simeria, magyarul: Piski), de ugyancsak Szemerje névvel találkozunk Sepsiszentgyörgyön. Messzire mutató minőség ez, mely rokonságban áll az ókori Szamária és Szemiramis nevekkel.

Körszentély a Kárpátokban

Az ősi naptisztelet hitének oltárait őrzik véleményem szerint az alábbi helynevek is, melyek mind ősi, jelentős szent helyei Erdélyországnak:

- Doboka
- Napoka
- Perkő
- Tászka

A dob formájával a napkorongra és hangjával a szívre utal.

A Kolozs megyei Doboka Bonchidától nyugatra, a Lóna-patak völgyében települt. Ma „jelentéktelen”, de hajdanán a vármegyének nevét adta a község. Vára államalapítás kori földváraink egyike, melyet az 1009-ben felállított erdélyi püspökség a hét vár (Sieben-bürgen) egyikeként kapott meg megyéjével együtt a királytól.

A Doboka – *dobogó* (lásd: a Föld szívcsakrája Dobogókő), ugyanakkor emelvény is, magaslat (tükörbe fordítva a DoB BuDa). Sok helyen rábukkanhatunk Dobó, Dabas, Dobolló nevekre, nem csak településekre érvényesen.

Kolozsvár latinnak tartott és ezért románok által átvett régi neve Napoka (Cluj-Napoca). Beszédesebb elnevezést nem is találhattunk volna egy olyan hely számára, ahol a napfelkelte tiszteletének, a kikelet és születés minőségének óhajtunk áldozni. Kolozsvár magyarul Kalász-vár, Kelés-vár. A kel, kelet, keletkezik szavaink ereje nyilvánul meg itt, a

Még a kolozsvári tejgyár is ismeri a napo jelentését...

mag születéséé (kalász) és csírázásáé (kelés). Sajnos manapság igencsak lefojtott Erdély fővárosának, a Kincses Városnak élete, és e blokkoltság kihat a teljes Tündérkertre.

Kézdiszék zarándokhelye a szentléleki Perkő-hegy és kápolna, ahol napjainkban augusztus huszadikán, Szent István királyunk ünnepén tartják a búcsúkat. Piricske (Piliske) névrokonával pedig a Hargita-hegységben és Gyergyóban is találkozunk, és meggyőződésem, hogy e helyek messze túlmutatnak jelenleg ismert történelmükön és a közgondolkodásban róluk kialakított képen.

Figyelemre méltó „k" végződésű helyek továbbá a Toroc*kó*, Tar*kő*, Rusz*ka*, Csu*ka* (Csukás), But*ka*, Szer*kő* (Zurgó – Szejke – Szarka), Király*kő*, Ünő*kő*, Nagy*kő* stb.

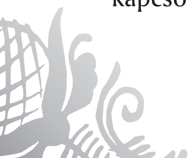
A Kelemen-havasok nevében a *kel* és a *mén* szavainkat látom, és ez számomra a teremtő istenség minőségét közli; és nem mellékesen jegyzem meg, hogy ugyancsak itt található az Istenszéke és a Tizenkét Apostol sziklája is. A Kelemen társa lehet a Hermán, ahol a *har* és a *mén* szavaink kapcsolódnak össze. Ekként kerül rokoni kapcsolatba Hermann és Kálmán – Kelemen… Földrajzi nevek közül itt csak a *Har*gita, Szász- és Magyar*her*mány valamint Nagyszeben szász nevét (Hermannstadt) említem meg.

A Görgényi-havasok párja a Harkány hegység (GöRGéNY – HaRKáNY), mindkettőben fontos szerepet kap a Somlyó. A Harkány-hegység szakrális pontja Szársomlyó, míg Görgényben a Nagy-Somlyó hegyét találjuk, amely oldalából ered a Kis- és Nagy-Küküllő. Említem még Szilágysomlyót és Csíksomlyót, mint kiemelt szent helyeket, melyek minősége, működése és működtetése további figyelmet érdemel.

A Kelemen-havasok mellett a Radnai-havasok húzódnak. Nevéhez a máriaradnai híres zarándokhely, valamint a radina szavunk társul, mely babalátást (Babba-látást!) jelent. Erdély hegyei sok „babához" kapcsolódó pontot rejtenek, mint például a Bu*csecs* legmagasabb pontja (Om – ohm – ima – ember) közelében levő Babele és a Szfinx, a Király-kő és a Fogarasi-havasok között található Papusa (babácska) csúcs és sorolhatnánk. Gyakran fordul elő a Batka Doamnei kifejezés is, ami Nagyasszonyunk Batkáját jelenti. Itt lenne fontos a batka szavunk tartalmának pontos ismerete. (A Magyar Szótörténeti Szótár szerint a szó a cseh *babka*=garas, fillér szóból ered, amely a régi magyar nyelvben önállóan is élt). Általában ezen helyek közelében megjelenik a szintén beszédes Magura (mag ura, őre, ereje stb.) név is. Itt jegyzem meg, hogy a Bucsecshez közeli zengésű helyünk a Bucsin-tető.

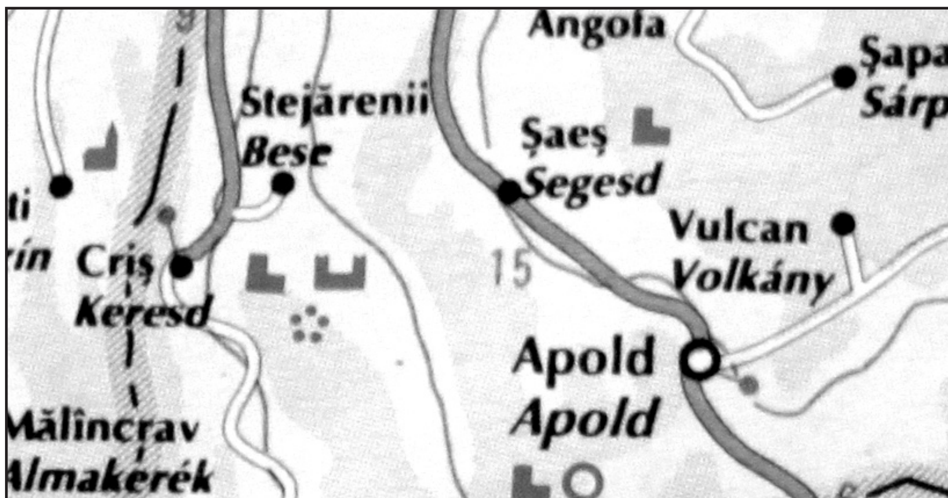
Jelentős hegységeink sorában a Retyezát és Paring neveit érdemes átgondolni. A hagyomány szerint egy óriás vágta le a névadó hegy csúcsát, és innen kapta volna nevét a Retyezát (retezat – levágott). Azonban még Retesz-át (kapu), Re-tűz-át (isteni fény) és más hasonló olvasatai is helytállóak lehetnek. A Paring-hegység számomra szintén a tüzet eleveníti meg (Paring – Pirong – Forong), miként a Borgói-havasok is (Borgó – Perkő páros).

Folytathatnám a sort a Báj-havas és Béli-hegység, a Csanád – Csinód kettősével, de lehetne a Csicsó és Csucsa rokonsággal is foglalkozni. Figyelmet érdemel Csicsókeresztúr és Csicsóholdvilág, Holdvilág (Hoghilag) és a pilisi Holdvilág-árok közötti minőségi kapcsolat, de számtalan más névegybeesés is.

Mit képviselnek a halmok életünkben? Miért éppen Feketehalom, Kőhalom vagy Berethalom? Mi a különbség Krassó és Kőrös, Szörénység és Szerémség nevében? Hogyan lehetséges, hogy Horvát-Szlavónországban is találkozunk a Belovár-Kőrös elnevezéssel? A belo-vár vajon ott is fehér-várat jelent? „Madárnevek”, mint például a Csalhó (Csaholó vagy Csiholó), Ráró, Kerecsen, Bagoly- és megannyi Sólyomkő

Térképrészlet: Keresd – Apold – Segesd egymás mellett

repdesnek körülöttünk. Vannak növényen és állaton túlmutató minőségű nevek, mint Egeres vagy Egerszék, Almás, Somos vagy éppen Kostelek.

Különleges találkozásoknak is szemtanúi lehetünk. Egymás szomszédságában levő települések Keresd, Apold és Segesd – mintha csak arra buzdítanának, hogy keresd, ápold és segís(t)d azokat, kik reád szorulnak. Szinaja rímel a Sinai heggyel, és ott bukkanunk rá a Peles kastélyra is. Ha eddig nem tudtuk volna: Erdélyben van Salzburg (Vízakna) és Strassburg (Nagyenyed) is…

Ébredjünk, emberek.

Figyeljünk a bennünket körülvevő nevekre.

Épített tájak

Felmerül a kérdés, hogy mit nevezünk tájépítésnek, mit értünk épített tájon?

Legáltalánosabb megfogalmazás szerint *a tájépítés a tájak dinamikus (szukcessziós lépcsők, hetesség) és statikus (domborzati formák, tizenkettesség) jellemzőibe történő célirányos beavatkozás.* Magába foglalja a felszínalakító tevékenységek széles skáláját, a vízelvezető ároktól a hatalmas külszíni fejtésekig, valamint a felszín borítottságának alakítását, beleértve akár a szántóföldek vagy erdőtelepítések létrehozását is.

Minden élőlény különböző hatással van környezetére, építi, alakítja azt. Egy fűszál, farkas, őz vagy egy hangyaboly elenyésző mértékben alakít a tájon mondjuk a hódokhoz képest, hiszen az általuk épített gátak szabályozzák a folyók, patakok vizét, megváltoztatva az eredeti életközösség formáját. Az élőlények *összeadódó egyéni kis hatásaiból,* valamint a környezet fizikai viszonyaiból (szél, víz, hőmérséklet stb.) formálódik a táj végső alakjára (ami viszonylagos, hiszen a táj örökké változó!)

Az ember különlegessége más élőlényekkel szemben abban rejlik, hogy ezeket a tájalakító hatásokat képes *tudatosan megtervezni* és képes *társaival összefogni a megvalósítás érdekében*. A nagyobb hatásfok eléréséhez *technológiát és eszközöket* használ, melyek segítségével időtálló és fizikailag maradandó eredményeket ér el. Képes saját érdekei szerint *a teljes domborzat és élettársulás átalakítására*, és erre törekszik is kezdetektől fogva. Az ember egyéni és közösségi tájalakító tevékenysége bolygószinten változásokat hozott.

Azért ilyen a Föld, mert ilyenné formáltuk.

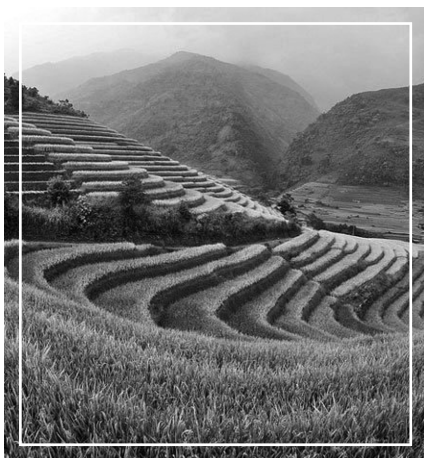
Az autópálya-építkezések durván beavatkoznak a tájképbe, feldarabolják és elszigetelik egymástól az élőhelyeket.

A pontosabb fogalmazás megkívánja tőlem, hogy az épített tájak fogalmára ne a legáltalánosabban vett értelmezést használjam, így elkerülve az átláthatatlanság csapdáját. Végső soron minden ráhatás – emésztőgödör ásástól gyümölcsfaültetésig – tájépítésnek számíthat, ezért a továbbiakban az alábbi feltételeknek egyidejűleg érvényesülniük kell, amikor épített tájakról beszélek.

1. A tájépítés *nagyméretű infrastrukturális beruházás.*
2. *Összehangolt közösségi munka által* valósul meg.
3. Az épített táj *a teljes rendszer működésén változtat.*
4. A tájépítés *hosszú távra szóló, időtálló alkotás.*

Továbbá azt is pontosítom, hogy *tájépítés* számomra a domborzati-statikus formába történő beavatkozás, mesterséges átalakítás, míg *tájhasználat*on a domborzati forma borítottsági, dinamikus tényezőjét (kaszáló, rét, szántó, erdő stb.) értem. Mindkét tényező tájalakító hatással bír, egymástól elválaszthatatlan és közösen értelmezhető, valamint együttesen adják egy táj művelési módját, a működtetés kultúrájának képét.

Környezetkímélő tájépítés Keleten és Székelyföldön

Lényegét tekintve kétféle tájépítés létezik:

Természetbarát tájépítés	**Természetromboló tájépítés**
a természetesre megszólalásig hasonlít	nem hasonlít a természetes formákra
felhasználja a tájak adottságait, rásegít a működésre	nem foglalkozik a tájak adottságaival, úgy alakítja, ahogy neki tetszik
a művelés során ökológiailag stabil, fajgazdag életközösségek alakulnak ki	a művelés során az életközösségek elsorvadnak

Egy adott kihívási helyzetben mindkét módon megvalósítható lehet a táj építése. A döntés minden esetben *a kivitelezők tudásától, bölcsességétől és világszemléletétől* függ.

Egy öntözőrendszer kétféleképpen alakítható ki. Az első esetben a sivatagból is termékeny oázis varázsolható, a második esetben a legtermékenyebb talajból is idővel sivatag válik.

Szintén kihívás számunkra, hogy az elrontott tájépítészeti elemeket kijavítsuk, a rendet helyreállítsuk. Rajtunk múlik. Helyettünk senki se fogja megtenni.

A vizek szabadságának elvesztése olyan, mint ereinkben a vérrögképződés

A következő megválaszolandó kérdés az, hogy miért foglalkozik az ember tájak építésével? Mi készteti rá a közösségeket, hogy ilyen költséges, idő- és erőforrásigényes beruházásokat tegyenek? Mi az értelme mindennek?

Három fő célterület mozgatja a tájak építését:

1. Gazdasági építkezés

   a. *Közlekedés* (utak, vasutak, autópályák, földalattik, repülőterek)
   b. *Vízrendszerek* (árkok, töltések, gátak, fokok, halastavak)
   c. *Művelt területek* (borozdák, teraszok, parcellák)
   d. *Bányák* (külszíni fejtések, meddőhányók, hulladéktározók)
   e. *Építkezések* (alapozás, feltöltés, pinceásás, talajlefedés, település)
   f. *Szórakoztatás* (sípályák, úszómedencék, kirándulóhelyek)

2. Védelmi építés

  a. *Töltések* (sáncok, árkok, zsilipek)
  b. *Vártetők* (kitüntetett pontok kialakítása)
  c. *Védett feljárók* (az útvonalak védelme)
  d. *Szigetek* (megközelíthetetlen helyek kiépítése)

3. Szakrális építés

  a. *Temetkezés* (kunhalmok, temetődombok)
  b. *Oltárkövek* (tájtemplomok, likas kövek, megalitikus építkezések)
  c. *Templomok* (kitüntetett pontok kialakítása)
  d. *Zarándokhelyek* (búcsújáró helyek)
  e. *Jelképek* (Nazca-vonalak, Gízai piramisok, Glastonbury-zodiákus)

Valójában gyakran előfordul, hogy mindhárom tájépítési mód egybeesik. Egy szerves műveltséggel rendelkező közösség úgy alakítja ki a gazdasági környezetet, hogy védelmi és szakrális céloknak is egyaránt megfeleljen.

A tájépítés ismert az egész világon. A nagy formai változatosság mögött azonban vitathatatlan rokonság bújik meg.

Tóth József, az *Ősi épített tájak a Kárpát-medencében* című könyvének bevezetőjében leírja, hogy az egész Kárpát-medence dúsan kiépített. A földkiépítések mindig a geológiai viszonyokhoz alkalmazkodnak, ezért tájegységenként változnak. Alapjában véve két fő tájépítési rendszer található szoros egymásmellettiségben itt, az egyik az *alföldre* (ártéri gazdálkodás), a másik pedig a *domb- és hegyvidékre* (peremes tetők, teraszok) jellemző.

Tájépítés az alföldön

A gazdaság szemszögéből egyértelmű, hogy a tájépítés anyagi előnyöket biztosít. Azért építenek utakat, hogy könnyebben, gyorsabban és biztonságosabban közlekedhessenek, kevesebb felhasznált energiával. A vízrendszerek szabályozásával jobb termést érhetnek el, és a csatornákat szállítási útvonalaknak is használhatnak. Az alkalmatlan területek kiépítésével új termőterületeket alakíthatnak ki, a bányák pedig fontos alapanyagokkal látják el a gazdaság további területeit.

Minden közösség törekszik a körülvevő tájat igényeihez igazítani. Nézzük most röviden az ártéri gazdálkodás és a dombvidék gazdálkodásának főbb gazdasági jellemzőit.

Az *ártéri gazdálkodás,* más néven a *fokgazdálkodás* leginkább a dunai és tiszai ártereken virágzó, természethez alkalmazkodó ökológiai gazdálkodás volt, amellyel a folyó áradásait igyekeztek bevonni a sajátos területhasználatba. Felismerve a folyó pulzáló (kiáradó és visszahúzódó) jellegét, a tájépítés a harmonikus együttélés célját szolgálta és ennek kereteit alakította ki.

A vizet nem ellenségként, hanem éltető elemként kezelték. A mindennapokat és a gazdasági tevékenységeket a természet ritmusához igazították. Ismerték az áradás

(ár+ad) és árvíz (ár+visz) közötti fontos különbségeket, és ezek ismeretében hozták létre a településeket, otthonokat. Nem építettek árterületre.

A területhasználat leginkább halászat, legelőgazdálkodás, rideg állattartás, ártéri gyümölcstermesztés, sás- és nádgazdálkodás, méhészkedés, népi vadászat és erdőhasználat volt. E gazdálkodás legfontosabb – egyben névadó – elemei azok a *természetes és mesterséges csatornák, vízfolyások* voltak, amelyeket a népnyelv foknak nevezett. Ezekkel vezették az áradások vizét a kívánt területre (*verőér*), hasznosítás után pedig vissza a folyóba (*visszér*). Ebben a rendszerben a kevés víz és a pangó víz (*fertő*) egyaránt veszélyes, mert a lényeg a folyamatos áramlásban (*fürdő*) rejlik.

A fok eredeti földrajzi fogalma ma már alig ismert: foknak nevezték a folyót kísérő övzátonyokon keletkezett kiszakadásokat, a magas partokat megszakító nyílásokat, amelyeken át a folyó vize az anyamederből az ártérre kilépett, majd a környező laposokat az ereken keresztül feltöltötte. Apadáskor ugyanezeken a nyílásokon át visszaáramlott (legalábbis részben) a folyóba.

A *fok* azonban nemcsak földrajzi kategória, hanem gazdasági-történeti fogalom is. Az ember ugyanis felismerve annak természetes funkcióját, igyekezett azt hasznosítani s a maga céljainak megfelelően alakítani. Ilyen értelemben beszélhetünk arról, hogy a *fokgazdálkodás* az ősi ártéri gazdálkodás alapjává vált. A fok jelentéséhez szorosan hozzátartozik a létrehozott rés, mesterséges bevágás, árok funkciója, célja is. A fok tehát az a rés, szűkület, nyílás, bevágás, ami megnyitja az utat a víz előtt az ártér szélesebb és alacsonyabb részei felé, így az árteret *időszakos vízbőségnél vízzel töltötték fel* halászat (természetes ívóhelyek, halbölcsők) és más haszonvételek (pl. legelő, ártéri gyümölcsös öntözése) érdekében, illetve, mely innen *a stagnáló vizeket visszavezette* apadáskor a folyó medrébe, és az árteret ismét *más haszonvételre* felszabadította.

A fokrendszer kedvező hatásai számottevő jelentőségűek:

- mérsékelte az ártéri mederváltozások mértékét és ütemét
- az alulról töltés lehetővé tette, hogy a vizek visszavezetése a folyókba megtörténjék, ezáltal hatékonnyá tette az ármentesítést
- egyenletessé tette a folyók vízjárását
- csökkentette az árvízszint magasságát, míg a mederbe folyamatosan visszahúzódó víz emelte a kisvíz szintjét
- a fokrendszer segítségével az árterek vízkészlete megnövekedett, kedvező hatása volt a klímára, mely kiegyenlítette a szárazföldi éghajlat szélsőségeit
- az ártér gazdasági hasznosítása környezetbarát módon lehetővé válik, ezek közül kiemelkedik a halászati hasznosítás.

A fokgazdálkodás ideális példája az ember és természet együttműködésének, a nyertes-nyertes felállás létjogosultságának. Újra meg kellene tanulni az ősi tudást, mely segítené közösségeinket egy harmonikus, fenntartható életforma kialakításában.

A mai vízgazdálkodási rendszerek ezzel szemben *teljesen rugalmatlanok*. A vizet gyakran veszélyes elemként kezelik, mely rombol, vagy veszélyezteti más gazdasági ágazat zavartalan működését. Ez a szemlélet vezetett arra, hogy a folyókat meg kell zabolázni, mederbe kell terelni, gátak közé kell szorítani. Egy erősen egyoldalú,

ember által a tájra rákényszerített, erőszakos megnyilvánulás ez, amely a vízhálózatnak csak a visszér típusú (összegyűjtő) formáját ismeri. Ennek az egyoldalú és erőszakos viszonynak egyenes következménye a szélsőséges időjárás és a termékeny területek elsivatagosodása, valamint a rend felborulása.

A „gyengén jövedelmező ártér" elterjedt fogalma manapság már tarthatatlan, és felülvizsgálatra szorul. Ha tényleg olyan gyengén szolgálta volna az életet, akkor a XIX. századi folyószabályozások, valamint az általános gazdasági élet fellendülése nem okozták volna milliók talajvesztettségét, és nem került volna sor tömegek kivándorlására a tengerentúlra, valamint nem következtek volna be ökológiai katasztrófák.

Igaz viszont, hogy az ártéren lakó és gazdálkodó közösségek *önálló, külső hatalom által irányíthatatlan* világokat jelentettek, és az általuk használt erőforrásokhoz csak úgy lehetett hozzáférni, ha az életmódjuk alapjául szolgáló tájat átalakítják, átépítik. Ez csúcsosodott végül a Kárpát-medence teljes folyószabályozási programjában és a fenntartható gazdasági berendezkedésről az árutermelő gazdaságra való áttérésben.

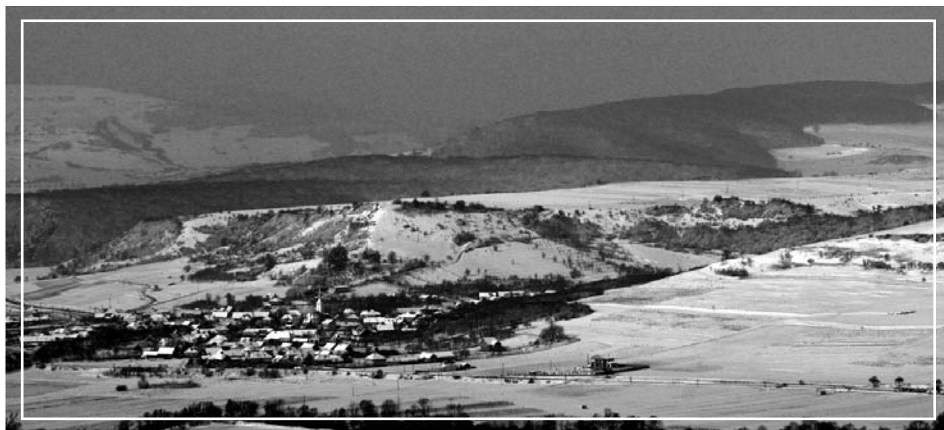
A fokgazdálkodás rendszere minden tekintetben a lehető legalkalmasabb művelési mód az alföldi tájak számára. Mind ökológiai, mind gazdasági és kulturális szempontból ideális, ezért a jövőben törekedni kell arra, hogy újra kialakulhasson az alföldi és sík területeken folyó vizeink mentén.

Tájépítés a dombvidéken

Az árterek szorosan kapcsolódnak a dombokhoz és hegyekhez, mert az ottani tájaktól függ a beérkező víz mennyisége és minősége. Amennyiben a forrásvidékek táján szennyezés történik, vagy hirtelen nagy mennyiségű víz zúdul le, az terhelésként jelentkezik a medence belsejében. A dombvidéken történő kiépítések megléte és működtetése elsőrendű fontossággal bír az alföld szempontjából is.

A dombvidék szempontjából is elsőrendű kérdés a vizek hálózatának kiépítése, hiszen ha felcserélem az erdőt szántóföldre, akkor növekszik a vizek által okozott erózió mértéke. A termőtalaj megtartása és a tájban jelen levő vízszint kiegyensúlyozása érdekében a *dombtetőket laposra* kell faragni, és a *domboldalakat teraszosítani* kell. A

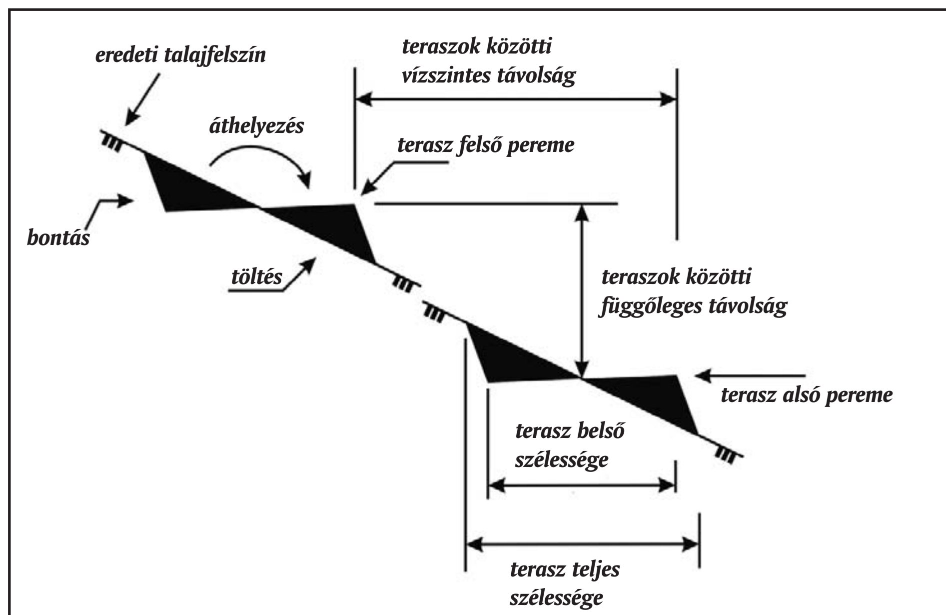

Épített tető Bikafalva határában

vizesárok meghosszabbításával és lejtési szögének enyhítésével elérhető, hogy a víz munkavégző ereje gyengüljön, és hosszabb ideig jelen legyen a tájban, ezáltal az alföldi árvizek elkerülhetőkké válnak. Figyelni kell arra, hogy a csapadékvíz lassítása és elvezetése közben ne képződjön eróziós árok, vagy lefolyás nélküli pocsolya.

A faragott dombtetők szélén *perem* képződik a szélre hordott földből, melyet (a szántóterületből kivett) kövekkel és sűrű sövénnyel rögzíteni lehet. A dombtetők peremes éle miatt a domboldal meredekebbé válik, amitől fölfelé járhatatlan lesz, és védelmi céloknak is megfelel. A meredek oldalakon szükségszerűen erdőművelés zajlik, ami megköti a termőtalajt és visszatartja a lezúduló vizeket.

Ahol szükséges, a dombtetőket *töltések* kötik össze, hogy biztosítani lehessen a helybeliek gyors, rövid, rejtett közlekedését a dombtetők között. A gerincen futó utak mindenfelé megtalálhatóak, és rejtve vannak a völgyben átutazók előtt. Mindezek mellett a gerincen futó utakon kis energiával nagy távolságok tehetőek meg, és eső után hamarabb száradnak, mint a völgyek útjai.

A természetes suvadások és teraszvölgyek szintén kiképződnek dombvidéken. A domboldalak teraszosítása olyan használati módot tesz lehetővé, mely minden szempontból megkönnyíti a nehezen hozzáférhető területeken a művelést, és különösen fontos olyan helyeken, ahol egyébként kevés szántani való terület áll rendelkezésre (pl. Máréfalva, Lövéte). A teraszok összekötése, összeépítése és kiegészítése nemcsak gazdasági, hanem védelmi funkcióknak egyaránt megfelel.

A.

eredeti domborzat

B.

a tető lemetszése és a talaj oldalra való elhelyezése

C.

a kiépített dombtető

Az épített tájakon csak olyan gazdasági tevékenységek végzését szabadna megengedni, amelyek nem okoznak a tájban sebet vagy terhelést, és a kialakított földművek létét sem veszélyeztetik. Sajnos napjaink mezőgazdasági művelésmódja nem veszi figyelembe az épített táj elemeit, gyakran egybeszántanak teraszokat, vagy a mohóság által hajtva olyan szélen szántanak (dombtetőn és folyóparton egyaránt),

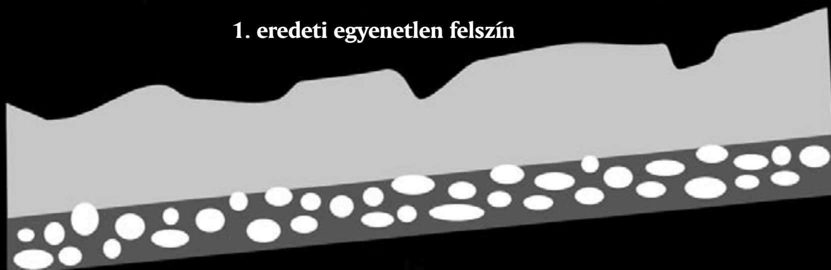

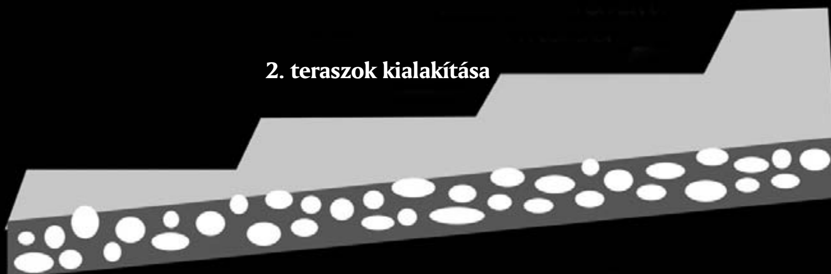

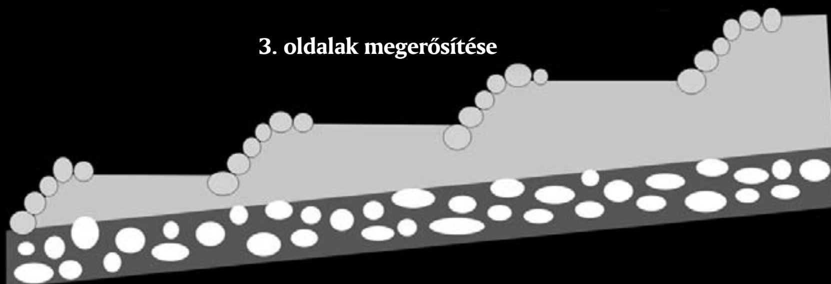
ahol a védelmet képező peremek sérülnek, és elindul az erőteljes talajerózió. A dombvidékek földművei úgy voltak kialakítva, hogy megfelelő használat mellett hosszú távon karbantartás nélkül is megmaradjanak.

A dombok közötti völgyekben az ártéri gazdálkodáshoz hasonló tájművelés az ideális. Halastavak, legelők és gyümölcsösök kiképzése révén ökologikusan hasznosítani lehet az ártereket, a művelést nem veszélyezteti a változó vízállás és nincsen erőteljes talajerózió. Apró parcellákban zöldségeket lehet termeszteni, és a meghagyott nádasok biztosítják a folyóvizek tisztulását, minőségük megőrzését.

a termőréteg teraszos kialakítása

Kiskert Segesváron. A telek lejtését teraszosítással töri meg a gazda.

A tóvégi gátak domb, vagy dombvég toldásából keletkeznek. A széles völgyekben kialakított halastavakba – a szükségletnek megfelelően – keresztgátakat, mólókat kell elhelyezni, ahonnan a tóművelés elvégezhető. Ezek kialakításánál fontos szempont, hogy a természetesre megszólalásig hasonlítsanak, ezért fel kell használni a földrajzi adottságokat is, mint például a vízmosásokat vagy a suvadásokat.

A vízpart fölött, a völgyek hosszában haladnak a *tájon átvezető utak*. Ezekről az utakról a dombtetőre védett feljárókon keresztül lehet feljutni. A dombperemeket pár száz méterenként, szükség szerint, kiszögellések („bástyák") tagolják, ahonnan szemmel lehet tartani az utakat. Minden dombot és völgyet át kell alakítani, amennyire gazdaságilag szükséges, a fennmaradó területeket pedig természetes állapotukban kell meghagyni, hogy a vadon élő állatok élőhelyei a lehető legjobbak legyenek.

A gabonatermelés elsősorban a dombtetőkön zajlik, míg a domboldalakon szükség szerint legelő és gyümölcsös alakítható ki (*fáslegelők*). Amikor az épített tájak működtetése feledésbe merül, az épített táj elveszíti funkcióit. Elmaradnak a karbantartások, és felerősödnek a természetes tájformáló folyamatok.

Napjaink embere szinte semmit sem tud a természetbarát tájépítés létéről és fontosságáról. Az elődök által kiépített rendszerek észrevétlenül és időtlenül simultak a világba, és csak némely erőteljesebb elem lógott ki, mint például a földvárak. Ezzel szemben a határ egybeszántása, mezsgyék kiirtása, az újkori csatornahálózat, drénezés és lecsapolás a természetromboló tájépítések csoportjába tartozik, és mindez rövid időn belül és látványosan teszi tönkre az élő tájat.

Csak az marad meg, ami „gazdaságilag értéktelen" és amit nem lehet kényelmesen beszántani.

A védelem elve

A tájhasználat gazdasági elvét szorosan egészíti ki a védelem elve. A termőterületet és a megtermelt javakat egyaránt védelmezni kell, hol az időjárás viszontagságai elől, hol a vadállatok kártevéseitől, hol pedig az emberek rabló szándéka elől. Szélvédett helyek és erdősávok segítik például a termőtalaj óvását és a ridegen tartott állatok kitelelését, a peremes tetők, teraszok és az ezekre vezető védett feljárók pedig vadak és rablók elleni védelemben lesznek szolgálatunkra.

A tájépítés védelmi elve olyan, mint egy labirintus. A finom léptékű dombvidéket útvesztővé kell kiépíteni, melynek védelme és támadása teljesen szokatlan megfontolásokat kíván. A mai szemlélet védelmi rendszer gyanánt „valóságos", pontosan összezáró erődített helyeket, földvárakat keres. Úgy gondolja, hogy a földvár egy primitív előképe a középkori kőváraknak, és körülbelül azonos funkciói és elemei vannak. Ez a megállapítás azonban a legtöbb esetben téves.

Az európai szemlélet kiindulási pontja a kontinens középkorban keletkezett városainak legbelső magjára és a középkori várfejlődésre épít. A gyűrűformában kiásott árok és az abba vezetett patak, a középre dobált föld és a körbe levert, fatörzsekből készített palánk, valamint az ebbe épített kő lakótorony lett az alapképe a védelmi kiépítéseknek. Minden újabb európai város magjában ezt találjuk.

Ez a középkori várépítési filozófia egy *erős fallal* számol, amely megvéd amorális, gátlástalan tetteink kellemetlen következményeitől, illetve gátlástalan, amorális szomszédunk agresszivitásától. Ezen felül a várak államszervezési csomópontok és katonai támaszpontok voltak, közel mai értelemben. Ez a fajta várépítés és településfejlesztés (főként Székelyföldön) teljesen ismeretlen, illetve határozottan visszautasított forma volt. A középkori kővárak a szétbomló közösségek, a mértéket vesztett, önző emberek építményei, amikre támaszkodva nemtelen játékaiknak élhettek.

Világnézeti különbség rejlik az épített tájak védelmi funkciója és a középkori várépítés szellemi háttere között: a bezártság és nyitottság, félelem és szabadság ellentétpárának elmélete. Földműveink szemlélete *nyitottságról, bizalomról és a szabadság szeretetéről* tesznek tanúságot. Az itteni kiépített táj még az aranykort, szakrális közösségek meglétét bizonyítja.

Az útvesztő védelmi filozófiája sokrétegű. Nem a falak erejében, hanem a szellem és a lélek erejében bízik. Az Isten alkotta útvesztőt kell megerősíteni útvesztő mivoltában. Nem a támadás és védekezés a fontos, hanem az elkerülés. Ez a szemlélet analóg a Teremtés törvényeivel, azonos „a legjobb cselekvés a nem cselekvés" keleti filozófiájával.

A rendszer nem a fizikai erőre, nem a támadás és védekezés kölcsönviszonyára épít. Nem a falak erejére és a védők nagy számára. A védelem a szellem és lélek erejére, az észre és a bátorságra, valamint a zsákutcákra és csapdákra számít.

A szükségleteknek megfelelően akadályokat, utakat és zsákutcákat kell létrehozni a kiépítendő területen. A völgyekben telepített halastavak a peremes dombokkal együtt

igen fárasztó és ellenség számára veszélyes terepnek bizonyulnak, és lehetetlenné teszik a célirányos mozgást.

Mivel mindenütt a helyi adottságok szerint történik a kiépítés, igen dús a sokféleség, ami az *átláthatatlanságot és megfejthetetlenséget* eredményezi.

Az erdők és árterek, valamint a domborzati formák sajátságainak kihasználása a védelem erősítésére szolgál. Nincs felesleges munkavégzés, a táj adottságait felhasználva csakis a szükségletnek megfelelően történnek a védelmi építések. A védelmi építések elve: *életem mozgása legyen szabad, de az erőszakos behatoló mozgása legyen korlátozott*.

Tóth József szépen leírja, hogy ebben a földből épített útvesztőben a tájon átvivő út mindenkor a völgyben vezet, és a völgy hosszában húzódik. A völgy is, a domb is keresztben járhatatlan, mert a dombot az épített perem, a völgyet a halastó teszi keresztben járhatatlanná. Mindez persze az *áthaladó idegenre* vonatkozik, mert a helybéliek *védett feljárókat* használtak, amiket leginkább rejtve telepítettek, de minden esetben védve alakítottak ki.

A betörő ellenséget a helybéli elkerülte, az meg csak keringett a szűk útvesztőkben, zsákutcákban. Nem talált ellenfelet, élelmet, nem talált takarmányt a lovaknak, valamint láthatatlan ellenség csipkedte állandóan.

Erről a harcmodorról tesznek tanúságot a magyar történelmi események. A „keleti harcmodor" lényege az ellenség fárasztása, ingatag terepre csalása, szétzilálása és fokozatos megsemmisítése volt. Török időkben például a lápok és mocsarak használata és a mentsvárak jelentettek bizonyos védelmet az ellenséggel szemben.

Az épített tájak tönkretétele a Habsburg-uralom alatt kezdődött, elsősorban az árterek lecsapolása és az erdők kivágása által. *Egy védelmi rendszerétől megfosztott tájban megszűnik a zsarnoki hatalommal szembeni ellenállás lehetősége*, a lakosság teljesen kiszolgáltatottá válik a birtokosoknak, uraknak, hadaknak.

A szentség elve

A természetes tájhasználat esetén a szentség *mindenütt jelen van*. Kevés a templom, és azok is kicsik, mert istentiszteletre alkalmas a teremtett táj is. Benne lépten-nyomon felismerhető a rend, a változatosságban és sokszínűségben fel lehet fedezni a harmóniát, a rendező erőt, az egy igaz örök Istent.

Ebben a rendszerben a források, tavak, erdők és ligetek, az ember mindennapi környezete a szent helyek. Ugyanilyen szent helyek maguk a várak is, mert a *szentséget kell elsősorban oltalmazni*, és a tudvalevő az is, hogy a legerősebb vár maga az Isten. A *vár*ban Istenre érdemes *vár*ni.

A táj embere Isten gyermeke, ezért műveli a tájat, nem pedig kizsákmányolja. Az Atyától kapott feladatot látja el, folytatja a teremtést és a nemesítést. Az Isten lakhelyét nem bolygatni, hanem rendben tartani kell. Nem válik el a szentség a hétköznapoktól, hanem minden cselekedet szent cselekedet és minden pillanat szent idő lesz.

A székely táj

Tavasszal virágba,
Nyáron árnyékba,
Ősszel gyümölcsbe,
Télen fehér lepelbe öltözik.
Mi az?
(székely falu)

Homoródremete

Az egész Kárpát-medence és Erdélyország, de különösen Székelyföld és a székely táj valódi jellemzője az *emberléptékűség*. Az itt élő közösségek mérete (kivéve az elrákosodott nagyvárosokat) lehetővé teszi az emberi kapcsolatok elmélyülését, és minden egyén számára átlátható, megismerhető kereteket biztosít.

Szakrális rend szerint épültek ki a települések, melyek napjainkig szinte változatlanul fennmaradtak, kivéve azokon a helyeken, ahol túlságosan erős befolyással bírt a modernitás, a kor „haladó szelleme" és a fogyasztói társadalom – vagyis a nagyvárosok és főutak közelségében.

A székely ember egészen a közelmúltig szervesen együtt élt a tájjal. Rend hatotta át a létet, a teremtés isteni rendjének átélése és megtartása, ezáltal valósítva meg azt a nagyra becsülendő tájhasználati típust, amit *korai ökológiai kultúrának* is tekinthetünk.

A székelyek valójában „tették, amit kellett", kiaknázták a nekik (látszólag) szűkösen jutott természeti javakat, s szolgálták az ökoszisztémákat; itt-ott kevéssé módosítva, még inkább féltőn őrizve a „régi rendet".

A székely ember igazodni tudott az adott körülményekhez, és ha változtatnia kellett is valamit a tájban, azt úgy készítette elő, hogy a környezetre tekintve a lehető legkisebb kárral és legnagyobb haszonnal járjon. Így jöttek létre a tájba belesimuló kis falvak, a nagy ökológiai változatosságot biztosító határtípusok és kistájak, melyek élő példái (voltak és lehetnek) az oly sokat emlegetett fenntartható társadalomnak.

A székely tájnak értékes lelkét napjainkban kevesen látják valójában. Ebben a lélekben fel lehet ismerni a csodát, amit magamnak úgy fogalmaztam meg: *gazdagság az egyszerűségben.* Itt nincsenek szélsőségek, mégis minden jelen van.

A székely táj nem tegnap alakult olyanná, amilyennek ma látjuk. Messze a ránk maradt írásbeliség előtt éltek itt emberek, kiknek munkája napjainkban is látható módon meghatározza a táj képét.

Székelyföld tele van igen komoly tájépítészeti elemekkel, melyeket (legalábbis tudatosan) nem ismer sem a helyi ember, sem az idelátogató. Azok a pallagrendszerek, mezsgyék és épített dombtetők, amelyek a hajdani mezőgazdasági használatra alkalmas területek mintegy harmadát borítják, legtöbbünknek még csak fel sem tűnnek. Nézzük, de nem látjuk őket.

Nézzük, de nem látjuk őket: teraszok Csíkszépvizen

Persze más a helyzet, ha valami távoli, egzotikus helyen (mondjuk Kínában, Indonéziában vagy Dél-Amerikában) bukkanunk rájuk. Bámulatosnak találjuk őket, és elámulunk azokon a kultúrákon, amelyek megalkották őket. Igen ám, csakhogy ezek az ősi kultúrák többségükben néhány száz év alatt felélték és tönkretették a nekik jutott tájakat, és ma csak romjaikban csodálkozhatunk rájuk.

Peru

A valódi értékek mellett elmegyünk, mert egyszerűek, kicsinyek és túl természetesek ahhoz, hogy igazak legyenek. Végig velünk vannak, ezért nem látjuk meg igazi arcukat. Nincsen bennük semmi kihívó, grandiózus, nincs bennük feltűnési vágyakozás – csak egyszerűen vannak. Ezért könnyebb a külső szemlélőnek, az idegennek, mert friss szemmel azonnal észreveszi azt, amit a helyi mindennap lát. A hétköznapiban meglátni az ünnepet az egyik legnagyobb csoda a világon.

Ami egyszerű, az tartós. Ami pedig a legegyszerűbb, az örök.

Ilyen a székely táj lelke is.

Nagyrészt hegyekkel-völgyekkel, szelíd dombokkal borított vidék a székelyek hona, kevés egybefüggő lapos területet találunk náluk. Ezért minden talpalatnyi szántásra alkalmas földet megbecsültek, és nem akartak többet annál, mint ami az önellátáshoz, a szükséges javak megtermeléséhez feltétlen szükséges volt. Ebből kifolyólag hatalmas erdőségek borították a tájat, ami inkább a gyümölcstermesztésnek és állattartásnak kedvezett, mint a szántóföldi növénytermesztésnek.

Küküllőmente

Nagybirtokok és uradalmak egyrészt a táj adottságaiból, másrészt a sajátos székely önrendelkezési jogokból kifolyóan nem alakultak ki. Mindenki megtermelte a számára szükségeset, és mindenki szinte mindenhez értett – így terjedhetett el a köztudatban a „székely ezermester" fogalma. Való és tény, hogy az itt élő embernek teljességében kellett látnia a világot és a benne zajló folyamatokat ahhoz, hogy föl ne kopjék az álla, valamint ezért tudta megállni helyét a székely, bárhová sodorta a sors a nagyvilágban.

A kisbirtokszerkezet és az önellátásra berendezkedett közösség a legszilárdabb alap, amit emberi társadalom valaha is alkotott. Itt mindenki magára, társaira és az Istenre számít – nem a központi elosztó szervektől és a nyugdíjalaptól függ, hanem családtagjaitól és szomszédjaitól. Átlátható a rend, mert világos mindenki számára;

ha tesz valamiért, akkor lesz, ha nem tesz, ne is várjon semmit. A „jótett helyébe jót várj”, „aki nem dolgozik, ne is egyék” elve hatja át a közösséget, szemben a nagyvárosi felfogással, ahol gyakran hallani: „Ne rám támaszkodj, hanem a nyugdíjadra.” Az egyik a személyes, a második személytelen „rendet” képviseli. Nem csoda hát, hogy éppen az önellátás szabadságát vették el az emberektől azok, akik a hatalmat magukhoz ragadták, és továbbra is birtokolni akarják.

Székelyföldön a tájhasználati problémák akkor merültek fel, amikor nem az önellátás, hanem a piacra való termelés vette át az irányító szerepet. A szászok által nyersanyagként felvásárolt fa és az iparosodás egyre növekvő igénye azt eredményezte, hogy megfogyatkoztak a hegyek erdőségei. A földtulajdon tömbösítése és az arányosítás, később pedig a termelőszövetkezet kollektív gazdaság sok mindent tönkretett, mert éppen azt húzta ki a székely ember lába alól, amire az egész társadalom és az egyéni megélhetés épült.

A Les-hegy alatt terül el Vágás

Egy szervesen épült falu a következőképpen nézett ki. Egy megjelölt szent helyen kialakították a település központját, ahol a templom, az iskola és a közigazgatás kapott helyet a vásártérrel. Modern időkben ugyanitt szorított magának helyet a bolt és a kocsma is. Ez az elrendeződés nem csak síkban, hanem térben is megnyilvánul,

A segesvári várhegy csúcsán épült a templom, lejjebb az iskola és közigazgatás, majd a völgy alján a lakóövezet

hiszen sok helyen magaslatra került a templom, és lejjebb a fontosság sorrendjében következnek az előbb említett intézmények. Szép példája ennek Segesvár, vagy mondjuk akár Vágás is.

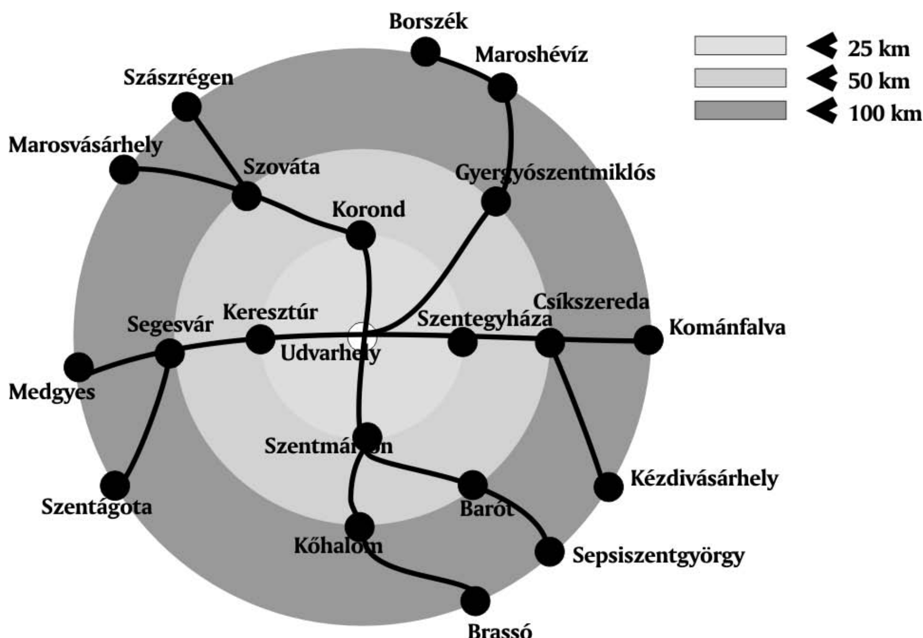
A középpontot veszik körbe a lakóházak (életterek), a lakóházakat pedig a veteményes kertek és a gyümölcsösök, ezt követően sorakoznak a szántók, legelők és kaszálók, valamint az erdő. Ez a falu szakrális rendje – mércéje pedig a központtól való távolság.

Ezek a települések nem véletlenül vannak ott, ahol ma találjuk őket. Kozmikus rend figyelhető meg eloszlásukban, egymástól való távolságukban vagy akár a helynevek ismétlődésében.

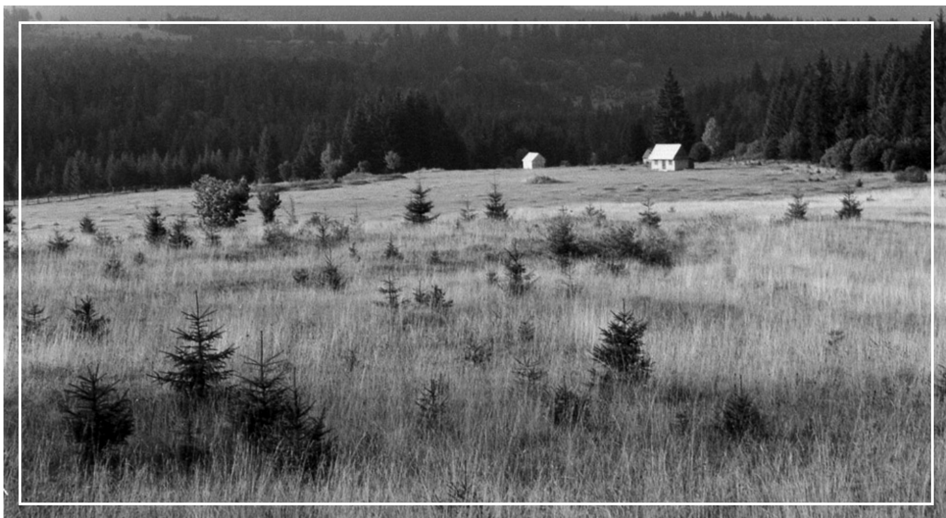
Figyelmet érdemel a kistájak és a bennük lévő települések hierarchikus szerkezete, amit leginkább a vonzáskörzetekkel lehet szemléltetni. Minél nagyobb (központi) szerepet tölt be egy település, annál nagyobb a vonzáskörzete.

Az azonos rangú települések között pedig megközelítőleg azonos méretű vonzáskörzeteket találunk, melyek léptéke általában 25, 50 és 100 kilométer között mozog.

Segesvár és Székelyudvarhely azonos rangú központi szerepet tölt be a tájban, ezért a köztük levő távolság egymáshoz képest 50 kilométer. Székelykeresztúr egy szinttel lejjebb levő rangon áll, így az előbb említett két központ között félúton, azaz tőlük számítva 25-25 kilométerre fekszik. Azonban Udvarhelyhez képest Marosvásárhely vagy Brassó már egy szinttel magasabb rangú központ, ezért a távolság közöttük megközelítőleg 100 kilométer nem kell és így tovább.

Egy másik sajátossága a székely tájnak a tanyavilág, és az ehhez kapcsolódó kétlaki életforma. Tavasszal az emberek kivonultak a tanyára, ősszel pedig visszaköltöztek a faluba. Ez a pulzálás követi a természet rendjét, a kiáradás és befogadás minőségének éves változásait. Ebben a rendszerben ismeretlen a túlterhelés, hiszen amint kezdene terhessé válni az adott helyen való lét, a költözés által megszűnik a káros hatás. Az idő- és térhasználat megegyezik a kozmikus rendével, ekként tehát van idő a munkára és a pihenésre, a növekedésre és a regenerálódásra is – ettől válik a lét fenntarthatóvá.

A felhagyott kaszálókat birtokba veszi a természet

Veszély esetén ez a szétszórtság biztosítja a túlélés lehetőségét, hiszen valamennyi tanya nem pusztulhat el egyszerre, ezért mindig marad „mag" az élet újrakezdéséhez. Ez a stratégia szemben áll a szomszédos Szászföld stratégiájával, ahol is minden jószágot egyetlen helyre, az erődtemplom udvarába terelnek, és ott várják a nehéz idők múlását. Itt a „mindent vagy semmit" elv érvényesül – ha elkerül a veszély, jólétben maradok, ha meg nem tudok kitartani, mindenem elvész.

A székely és szász típusú építkezés fontos különbségi eleme nyilvánul meg a kertek és házak milyenségében is. Míg a szászok magas, zárt kőkerítést és nagy házat részesítettek előnyben, mely a vagyon védelmét szolgálta (elsősorban embertársaikkal szemben), addig a székelység olyan kerítéseket és házakat épített, amelyek a vadállatok ellen védett, de embertársaik számára nyitottak voltak (kapuk, átjárók hagyása).

A két kerítéstípus sok mindent elárul készítőjének lelkivilágáról és világképéről. Az egyiket zártság, nagyfokú egoizmus, védekezési kényszer és az egyéni jólét maximalizálása jellemzi. A másik fajta kert egy sokkal nyitottabb, a világ és a közösségi lét dolgai iránt érdeklődő, nagyobb bizalommal rendelkező, valamint a vagyon halmozása helyett az élet örömeit a jelenben élő lélek képét tükrözi.

Székelyföldön a közvagyon és magántulajdon viszonya egyensúlyban állt. Az egyéni megélhetést mindkettőnek szolgálnia kellett, de az egyén nem használhatta

Bekertelem házamat...

önkényesen az olyan közvagyonnak számító elemeket, melyek magánkézbe kerülését ma kérdés nélkül elfogadjuk. Közös vagyoni kincsnek számítottak például a vizek, az erdő és legelő egy része, bizonyos épületek és intézmények, melyek felett csak a közösség rendelkezhetett. Érthető is: a lépték betartásával igazodunk a teremtés rendjéhez. Egyén feleljen az egyéni léptékért, közösség a közösségiért és nemzet a nemzetiért. Amely pillanatban az egyén öncélúan rendelkezni kezd a közösségi vagy nemzeti vagyon felett, olyan messzire kerültünk az Isteni Törvényektől és az igaz élettől, mint Makó Jeruzsálemtől.

Régi időkben elképzelhetetlen lett volna, hogy egy közösség vagy nemzet szent helye magánkézbe kerülhessen, és ott különböző egyének pillanatnyi érdeke felülkerekedhessen a közösség hosszú távú érdekein. A szent helyek magánkézbe

Hollandiában hektárszámra termesztik a tulipánt

Sükőben a veteményes kert gyakran a gyümölcsösbe kerül

kerülése komoly problémákat vet fel, melyek közül csak néhányat említek, mint például az átprogramozás, különböző átjátszó-antennák, turisztikai célú építmények vagy bányászati fejtések telepítése. Ilyen esetekben lezárul, bekerítődik a szent hely, kirekesztve az illető táj közösségének további tagjait és a rend szerint való működés lehetőségét.

A székely táj eredetileg mozaik szerkezetű, ezáltal gazdag élővilágot fenntartó. Ökológiailag stabil, minden szempontból alkalmas az önállóságra és önellátásra, nem jellemző rá az agrársivatag. Ebben a tájban mindennek szerepe van, a területek többsége több funkciót is ellát egyszerre.

Érvényesül itt az is-is elv: nem csak erdő vagy csak legelő, hanem erdő is és legelő is *egyszerre* (pl. makkoltató erdők, gyümölcsfás legelők). Nem csak gyümölcsös vagy csak veteményes, hanem gyümölcsös is és veteményes is egyszerre.

Semmiből sincs túl sok vagy túl kevés, hanem minden a maga természetes változatosságában és gyakoriságában van jelen a tájban. Még a virágoskertek is ezt a létérzést fejezik ki, szemben a nagyüzemű virágtermesztés lelketlen hektárjaival szemben.

A szerves életben ismeretlen fogalom a *fölösleg*. Itt *pont annyi* van, amennyi kell: pont annyit mozgok, dolgozom, vagy beszélek, amennyi feltétlenül szükséges. Semmivel sem többet. Ez szolgált alapul a „hallgatag székelyről" szóló viccek tömegének, hiszen a fecsegni szerető értetlenül áll a „csak a lényeget" közlő és meghallgató ember előtt.

Székely udvar helye

Udvarhelyszék székely anya-széknek neveztetik azért, mert régente a székelyek főkapitánya legtöbbször itten lakott, itt tartattak a székely nemzeti gyülések, s a perek az egész székelyföldről ide fellebeztettek. Ma ugyan elesett ez előnyöktől, a központi fekvés által kifejlesztett ezen előjogaitól, de azért az anya-szék elnevezés mint történeti emlék fennmaradt egészen napunkig.
(Orbán Balázs: A Székelyföld leírása)

Udvarhelyszék Székelyföld központi részén, a Hargita hegység nyugati lábainál fekszik. Dimbes-dombos táj, melynek éghajlata enyhébb és kellemesebb, mint a hegység másik oldalán elterülő Csíkszéké, és települései is másként alakultak ki. Míg Csíkban nagy falvak sora húzódik, addig az udvarhelyi falvak kisebbek, oldalvölgyekben elszórtak és akár rejtettebbek is, ha a főutakon közlekedő vándor szemével tájékozódunk.

Csík és Udvarhely képviseli Székelyföldön a női minőség tájait, melyek egyenként, önmaguk szempontjából teljességként jelennek meg előttünk, de egymáshoz képest véleményem szerint Csík a Hold típusú, míg Udvarhely a Vénusz női mintáit hordozza. Sokat gondolkoztam e kettős valódi viszonyáról, és mindmáig nem tudtam végérvényes álláspontot kialakítani, ezért csak azokat a gondolatokat fogalmazom meg, amelyek ebben a kérdésben engem megmozgattak.

Udvarhelyszéket Anyaszékként, Székelyudvarhelyet pedig Székely Anyavárosnak szokták emlegetni. Az anyaság egyértelműen vénuszi, és mintha a táj is ezt támasztaná alá szelíd dombjaival, ölével, változatosságában gazdag szépségével. Továbbá az udvarhelyi emberek e-ző nyelvjárásban beszélnek, az e hang szintén a Vénuszhoz kapcsol. Székelyudvarhely Erdély legmagyarabb városa, és Udvarhelyszék a legtisztább nemzetiségi összetételű székely szék.

Ő a szik közepe, hiszen ha Udvarhelyen leszúrom a botomat, és képzeletbeli kört rajzolok köréje, akkor Székelyföld legteljesebb lefedését kapom. Ha a középpontot máshová mozdítanám, ugyanakkora nyitású körrel kisebb fedettséget tudnék biztosítani.

Miként a magyar királyi udvar központja *Budavár*, akként Székelyudvarhely lett a székely udvar helye, *Budvár* szakrális központjával. Az *udvar, telek,* vagy *kert* a lélek jelképei. Fontos a kérdés: milyen az udvarod? A telked? A kerted? Milyen a lelked, az életed?

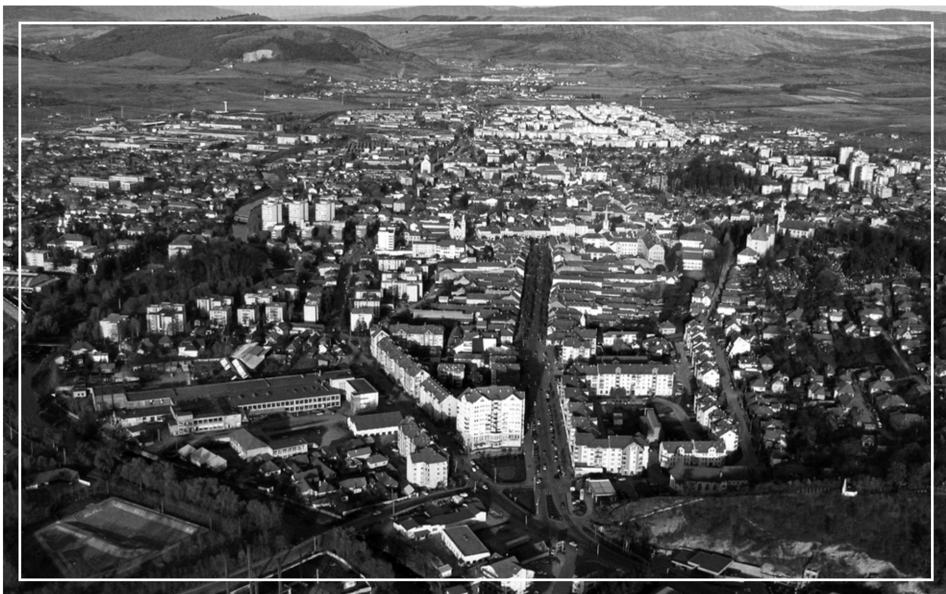
Udvarhely régi neve Telegd volt, amit a telek hangzósítás mellett úgy is olvasható, mint *teleked-telked* és *te lelked*! Továbbá az uDVaR hangzósítható TáBoR és DoBoL formában is, amit visszaigazol a város néhány területneve, amit Tábor-negyednek és Szászok Táborának hívnak, de ugyanezt igazolja a Jézus Szíve kápolna is, ami DoBoG – DoBoL. Az uDVaR: oDa VáR (mint a szív, középre egybegyűjt, DoBoL – TáBoRba hív, ToBoRoz). És még az is szembetűnő, hogy a BuD tükörbe fordítása DoB lesz, mely tükör tengelyét a Küküllő szolgáltatja a **Bud**vár és Jézus Szíve **dob**ogása között… És ahol a Jézus szíve dobog (vesd össze a pilisi szívcsakrával, Dobogókővel) ott bizony üDVeRő van összegyűlve! És a sor tovább folytatható a TáBoR-hegy és Koponyák-hegyének megidézésével, hiszen a budvári szikla alakja maga megegyezik egy koponya formájával.

Az udvar helye nem vásár helye. (Egyszer volt Budán kutyavásár?) Más erőket fókuszál, másokat indít és tart fenn. Az udvar a lélek legbelsőbb szentélye, egyén és közösség szakrális központja, önmagában egységes és teljes. Népmeséink kertben levő fája ezt a lélekközpontú tengelyt jelképezi. A székelység vásárhelyei pedig a szélekre esnek, miként Maros vásárhelye nyugat felé nyit, cserél árut és információt, vele szemben pedig Kézdi vásárhelye kelet felé lesz a találkozási pont.

Érdekes és számomra még magyarázatot nem nyert tény továbbá, hogy Székelyudvarhelyen a vásár keddi (Hold) napra, Csíkszeredában pedig szerdai (Nap) napra esik.

Székelyudvarhely a hagyomány szerint hét falu egyesülése révén jött létre, melyek Szentimre, Dánfalva, Tihadár, Gyárosfalva, Cibrefalva, Szombatfalva és Bethlenfalva nevet viseltek (viselnek). Szombatfalva és Bethlenfalva Orbán Balázs idejében még önálló településként jelzett, az előbbiek pedig teljesen felszámolódtak és a városba olvadtak a történelem során.

Székelyudvarhely a magasból

A város folyóját Nagy-Küküllőnek nevezik, és a Görgényi-havasokban lévő Nagy-Somlyó hegyéből ered. Ugyancsak innen a közelből ered a Kis-Küküllő is. Szemet szúró kapcsolatrendnek vagyunk itt tanúi, hiszen a Nagy-Somlyó hegyéről eredő víz egyenes ágú folytatása a Nagy-Somlyó (Csíki-medence) hegyén közénk született, megtestesült Igének. A Küküllő nevében pedig a *kikel*, *kikelő, kikelet* szavaink élnek tovább, vagyis a megszülető élet elindulása és növekedése kapcsolódik hozzá. (Emese álmában is két folyó ered a méhből, mely a testet öltött ige kikelésének, világba való kiáradásának képe.)

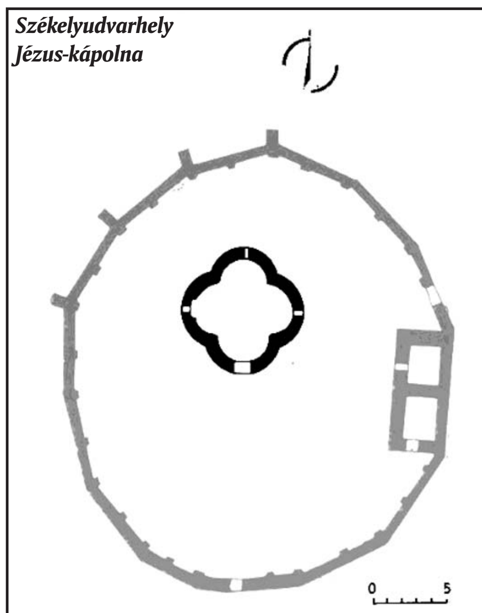
Udvarhely szakrális működése egy hárompólusú rendre épül. E három pont a Budvár, Jézus Szíve-kápolna, és az Éltető Kút helye és ereje, melyeken a *Nyilas* minősége és

tejúti energiák érvényesülnek. A hagyomány szorosan összefűzi e helyeket a regékben és mondákban, melyek középpontjában mindig Jézus, a nyilas (egy csodás lövés, iránymutatás) és a szerelem jelenik meg.

Az egyik legenda szerint a *tuhudunok (pogányok, talán Tuhutum vezérről neveztetve igy) jártak oda áldozni. Budvára akkor még sértetlenül állott a szembe levő (innen 1000 lépésnyire fekvő) büszke szikla ormon. A várban keresztény vitézek voltak, ezek közül a leghiresebb ijász Jézust! kiáltva röpíté közibök nyilát. Ezek ijedtökben Jézust kiáltva lettek keresztényekké, s a csudás lövés, és az ezáltal eszközölt megtérés emlékére építék oda a Jézus kápolnát.* (O.B.)

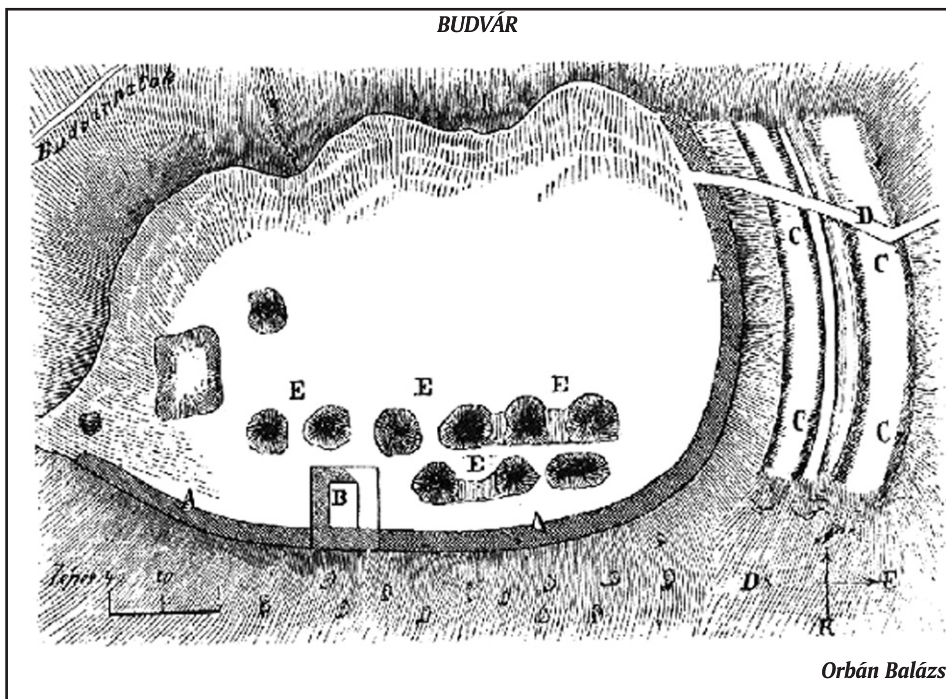

Másik hagyomány szerint *a tatárduláskor Budvárába, ősi védhelyére vonult a vidék zaklatott lakossága, s onnan hősileg oltalmazta magát a várat ostromló tatárok ellen, de élelmük már fogyott, s azzal a menekülhetés reménye is tünedezett, midőn egy hires ijász megfeszítvén hatalmas ivét s Jézust segélyül hiva röpíté el nyilveszszejét és az a völgy tulfelén (a kápolna mostani fekhelyén) sátra előtt pöffeszkedő Khánt épen szivbe találta. A csudás lövés által elrémített és vezért vesztett tatárság szétfutott; a vészmentett nép pedig lejövén sziklavárából, szerencsés és csudás meneküléseért emlékkápolnát épített, azt az ijász segélykiáltásáról Jézus kápolnájá-nak nevezvén el.* (O.B.)

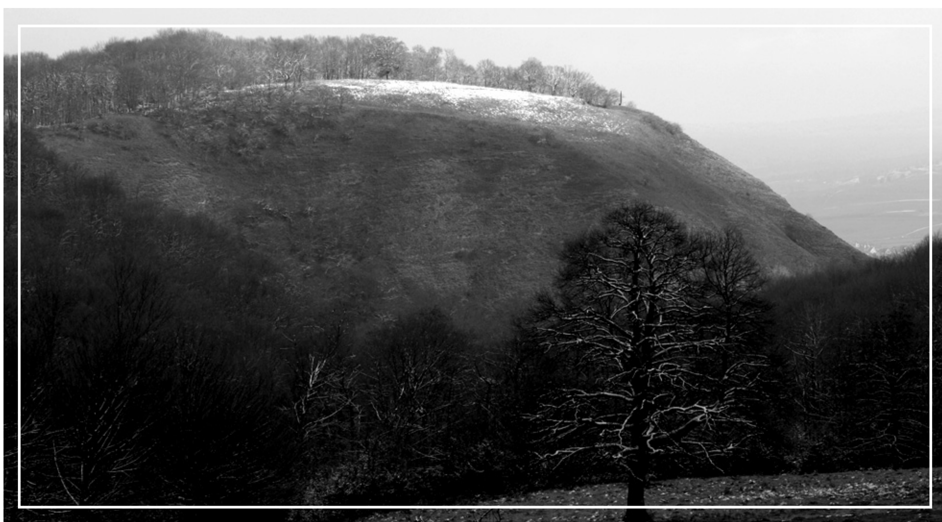
Érdemes elgondolkozni azon, hogy mikor kerülhet egy nép központi erőssége (Budvára) fenyegető vész alá, és ebből milyen kiút lehetséges? A hagyomány arra figyelmeztet bennünket, hogy a központi védhelyhez érésig az ellenségnek előbb át kell küzdenie magát a széleken, és csak utána férhet a közelébe – vagyis az ország legyengült, szétzilált, elfoglalt és idegen uralom alá van hajtva már. A támadás kivédéséhez a nemzet *erőtlenné vált*, önmaga erejéből nem képes talpra állni, csak külső segítség révén győzheti le a bajt. És pontos képet kapunk a baj legyőzésének módjáról is, hiszen csak az Isten(fiú) útjának követésével (nyilas-nyílás-célratörés-iránymutatás) leszünk képesek a feltámadásra és a vész eloszlatására.

Ez lehet a kiút napjaink vészterhes idején is.

A Budvárral szembeni dombot Csicsercseknek (csics-erő, tejútja!) nevezik, ahol őrtornya, elővára volt valamikor Budvárának. Ez a hely magasabb lévén az előbbinél, tölthette be a vizuális kapcsolattartó pont szerepét a környező várakkal. Látszik innen a szemben lévő Budvárnak egész belső tere. S azért a rege is egybecsatolja azzal.

Itt lakott Csicser, egy hires levente – mond a rege – ki szerette a budvári rabonbán tündérszép leányát, de az atya kicsinlé a szegény leventét fejedelmi vérből származott leányának, s a leventét eltiltá Budvárából. Epedve ült itt kis várában a bús ifju, tekintete örökösen Budvár bástyáin csüngött, de vigasztaló angyalként csak hamar megjelent a bástya-ormon a tündér szép leány s nyílvesszőn röpité át szerelmi levelét, melyben elmondá, hogy atyja tilalma daczára is szereti s örökké szeretni fogja. Ekként nyilszárnyakon repülő levelekben beszélgettek, s panaszlák el egymásnak szivgyötrelmeiket, mignem egy csatában az ellenségtől körülvett rabonbánt kiszabaditván a levente, mondá a fejedelem, hogy „kérj jutalmat s én megadom." – „Leányod kezét, ki szeret, s kinek birása nélkül nem élhetek," mond esdeklőleg a levente. A rabonbán pedig, mivel szavát vissza nem veheté, beleegyezett, s Budvár annyi évig előtte zárt kapui feltárultak a határtalan boldogságnak.

Székelyudvarhely Buda várával (a *buda* jelentése: elmélyülés, megtisztulás, felemelkedés), a Jézus Szíve-kápolnájával (a testet öltött Ige égi szeretetével) és az Éltető Kúttal (mely az élet forrásának képe) egy Kikelő-Küküllő áramlást hivatott bemutatni, és amely hivatás lényege a Csíkban megfogant és testet öltött Olt-Élet üzenetét a Kárpát-haza egésze számára továbbítani, szárba szökkenteni és megerősíteni.

Az Éltető Kút kapcsán pedig ezeket jegyzi meg Orbán Balázs: *A kápolna közelében sós kut van, környéke pedig oly sódus, hogy a csak nehány láb vastagságu földréteg alatt tömör kősó jön elő, mely használatlanul hevervén, terjedelméről semmi adatunk nincsen; de igen valószinü, hogy az egyfelől a parajdi és korondi, másfelől a homorodmenti sótömeggel függ egybe.*

A kápolna közelében a Köszörükő tövéből fakad fel egy feketés szinü ásványos viz, mely fekélyeket s más betegségeket gyógyító hatással bir, de a mely vegytanilag észlelve mindeddig még nem volt. Odább a székhidja közelében egy Borbára kút nevü igen jó savanyu viz-forrás volt, melyet a mult század végén a medrét változtató Küküllő elöntött; csekély vizálláskor buzgása most is kivehető. Közelében fürdésre berendezett ásványos vegyülékü sós források vannak. (Mai Sósfürdő utca és a teherforgalmi út környéke, mely források azóta megsemmisültek, vagy eltömítődtek).

XX. század eleji források és korabeli fényképek tesznek tanúbizonyságot arról, hogy fürdőélet, gyógyvizek és gyógyturizmus virágzott akkoriban Udvarhelyen. A szejkefürdői borvízforrások, mofetta és strand, valamint a Jézus-kápolna melletti vizek, iszapvulkánok testi szinten is gyógyították az embereket. Itt (Székelyföld számtalan más helyszínéhez hasonlóan) egybe esik a lelki gyógyulás a testi gyógyír megtalálásával – a szent helyen test és lélek egyaránt merít az *éltető kútból*.

Sajnos ma sem a Budvár, sem a Jézus Szíve-kápolna, sem pedig az Éltető Kút forrásai nincsenek megfelelően értékelve, tisztítva, működtetve és rendeltetésszerűen használva. A siralmas állapothűen tükrözi, hogy a világot ma működtető (fogyasztói) szellemiség Udvarhelyre is rátelepedett.

Ezt a helyzetet súlyosbítja az is, hogy a városban 14 bank, 7 benzinkút, 4 bevásárlóközpont jut nem egészen negyvenezer lakosra.

Gyakorlatilag a Budvár és Jézus-kápolna ma el van vágva egymástól, nem jöhet létre közöttük az energiaáramlás és kölcsönös segítség. A közöttük elterülő részen

csupán egyetlen függőhíd íveli át a Küküllőt, de sokkal elszomorítóbb az a tény, hogy cigánytelep, vágóhíd, szeméttelep és ipari negyed nehezedik erre a város számára oly fontos részre.

Addig nem lesz képes Székely Udvar Helye a világban reá szabott feladatának ellátására, ameddig a város alsó felét meg nem tisztítja a jelenlegi szennyáradattól, és szent helyeinek hármasát újra fel nem éleszti a szeretet erejével.

Blokkolt Udvarhely

Vessünk most egy pillantást arra is, hogy Udvarhely után milyen erők, helyek jelennek meg a Küküllő mentén. Először is közvetlen alatta (Felső) Boldogasszonyfalva következik Bikafalva szomszédságában. Itt a bikaság és az asszonyi minőség boldoggá válása egyértelműen párosítható és a Vénuszhoz társítható. Továbbá Bikafalva határában két jelentős, gyönyörű épített tetővel is találkozunk.

Két épített tető Bikafalva határában

Lejjebb haladva Bögöz és temploma hívja fel magára a figyelmet, mely egyedülálló értéket képvisel a székelyföldi középkori freskófestészet fennmaradt emlékei között. Ezt követően az agyagfalvi síkra érünk, mely gyakran volt a székely nemzet gyülekezőhelye és önkormányzati törvényhozó központja. Ezért is gondolom, hogy Agyagfalva neve nem az agyaghoz, hanem értelemszerűen az *agyakhoz* és *atyákhoz* (törvényhozók, öregek tanácsa) kapcsolódik inkább. Agyagfalva alatt Décsfalva található, minek neve szoros rokonságot mutat a Szamosújvár melletti Dés városával.

Ezután következik Nagy- és Kisgalambfalva, melynek nevéből a galamb tulajdonságkörét ismerhetjük fel. A galamb a *Bika* jegyének második holdháza, és otthon benne szintén a Vénusz van, ráadásul itt a Tejúttal való találkozás *Nyilassal* szembeni oldala tárul fel. Nagygalambfalva templomának falán Árpádházi Szent Erzsébetet és a tiszta női minőséget (Dorottya) tárja elénk a középkori freskórészlet. Mindkét falu határában ködbe vesző eredetű ősvár található.

Következő jelentős település Betfalva lesz. A Bet-Béta-Buda tő pedig a hun herceghez kapcsol minket. A falu alatt találkozik a Küküllő a Fehér-Nyikóval. Betfalvával szomszédos település a Ruga királyról nevet kapó Rugonfalva is. A rugonfalvi templomban található freskó a három királyok Boldogasszonyhoz való járulását örökíti meg.

A rugonfalvi műemlék templom freskórészlete

Elérkeztünk Székelykeresztúrhoz, ahol újból az Istenfiú minőségével találkozunk, és ahol a város fölött levő szent helyet Jézuskiáltónak hívják. Kereszt Ura alatt újból Boldogasszonnyal találkozunk (Alsóboldogfalva), a szomszédban pedig Fiatfalva van (Fiadfalva). Boldogfalva után egy megújuló székely minőséggel (Újszékely) búcsúzunk Udvarhelyszéktől és Székelyföldtől.

E rövid felvetítésből is látszik, hogy Udvarhelyszéken egy kibontakozóban levő, kikelő, életre induló tejúti energia és Boldogasszonyság kísér minket a Kárpát-medence belseje felé.

Erdélyben még három helyen találunk udvarhelyeket, Sajó-, Szamos- és Vámos előnevekkel. Sajóudvarhely mellett ott van Bethlen, Székelyudvarhely mellett pedig ott van Bethlenfalva. Vajon a másik két hely esetén is találkozunk hasonló párhuzamokkal?

A Csíki-medence

A Csíki-medence különleges helye a Kárpát-hazának. Ezen keleti széleken elhelyezkedő zárt hegyközi medence egyedülálló jelentőseggel bír szent földünk rajzában. *Csík* szavunk sokféle értelme közül számomra a *vonal* vagy *határ* jelentése fontos, ezáltal jelezve bizonyos határokat. Határt szabni valaminek, határozottnak lenni vagy elhatározni dolgokat, azonos lehet a csík meghúzásával. Segít bennünket abban, hogy meddig lehet elmenni, engedni, megtartani, fenntartani és visszatartani vagy újat kezdeni.

az Alcsíki-medence

Ahhoz, hogy a tartás és a határozottság valódi legyen, *erőre* van szükség. Ne csodálkozzunk tehát, ha a csík szavunkban a *csí,* vagyis *energia* jelentése is megvan, méghozzá megsokszorozott formában (*k* a többes szám jele). Ez jelenik meg a *csi*kó, *csi*llog-*csi*llag, *csí*pés, *cso*da, *cse*nd, *csú*cs-*csö*cs, *csecse*mő, *csi*títás (*csí-csí a baba*…) stb. szavainkban is. Ez különösen fontos Csík esetén, hiszen Csíkban a csoda maga a Babba.

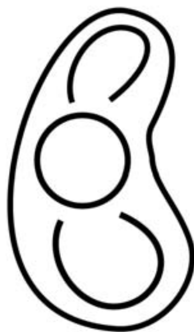
Szintén a csíkhoz kötődő, és a határokon átlépő energiát megtestesítő szavunk a *csí*ra. A csíra csí-erő, csí-élő. Csíra szavunk tehát *élő erőt*, *életerőt* jelent. Ahol csíra jelenik meg, ott életerő indulásának vagyunk szemtanúi. A fizika nyelvén szólva ez maga a fázisátalakulás, a Szentírást alapul véve pedig ez a *színeváltozás* történése. A csírában felgyülemlő élő erő az a csoda, mely a bemerevedett határokat képes áttörni, és áldozatvállalás során régi alapokon újat képes teremteni.

Ezen jelentésekhez kapcsolódik szorosan a Csíki-medence szakrális küldetése, földrajzi felépítése és szent helyeinek rendeltetése. Az alább leírtak vázát és a gondolatébresztőt Dezső Tibor Atilla csíkmadéfalvi református lelkésztől hallottam először, azt öltöztettem föl, egészítettem ki a továbbiakban.

A Csíki-medence kapcsán kihagyhatatlan az a tény, hogy a Kárpát-medence egyetlen olyan folyója ered itt, mely nem e medence belseje felé, hanem annak karéján (maghéján) áttörve kifelé folyik. Határokat átlépve az Olt folyó a mag csírázását és az *élet* vizét

jelképezi. Olyan tulajdonságokat hordoz, melyek a földi élet harmonikus megéléséhez szükséges jellemzőkkel vannak teli, és miként az oltás célja a jó tulajdonságok átörökítése és terjesztése, akképpen válik az Olt az emberiség új korszakának megújító erejévé. Az Olt – *old*, kötöttségekből felszabadít, miképp minden kötöttségből való megszabadulás oldás, mely áldássá válik.

Ugyancsak a Csíki-medence hozzátartozója a babaság, a *Babba* istenfogalma. Ha felülről tekintünk e zárt hegyközi medencére, *bab* alakot látunk, de ugyancsak megláthatjuk benne a vese alakzatot is, és e kettő szimbolikus jelentéstartama még tovább segít bennünket e táj szakrális működésének megértésében.

Nem véletlenül szolgál a bab biológia órákon a csírázást szemléltető lecke alanyául. A bab ugyanis könnyen csírázik. Benne van a csíra, az élő erő, mely a teremtéshez és az új élet fakadásához kapcsolódik. A bab más nevén fuszulyka, e névvel is ráerősít a nemzés tulajdonságainak hordozására. Mikor egy csecsemő születik, *baba* érkezik, kit *bába* segít világra. Szerelemből születve a baba kifejezés (*babám*) a teremtéshez szükséges társ nevévé válik, miként a *babba* egyidejűleg magában hordozza a női teremtő fél és a férfi teremtő fél (*abba*) jelentését is. Az átváltozás (fázisátalakulás, színeváltozás) ereje a *báb*, mert ami bebábozódik, láthatatlan belső folyamatok révén átalakul, hernyóból pillangóvá válik.

A bábszínházak lényege és fontos szerepe abban áll, hogy a még Istenhez közel lévő gyermekek e földi síkon is megtapasztalhassák a holt anyagot éltre keltő báb erejét és fontosságát a világban. A bábot mozgató erő a lélek ereje, áthatja az anyagi világot, és minőségénél fogva arra készteti a matériát, hogy kövesse parancsait.

A *vese* vonalon elindulva is hasonló tulajdonságokkal találkozunk. Ez a szerv testünk vízháztartásában játszik szerepet, nevével is jelezve ezt. Vese-víz. A víz elemi minősége a nőies oldal termékenységi és érzelmi világát idézi. Energetikailag a vese a második csakránkhoz kapcsolódik, az erőközponthoz vagy sexcsakrához, ami szintén a termékenységre és párkapcsolatra utal.

A tudomány mai állása szerint az első élet tengerekben, óceánokban született. Még az emberi magzat is az anyaméh biztonságot nyújtó magzatvizében kezdi meg életét, felidézve mindazt a fejlődési sort, melyet az élet évmilliárdok alatt produkált. A víz másik kiemelkedő tulajdonsága az *oldás*, oldhatósági képesség. A víz a legjobb oldószer e világon, ezért a vizet használva oldást segítő szertartásainkon valóban feloldhattunk egyéni és közösségi problémákat egyaránt. Nem véletlenül választották eleink áldozás helyszínéül a forrásokat, fás ligeteket és vízpartokat a szertartásokhoz.

Hol forrás fakad, ott valaminek forrása létezik, és a víz, mint hordozó közeg (oldószer!) információt szállít: a magába oldott világ információját. Székelyföld számtalan helyén tapasztaljuk, hogy a szent hely (kápolna, templom, vár, kereszt stb.) mellett forrás, gyógyforrás található. A lélek számára szóló információ testet ölt ezekben a forrásokban, és miként a lélek merítkezik a szertartás erejéből, akként mártózik meg a test a gyógyforrásban. Ezen az elven működnek a homeopátiás szerek is. A víz vesz,

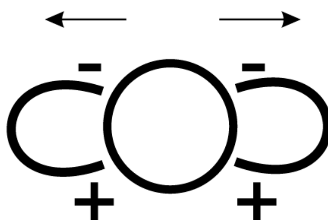

visz, vezet. Amilyen kapcsolatunk a bennünket körülvevő vizekkel, olyan bennünk a teremtés és párkapcsolat utáni óhaj minősége is. Elég csak ránéznünk a környező vizekre és nyilvánvalóvá válik, hogy a forrásokból származó információt, a bennük rejlő oldást miképpen vagyunk képesek hasznosítani saját életünk rendezésében.

Összegezve elmondhatjuk tehát, hogy a Csíki-medence legfontosabb üzeneteihez a határok érzése és azok áttöréséhez szükséges erő megléte kapcsolódik, ami elválaszthatatlan a szerelmes párkapcsolattól és az életadás, teremtés létérzésétől.

A Csíki-medence székelyföldi szinten a Hold bolygóminőségéhez kapcsolódik, önmagához viszonyulva pedig – mint minden szerves táj – a teljességet képviseli. Hármas tagolású tér, mely Felcsíkból, Alcsíkból és Középcsíkból áll.

Keleten a Csíki-havasok, nyugaton a Hargita-hegység, északon a Nagy-Hagymás vonulata határolja, délen pedig a Csomád-Bálványos vulkáni tömbje zárja le. Ezen hegyek által közrezárt paszulyszem alakú medence két patkó alakú (Felcsík és Alcsík), és egy kör alakú kistájból tevődik össze.

A felcsíki patkó méreteiben kisebb, mint az alcsíki, de mindkét patkó esetében egy jól érzékelhető szoros választja el a tájat Középcsíktól. E két patkó egymással szembe fordulva található. A felcsíki patkó a csíkrákosi szoroson keresztül, az alcsíki pedig a zsögödi szoros révén csatlakozik Középcsíkhoz. A szent földrajz nyelvezete alapján azt is mondhatnánk, hogy a két egymásnak feszülő tájerőtér nyitást eredményez, és középen megjelenik a csoda (három), maga Középcsík.

A tájképet erőteljesen meghatározó Olt folyó észak-dél irányban halad keresztül a medencén, de nemcsak az Olt, hanem a mellékfolyók és a különleges számban előforduló borvízforrások, különböző gyógy- és ásványvizek szintén jelentősek.

A medencét két észak-dél irányú oldalvölgy egészíti ki: Felcsíkot Balánbánya és környéke, míg Alcsíkot a menasági völgyön lefolyó Fiság-mente egészíti ki. Középcsík legjelentősebb települése ma Csíkszereda (Hargita megye székhelye), szomszédságában Csíksomlyóval, mely az egész Kárpát-haza egyik legjelentősebb országos szent helye.

Ezen a tájon az írásbeliség előtti korokból feltűnő szakrális építkezések maradtak fent, melyekről csupán a néphagyomány őriz mondavilágában némi információt. Ilyenek például azon emberfeletti erőfeszítést és munkát igénylő teraszrendszerek (muzsgyék vagy pallagok), melyek a medencét körülölelő hegyek lábánál – mint megannyi gigászi piramis oldala – hosszú kilométereken át övezik a hegylábakat, de ugyanúgy ködbevesző eredettel bírnak azon kápolnák és várak, amik a hegyormokon sokszor 1300 méter magasságban veszik körbe a Csíki-medencét.

Ezek közül is kiemelt helyen szerepel hét pont, melyek magassága a tengerszint feletti 1000-1300 méter közé esik, és amelyeket már az itt megtelepedő első közösségek is figyelemben részesítettek. Közös jellemzőjük, hogy a Csíki-medencét oly gyakran beborító sűrű köd fölé emelkedő csúcsokon vannak, egymással látóviszonyban és átlós keresztségben is. Ez a hét helyszín felidézi elménkben a hetesség minőségi kérdéséhez kapcsolódó összefüggéseket, így a hétbolygó-rendszer tájra való rávetülését is.

Ezen helyek nevei, valamint a környékükön található altalajkincsek útmutatóként szolgálnak, sugallatokat adnak arra nézve, hogy hajdan miként használta őket az itt megtelepült ember.

Vár Bükke
+ *Vénusz, réz*

Pogányvár +
Mars, vas

Somlyó
Salvator-kápolna

Széphavas
Hold, Szent László-kápolna
–

Nap

Óriástető
Jupiter, kápolna
–

Büdos, Harom vára
Merkúr, higany
+

Vártető
+ *Szaturnusz, kő*

Csíkszentdomokos fölött, a balánbányai színesfémbányászat zagytározója mellett, a meddőhányóhoz közel található a *Várbükke* (más néven Várarka) nevű hely, hol a dombtetőn egykor erődített sánc és kőfal állt. Altalajkincsekben igen gazdag a vidék, majdnem mindenféle színesfém megtalálható itt – arany és ezüst is –, de legfőképpen réz.

A réz kitermelésére épült a baláni bányászat, mely a múlt század derekától kezdve alaposan felforgatta a tájat. A Csíkszentdomokoshoz tartozó területek közepén oda nem illő, mesterségesen felduzzasztott város épült (Balánbánya), ami nemcsak a tájat sebezte és károsította, hanem az addig egységes képet mutató lakosság összetételét (etnikai alapon is) megváltoztatta. E város mind a mai napig rákos sejtként, beteg gócként van jelen a tájban, komolyan hátráltatva és akadályozva nemcsak Csíkszentdomokos, hanem az egész Csíki-medence szakrális működését.

A földben levő réz a *vénuszi* minőséget idézi, ami a szépség, érzékiség és szerelem útjára indítana. E valóban vénuszi tájon ered az élet vize, maga az Olt. Azonban már a születésénél szembesül a világot ma elárasztó mocsokkal, az ipari- és fogyasztói társadalom blokkjaival, melyeken az új élet csírájának mindenképpen át kell törnie. A fogyasztói társadalom arctalan világában éppen ez a vénuszi szerelem-kapcsolat hiányzik az emberekből, és napjainkban sajnos a Csíki-medence esetében is visszafojtott erőként találkozunk vele a csíkszentdomokosi Vársarkánál.

Pogányvár falai

Lejjebb haladva a felcsíki patkó Hargita felé eső ágán, a *Pogányvárhoz* érkezünk. Ezen a helyen (mintegy 8 kilométerre Csíkrákostól) az altalajban sziderikus vas található. A néphagyomány szerint a középkorban még fegyvereket is készítettek a vár közelében, ebből következően e hely bolygó-minőségi erejét a *Marshoz* köthetjük. Napjainkban sűrű fenyvessel benőtt kis sziklaorom ez, ahol a düledező várfalak ismeretlen múltról őriznek emléket. A kirándulók szakrális célok nélkül keresik fel, bár e hely morfológiája, és az innen nyíló csodálatos kilátás egyértelműen mutatják, hogy itt valamikor magasztosabb célok eléréséhez fordult a lélek.

A Pogányvárral átellenben, a Csíki-havasok jellegzetesen kiemelkedő pontja a Pogányhavas, ahol a néprege szerint a kereszténység felvétele után is az ősök hitének szertartásait tartották eleink. A Pogányhavashoz szorosan kötődik a szomszédos *Széphavas*, melyet a hagyomány szerint Szent László királyunk nevezett el és ő alapított rajta a Jóistennek kápolnát. A Széphavas alatt eredő vizet királyunk Szépvíznek nevezte el.

Ez a hely a búcsúra készülő székely és csángó közösségek (tömegek) találkozási pontja volt. Régi időkben itt találkozott Felcsík népe a gyímesi zarándokok seregével, és rövid szertartás után közösen folytatták útjukat a csíksomlyói búcsúra. Hazafelé tartva pedig itt váltak el egymástól a lelki búcsúban részesült csángók és székelyek, valamint itt tettek további tanúbizonyságot arról, hogy egymásnak testvérei ők, és a Jóisten segedelmével egymást támogatják és el nem hagyják soha.

A széphavasi Szentlélek-kápolna romjai

A széphavasi Szentlélek-kápolna romjain megújulni látszik a szent akarat. Pünkösd utáni hétfőn évről-évre egyre több ember járul fel ezen ősi hittételt megerősíteni és Istenhez imádkozni. Kezdeményezés mutatkozik arra, hogy a kápolna régi alapjain újat kell építeni, amit bíztató jelként értékelhetünk a hely újbóli szakrális működtetése szempontjából. A széphavasi kápolnát Szent László királyunk emlékezete, valamint a tömegek jelenléte és a (nemcsak) nevében szereplő szépsége miatt a *Hold* bolygói minőségéhez társítom. Benne rejlik a női oldal megtisztulásra való képessége, a tömegek mozgatása valamint a fény sötétben való felmutatása is.

Alcsíkra tovább haladva, a zsögödi szoros közelében találjuk *Harom* várát, mely mögött kissé fennebb a Hargita oldalán a szentimrei Büdös csúcsát találjuk. Ezen a vidéken higanyt bányásztak nem is olyan régen, ez alapján és a vár neve nyomán (Harom – Hármas – Hermész) e táj bolygóminőségi jellemzőit a *Merkúrhoz* párosíthatjuk. Nagyon kevés további információ áll itt rendelkezésünkre, ám e hiányosságot az elkövetkezőkben reményeim szerint sikerül majd megszüntetni.

Valamennyivel több információ és adat áll rendelkezésünkre a Tusnádi-szoros kapujában levő, a Csíki-medencét délről lezáró *Vártető* kapcsán. A helyenként Csíki

Bálványosként is említett csonka kúp alakú hegyen a régészek hallstadti kultúra nyomaira bukkantak, de írásos emlékünk erről a várról továbbra sincs. Jelentőségét mutatja, hogy a tető teljes karimáján több mint egy kilométer kerületű várfal alapjait találjuk. Emellett a vár nyugati sarkában hatalmas hasított kövekből álló, jelenleg szétszórt rakás figyelmünket arra fordítja, hogy itt a régi időkben megalitikus kultúra is virágozhatott. A hatalmas kövek és a lépten nyomon elénk táruló kőrakások *Szaturnuszhoz* irányítanak bennünket, annál is inkább, mivel a hely adottságai révén szűrő – kapu szerepet játszik a Csíki-medence és Háromszék között.

A tusnádi Vártetőt néha Csíki Bálványosként is nevezik

E hely hajdani szakrális jelentőségét azonnal érzi egy erre hangolódott kíváncsi lélek. Érezni lehet azt is amint felfelé haladunk az ösvényen, hogy kitüntetett pontok segítenek a megtisztulásban, mielőtt felérnénk a magasba. Egyfajta stációként vagy csakrakiegyenlítő pontokként lehet e helyeket beazonosítani a közel 400 méter szintkülönbségű felfele ívelő úton. Ez a hely is többet rejt magában, mint amennyi első látásra felismerhető, csupán ennek a felismeréséhez az ide látogatónak vagy a helyi közösségnek változtatnia kell eddigi viszonyulásán és látásmódján.

A Fiság-menti hegyek kiemelt pontja a Csíkszentgyörgy fölött található Óriás-tető. Erről a helyről szintén nagyon keveset tudunk. A közelben két kápolna és több gyógyforrás is található, ezért e terület szakrális jellegét és valamikori fontosságát napjainkig megőrizte. Az erős-óriás-uras bolygórendszeri megfelelője a *Jupiter*.

Nagy-Somlyó hegye a Szent Péter templommal

A Csíki-medence hetedik, különleges jelentőséggel bíró szent helye a kistáj közepén elhelyezkedő Somlyó-hegy. A Kis- és Nagy-Somlyó, valamint a köztük ívelő nyereg messziről tekintve a magyar címerben szereplő hármas halom képét juttatja eszünkbe. A hagyomány szerint Nagy-Somlyó hegyén is vár állott, aminek *Sóvár* volt a neve. Mivel a környéken só előfordulására nincsen adatunk, feltételezem, hogy sóvár szavunk itt az óhaj, áhítat, vágy jelentésében szerepel. Ezen a központi szent helyen Jákob lajtorjája köti össze az Eget a Földdel, és ez a sóvárgás a Jóisten utáni vágyakozást, a jézusi igazság színről színre való látásának érzése lehet.

Ezt kiegészítően tudjuk, hogy a Kis-Somlyó hegyen épült Szalvator-kápolna Urunk Színeváltozásának napjára van szentelve, ami augusztus hatodikán lévén, az *Oroszlán* jegyérvény-tartományába esik. Somlyó kapcsán kikerülhetetlen a Babba-Mária tisztelete, a Napba Öltözött Boldogasszony minősége, mely az egész Csíki-medencére jellemző katolikus-nőies oldal férfi minőséggel való találkozását idézi. Somlyó hegye tehát a *Nap* minőségét hordozza, és erre szolgálhat további magyarázatként Pünkösd Vasárnapjának hajnalán a felkelő Nap várása.

Ősz a Salvator-kápolnánál

Csíksomlyón a Napba Öltözött Boldogasszony által megtestesül az Ige.

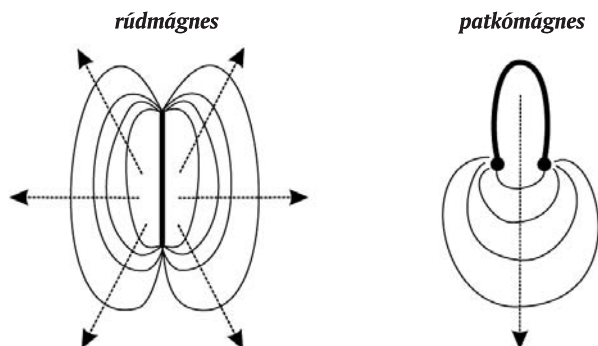
Mint a rendszer közepén levő Nap, Somlyó szakrális működésének feladata a medence szélén levő kisebb szent helyek (átvitt értelemben a teljes Naprendszer) bevilágítása. Csíksomlyó szakrális működése elsősorban a Csíki-medence további szent helyeinek életre kelésével mérhető. Amennyiben a fent említett kitüntetett helyek egyenként is működni kezdenek, az jelzi majd számunkra, hogy Csíksomlyó is működik, ereje nő. A központi Nap ragyogása nélkül ezek a helyek továbbra is láthatatlanságban, ismeretlenségben, sötétben léteznének, de a Somlyóról kiáradó férfi minőséget, a megtestesült Igét befogadván, magukon átengedve százszorosan sugározzák azt vissza a teljes rendszer egészséges működése érdekében.

Azonban tudni kell, hogy hiába sugároz a Nap, ha nincs körülötte befogadó közeg (anyai-női minőség), mely a termékenyítő fénymagocskát befogadná és fölnevelné. Nem elég tehát Csíksomlyón szakrális tevékenységet folytatni, hanem az ott elhangzó igéből erőt merítve, hazatérve föl kell nevelni magunkban a befogadott fénymagocskát. Nem elég csak a Somlyó hegyének, mint szakrális helynek működtetése, hanem szükséges

a fennebb leírt szent helyek, valamint még számtalan apró szent helynek működtetése a Csíki-medencében ahhoz, hogy a szikből fakadó csíra valóban képes legyen a Kárpát-medencében új életet fakasztani, és más országos szent helyek működését elindítani.

Érdemes odafigyelnünk a jellegzetes patkó alakú medencékre is. A Csíki-medence két egymással szembefordított patkóból (Felcsík és Alcsík), valamint egy viszonylag kör alakú részből áll (Középcsík). A fizikában már találkozhattunk vele, hogy milyen különbséget mutat egy patkómágnes, illetve egy rúdmágnes által gerjesztett erőtér. Míg a rúdmágnes által generált mező a térben minden irányban szétterjed, szóródik, addig a patkómágnes segítségével ezt a teret irányítani vagyunk képesek. Ha ezt a Csíki-medencére levetítve is érvényesnek tartjuk, vizsgáljuk meg, hogy ennek milyen nyomait lelhetjük fel.

Számomra ezek a nyomok jelenleg a felcsíki patkó esetében látványosabbak. A hegyek által görbített tér két végpontján a tájmágnes két pólusát találjuk az Olt csíkrákosi szorosánál, ahol a felcsíki kistáj kapuja Középcsíkra nyílik.

Itt baloldalon (negatív, nőies oldal) a csíkrákosi (göröcsfalvi) templomot látjuk, melyet Kisboldogasszony tiszteletére szenteltek, ez képezi a felcsíki patkó negatív,

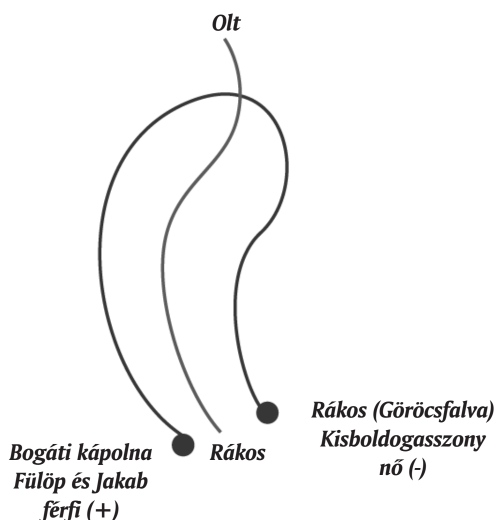

Az Olt első kapuja Csíkrákosnál

A csíkrákosi híres festett torony – restaurálás után

azaz nőies pólusát. Vele átellenben, az Olt jobb partján piramis alakban kiépített hegy és a rajta álló kis kápolna adja a patkó férfias pozitív végét. E helyet Bogát dombjának nevezik. A Rákos-Bogát együttállás az állatöv *Rák-Bak* tengelyéhez igazít minket, jelezve e hely valódi szakrális fontosságát.

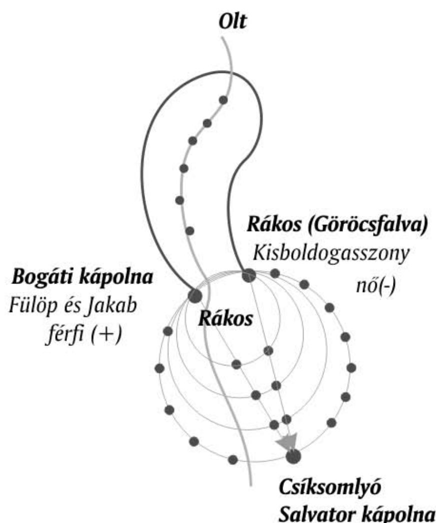

A felcsíki tájpatkó erőterének fókuszában Csíksomlyó áll. E központi szakrális helyre gyűjti, ide küldi az erőt a Felcsíkon összegyűjtött részekből a tájat ismerő és éltető, működtető ember. Ezt az energiaátadást és a célzott irányítást támasztja alá a patkó két oldalán induló, egymáshoz lassan közeledő templomok sora, melyek minden kétséget és véletlent kizáróan tudatosan megválasztott helyekre épültek.

Az Olt bal partján, nőies oldalon induló templomok sora az amúgy is völgyben fekvő csíkrákosi templommal, ezt követően a csíkdelnei Szent János-templommal és a csobotfalvi Szent Péter-templommal folytatódik, melyek egyenes vonala a Kis-Somlyó hegyén álló Szalvator-kápolnára mutat. Az Olt jobb oldalán induló, dombtetőn kezdődő férfias vonulat, a bogáti kiskápolna (Fülöp és Jakab) után előbb a madéfalvi Jézus Szívére szentelt templomon, majd a csicsói Szent Antal- és a csíksomlyói Kegytemplomon át szintén a Szalvator kápolnáig vezet, és ott találkozik a női vonallal.

A Középcsíki-medence hegyalji települései e két fővonal tengelyéhez képest mintegy kör alakban helyezkednek el, és jelenlegi templomaik is ívesen fordulnak rá a somlyói hegyre. Azt is mondhatnánk, hogy a szélére sodródott, illetve ott létező energiát gyűjtik össze, és hogy semmi kárba ne vesszen, továbbítják azt a központi szent helynek.

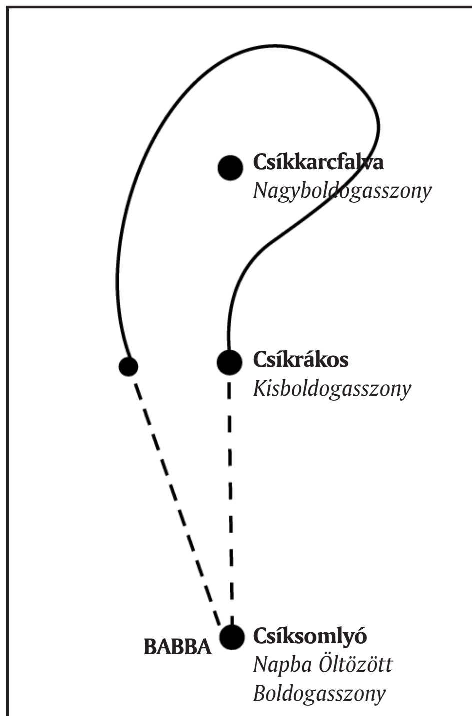
A tájegység közepén folyó Olt biztosítja a táj tengelyét, és az élet földi sík felé indulásával (Felcsík) bevezet minket a testet öltés (Középcsík) majd pedig a növekedés (Alcsík) szakaszába. A Csíki-medencére jellemző domináns női alapvonásokat emeli ki az Olt, és folyásának irányában lefelé haladva felfigyelhetünk a női minőség fejlődési útjának szakaszaira is.

A következőkben három kiemelt fontosságú helyet érdemes szemmel tartani.

Elsőként a csíkkarcfalvi Vártemplom érdemel figyelmet, melyet Nagyboldogasszony tiszteletére szenteltek. Nagyboldogasszony jelképesen a világ ősanyja, Szent Anna maga, ki pedig Szűz Mária édesanyjaként ismert. Második pontként a már említett csíkrákosi templomot jelöljük, amely Kisboldogasszony tiszteletére épült, vagyis a Szeplőtelen Szűz oltalmára bízott. E női fejlődésvonulat a csíksomlyói Kegytemplom helyszínével zárul, amely pedig a fénymagot magába fogadó Istenfiút, Megváltót szülő Napba Öltözött Boldogasszony jelképeként áll előttünk. Ez az ismert világunkban a legmagasabbnak tartott és elérhető női minőség és szerep. Az már csak hab a tortán, hogy e három helyszín egymáshoz képest is tengelyre szerveződik, mégpedig szinte pontosan észak-dél irányban.

Csíkkarcfalva erődtemploma

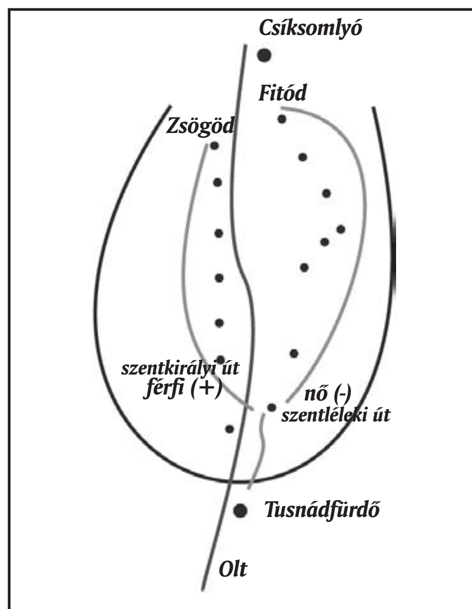

Az Alcsíki-medence estében a tájpatkó és annak energetikai szerepe még nem került részletes vizsgálat alá. Amennyit most megemlítek belőle, az csupán kiinduló alapként szolgálhat egy jövőbeli részletes tanulmányozáshoz. Nem kerülheti el a figyelmet az a tény, hogy Felcsíkon *egy* sor település található, ezzel szemben Alcsík esetében *két* sor településsel találkozunk. Az elinduló élet Somlyón való megtestesülése után kettős síkon (ikresedés) folytatja útját.

A bal oldali ág Fitód felé indulva egy *szentléleki utat* indít (Csíkszentlélek), amely mindenszentek- (Csíkmindszent) és Szent György-minőséget foglal magába és testesít meg. A jobboldali ág Zsögödön keresztül veszi kezdetét, itt pedig egy *szent királyi úttal* találkozunk (Csíkszentkirály) amit Szentimre és Szentsimon követ. E két út Tusnádnál újra egyesül, és egyesült erővel folytatja tovább az útját.

Csíkszentlélek temploma

Ezen kívül, amit még első látásra is felismerhetünk, az az, hogy az Óriástető, a csíkszentgyörgyi Boldogasszony-kápolna és a falu temploma, valamint a csíkmindszenti és szentléleki templom is egy vonalon helyezkedik el, iránya pedig Somlyóra mutat. A másik oldalon a szentimrei Büdös, a zsögödi Haromvár és Kisvár van egyvonalban, és mutat a központi szent hely irányába.

Összefoglalva elmondhatjuk, hogy amint működik a Csíki-medence, úgy lesz képes a mag életre kelni, kicsírázni, a magyarság magára találni és kárpát-medencei szerepét helyesen betölteni.

Problémák és tennivalók márpedig a Csíki-medence szakrális működésének kérdéskörében igencsak vannak. A teljesség igénye nélkül említek néhány olyan gondot, amelyet orvosolni kell. Balánbánya és környéke leterhelt, sérült. Csíkszereda túlságosan tömbösödött, blokkolt az oda nem illő építkezések és a lakosság létszáma miatt. Az Olt szabályozása következtében az élet vize elvesztette rugalmasságát, lüktető erejét. Meg kell vizsgálni tehát az Olt folyó szabadon engedését, mert csak szabadság adhat életörömet, a fogság sohasem. Ezzel párhuzamosan figyelni kell az erdővel borított területek rohamos csökkenésére is. Kívánnivalót hagy maga után a gyógyvizek és ásványvizek jelenlegi használata, bár itt mindenképp pozitív kezdeményezésként említhetjük a fürdőépítő kalákák programját.

Fürdőépítő kalákák

Végül, de nem utolsó sorban oda kell figyelni a csíksomlyói búcsú valódi tartalmára is, mert érzésem szerint nem elég hatékony az üzenet átadása az itt jelen levő hatalmas tömegnek. Ezzel párhuzamosan a környező kisebb szent helyeket is működtetni kell ahhoz, hogy a fogyasztói társadalomba merevedett világ számára azt mondhassuk: „Eddig, és ne tovább! Innen új életet kezdünk."

Székely várak és mitikus helyek

Székelyföld – miként a teljes Kárpát-medence is – bámulatosan gazdag olyan különleges helyekben, melyek eredete és használata a történelem ködébe vész. Legyen szó akár őskori várakról, épített tájakról, kápolnákról vagy tavakról-forrásokról, az itt lakó közösség bizonyos szintű szentséggel ruházza fel ezeket a helyeket. Minél jobban megismerjük az ezekhez kapcsolódó mondavilágot, annál inkább teljesebb képet kapunk eleink természettel való együttéléséről.

A székely várak és mitikus helyek tekintetében továbbra is legjelentősebb forrásunk Orbán Balázs munkássága, bár az utóbbi időkben is születtek értékes gyűjtések, melyek közül Kisgyörgy Zoltán: Háromszéki vártúra-kalauz című könyvét emelném ki. Ilyen jellegű munkákra nagy szükségünk van egész Székelyföld és a Kárpát-haza vonatkozásában. Egy teljességre törekvő feltárás kell, mely az elfeledett kápolnák, búcsújáró helyek, gyógyforrások és más mitikus helyek (pl. Csörsz árka, Kakasborozda, Istenszéke stb.) bemutatásával foglalkozik.

Az alábbiakban bemutatok néhány olyan jellegzetes témát, ami a székelység mitikus történelméhez és tájhasználatához kapcsolódik. Az idézetek Orbán Balázs: A Székelyföld leírása című munkájából származnak.

Várak

„Bámulatosan meglepő, hogy a Székelyföld lakatlan vadonjaiban, járatlan rengetegjei, emberi lakoktól távol eső erdőségei közt, nemcsak az ember egykori itt laktát tanusitó nyomaira találhatni a földmüvelésnek; hanem magasan emelkedő hegycsucsokon, alig megközelithető havasormokon nagy számu régi várak romjaira és nyomaira akadunk, oly erőditvények maradványaira, melyek az irott történelem határait tulszárnyalják."

Hetven ősvárnál is több található a Székelyföldön, melyek történelmére nézve semmi adattal nem bírunk. Nem egy esetben 4-5000 éves leletek kerülnek elő a régészeti feltárások során, ez pedig ékes bizonyítéka annak, hogy e táj régóta művelt és lakott.

A székelyföldi ősvárak néhány általánosan jellemző, közös vonással bírnak. Legfontosabb mind közül az a hagyomány, mely szerint *tündérek és óriások építették* volna őket. A rege gyakran említi, hogy még abban az időben keletkeztek a várak, mikor a völgyeket víz (tenger) borította, és köztük csónakon közlekedtek az urak. Ennek a tengernek lenne maradványa a hegyek lábánál húzódó hatalmas mennyiségű só (Torda, Parajd, Szováta stb.) A tenger később a Vöröstoronyi-szorosnál átszakította a hegyeket, és a kiszáradt területen az ember telepedett meg. Egy ideig még együtt éltek a hegyek óriásai a völgyek embereivel, azonban később ismeretlen oknál fogva csak az utóbbiak maradtak.

E várak építése során mindenütt tiszteletben tartották azt a gazdálkodási elvet, mely szerint *ott, hol a természet erősített, az ember feleslegest ne építsen.* Váraink a terep adottságait kitűnően felhasználva, megválasztott helyeken épültek, és gyakran csak a bejárati oldal felől találunk falakat vagy sáncot. Ez a tájjal egybekapcsolt építkezés az itt lakók szerves műveltségére és alázatos lelkületére enged következtetni.

Egy másik, az esetek többségére jellemző közös vonás az, hogy a várak építésénél figyelembe vették azt a lehetőséget is, hogy vizuális kapcsolatban álljanak egymással. Ahol ez a kapcsolat a domborzat alakulása miatt nem jöhet létre, egy magasabb helyen kihelyezett elővárral, őrtoronnyal találkozunk, ahonnan biztosítható a megszakadt látókapcsolat (pl. Csicser-Budvár kettőse). Várainknak ez a párosodásra (ikresedésre) hajlamos tulajdonsága.

„A székelyföldi ősvárak akként voltak elhelyezve, hogy egymással láttani egybeköttetésben állottak. Ezen mindenütt következetesen keresztülvitt elvet a Hegyestetőn lévő várnál is alkalmazva találjuk; a mennyiben látszottak ide a rákosi szoros várai, Tiburcz vára, mely a Kincsás és Herecz várával, ezek által pedig a tusnádi szoros váraival, s a csiki Bálványos által a csiki várlánczolattal, a háromszéki Bálványossal és a Háromszéki várakkal volt egybefüggésben.

A néphit továbbá szorosan ragaszkodik ahhoz, hogy e várak mindegyike alatt alagutak, földalatti termek rejlenek, melyekben elrejtett kincs (sok esetben Dáriusz király kincse) található. Ezeket a kincseket a termekben lakó tündérek őrzik, és meghatározott időközökben megnyílik a hozzuk vezető kapu (pl. minden hetedik évben, Szent György napjának éjfelén). A kapuk nyitását gyermekdalaink is több helyen éneklik, miszerint:

„Bújj, bújj, zöld ág, zöld levelecske,
Nyitva van az aranykapu, hadd bújjatok rajta.”

vagy

„Nyisd ki Rózsám kapudat, kapudat,
Hadd kerüljem váradat…”

A várakban található kincs nem muszáj fizikai valóságként jelen legyen, ugyanilyen értékes lehet számunkra a helyek pozitív sugárzása vagy akár a közelben rendszerint található források gyógyító ereje is.

A mondai emlékezet és a tudományos ismeretek között néhol éles határ húzódik. Ilyen például a bágyi vár esete, ahol szükségszerűen felmerül a következő kérdés: *hogyan lehetséges, hogy a bágyi várat építtető hat falu közössége majd kétszáz év alatt teljesen megfeledkezik az erősség építésének körülményeiről?*

Sófalvi András ezzel kapcsolatban a következőket írja:

„A várak építésének nem maradt valós nyoma az emlékezetben. Viszont a népi emlékezet közvetlenül csak néhány generációra nyúlik vissza. A korábbi időkre visszamenő események többnyire áttételesen hagyományozódtak az utókorra.

A szóbeli emlékezés korlátaira jó példa az okleveles adat szerint 1661-1662-ben épült bágyi vár esete. Valójában nem kizárt, hogy a 17. század második felében épült vár helyén ezt megelőzően is állott valami erősség. Ezt remélhetőleg a jövőben egy régészeti ásatás tisztázni fogja, viszont nagyon meglepő, hogy mintegy másfélszáz év múltán, a 18. század elején a helybéliek nem emlékeznek az őseik által épített várra, és fogalmunk sincs róla, hogy valójában mikor épült. A népi emlékezetben már csak egy rege maradt meg a gazdag várúrról, aki alattvalóit, jobbágyait kínoztatta. Amióta az urat a gonosz lelkek elpusztították, szépasszonyok lakják az elrejtett kincsekkel teli várat. Érdekes, hogy a vár állítólagos kulcsait egy szkíta nyílheggyel együtt a falu egyik családja megőrizte, viszont a vár építéséről és használatáról már semmiféle valós nyom nem maradt meg az emlékezetben.

Lényegében a népi emlékezet olyan mesés mondai hagyományokat őrzött meg, amelyek szinte semmiben nem különböznek más székely várakhoz fűzött hiedelmektől, holott ezek jóval korábban épültek."

Számomra a kérdés megválaszolása továbbra is rejtély. Ha erre a kérdésre elfogadható választ sikerülne találni, sok más, ehhez hasonló „rejtély" is egy csapásra megoldódna, valamint rege és tudomány közös nevezőre lenne hozható.

Kadács várának mintáján pedig azt szeretném bemutatni, hogy a közvetlen környezet nevei miként nyújthatnak támpontot ezen mitikus helyek minőségeinek vizsgálatához. Figyeljük meg, miként helyezi be a tájba Orbán Balázs a fent említett várat:

„A (Fehér) Nyikó és Nagy-Küküllő közé magát beékelő hegyháromszögnek két fő csucsa van, a sükői Fekete-Rez és a kadácsi Várhegy.

Az utóbbi éppen a két Kadács irányában van (délre); magas, viharképző tetejéről két mérges patak, a Kozmád és Szereth patak törtet le, melyek szakadásos mély árkaikkal egy a Nyikó völgyének baloldalán éppen Kadács felett lévő előhegyet ölelnek körül. Ezt Csere és Szerethtetőnek hivják.

E hegynek meredek oldalán magas töltésű bevésett régi ut vonul ki; ezt Hadutjának nevezik, a Szerethtetőn tul lévő terecskét, hová ez út vezet, Veresmart-nak (eredetileg Véresmart)."

Figyelmünket ne kerülje el, hogy mindhárom, alkímiában használatos szín előfordul a helynevek között (*fehér* Nyikó, *fekete* Rez, *veres* Mart). Találkozunk továbbá a Kozma és Szeret nevekkel is, amelyek a szeretet általi gyógyítás erejét képviselik (Kozma és Damján gyógyító szentek, akik a magyar szent koronán is szerepelnek).

„A hegy aljában Pothárd kutja nevü szép forrás buzog fel. Itt nehány évtized előtt is nagyszerü csengetyü vásárok tartattak. Minden áldozó csütörtökön ide jöttek a csengetyüt és kolompot csináló czigányok, ide sereglett fel egykorulag a szomszéd vidékek népsége, nem annyira vásárolni, mint vígadni, tánczolni; mert a czigányok a csengetyük mellett a hedegüt (hegedü) sem feledték otthon, s volt aztán hegyen völgyen vigság és öröm; e mellett a forrásban mosakodtak, melynek főfájást gyógyító varázs hatalmat tulajdonitnak; szóval ez egy nemzeti bucsu volt, melyre valláskülömbség nélkül felgyült a nép."

Kakasborozda vagy ördögárok

„A Dezsákhegy közelében vonul el az Ördögutja, mely innen a Küküllő jobb partján lévő Szőlőhát nevü hegyoldalon kikapva s a szentkirályi határt átmetszve huzódik fel az Oroszhegy feletti fennsikra (…) Az Ördög utja pedig egy alapjában 2 öl széles, épebb helyein 1 öl magas töltés, mely mit sem ügyelve a tájfekti nehézségekre, egyenes irányban vonul át hegyen völgyen. (…)

A Barczaságot nyugatról szegélyző persányi hegységek ormán, a krizbai vár közelében van e töltés kiindulási pontja, onnan az Olt közi hegyeken felvonul az alsórákosi szoroshoz, hol az Olton átkelve Kakasborozda néven a Rika lánczolatát szeli át. Itten már Ördögborozda nevet véve, felvonul a Homorod és Vargyasvize közti hegységeken a hires almási barlanghoz, onnan a Hargita déli csucsára, hol elenyészik, vagy legalább tovább nyomozni nem lehet. Azonban a Dezsáknál ismét feltalálható Ördögutja a Hargitára emelkedő fővonal egy mellékágának, vagy inkább tovább folytatásának látszik lenni, mert az az oroszhegyi fennsikról (…) a Kis-Küküllő fennvölgyére, onnan Rabsonné utja néven egészen a görgényi havasokig hatol, és igy az egész Székelyföldet dél-észak irányban átfutja.

Töltésvonulat a Rika erdejében

Ezen főtöltés mellett még más melléktöltéseket is találunk a Székelyföldön, ilyen a bodzai szorosnál felötlő Papok sáncza, mely később Attila utja és Honárka néven a Feketeügyig követhető. Ilyen egy másik, mely Firtos várától kiindulva, a két Küküllő közti hegységeket szeli át s lenyomozható egész Küküllő megyéig. Ezek a fennebbivel ellentétesen keletről nyugati irányban vonulnak.

Hogy ezen óriási munkát feltételező töltést melyik nép csinálta, azt meghatározni nem lehet, de még csak létczélját sem tudhatjuk kipuhatolni, mert hogy az – miként többen állíták – római ut nem volt, mutatja az, hogy a római utak alkatrészeivel nem bir, tanusítja még felötlőbben az, hogy sokhelytt, a legmeredekebb oldalokon, sziklák által szaggatott talajon, vagy is oly helyeken vonul át, hol utat vinni teljes lehetetlen volt. Római limes sem lehetett, mert

az ily védfalakat a rómaiak rendszerint kőből vagy téglából csinálták, s vonalára vigiliákat, castrumokat emeltek, ilyeket pedig töltésünk vonalán sehol sem lehet találni, hanem igen is közelében, legalább nem nagy távolságra, vannak nagyrészt elhelyezve a székelyföldi ősvárak, melyek, miként már fennebb elmondám, magas hegycsucsokon, havas ormokon feküdvén, semmi esetre római erődök nem lehettek.

Források, tavak

Székelyföld Európában egyedülálló az ásványvizek és gyógyforrások tekintetében, hiszen a kontinens készleteinek közel egyharmada erre a kis területre összpontosul. Nem véletlen tehát, hogy eleink figyelmet fordítottak a víz szentségére, gyógyító erejére. A források és folyóvizek mellett találunk kisebb („feneketlen") tavakat is. Székelyföld leghíresebb három tava pedig a Szent Anna-tó, Gyilkos-tó és Medve-tó.

A Szent Anna-tó tengerszeme

„A Székelyföldön számos oly forrást, többnyire magas bérczeken felfakadókat találtam, melyeknek csudás gyógyerőt tulajdonit a nép, s melyekhez az év bizonyos napjaiban bucsura jártak. Sőt nem volt ritka azon eset sem, hogy a népnek az ily forrásokhoz kötött tiszteletét szentesité a keresztény vallás is, a mennyiben nem egyszer emelt kápolnákat az ily források közelében, pedig igen valószinü, hogy e forrásokhoz kötött kegyelete népünknek még a pogánykorból származik, midőn köztudomás szerint őseink a források mellett szoktak Hadurnak áldozatot tenni. Ez azonban igen természetes volt, a mennyiben minden uj vallás, hogy inkább meghonosulhasson, átszokta elődének egy s másba előzetes ceremoniáit stb. venni. Ez elvből szentesithette a pogány ősök által kegyelt forrásokat a keresztény hit, s keletkeztek bucsuk ott, hol egykor Hadurnak áldoztak, s épültek kápolnák az áldozati máglyák helyén. Az ily bucsuk a kihágások és visszaélések miatt nagyrészt eltöröltettek, de a források kegyeletes tisztelete azért egészen korunkig fenn van tartva."

A Mohos tengerszeme

Nagyon gyakran párosul a gyógyforrás léte valamilyen szakrális építkezéshez. Ez azért is fontos, mert egymás mellé rendelődik, és egymás kiegészítéseként jelenik meg a testi-lelki-szellemi gyógyulás. Templomban gyógyul a lélek, majd utána a gyógyforrás a testet is meggyógyítja. Szép példája ezen együttléteknek a csíkszenttamási Csonka-torony és a Feneketlen-tó (Szent Anna-Feredő), a csíksomlyói Kegytemplom és a Barátok Feredője, a torjai Bálványos vára és a Csiszárfürdő, vagy mondjuk a székelyudvarhelyi Jézus Szíve-kápolna és az Éltető Kút gyógyforrásai.

Nagyon gyakran párosul a gyógyforrás léte valamilyen szakrális építkezéshez

Kápolnák

Számtalan kápolna romjait rejtik a hegyek Erdélyországban, melyek megannyi bizonyítékai eleink szakrális tájműködtető rendszerének teljességéről. Ahogyan pedig e szentélyek pusztultak a kinti világban, úgy épültek le az emberek belső világának kápolnái is. Hiszem, hogy lassan újra feléled az emberekben a szentség utáni vágy, és újra felfedezzük, felépítjük az Istennek ezen kicsiny lakásait a határokon is.

Bokrok növik fel a régi kápolna alapfalait

Vessünk egy pillantást az Oroszhegy felett található Szent László kápolna és forrás leírására:

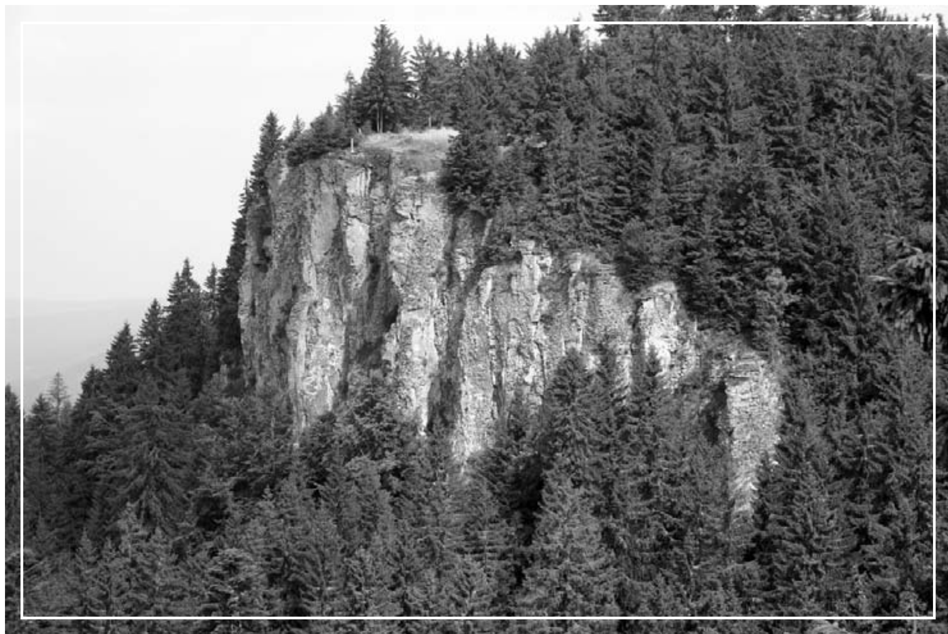
„A kápolna mellett egy gyógyforrás fakad fel, melyhez most is Úr szeredáján feljár a nép s felviszi beteg gyermekeit füröszteni, mert e forrásnak nagy gyógyhatást tulajdonitanak, mely a hagyomány szerint onnan ered, mivel Szent László király itt szokott volt fürdeni. A forrás közelében egy bemélyülést Sátorhelynek neveznek; itt állott volna a szent király sátra.

Itt áldozó csütörtökön a Karry Miklós által 1723-ban épitett kápolnában nagy búcsuk tartattak. E búcsuk oly népesek és látogatottak voltak, mint a szent-anna tói búcsuk; az egész szék katholikus népsége felsereglett oda, de mivel sok verekedés és botrányos dolgok történtek, Battyáni püspök betiltotta, s a kápolnát lerontatta."

Istenszéke

Wass Albert írói munkássága emelte be Istenszékét a köztudatba, így viszonylag friss mitikus történelmet tudhat a háta mögött. Az író *Hagyaték* című könyvében arról mesél, hogy Istenszéke a régi idők hagyatékőrző, száműzött táltosainak volt a központi találkozóhelye. Részben talán ezért is keresik fel egyre többen a Kelemen-havasoknak e valódi gyöngyszemét, ahova még (szerencsére!) nem ért el a modern világ szele. Itt a látogató valóban közvetlenül tapasztalhatja a természet fennköltségét, és a Teremtő lélegzetelállító látványban részesíti azt, aki vállalkozik a hosszú és nehezen járható útra.

Istenszéke ideális hely a meditálásra. Vigyázzunk rá, hogy sokáig érintetlen maradjon, és élhessük általa a csöndet, mely az Isten jelenlétének legfőbb bizonyítéka.

A szent helyek működtetése

A szent helyek működtetése

Általános működési elvek

„Ha eltévedtél, menj vissza addig a sarokig, ahol még tudtad, hogy hol jársz."
Géczy Gábor

A test működését *mindig a magasabb rendű szellemiség irányítja*, így van ez a szakrális földrajz esetében is. Az ember nem úgy gondolkodik, ahogy él, hanem úgy él, ahogy gondolkodik. A szellemi-lelki szint elsődleges a fizikai (testi) szinttel szemben, mert a szellem vetülete az anyag, és amilyen ez a szellemiség, olyan dolgok fognak kicsapódni a fizikai szinten is. Egyik a fény, másik az árnyék: ahogy mozdul a fény, úgy kell az árnyéknak is vele mozdulnia.

Informatikus nyelven ezt úgy mondják, hogy a hardvert a szoftver működteti. Végső soron *minden működés egy program futása, futtatása*. Attól függően, hogy milyen program fut az adott rendszeren, lesz a működés egészséges vagy beteg (vírusos).

A program sérülését több minden okozhatja, legjellemzőbb gyűjtőnevük talán a *vírus*. A vírus egy fertőző program, mely blokkolja a műveletek egészséges végrehajtását és működési zavart, rendszerösszeomlást, végső soron pedig leépülést és pusztulást okoz.

A kultúra *a problémák felszámolási módozatait* jelenti, ahol a probléma a valós állapot és az óhajtott helyzet közötti *távolságot* fejezi ki. Minél nagyobb a távolság a valós helyzet és az óhajtott állapot között, annál nagyobb problémáról beszélünk. Minden kultúra *programként* viselkedik, cselekvési mintasorozatokat ír elő a problémák felszámolásának érdekében.

Lényegét tekintve kétféle kultúra (program, vezérlő elv) létezik:

- rendtartó kultúra (természeti népek)
- rendbontó kultúra (fogyasztói társadalom)

A rendtartó (szerves) és rendbontó (szervetlen) kultúrák *antagonisztikusak*: soha nem tudnak egy területen megélni. Általános forgatókönyv, hogy az agresszív, rendbontó kultúra elpusztítja és megsemmisíti a harmóniában élő kultúrközösségeket, romot hagy maga után.

A mai civilizáció romtermelő és szemétgyártó program által vezérelt, életellenes. Figyelmen kívül hagyja a természet *egyetemes működtető törvényeit*, szembe szegül az élet áramlásának, gátolja, blokkolja azt. Ezért a szent helyek létét és működési sajátságait sem veszi figyelembe, képtelen bármit is kezdeni velük.

A szent helyek működtetéséhez *rendtartó, szerves kultúrára* van szükség. Le kell cserélni a jelenlegi hibás programot, mert ha ezt nem tesszük, esélyünk sem lesz az egészség helyreállítására és megtartására.

Minden élő rendszer működése alapjaiban megegyezik.

Ezek az alapok röviden úgy csoportosíthatók, mint az életfa-mintázat, az elemek rendszere és a kozmikus tájékozódás – ezek a holisztikus szemlélet tartóoszlopai. Az életfa minden élő rendszer alapműködését jelképezi, és az elemek az anyag viselkedési módjai. Ezen kívül az anyagba kötött élet egy kozmikus keretrendszerbe is tartozik: ezen alapok ismerete nélkül lényegi dolgokat, tudatosan nem vagyunk képesek a világban megváltoztatni.

A szent helyek működtetéséhez három fontos dolgot kell tudnunk. Először meg kell rajzolni a lehető legpontosabb helyzetértékelést: milyen alapokra építhetünk, honnan indulunk? Másodszor képünk kell, hogy legyen az óhajtott célról: hová szeretnénk elérni? És harmadszor tudni kell változtatni: mit kell tennem ahhoz, hogy elérjem a célomat?

Az élet egy folyamatos harc, küzdelem és megújulás, ezért a fennmaradáshoz erőre van szükség, mégpedig három típusú erőre: fizikai erőre (vitális energia), szellemi erőre (információ) és lelki erőre (spirituális energia, szusz, szerelem). Ebben az összehangolt hármasságban válik lényünk élővé. Amennyiben felborul az erőtípusok közötti energia eloszlása, azonnal megjelenik a betegség.

A betegséget úgy is értelmezhetjük, mint energiahiányt. A betegnek nincs elegendő ereje az egészséges élethez, szervei nem tudnak rendeltetésszerűen működni, nem képesek ellátni a feladatukat. Ha pedig a részek (szervek) nem tudják teljesíteni kötelességüket, az egész(ség) is megbomlik. Minden betegség egy energiahiányos állapot, és rendszerzavart okoz. A betegség elkerüléséhez illetve a gyógyuláshoz folyamatosan biztosítani kell az élő rendszerek háborítatlan működését.

A folyamatos energiaellátás egyrészt *alvással és táplálkozással*, másrészt *tanulással* és *spirituális gyakorlatok végzésével* biztosítható. Ha nem alszunk eleget, egészségtelenül táplálkozunk (mérgeket eszünk) és túlhajtjuk magunkat, előbb vagy utóbb biztos lemerülünk. Ha nem tanulunk hibáinkból, sohasem leszünk képesek a bennünket bilincsbe záró ördögi körből szabadulni. És ha nem meditálunk, nem érzünk szerelmet, nem vagyunk képesek a teremtés csodáit meglátni, akkor bizony az életünk nagyon sivár lesz.

Ha egy rendszer lemerül, biztosítani kell számára a regenerálódást. Töltekezés nélkül bármely rendszer kiég, elpusztul, hasznavehetetlenné válik. Ez esetben mindegy, hogy egy személyről, közösségről, nemzetről vagy tájról van szó: alapjaiban ugyanúgy viselkedik.

A rezonancia elve kimondja: *ahogy fent, úgy lent, amint kint, úgy bent.* Ami kint a tájban van, bennem is megmoccant dolgokat, és ami bennem van, az kifelé is sugárzik.

Azért van annyi baj a világban kívül, mert belül ilyen káosz van mindenkiben.

Szent helyeken az ember lehetőséget kap a töltekezésre. Erőhöz és információhoz jut, ezért változhat meg ilyenkor az ember. A töltekezés révén nem csak fizikai szinten lesz energiája, hanem az energiaszint emelésével képessé válik új dolgok felismerésére és befogadására, a régiek átértékelésére és feldolgozására. Erőt merít a problémákkal való szembenézésre.

Töltés hatására pozitív irányban változik az élet.
Ha nincs a töltésnek megnyilvánulása, nem volt töltés sem.

Regenerálódás esetén minden élő rendszer takarít, rendet rak – megtisztul. Helyére teszi a dolgokat, a szemetet felszámolja. Fizikai szintű tisztulás nőknél lehet a mosogatás, gyomlálás vagy takarítás, míg a férfiaknál az udvarseprés, kiganéjozás is – ezen cselekedetek révén az egyén lelkileg is rendet rak, megtisztul.

A szakrális földrajz a Földet ugyanolyan élőlénynek tekinti, mint az embert. Ennek a két élőlénynek tökéletesen egymásra hangoltak és hasonlatosak a rendszerei. Az ember a Föld nevű élőlény sejtje: vagy egészséges, vagy beteg sejtje. Egylényegűek vagyunk, és egymásra vagyunk utalva. Ha például a Föld erei (folyóvizek) elvesztik rugalmasságukat (szabályozás), az ember érrendszerében is hasonló folyamat következik be: az érelmeszesedés.

Megfigyelve az ember tájalakító tevékenységeit, észrevehetjük azt is, hogy hol hibázott. Ha látjuk, hogy a dolgokat hol rontottunk el, akkor azt is észre fogjuk venni, hogyan tudjuk jóvátenni azokat.

A szerves kultúra lényege az, hogy *nem ellenszegül a Teremtésnek, hanem együttműködik vele.* Ott kezdődnek a bajok, ahol az ember ellene szegül az együttműködésnek és teret ad a széthúzásnak (versengésnek). Az ökológiában is csak kezdetben van versengés, addig, amíg minden szereplő megtalálja a helyét: azután együttműködés lép a helyére, a rendszer fenntartása érdekében.

A szent helyek működtetéséhez ismernünk kell a karma fogalmát. Nagyon leegyszerűsítve ez lehet sors, vagy ok-okozati törvény is, de valójában igen bonyolult, összetett és teljességében gyakran beláthatatlan rendszer. Minden megszületett gondolatnak és cselekedetnek következménye, visszahatása van a teremtőjére. Ezért ha valamit elkövetsz a tájban, a következményekkel számolnod kell.

Mindennek oka van, és minden oknak okozata lesz. Ha ma kivágsz egy fát, holnap nem tudsz az árnyékában megpihenni. A karma hatása alól senki sem vonhatja ki magát. Azonban egyszerre több fajta karma, egyszerre több szinten is hat, melyeket ajánlott legalább felismerni. Minden emberre egyszerre hat a személyes karmája, a családi karmája és a közösségi karmája is.

A személyes karma: az egyén döntéseiből és cselekedeteiből keletkezik, rá visszaható. Az egyén alakítja saját életkörülményeit.

Családi karma: a szülők és nagyszülők (családi ősök) által hozott döntésekből és megvalósított tettekből áll össze, és a család minden tagjára hatással van. Születéskor az egyén vállalja a következményt az ősei által elkövetett tettekért (pl. hetedíziglen).

Közösségi karma: nemzetekre és népcsoportokra, tágabb értelemben az egész emberiségre hat. Minden ember felelős tetteivel minden emberért. A közösségi karma negatív megnyilvánulása; például a különböző népbetegségek. Ilyenkor nem csak az egyén hibázott, hanem maga a közösség, az egyének sokasága, többsége is. Magyarországon például népbetegségek a szív- és érrendszer bajai: intő jel ez számunkra, hogy rosszul bánunk a vizeinkkel.

Negatív személyes karma, ha kivágok egy fát. Negatív családi karma, ha elpusztítunk egy gyümölcsöst. És negatív közösségi karma, mikor az egyenlítői őserdőket termeljük ki. A felhalmozott negatív karmát csak pozitív cselekedetekkel lehet kiegyenlíteni, mint például fa ültetésével, környezetkímélő technológia alkalmazásával vagy mások segítésével és gyógyítással.

Ma elkövetünk valamit a tájban. Holnap visszakérdez a Teremtés: így gondoltad?

A Földön minden elem életfáját működtetni kell. Tisztán kell tartani a vizeket, talajokat, az elektromágneses mezőket, a levegőt és a szer elemet. Sajnos napjainkban mindegyikkel gondjaink akadnak…

A *felszíni vizek* szennyezettek. Feladatuk azonos a visszérével: az elhasznált, mérgezett nedűt kell visszavinniük a tengerbe, hogy az megtisztulhasson. És ma miből öntözünk? Esőből (verőér) vagy folyóból (visszér)? Ne csodálkozzunk, ha elmérgesedik (szikesedés) és sivatagosodik a föld. Géczy Gábor gyakran emlegeti, hogy ember csinálta sivatagok vannak a magas civilizációk helyén. Ez azt jelenti, hogy rossz tájműködtető programjuk volt. Tönkretették a Teremtés azon szegletét, ami rájuk volt bízva. Jogos a kérdés: „ebben mi a fene olyan nagy? És miért ezek után megyünk?"

A *tűz elemhez* tartozik az elektromosság, mely mind a tájak, mind az emberi idegrendszer cselekvésre sarkalló minősége. Az emberiség létrehozta a mesterséges elektromágnesességet – szent helyeinken adóantennák és magasfeszültségű vezetékek díszlenek. Felduzzadt az elektroszmog körülöttünk, de az már nem tudatosul, hogy a mi idegrendszerünk is elektromágnesesen működink. Ha pedig sérül az ember elektromágneses rendszere, megjelennek és felerősödnek az idegrendszeri betegségek is. A megoldás az áramszükséglet csökkentése és az áramellátás helyi kielégítése lehet.

A Föld *légzőrendszerét* maguk a barlangok, repedések és talajpórusok képezik. Ez egy nagy felületű rendszer, ahol a víz, a föld és a levegő elemek találkoznak. Tegyük fel a kérdést: miért van a barlangokban tökéletesen tiszta levegő? Miért lehet barlangterápiára használni azt? Ugyanakkor megjelenik a veszély is – a talaj pórusainak eltömítése –, mely a szántóföldi eketalpbetegség vagy a termőréteg feltöltése és lebetonozása révén jelentkezik. A nagyvárosi dzsungel légzésképtelen, szárazon forrósodik.

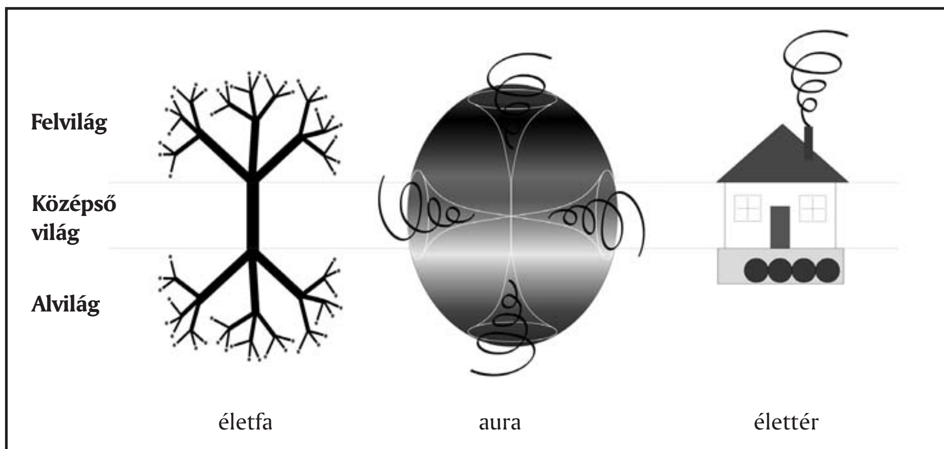
A *máz* lassú folyamata az emésztés, bélsárosodás. A Föld emésztése a földkérgek találkozásánál történik, ahol a tektonikus rendszer lemezei alábuknak a magmába. Ma emészthetetlen anyagokat állítunk elő, melyeknek mérges a böfögése – ilyenek a műanyagok vagy a radioaktív hulladék.

A földi erővonalak rendszere (energiafolyosók és energiaközpontok, csomópontok) pedig hasonlít a saját energiarendszerünkre. Az összetartozás és egymásra utaltság gyönyörű tényét az is alátámasztja, hogy bennünk ugyanaz a víz folyik, mint a környezetünkben, és amilyen energia áramlik bennünk, olyan áramlik a Földön is.

Az ember energiarendszere *összekötő kapocs ég és föld között*, ezáltal képes a kozmikus szintről erőt továbbítani az anyagba és a matériából átkapcsolni a spirituális síkokra. Az égből lehozott energiának lesz az elosztórendszere a föld erővonal-hálózata, mely pulzálva, mindkét irányba hatva továbbít, és az energia összegyűjtésére és szétosztására szolgál. Egy egészséges ember minden lépésével gyógyítja a Földet.

Géczy Gábor szerint: „az ember egy kis villamos, van egy áramszedője (koronacsakra) és egy kipufogója (gyökércsakra), a kettő közt pedig van egy áramlás, ami hajtja (Susumna, szusz). A Hartmann-háló pedig összegyűjti az ember alól az energiát. Ha a szeretet, törvényszerű működés állapotában vagyok, amíg árad az energia, szabályosan kitolom magam alól ezt a hálót. Ha viszont kétségbe esem, félek, az már működési zavar, és az energiaáramlás leáll (blokkok keletkeznek), bemászik a háló alám, és ettől kezdve Hartmanban fekszem."

Energiamezőnk (auránk) erőközpontjain (csakrák) keresztül erőt és információt kapunk. A csakrák energiaközpontok, olyan trafók, melyek energiát csatolnak a rendszerbe, ezeket az energiákat pedig a nadik és a meridiánok szállítják szét az egész aurában. Az energia melletti információt is át kell fizikai síkra fordítani, ezek a belső elválasztású mirigyek hormonjai (információ-kódjai) révén jutnak el az anyagba. A test folyamatai pedig a vér által szállított információk (hormonok) hatására zajlanak a fizikai testben.

Szent helyek meglátogatásakor (pl. búcsúk) az ember információval és energiával töltődik fel, ezáltal képes változni egy kicsit. A szent helyen nyert energiát és információt tovább fogja vinni a világba. Az ember lesz a Föld bolygó hormonja, információ-továbbítója, hiszen aki nem ment el a búcsúba, az a hazatérőket fogadja, és az információátadás révén *osztoznak* az energiában.

Ha adva van két energiaösvény és azok kereszteződése: oda kell építeni a templomot. A Föld mindig kijelöli az ő gyógyító pontját, melyeket csak fel kell ismernünk. Ezeken a pontokon összesűrűsödik, összetömörödik az energia, és hatékonyabban lehet töltekezni.

Ismerni kell a szent időt is, mert vannak energiák, amelyek időben csomósodnak. Mivel ez egy élő, pulzáló rendszer, benne áramlás van, és létezik energiaapály és dagály, valamint létezik a különböző minőségű időpontok energiamaximuma és minimuma is.

Teleholdkor teljesen más energiaminőségek, erővonalak működnek, mint amikor a Vénusz vagy Jupiter van telítődésben. A felkelő Nappal érkezik az első friss prána (energia- és információtöltés) a tájba, érdemes azt kihasználni.

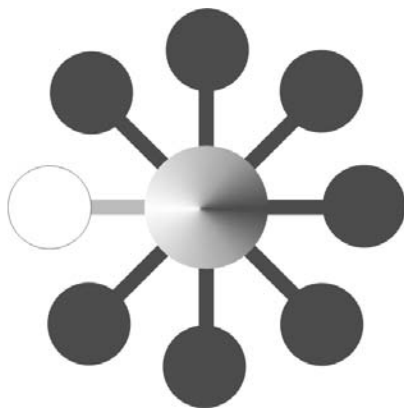

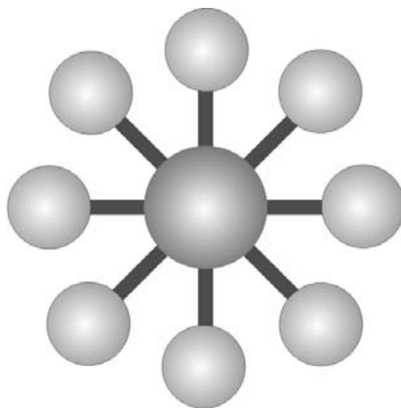

A szent helyek használata azonban nem merül ki a *passzív*, nőies, befogadó típusú működésben (töltekezés), hanem szertartások révén megjelenik az *aktív*, férfias, kiáradó típusú működés (töltés) is. A szent helyek működése hasonlatos egy kúthoz, hiszen *minél többet járunk oda, minél többet merünk belőle, annál tisztább és bővizűbb lesz.*

A szent helyek működtetése *szintekre bontható*. Egy ember működteti az emberléptékű energiahálók rendszerét (12), saját életterét. A közösségek a nagyobb léptékű szent helyeket és erővonalakat (3), a település határát gondozzák, míg a nemzetek és az emberiség a Föld csakráinak és csillagösvényeinek rendeltetésszerű működéséért felelnek. Ebből is látszik, hogy a szent helyek (erővonalak és erőközpontok) a szerves hierarchia hálózati mintájára épülnek. Így vannak alacsonyabb rendű és magasabb rendű szent helyek, központok. Az egyéni szent hely fölött a közösségi szent hely, a felett pedig az országos szent hely áll.

Minden mindennel összefügg. A szent helyek hálózatként működnek

részterület hat a központra

a központ hat a részekre

Ha az erőközpontokban, csomópontokban szertartást végeznek, akkor az legalább a következő csomópontig el fog jutni, mert szétárad az információ az erővonalakon.

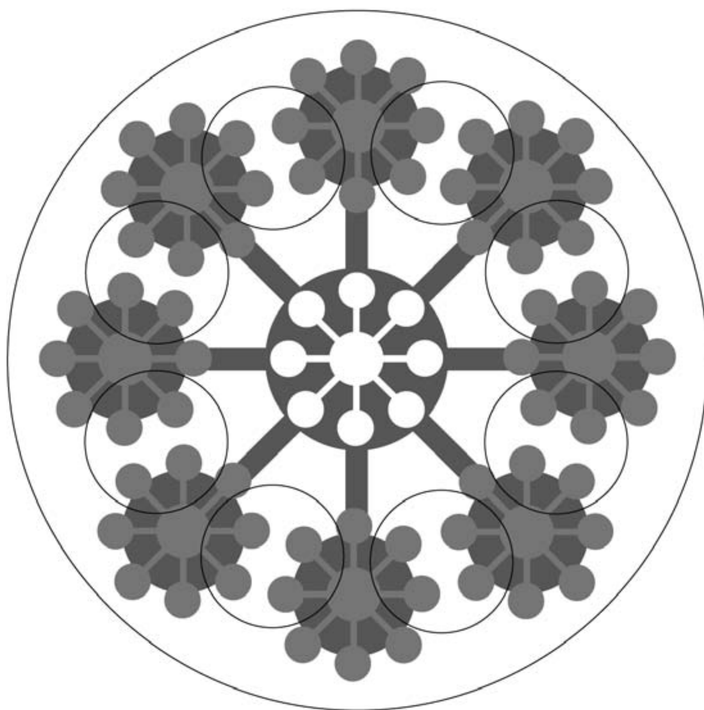
Ennek tudatában igencsak súlyos teher nyomhatja az osztrákok vállát, amiért a Börzsöny kitüntetett szent helyére, a Márianosztrai Pálos Kolostor épületébe börtönt telepítettek. Ettől a pillanattól kezdve nem a felemelő, megtisztító és magasztos ima közvetítette az energiát a tájba, hanem a szenny, bűn és szitok áradt szét a földnek erről az akupunktúrás pontjáról.

A közösségi szent helyek működtetése a *közös akaraton,* vagyis az *egyet*értésen és az *egy* akaráson nyugszik, amikor a közösség *egy*szerre, *egy*másért ugyanazt kéri, *egyre* fókuszál, koncentrál. Így többletenergia keletkezik, és olyan erők mozdulhatnak meg, melyek külön-külön egyénileg nem lennének aktiválhatók. Minden szertartásnak az egyre hangolódás, egymásra hangolás és a ráhangolódás az alapja. Miután egymásra hangolunk, azután kérünk, és amit kérünk, az megadatik.

A szent helyek egymásra épülő hálózata fraktál-szerkezetű

A Földet fizikai szinten mindaddig nem lehet meggyógyítani (környezetvédelem), amíg szellemi és lelki síkon problémák vannak (szerelem hiánya). A sikeres és eredményes (valódi) gyógyítás csakis az energetikai rendszer rendbe tételével kezdődhet, minden egyéb csak tüneti kezelés. A szent helyeket és az erővonalakat tisztán kell tartani, és működtetni kell.

Egyedül azonban nem megy. Mint a lehullott vízcseppek, csak összefogás által remélhetjük, hogy a kiszáradást sikerül elkerülni és az óceánba visszajutni.

A szent helyek rendszere egy működő, lüktető, élő rendszer.

Ha ennek a rendszernek *ritmusából* kiesünk, akkor nem fogunk soká élni. A ritmusból való kiesés ritmuszavar, más néven zaj. Ahol zaj van, ott hiányzik a csend, a nyugalom és a harmónia: hiányzik az Isten.

A ritmuszavar – *rendbontás*.

A ritmus felvétele – *rendtartás*.

Szertartások

A szertartás a szent helyek aktív használata.

A szertartás egyszerre aktív-férfias és passzív-nőies típusú cselekvés. Szent cselekedet, mely az együttműködésről szól az ellenállás helyett. Az élet áramával együtt működve gördülékenyen, olajozottan mennek dolgaink, haladunk az úton. Aki viszont ellenszegül az élet áramlásának, az letér a számára kijelölt útról, és akadályokat, pofonokat kap figyelmeztetőül.

Létezik *egyéni* és *közösségi* szertartás is. Minden közösségi szertartásnak az egyre hangolódás, egymásra hangolás és a ráhangolódás az alapja. Miután egymásra hangolunk, azután kérünk, és amit kérünk, az megadatik (bő termés, jó idő, egészség stb.). Jézus Urunk mondta volt: „ahol ketten összegyűlnek a nevemben, ott leszek én is."

A szer tartása rítus.

Ritmus szerinti szent cselekedet, melynek célja a rend felállítása és megtartása a világban. Nem lehet elsietni, összecsapni és értelmetlenül elnyúzni. Valamit szertartásosan tenni, a cselekedetre időt szentelni azt jelenti, hogy emelkedett fontosságú dolgokkal foglalkozunk. A szertartás túlmutat az anyagi síkon, visszavezet bennünket a kozmikus rendhez: általa mindent a maga helyén és idejében tesz az ember.

A szertartás kapcsolatteremtés Istennel.

A szertartás az emberfeletti világok segítségének kérése („Hol már ember nem segíthet, a te erőd nem törik meg…"). Kitől kell segítséget kérni? Egy fennebb valótól, a Fennvalótól. A segítőnek magasabb szinten kell lennie, hogy érdemi segítséget nyújthasson. A segítségkérővel egy szinten levő csak támogathat, az alatta levő pedig csak lehúzni tud. Ezért nagyon fontos tudni, hogy kitől kérünk segítséget. A kapcsolatok három formája létezik: amelyik *felemel*, *támogat*, vagy *lehúz*.

Az egészség felé haladni csak segítséggel (töltekezéssel) lehet. Az egyén önmagát nem képes hajánál fogva felemelni, ezért kapcsolatot keres. A kapcsolat társaság keresését jelenti, kötelékteremtést, közösség vállalását. Az összetartozás, egybefűződés, közelebb kerülés élményét. A teremtés erőihez (STN) közeledve a kapcsolat a Doppler-effektus mintájára magas hangrendben testesül meg (iSTeN), tőle távolodva pedig mély hangzókkal lelkesül (SáTáN).

A szertartás segítség kérése és segítségnyújtás.

A segítséget kérni kell. A rászorulónak első lépésként meg kell tanulnia segítséget kérni és elfogadni. A segítőnek pedig azt kell tudatosítani, hogy csak azon segítsen, aki kéri. Ha nem így jár el, az mások életébe való durva beavatkozásnak számít, és senkinek nem lesz jó. Tisztelni kell az egyén döntéseit, szabad akaratát. Jogot kell kérni és szerezni minden cselekedethez, földi és égi hatalomtól egyaránt, még a segítéshez is.

Ami önerőből elérhető, azt meg kell tenni. Általános elv, miszerint az ember amennyi önerőt kifejt, olyan arányban kapja a segítséget is. Ha valaki segítséget kér, érdemes cserébe felajánlani valamit. (Hogy ebben segítséget kapjak, ezt ajánlom fel.) Létezik ugyan ingyen kegyelem és segítség, azonban világunkban ritkábban találkozunk vele, mint a csere típusú kapcsolatokkal.

Minden segítséget érdemes *megköszönni*. Miként az anyagi világ fizetőeszköze a pénz, az anyagtalan világban *hálával* fizetünk. Hálával tartozunk a segítségért a Fennvalónak, az Úrnak, az előttünk járónak. Ennek mintájára érdemes segíteni azokon, akik felett áll, akik előtt jár az ember. Az alattvalók segítése az élet láncának része, és aki ezt nem vállalja fel, megszakítja a láncot.

Minden teremtmény egymásra utalt és különböző fejlődési szinten áll: lehet az kristály, növény, állat vagy ember. Nem érdemes kizsákmányolni a védtelent, tehetetlent, az alattvalót, mert az lehúzó, fejlődési úton visszatartó erőket mozgat meg. Minden valódi segítségnyújtás ezzel szemben előre visz bennünket, és a rezonancia elve alapján számíthatunk arra, hogy mi is valódi segítséget fogunk majd kapni.

Az Úr tisztel minden életet, és felelősséget vállal az alattvalóiért. Átlátja a teljességet, érti a folyamatokat. Rá- (magos) látása van. Az úR eRő, Jó és úJ, vagyis jóravaló, újító erő. Az úr uralni képes a helyzetet, nem pedig kizsákmányolja azt. Ha uralmát elveszti, akkor zsarnokká, tolvajjá züllik. Szolgának, alattvalónak azt nevezzük, aki csak részlegesen képes a folyamatokat átlátni; mihelyt átlátja azokat, úrrá válik. Igyekezzünk tehát úrrá lenni.

A szer tartása cselekvés általi teremtés.

Az isteni, égi minta megidézése. Rend megvalósítása a káoszban. Részek összehangolása, harmónia, valamint egyéni és közösségi erők működése, fókuszálása. A közösségen belüli egyéni szerepek, helyek felismerése, ezek rendezése, összehangolása. A szertartáson részvevők egyénre szabott küldetéssel-hivatással bírnak, és ezt kell a közösség egészsége érdekében megvalósítaniuk. A szerhez kapcsolódik a szervesség, természetesség, az univerzum törvényeinek megtartása, rendtartás, az élet áramába belesimulás.

Minden szertartás külső-belső rendteremtés. Mágikus cselekedet az óhajtott eredmény eléréséhez. *Legyen!* Jelen van benne a megfogalmazott, konkrét cél. Cél nélkül üres az élet. Aki céltalanul kóvályog, az nem tudja hová akar elérni és hol a helye a világban. Segítséget is csak akkor tudunk kérni, ha tudjuk, mit szeretnénk.

A céltalanság elviselhetetlen. És mert nem lehet elviselni, az ember *kábító szerekhez* folyamodik, mert a valóság túl durva, nem találja benne a rendet és a helyet. Kábítószer nem csak a szintetikus anyag, hanem mindenféle tudatmódosítás, illúzió és virtuális valóság. Kábítószer a dohány, az alkohol, a kávé és piperecikkek, mindenféle „pótcselekvés", a televízió, az internet, de akár a párkapcsolat is. Kábítószerre addig van szüksége egyénnek és közösségeknek egyaránt, amíg fáj a valósággal szembenézni. Szükséges, mert az egyén (vagy közösség) nem hajlandó felvállalni a valós helyzetet, és ide menekül a feladatok elől. Társul hozzá a kiszolgáltatottság, függőség és reményvesztettség érzése, az ördögi kör is.

Ördögi kör keleti neve a szamszara (létkerék).

– Miért iszol?

– Hogy felejtsek.

– És mit felejts?

– Hogy iszom.

Ez a huszonegyes csapdája. Szegény embert az ág is húzza. És akinek van, annak adatik, s akinek nincs, az is elvétetik tőle, amije van.

A kábítószerektől való megszabadulás tisztánlátással, a tudat tisztulásával és a bölcsesség megjelenésével jár. A tisztulás pedig *böjt és ima egyszerre*. A böjt megtisztít, kiüresít, elcsendesít, az ima pedig feltölt. Kiüresedés révén alkalmassá válunk a befogadásra.

Nehéz olyan korsót tölteni, ami már tele van.

Minden szertartásnak van egy vezetője. A szertartásvezető valójában egy elöljáró, aki beavatással párosuló képességgel rendelkezik a szertartás elvégzésére. A beavatáson itt a vezetés technikájának és jogának megszerzését értem.

A szertartás áldozás.

Áldás, oldás, éledés. Az áldás osztása kegyelemben részesítés, és ez a terhektől való megszabadításban segítség. E fogalomkör tartalmazza még az áldoz-oldoz, áldozat – oldozat, feloldás, feloldozás, megoldás minőségeket is.

A megoldás – meg oldás.

Ha egy problémával szemben valódi megoldást óhajtunk elérni, fel kell oldanunk az okot. Nem elég az okozót felszínesen kezelni, mert ezzel csak a tüneteket rejthetjük el, de a megoldás felé nem haladunk semmit. Ha feloldoznak bűneink alól: *búcsút* nyerünk. Meg*bocsát*anak nekünk. Minden áldozás a bemerevedett kötelékek, teherként jelentkező akadályok, energiablokkok feloldása, az összekuszált-gabalyodott életutak kibogozása, a csomók, görcsök, bogok és egyéb gubancok megoldása.

<u>A szertartás elemei:</u>

1. Böjt
2. Ráhangolódás (a szent helyre, magadra és társaidra, a szertartásra).
3. Szent cselekedet – ima (az isteni megidézése, segítségkérés, töltekezés, teremtés).
4. A teremtés válaszának megtapasztalása (búcsú nyerése, feloldozás, megoldások).
5. Öröm, boldogság, mulatság (élettel teliség).

A szertartás erőmerítés, regenerálódás, töltekezés.

Gyűjtsünk és tartalékoljunk erőt a szertartásokból a teljesebb életért.

GYELV táblázat

A GYELV (SWOT) módszert a közgazdasági elemzéseknél szokták használni – elsősorban az anyagi világra fókuszálva.

Fő szerepe a hosszú távú beavatkozások tervezésének a megalapozása. A SWOT elemzéssel feltérképezhetjük egy piac, iparág, üzlet, termék, szolgáltatás stb. piaci életképességét, illetve megismerhetjük, hogy mely feladatok a legfontosabbak stratégiai szempontból. A **SWOT** egy angol mozaikszó, 4 szó kezdőbetűiből áll össze:

- **S**trengths – erősségek
- **W**eaknesses – gyengeségek
- **O**pportunities – lehetőségek
- **T**hreats – veszélyek

A SWOT magyar megfelelője a **GYELV** elemzés:

- **Gyengeségek**: belső tényezők: olyan dolgok, amik nem jól működnek, de lehet rájuk befolyást gyakorolni, hogy jobbak legyenek.
- **Erősségek**: belső tényezők: pozitív dolgok, amik jól működnek és lehet rájuk befolyást gyakorolni, hogy még jobban működjenek.
- **Lehetőségek**: külső tényezők: olyan adottságok, amelyeket nem tudunk befolyásolni, de kedvezőek, és rájuk építve kihasználhatjuk az erősségeinket.
- **Veszélyek**: külső tényezők: olyan korlátok, negatív tényezők, amelyeket nem tudunk befolyásolni, és csökkentik a siker esélyeit, kockázatot is jelentenek

A Kárpát-medence szakrális működtetéséhez szükségünk van a GYELV táblázat ismeretére. Ezt a módszert rendhagyóan alkalmazva kísérletet tettem az elsősorban arra, hogy materiális vonások mellé a szellemi-lelki szintet is felöleljenek.

A hagyományostól eltérően a belső és külső tényezők oszlopában egyaránt helyénvalónak találtam feltüntetni olyan jellemzőket, melyek a szigorúan vett elemzésekben vagy csak az egyik, vagy a másik oszlopba lennének sorolhatóak.

A holisztikus megközelítés (amint fent, úgy lent, amint kint, úgy bent) és a rezonancia elve viszont igazolja, hogy azzal találkozunk a környezetünkben is, ami bennünket leginkább érint.

Gyengeségeink és erősségeink saját belső tulajdonságaink, és csakis ezeket használva leszünk képesek a külső világ lehetőségeinek és veszélyeinek kihívásai között egyensúlyozni.

A teljesség igénye nélkül ajánlom e táblázatot minden érdeklődőnek tanulmányozásra.

Gyengeség	*Erősség*
• Szellemi, lelki tudatosság hiánya • Önmagunk ismeretének hiánya • Önmegtagadás, szégyenérzet magaddal és nemzeteddel szemben • Elfelejtettük az egymásért való küzdés (*Ikrek*) viselkedéstípusát • Lényünktől idegen (nyugati) álarcot öltünk magunkra • Önmagunkkal szembeni őszinteség hiánya • Félünk – szembenézni az igazsággal • Külső szakemberek véleményének előtérbe helyezése a saját tudással szemben • A paraszti önellátó gazdaság és tájművelés értékvesztése • Az egoizmus túlzott térhódítása • A pénz veszi át az élet irányító szerepét • A múlt, az öregek és a hagyomány szembeköpése • Széthúzás, az összefogás hiánya • Nem ismerjük a világ működésrendjét	• Ősiség és egyszerűség • Kitartás és elpusztíthatatlanság • A magyar nyelv és népi kultúra • A Kárpát-medence tájainak adottságai, gazdag altalajkincs készlet • Önállóság és önellátás képessége – nem szorul mások támogatására • Elhatározásokat képes véghezvinni • Központi szerep Európában és a Kárpát-medencében
Lehetőség	***Veszély***
• Önismeret és a szellemi-lelki tudat felismerése • Szeretet és összefogás a nemzeten belül és a Kárpát-medence népei között • Világrészek közötti egyensúlytartó szerep – mérleg nyelve Kelet és Nyugat között • A fenntartható (szerves) kultúra példaként mutatása a világban • A Föld bolygó, népek és nemzetek gyógyításának segítése • Az élet megújításának példájaként szolgálhat	• Az ellenfél jobban ismer minket, mint mi ismerjük őt • Tudatlanságunk, és önismeretünk hiánya miatt könnyen bedőlünk a hitegetésnek és megtévesztéseknek • Külső érdekek kihasználnak (például Verespatak esete) • Hosszú távú célnélküliség, a rövid távú érdekek hajszolása • A jövőben elhasználandó erőforrások jelenbe való átcsoportosítása és felélése • Akarati erő hiánya (nincs erő a probléma megoldására, cselekvésképtelenség) • Mások akaratának érvényesülése saját érdekeink ellenében

A Személyes Történet

Paulo Coelho méltán világhírű kisregénye, *Az alkimista* rengeteg tanítással és tanulsággal bír azok számára, kik azt nem pusztán egyszerű történetként olvassák, hanem egy beavatási út leírásaként.

A szerző előszavában írja, hogy évtizedek alkímia és spiritualitás utáni kutatása összefoglalóját nyújtja át. Sűrített benne minden kérdést és lehetséges választ, ami mindannyiunkat foglalkoztat: van-e Isten, hogyan működik a világ, mi dolgunk a világon, miképpen tudjuk teljesíteni küldetésünket stb.

Az alkimistát kritikusok Saint-Exupéry *A kis hercegével* szokták leggyakrabban párhuzamba állítani. A mesei elemekkel átszőtt történetet azonban a népmesék – és elsősorban a magyar népmese – világához ugyanolyan szoros szálak fűzik, amint azt később látni fogjuk.

Minden igazi mese beavatás. A gyerek beavatása a világról való ismeretek halmazába, útmutatás és értékközvetítés. Célja hogy segítse az ifjú lelki fejlődését, viselkedésének kialakítását, felnőtt emberré válását.

A tudást nem szárazon, tényszerűen közvetíti, hanem mesei elemekkel színezve, jelképekkel teletűzdelve. Nyelvezete ennek megfelelően szimbolikus, és a képek mögöttes tartalma közvetíti a mély üzenet. A legbárgyúbb dolog azt feltételezni, hogy meséink merő képzelgések, pusztán a gyerek szórakoztatása érdekében találták ki azokat.

Az alkímia a népmesékhez hasonlóan szintén ködösen fogalmaz. Régóta foglalkoztatja az emberiség képzeletét: hogyan lehet különböző fémeket arannyá változtatni? A kérdés első hallásra ugyanilyen meseszerűnek tűnik.

Az alkimistáknak három fajtája van – mondta a Mester. – Azok, akik azért fogalmaznak ködösen, mert maguk sem tudják, miről beszélnek, és azok, akik azért teszik, mert tudják, miről beszélnek, de azt is tudják, hogy az alkímia nyelve a szívhez szól és nem az értelemhez. A harmadik fajtába azok tartoznak, akik soha nem hallottak az alkímiáról, saját életükben mégis felfedezték a Bölcsek Kövét.[1]

Minden igazi mese egyetemes szinten szól. Amikor például királyról beszél, nem a feudalizmus királyaira kell gondolnunk, hanem az egyetemes király fogalmára. Ez a legmagasabb szint, amit minden mesehősnek el kell érnie. A királlyá válás azonban nem adomány, hanem küzdelem eredménye. E cél érdekében indul a hős világgá, hogy megtalálja helyét a Teremtésben és megtalálja élete párját, akivel együtt „élheti világát".

„A Nagy Mű elérése nem néhány kiváltságos ember feladata, hanem a föld minden lakójáé. A Személyes Történet és Isten jelei olyan igazságok, amelyeket az értelem egyszerűségük miatt utasít el."

A mesehős világot látni indul. Világgá megy, meg*világ*osodási útra. A sötétből a fény felé tájékozódik, és jelképesen minden olyan tartalom felé, ami a fényhez és világossághoz köthető: jóság, szeretet, kiteljesedés és sorolhatnám.

[1] A dőlt betűs részek szó szerinti idézetek a műből.

A könyvek közt ritka, ami nem ugyanarról szól, amiről szinte az összes könyv: hogy az ember képtelen irányítani a saját sorsát. És a végén még meg is győzi az olvasót, hogy elhiggye a legnagyobb hazugságot a világon.

- És mi a legnagyobb hazugság a világon?

- A következő: hogy létezésünk egy bizonyos pillanatában elveszítjük uralmunkat életünk fölött, amely így a sors kezébe kerül. Ez a legnagyobb hazugság a világon.

Coelho a világgá menés útját Személyes Történetnek nevezi, mások életútnak vagy beavatási útnak hívják. Közös bennük, hogy irányuk és irányultságuk van: a hős végül magasabb szinten és boldogabban folytatja életét, mint induláskor. Fejlődési út ez, melyen járni nehéz, de boldogsággal tölti el a rá vállalkozót.

A Személyes Történet az, amit mindig is csinálni akartál. Fiatalkorában mindenki tudja. mi a Személyest Története. Akkor minden világos és lehetséges, s az emberek nem félnek attól, hogy álmodjanak, és akarják mindazt, amit az életben szívesen csinálnának. Ahogy azonban telik az idő, valamiféle titokzatos erő igyekszik bebizonyítani, hogy a Személyes Történetet megvalósítani nem lehet.

Ezek olyan erők, amelyek rossznak tűnnek, de valójában megtanítanak arra, hogyan valósítsd meg Személyes Történetedet. Fölkészítik a lelkedet és az akaratodat, mivel ezen a bolygón egyetlen nagy igazság létezik: legyél akárki, csinálj akármit, ha valamit igazán akarsz, az azért van, mert ez a kívánság a Mindenség lelkében született meg. Ez a te küldetésed a földön.

A Világlélek az emberek örömeből táplálkozik. Vagy a bánatból, az irigységből, a féltékenységből. Az ember egyetlen kötelessége, hogy beteljesítse Személyes Történetét. Minden egy. És ha akarsz valamit, az egész Mindenség összefog, hogy kívánságodat megvalósítsad.

Az emberek nagyon hamar fölismerik, mi az, amiért élniük kell. Talán éppen ezért nagyon hamar föl is adják. Ugyanis az életben mindig dönteni kell, és döntéseinkért mindig fizetni kell. Nem könnyű az „egy életem, egy halálom, én azért is megpróbálom" elhatározása. Választani kell a között, amihez hozzászoktunk, és a között, amit szívesen megszereznénk. A szokás azonban rettentő nagy úr...

A Személyes Történetnek lépcsőfokai, állomásai vannak. Minden életút Kedvező Kezdettel, másként fogalmazva a kezdő szerencséjével indul. Ez azért van így, mert *az élet azt akarja, hogy éld végig a Személyes Történetedet.* Az út jelekkel van kikövezve. Rajta segítő és visszafogó erőket testesítő alakok, vannak akik minden pillanatban körülveszik a hőst, és akik által közeledik a cél felé. A jel – tünet. A tünet viszont tanít, és ha képes vagy olvasni a jelekben, képes leszel az utadon járni. A jelek földön és égen azok a nyomok, melyek utunk során eligazítanak. Ha nem figyelünk a jelekre, a bukás elkerülhetetlen.

Figyelned kell a jelekre, hogy odaérjél. Isten a világban minden ember számára kijelölte az utat. Most csak pontosan követned kell a sajátodat.

Ne felejtsd, hogy minden egy.

Ne felejtsd, hogy a jelek beszélnek. És főleg ne felejtsd el megvalósítani Személyes Történetedet, egészen a végéig.

Az alkimista főszereplője Santiago. Történetének jelképisége sok szempont szerint megragadható, számomra legkedvesebb azonban a tizenkettes állatöv jegyeinek és az elemek rendszerének tetten érése.

Santiago kozmikus utat jár be. Hasonlatos a Naphoz, mely a tizenkét csillagképen áthaladva az esztendő körén minden évben feltámad és megújul. A kozmikus téridő nem lineáris, hanem körkörös. Kerek világon kerek egy esztendő...

Santiago pásztorként jelenik meg előttünk, ami a *Kos* jegyébe helyezi őt. Az andalúziai mezőkön legelteti nyáját, juhainak élelmet és vizet keresve. A táj ismerete, az étellel-itallal kapcsolatos dolgok jelenítik meg a *Bika* egységét. Ebből a jól beágyazott, stabil helyzetből csak az égi beavatkozás tudja kibillenteni, mely álom képében jelenik. Az *Ikrek* idejét a légiesség, a tejút érezhető hatása (álom) és az útra való kihívás adja. Templomban, fa tövében álmodik (világfa, égig érő fa, Jákob lajtorjája) kétszer ugyanazt. Álmában kincset keres az egyiptomi piramisoknál. Az Ikrekben a Merkúr van otthon, az isten-közeli, a mozgékony, a hírvivő szerepű. Sugallja, hogy a hős kincse a piramisok lábánál vár rá.

A *Rák* a teljes fordulat. Feláldozni azt, ami eddig fontos volt számára, egy magasabb és szebb élet reménye után indulni. Elhagyni a biztonságot, a megszokottat, az ismertet, és álomképet követni. Santiago eladja a juhait, és elhatározza, hogy végigéli Személyes Történetét.

Oroszlánban a Nap van otthon, itt hát egy arany melltáskás király fogja segíteni. Útba igazítja, bátorítja, és segítségül urimot és tumimmot ajándékoz neki.

A racionális és száraz *Szűz* kiemelt szerepet kap a regényben. Nem lehet célba érni úgy, hogy ne ismerd e hatalmas erőt, a megtisztulás, ugyanakkor az életkioltás lehetőségét. Kétórás hajóút után Santiago Afrikába ér. Első adandó alkalommal kirabolják, ezért kénytelen munkába állni egy üvegkereskedőnél (Merkúr – tolvaj és kereskedő, üveg – tisztaság, szűziesség).

Néha az egész élet olyan rövidke idő alatt megváltozik, hogy az ember nem is tud hozzászokni. Ezután mindig igyekszem majd, hogy megőrizzem azt a keveset, amim van, mert túl kicsi vagyok ahhoz, hogy át tudjam ölelni az egész világot.

Jellemző szűz gondolkodás a leltározás, elemzés, beosztás. Ebből az állapotból is tovább kell lépni a Személyes Történet során. Nézőpontot kell tudni váltani.

Olyan vagyok, mint mindenki: úgy látom a dolgokat, ahogyan szeretném, hogy történjenek, nem úgy, ahogyan valójában történnek.

Az villant az eszébe, hogy úgy is tekinthet a világra, mint egy bűnöző szerencsétlen áldozata, vagy úgy is, mint egy kincskereső kalandor. A zsebe üres, de megvan helyette az életbe vetett hite.

Az andalúziai mezőktől csak kétórányi hajóút választotta el, közte és a piramisok között viszont ott volt a teljes sivatag. Ekkor eszébe jutott, hogy milyen különbözőképpen lehet megítélni ugyanazt a helyzetet: valójában most kétórányival közelebb van a kincséhez. Ugyanakkor a két óra leküzdéséhez majdnem egy teljes évre volt szüksége.

Az elhatározás csak a kezdet. Az embert, amint határoz, nagy erejű áramlat ragadja el, és olyan helyre sodorja, ami a döntés pillanatában eszébe sem jutott.

A *Szűz* tulajdonságok megtestesítője továbbá a sivatag, a maga élettelen és hatalmas figyelmet igénylő végtelenjével. A sivatag olyan, mint egy szeszélyes asszony: elveheti az eszét a férfiaknak.

Mérleg az egyensúlyozás. Kiegyenlítése, védelme dolgoknak. Szimbóluma a bárka – burok, ezáltal a sivatag hajója, a teve. De ugyanúgy ide tart maga a karaván és az oázis is, ahová Santiago megérkezik. Egyensúlyt teremt a két hatalmas erő: a *Szűz* és a *Skorpió* között, mely a földi síkról való eltávozás ideje. A *Skorpió* megjelenítése a sivatagban zajló harcok és háborúskodás által történik.

Meg kell jegyezni, hogy a *Mérleg* fészekként is értelmezhető. Nem meglepő tehát, hogy Fátima az oázisban vár Santiagóra. Ugyanúgy vár a hősre, mint ahogy meséinkben a királykisasszony vár egy várban megmentőjére.

Santiagónak a Tejút ismét megérezhető hatására látomása lesz. Belemerül a Világlélekbe, és kiolvassa a jövőt. A jövő tudása csupán isteni kegyelem által valósulhat, ezt jelzi a *Nyilas* jegye.

A megérzés a lélek gyors megmerülése az életnek abban az egyetemes áramlatában, amiben minden ember története kölcsönösen összekapcsolódik a másikéval, mi pedig mindenről tudhatunk.

Isten a jövőt csak nagy ritkán mutatja meg, mégpedig egyetlen esetben: ha az olyanféle jövő, amely úgy van megírva, hogy megváltozzék.

A nyilas tulajdonságok legtisztább megjelenítője az alkimista. Fehér lovon jelenik meg Santiago előtt (ló – nyilas) vállán sólyommal. A sólyom a szellem idézője. Hatására hősünk eladja a tevéjét, és lovat vásárol. Az alkimista a Tej útján a teljesség tudásának birtokában van, az Atya megjelenítője. A teremtés képessége, a sors alakítása és megváltoztatása jelenik meg benne, egy bölcs befelé fordulás jupiteri erővel.

Hősünk elbúcsúzik Fátimától, és tovább indul Személyes Története útján.

Az alkimista jelenlétében a szerelem és a szívvel való beszélgetés misztériumait fedezi fel.

A szerelem az embert sosem akadályozza meg abban, hogy végigjárja Személyes Történetét. Ha így történik, akkor az nem igazi szerelem, nem olyan, amely a Világ Nyelvén szól.

Hogyha az, amit találtál, tiszta anyagból való, akkor nem fog megromlani. Te pedig egyszer visszajöhetsz majd. Ha ez csak egy fény felvillanása volt, mint amikor egy csillag felrobban, akkor, ha visszatérsz, nem találsz semmit. De láttál egy felvillanó fényt. És ez már megérte.

Hallgass a szívedre. Az mindent tud, mivel a Világlélekből jött, s egyszer majd oda fog visszatérni. Ahol a szíved lesz, ott lesz a kincsed is.

Amikor megcsalják az embert, az váratlan seb. Ha jól fogod ismerni a szívedet, ez sosem fordul elő. Mert ismerni fogod az álmait, vágyait, és tudni fogod, mihez kezdj velük. A szíved elől sosem menekülsz el. Ezért jobb hallgatni rá, hogy sose kapjál váratlan sebet.

A szenvedéstől való félelem rosszabb, mint a szenvedés maga. És egyetlen szív sem szenvedett, ha álmait kereste, mert a keresés minden pillanata az Istennel és az Örökkévalósággal való találkozás pillanata.

A boldog emberek mindegyike magában hordozza az Istent. A boldogságot pedig egy homokszemben is meg lehet találni. És azért, mert a homokszem a Teremtés egy pillanata, s a Mindenségnek évmilliárdokig tartott, amíg megalkotta.

A *Bak* színen való feltűnése vet véget a sivatagban való szabad vándorlásnak: foglyok lesznek. A *Bak* fog, szorít, leköt, megtart. Ebből a szorításból, bekövesedett közegből kell feloldódni, energiába átalakulni. Ez a *Vízöntő* tartama. Ha nem sikerül, a *Halak* idején kivégzik a hőst: a halál fia lesz.

A *Vízöntő* jegytartam próbája egyben az utolsó nagy próba is. Santiago feladata, hogy viharrá változzon.

Mielőtt az álom valóra válik, a Világlélek mindig úgy dönt, hogy ellenőriz mindent, amit az ember vándorútja során megtanult. Nem rossz szándékkal teszi ezt, hanem hogy az ember az álommal egyidejűleg elsajátítsa azokat a tudnivalókat, amelyeknek a birtokába jutott az álmához vezető útja során. Ez az a pont, amikor az emberek többsége föladja. A sivatag nyelvén ezt úgy mondják: „szomjan hal, amikor már föltűnnek a láthatáron a pálmák". Minden keresés a Kezdő Szerencséjével indul. És mindig a Hódító Próbatételével végződik. Santiagónak eszébe jutott egy közmondás a szülőföldjéről. Úgy mondták, hogy mindig a virradat előtti óra a legsötétebb.

Santiago bizonyságát teszi annak, hogy útja során megtanulta a leckét. Ismeri az elemek rendszerét, melyek segítsége nélkül a feladatot nem tudná végrehajtani. Ismeri a föld (sivatag), a levegő (szél), a víz (felhő) és a tűz (Nap) elemeket, de azt is tudja, hogy ezek csupán a keret. Egyikük sem képes az átalakításra, csak az ötödik elem, a szer-elem.

A Szerelem nem azt jelenti, hogy egy helyben maradni, mint a sivatag, sem azt, hogy járni a világot, mint a szél, sem azt, hogy mindent messziről figyelni, mint a Nap. A Szerelem erő, amely megváltoztatja és jobbá teszi a Világlelket. Mi éltetjük a Világlelket, s a Föld, amin élünk, aszerint lesz jobb vagy rosszabb, hogy mi milyenek leszünk. És ez a Szerelem erejétől függ, mert amikor szeretünk, mindig jobbak szeretnénk lenni, mint amilyenek vagyunk.

A szer tükörbe fordítva rózsa. Népmeséinkben sok helyen találkozunk a rózsa átváltoztató erejével, például a Kiskondás vagy a János vitéz esetében. A halálból való visszahozás pillanata ez, bizonyítva azt, hogy a szer elemének ismerete megmenti a hős életét, vagy feltámasztja a halálból az imádott leányt. A szer elemének segítségével sikerül tehát Santiagónak is viharrá változnia.

Mielőtt elválna Santiago az alkimistától, meggyőződik az alkímia valóságáról. Ólmot lát arannyá változni.

Az alkímia azt jelenti, hogy behatolni a Világlélekbe, és felfedezni a kincset, amelyet nekünk szán. A világ csupán az Isten látható része, s az alkímia azt jelenti: anyagi valósággá tenni a szellemi tökéletességet.

A Mindenségben minden fejlődik. A bölcsek számára pedig az arany a legfejlettebb fém. Az emberek azonban tévesen magyarázták a bölcsek szavait. És az arany a fejlődés jelképéből a háború jelképévé vált.

A bölcsek megértették, hogy ez a való világ csupán képmása és tükre a Paradicsomnak. Ennek a világnak a puszta léte azt bizonyítja, hogy létezik egy tökéletesebb világ. Ezt azért teremtette az Isten, hogy az emberek a látható dolgokon keresztül fölfoghassák az ő lelki tanítását és bölcsességének csodáit.

Ha valami fejlődik, akkor az is fejlődik, ami körülötte van.

Az ólomnak is, a réznek is, a vasnak is megvan a maga Személyes Története, amelynek be kell teljesülnie. Aki beleavatkozik mások Személyes Történetébe, sosem talál el a sajátjához.

Ha nem lett volna a teremtés hatodik napja, akkor nem lenne ember, és a réz mindörökre réz lenne, az ólom pedig ólom. Igaz, hogy mindennek megvan a maga Személyes Története, amely azonban egy napon beteljesedik. Tehát valami jobbá kell változni, s új Személyes Történetbe lépni, amíg a Világlélek nem lesz valóban egyetleneggyé.

A piramisokhoz érve találkozik *Halak*-beli társával tolvaj képében, aki szintén kétszer álmodja azt, hogy valahol Spanyolországban kincs vár rá. De ő nem volt olyan bolond, hogy átvágjon a sivatagon és higgyen az álmokban...

Santiago megtalálta a kincset. Az új élet indulása szintén *Kos* idejére tehető, amikor elindul Fátima után, hogy véle frigyre lépjen, és az ásó, kapa, nagyharang válassza el őket.

Minden igazi mese a lélek fejlődését szolgálja. Jelképes nyelvezete üzenetet hordoz, melyet legjobban talán az alábbi sorok világítanak meg:

Minden ember keresse a kincsét és találja meg, és utána jobb akarjon lenni, mint addigi életében volt. A mesehősök alkimisták, és megmutatják, hogy ha megpróbálunk jobbak lenni, mint vagyunk, akkor körülöttünk is minden jobbá válik.

Amit mindenki megtehet

Hol volt, hol nem volt, élt valahol a világon négy testvér. Úgy hívták őket, hogy Mindenki, Valaki, Akárki és Senki. Akárkinek az volt a dolga, hogy takarítsa ki az erdei házukat, de Akárki azt hitte, hogy Valaki takarítani fog helyette. Mindenki takaríthatott volna, de végül Senki se takarított, így a szemét teljesen megtöltötte a házat.

A Föld történelmében példátlan a pusztulás, melyet saját magunk idéztünk elő. Klímaváltozás, ózonpajzslyukadás, elsivatagosodás, talaj-, víz- és levegőszennyezés, fajok kihalása, szeméthegyek – csak néhány a legsúlyosabb problémákból. Tetézi a bajt a népességrobbanás, minek következtében nyomasztó létszámú lett az emberiség (közel a hét milliárdhoz). Minél később változtatunk életmódunkon, annál nagyobb károkat okozunk és annál bizonytalanabb lesz az élet bolygónkon.

Mindannyian felelősek vagyunk tetteinkért, tetteink következményeiért. Amíg azt hisszük, hogy semmik vagyunk, hogy nem befolyásoljuk a világ sorsát, ne várjunk javulást. Tenni kell az élet védelméért. Gyökeres életmódváltásra van szükségünk. A változás áldozattal jár, és mi félünk az áldozathozataltól. Minden mindennel összefügg, ezért a legkisebb segítség is számít. A semmittevés, vagy a felelősség alól való kibújás nem segít. Vállalni kell a tetteinket, és a rossz cselekedeteket jóvá kell tenni. A *jótett helyébe jót várj* ugyanaz, mint a *ki mint vet, úgy arat*.

Ha be szeretnénk lépni egy jobb élet kapuján, ne essünk kétségbe, ha elölről kell kezdeni mindent. Ha másképp kell ezután élni, mint eddig. A régi életmód folytatása már nem elfogadható, mert a pusztulásba visz. A szakadék szélén a lépésnek csak egyetlen értelmes iránya van: vissza.

És végül: a leghosszabb út is *egyetlen lépéssel kezdődik*, és *lépésről lépésre* folytatódik. A kulcs: *kitartás, rendszeresség és felkészülés*. Bízni kell abban, hogy értelme van az áldozatnak. Tudni kell, hogy a jót választani kell. Minden útelágazásnál irányt kell választani: így érkezhetünk be a célba.

A Teremtés azt akarja, hogy *mindenki élje végig személyes történetét,* és utána jobbá váljon, mint amilyen addig volt. Ez a jobbá válás más szóval az üdvözülés, megvilágosodás, kiteljesedés, fejlődés. A fejlődés folyamata során szinteket sajátítunk el, melyek, mint a lépcső, segítenek a magasba emelkedni. A lépcsőfokok egymás után következnek, nem lehet átugrani őket.

Íme néhány kapaszkodó, mely segíti a tájékozódást a világ útvesztőjében. A számozás nem következetes sorrendet mutat, és a leírt ajánlásokat személyre szabottan érdemes használnunk-kiegészítenünk, a lényeg megtartásával.

Alapszint – Ébredés

Az első lépés segít a felismerésben, a helyzet meghatározásában és a tényekre való ráébredésben. Ez a józan paraszti ész megtalálásának szintje, mely sajnos manapság nagyrészt feledésbe merült. Józan paraszti ész nélkül nem leszünk képesek erről a szintről továbblépni, mert hiányában minden maszlagot hajlamos elfogadni az ember, és nem tud különbséget tenni jó és rossz között.

1. Minden változás *önismerettel* kezdődik
2. *Ismerd* meg az életfa, az elemek és a kozmikus rend működését.
3. A gondolataink irányítják a cselekedeteinket. Úgy élsz, ahogyan gondolkozol.
4. Mindenki azt kapja, amit megérdemel: jótett helyébe jót várj!
5. Minden mindennel összefügg. *Bármit* teszel, hatással lesz mindenre.

Középszint – Elindulás

A második lépés segít a cél megfogalmazásában, tervezésében és az elindulásban. Kitűzött cél nélkül nem leszünk képesek erről a szintről továbblépni, mert nem fogjuk tudni, hová szeretnénk megérkezni. Elindulni csak valami felé lehet, másképp körbe-körbe bolyong az ember. A cél megfogalmazása egyúttal azt is feltételezi, hogy az ember átlátja a dolgok közötti összefüggéseket, és képessé válik a hosszú távú tervezésre is.

1. Tisztelj minden életet.
2. Minden élő és élettelen létező Isten teremtménye.
3. A környezet védelme az élet védelme, Isten tisztelete.
4. Ismerd meg a természeti világ törvényeit.
5. Törekedj az elemek tisztán tartására.
6. A természetben nincs káros vagy hasznos. Mindennek megvan a helye és szerepe.
7. Ami a természet érdeke, az nekünk is érdekünk.
8. Élj kisebb ökológiai lábon.
9. Vésd eszedbe: egy bolygónk van, és ha tönkretesszük, nincs hová menni.
10. Jobb a megelőzés, mint az utólagos kezelés.
11. Rövid távú tervek helyett gondolkodj hosszú távon.
12. Egy családnak háromszáz évet kell átlátnia (ükapától ükunokáig)
13. Élj fenntarthatóan. Az erőforrásokra a jövőben is szükség lesz.
14. Ne zsarolj ki a tájból mindent. Gondolj az utánad érkezőkre is.
15. Ne pazarold az ivóvizet. A Föld vízkészletének csupán 1%-a iható.
16. A növények öntözésére használj esővizet.
17. Kerüld a felesleges vegyszer- és tisztítószer használatot.
18. Vásárolj üveges ásványvizet, és mellőzd a pillepalackos üdítőket.

19. Kíméld a természetes vízpartokat, a vízparti élettereket.
20. Ne szorgalmazd a vizes területek lecsapolását.
21. Ne építs árterületre.
22. Segítsd a gyökérzónás víztisztító rendszerek elterjedését.
23. Az ünnepek hangulatát vásárlás helyett odafigyeléssel érd el.
24. Házi készítésű díszekkel és süteményekkel ékesítsd a karácsonyfát.
25. Ajándékod legyen sokszor használható termék.
26. Figyelj oda a csomagolásra, legyen környezetbarát.
27. Kerüld a felesleges csomagolóanyagokat.
28. A hulladékot gyűjtsd szelektíven.
29. Amit lehet, használj újra minél többször.
30. Ne dobj ki használható dolgokat, inkább ajándékozd, vagy cseréld el őket.
31. Vásárlás előtt készíts listát, így nem veszel meg fölösleges dolgokat.
32. Vegyél bevásárlókosarat. Ne te fizess a cégek reklámjaiért.
33. Válaszd az egyszerűen csomagolt árukat.
34. Vásárolj piacon, a helyi termelőktől. Ne menj bevásárlóközpontokba vásárolni.
35. Tartós terméket vegyél az egyszer használatos helyett.
36. Figyelj az étkezésre.
37. Friss terméket részesíts előnyben.
38. Fogyassz helyi – lehetőleg házi – termékeket.
39. Ne feledd, hogy a pillanatnyilag olcsó termékek hosszú távon nagyon drágák.
40. Fogyassz az évszaknak megfelelő zöldségeket és gyümölcsöket.
41. Kerüld a vegyszerekkel tartósított élelmiszereket.
42. Ne étkezz gyorséttermekben.
43. Amit eszel, azzá leszel.
44. Nem mindig az a jobb, ami szebb vagy olcsóbb.
45. Minél messzibb állították elő a terméket otthonodtól, annál inkább kerüld.
46. Tegyél el kompótot, lekvárt, káposztát, szirupot.
47. Minél kevesebb időt tölts TV, számítógép előtt.
48. Ne higgy, és ne engedj a reklámok csábításainak.
49. Csak akkor használj mobiltelefont, ha muszáj.
50. Takarékos égőket, hatékony gépeket használj.
51. Ne használd feleslegesen az elektromos áramot. Élő fénnyel világíts.
52. Szórt fény helyett használj célzott világítást.
53. Használj minél kevesebb háztartási cikket, vegyi anyagot, tisztítószert.
54. Ésszerűen takaríts: nem kell mindennek klinikai tisztaságúnak lennie.

55. Egyes tisztítószerek gyakran helyettesíthetők ecettel, sóval vagy citromlével.
56. Légfrissítő helyett szellőztess, használj természetes illatosítókat.
57. Kerted, lakókörzeted úgy alakítsd ki, hogy a madarak vonzónak találják.
58. Virággal csalogass lepkéket, ők pedig madarakat fognak csalogatni hozzád.
59. Ültess fát, bokrot, virágot. Gyakran, sokat.
60. Ne gyújtsd meg a tarlót. Ne égetéssel tisztítsd a határt.
61. Az összegyűjtött szerves hulladék kiváló életteret képez az élőlények számára.
62. A kerti hulladékot komposztáld.
63. Minél kevesebb időt tölts bent a lakásban.
64. Vegyél kerékpárt.
65. Kerüld a gépkocsi használatát.
66. Ha utazol, a tömegközlekedési eszközöket részesítsd előnyben.
67. Mozdulj ki a természetbe, kirándulj sokat.
68. Ismerd meg a gombafajokat, és járj el gombászni.
69. Az ismeretlen gombát ne bántsd, másvalaki ismerheti.
70. Tiszteld és óvd az idős fákat.
71. Ismerj meg minél több állatot és vadvirágot.
72. Ne vásárolj védett növényeket!
73. Vegyél részt környezetvédő szervezetek programjaiban, rendezvényein.
74. Ne mentegesd magad azzal, hogy a te kis fogyasztásod nem számít.
75. Másnak se hagyd, hogy ezzel mentse magát.

Haladó szint – Őszinteség és öntudatosság

A harmadik lépés az őszinteség és az önmagunkkal való szembenézés kérdésében segít. Felismerteti az igazi lényünket, és az igazság képviseletére késztet.

Őszinteség nélkül nem leszünk képesek erről a szintről továbblépni, mert nagyon könnyen összetéveszthetjük saját részigazságainkat a valódi igazsággal, és önmagunkat hibátlannak tüntethetjük fel. Az őszinteség saját hibáink elismerését és felvállalását is jelenti.

1. Őszintén vizsgáld meg szokásaidat, mindennapi cselekedeteidet.
2. Hagyd el a felesleges dolgokat és javítsd ki a rossz beidegződéseket.
3. Ne dohányozz, ne fogyassz alkoholt és más egészségkárosító szereket.
4. Ne szalassz el egyetlen alkalmat sem arra, hogy jót tegyél másoknak.
5. Semmit ne akarj halmozni.
6. Figyelj a mértékletességre és az arányosságra.
7. A takarítást kívül-belül végezd el. Lelkedre is ráfér a tisztulás.

8. Lassítsd életritmusodat. Ne pörögj fel a végletekig.
9. Konkrétan határozd el, naponta mit fogsz tenni a jobbulás érdekében.
10. Minden este mérlegeld aznapi tetteid magadra és környezetedre való hatását.
11. Támogass közösségi célokat szolgáló egyesületeket, törekvéseket, szervezeteket.
12. Tudatosítsd, hogy test, lélek és szellem hármasságában élünk.
13. Kezdj el a lelkiekkel, spiritualitással foglalkozni.
14. Járj templomba vagy valamilyen természetgyógyászati iskolába.
15. Úgy viselkedj, ahogy elvárnád, hogy veled viselkedjenek.
16. Az életteredet szenteld meg.
17. Érdeklődj lakhelyed szakrális földrajza iránt, kapcsolódj be a működtetésébe.
18. Termőföldet vásárolj, ne pedig eladj.
19. Bármit termelsz, kerüld a mérgeket.
20. Ha tömbházban laksz, próbálj magánlakásba költözni.
21. Ha építkezel, használj helyben előforduló természetes anyagokat.
22. Egy jól tájolt ház rengeteg energiát spórol.
23. Életritmusodat igazítsd a természetes fény (napjárás) ritmusához.
24. Hozd egyensúlyba a külső és belső fény arányát.
25. Tanulj meg figyelni a jelekre, engedd a világnak megláttatni magát.
26. A minőségi élet nem pénz kérdése.

Szent szint – Tisztaság

A negyedik szint az istengyermeki szint, a tökéletesség szintje. Minden fejlődési úton elinduló számára ez a legfőbb cél, ez a megérkezés állapota. Jellemzője a tisztaság. Ezen a szinten az ember egyesíti az alacsonyabb szintek tulajdonságait, vagyis egyszerre jelenik meg a józanság, világismeret és őszinteség. Ezen a szinten harmónia van, aki ebben él, az örök rendben és egyensúlyban él.

Éledés

A világ mai állapota és eseményei nem kedveznek az élet kibontakozásának, a csírázásnak. Azonban a legfagyosabb tél is elmúlik egyszer, és a tavasz meleg sugaraival életre hívja a magot. Télutón vagyunk, és a tavaszra várunk.

A játékidő vége előtt, vesztésre álló helyzetből fordítanunk kell. Halottainkból kell feltámadnunk, erre kötelez, és ezt kívánja tőlünk a Teremtés. Mit is mondhatnánk?

Igen.

Innen szép a nyerés.

A csírázásra azonban fel kell készíteni a magot. Ez a készülődés *tudatosodással* kezdődik, a valódi értékek felismerésével és őrzésükkel. Mennyiségek helyett a minőségi tényezőkre kell figyeljünk, helyére kell tennünk a dolgokat és a teljesség megélésére kell törekedjünk.

A harmónia ereje és szertartások által tartani, fenntartani kell a rendet. Gondot és figyelmet kell szentelni a bennünket körülvevő tájra, annak tisztán tartására és működtetésére. Környezetvédelemre van szükség, melyet valóban (zöld) szívvel és lélekkel kell megéljünk.

A Teremtett világon nincs két egyforma falevél. Minden élethelyzet, körülmény eltérő, csak a semmi nem változik. Azok a törekvések, melyek az egyöntetűsítést támogatják, sablon szerint tömegcikkeket állítanak elő, a pusztulásba vezetnek. Azok a különbségek tűnnek el, melyek életet visznek az ürességbe.

Mennyiségek helyett a minőségekre figyeljünk.

Egymilliószor semmi csak semmi, de egyszer egy az egy.

Utószó[1]

Kérem a felnőtteket, hogy ne haragudjanak, amiért ezt a könyvet egy gyereknek ajánlom. Komoly mentségem van rá: a felnőttek elcsúfították és tönkretették ezt a gyönyörű világot, és ezt csak a gyermekszívben és képes meggyógyítani – ha felnőtté válva lélekben továbbra is gyermeknek sikerül maradnia.

„Bizony mondom néktek, ha újra olyanok nem lesztek, mint a gyerekek, nem lesz tiétek a Mennyeknek Országa" – mondta Jézus kétezer évvel ezelőtt. Mert csak a gyermeki lélek képes a valódi boldogság megélésére, hiszen a felnőttek mindig valami „fontos dologgal" vannak elfoglalva.

A felnőtteknek mindig mindent meg kell magyarázni. A nagyok semmit sem értenek meg maguktól, a gyerekek pedig belefáradnak, hogy örökös-örökké magyarázgassanak nekik. „Úgy beszélsz, mint a felnőttek." – mondja a kis herceg, és könyörtelenül hozzáteszi: „Mindent összezavarsz… Mindent összekeversz…"

Ma csak zavart keltünk a természet rendjében. Hajtjuk a fogyasztói társadalom mókuskerekét, miközben tudjuk, hogy ez semmire sem jó, de látszólag nem tudunk változtatni rajta. Az ördögi körből azonban ki kell lépni – szembe kell nézni önmagunkkal, vakvágányon vergődő életünkkel, és fel kell vállalni, hogy mostantól helyesen cselekszünk: hagyjuk az egyszerűséget és gyermeki énünket érvényesülni.

Minden okom megvan rá, hogy azt higgyem: a bolygó, ahonnét a kis herceg jött, a B-612-es kisbolygó. Távcsövön ezt a csillagocskát csak egyetlenegyszer észlelték: 1909-ben egy török csillagász.

Fölfedezéséről akkor nagy előadást tartott a Nemzetközi Csillagászati Kongresszuson. Öltözéke miatt azonban nem hitt neki senki. Mert ilyenek a felnőttek.

A B-612-es kisbolygó hírnevének nagy szerencséjére azonban egy török diktátor utóbb halálbüntetés terhe mellett megparancsolta népének, hogy öltözködjék európai módra. A csillagász 1920-ban megismételte előadását, ezúttal fölöttébb elegáns öltönyben. És ezúttal egyet is értett vele mindenki.

Csak a felnőttek miatt meséltem el ezeket a részleteket a B-612-es kisbolygóról, és a számát is csak miattuk árultam el. A felnőttek ugyanis szeretik a számokat. Ha egy új barátunkról beszélünk nekik, sosem a lényeges dolgok felől kérdezősködnek. Sosem azt kérdezik: „Milyen a hangja?" „Mik a kedves játékai?" Szokott-e lepkét gyűjteni?" Ehelyett azt tudakolják: „Hány éves?" „Hány testvére van?" „Hány kiló?" „Mennyi jövedelme van a papájának?" és csak ezek után vélik úgy hogy ismerik. Ha azt mondjuk a felnőtteknek: „Láttam egy szép házat, rózsaszínű téglából épült, ablakában muskátlik, tetején galambok…" – sehogy sem fogják tudni elképzelni ezt a házat. Azt kell mondani nekik: „Láttam egy százezer frankot érő házat." Erre aztán fölkiáltanak: „Ó, milyen szép!"

Ugyanígy, ha azt mondanánk nekik: „Íme a bizonyság arról, hogy a kis herceg létezett: elragadó teremtés volt, és nevetett, és egy bárányt akart; s ha valaki bárányt akar, akkor

[1] Antoine de Saint-Exupéry: A kis herceg c. könyve nyomán

ez nyilvánvaló bizonyság rá, hogy létezik" – ha ezt mondanánk nekik, vállat vonnának, és gyereknek tartanák az embert. Ha ellenben azt mondjuk nekik: „A bolygó, ahonnét jött, a B-612-es kisbolygó" – ez meggyőzi őket, és békén hagynak a kérdéseikkel. Egyszerűen ilyenek; még csak haragudni sem kell rájuk miatta. A gyerekeknek nagyon elnézőknek kell lenniük a felnőttek iránt.

De mi, akik megértjük az életet, mi bizony fütyülünk a számokra! Ezt a történetet is a legszívesebben úgy kezdtem volna, mint egy tündérmesét. Ilyesformán:

„Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy kis herceg. Ez a kis herceg egy parányi bolygócskán lakott, olyan parányin, hogy a bolygója alig volt nagyobb nála; ezen a bolygón élt, és nagyon szerette volna, ha van egy jó barátja…" Azoknak, akik értik az életet, ez így sokkal igazabbul hangzott volna.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer a világon egy Föld nevű bolygó…

A következő bolygón egy iszákos lakott. Ez a látogatás nagyon rövid ideig tartott, de nagyon elszomorította a kis herceget.
Ott találta az iszákost egy sor üres meg egy sor teli palack előtt.
– Hát te mit csinálsz itt? – kérdezte tőle.
– Iszom – felelte gyászos képpel az iszákos.
– Miért iszol? – kérdezte a kis herceg.
– Hogy felejtsek – felelte az iszákos.
– Mit? – tudakolta a kis herceg, mert máris megsajnálta.
– Azt, hogy szégyellem magam – felelte az iszákos, és lehajtotta a fejét.
A kis herceg szeretett volna segíteni rajta.
– Miért szégyelled magad? – kérdezte.
– Mert iszom – vágta el a további beszélgetést az iszákos, és mélységes hallgatásba süllyedt.
A kis herceg meghökkenve szedelőzködött.
„Bizony, bizony – gondolta útközben -, a felnőttek rettentően furcsák."

Lényegét tekintve minden hely szent hely. Mindegy hol állsz, ha jelen vagy. Ezen a szent helyen – mondjuk, és mellette kevesen tudjuk, hogy képesek vagyunk a világon bármit megszentelni.

Találd meg magadban a szentséget, és ha benned meglesz, képes leszel a Teremtés szentségével együtt rezdülni. Ha azonban nincsen benned szentség, a világban sem fogod megtalálni azt.

Ezzel a gondolattal ajánlom e könyvet fiamnak, Balla Kende-Miklósnak.

Irodalomjegyzék

Irodalomjegyzék

BÁNCSFI Diána

Axis mundi (1.) A centralitás a homo mythologicus gondolkodásában

BARABÁSI Albert-László

Behálózva. A hálózatok új tudománya. Helikon Kiadó, 2008

BORN Gergely

Mária Országa. A Kárpát-medence szent helyei

BUKA László (szerk.) – GYARMATHY István (szerk.)

Élő táj 2. Válogatott írások természetről, térről, teremtésről.
Dél-Nyírség Bihari Tájvédelmi és Kulturális Értékőrző Egyesület, Debrecen, 2002

COELHO, Paulo

Az alkimista. Atheneum 2000 kiadó, 2006

CZIMBALMAS Tivadar

Az őshaza (DVD)

DEZSŐ-FÜLÖP-JUHÁSZ-KINCSES-PAP-SAJNOVICS-SZÁNTAI

Fényhozók. Sárosi Kft, Fót, 2006

DUBRAVSZKY László Dr. – EÖRSSY János Dr.

A tradicionális asztrológia tankönyve. Bioenergetic Kft., Budapest, 2001

GÉCZY Gábor

Ott, ahol zúg az a négy folyó (DVD)
A Kárpát-medence szakrális földrajza (DVD)

GIDDENS, Anthony

Szociológia. Osiris Kiadó, Budapest, 2003

IMREH István

A rendtartó székely falu. Bukarest, Kriterion, 1973
A törvényhozó székely falu. Bukarest, Kriterion, 1983
A természeti környezet oltalmazása a székely rendtartásokban. In: Európa híres kertje, Orpheusz kiadó, Budapest, 1993

KISGYÖRGY Zoltán

Háromszéki vártúra-kalauz. Tortoma kiadó, Barót, 2008

LANTOS Tamás (szerk.)

Dráva menti gyümölcsészet. Ormánság Alapítvány, Drávafok, 2005

MOLNÁR Géza
A Tiszánál. Ekvilibrium, Zalkod, 2003

MOLNÁR V. József
Könyvei és videofelvételei

MÜLLER Péter
Szeretetkönyv. Alexandra Kiadó, 2006

ORBÁN Balázs
A Székelyföld leírása. Budapest, 1868

PAKSI Zoltán
Égi utak csillagüzenetei. Új Forrás könyvek 2., Budapest, 2003

PAP Gábor
Hazatalálás. Püski Kiadó, Budapest, 1999
Mag hó alatt. Télutón. Püski Kiadó, Budapest, 2003
Egyéb könyvei és videofelvételei

POGACNIK, Marko
A Föld gyógyítása. Bioenergetic, Budapest, 1999

SAINT-EXUPÉRY, Antoine de
A kis herceg. Móra Könyvkiadó, Budapest, 2003

SÓFALVI András
Sóvidék a középkorban. Fejezetek a székelység középkori történelméből.
Haáz Rezső Múzeum, Székelyudvarhely, 2005

TÓTH József
Ősi épített tájak a Kárpát-medencében. Fríg Kiadó, 2007

UJLAKY Gy. Tibor
Karma Tan. Editura Imprimeriei de Vest, Nagyvárad, 2004

VARGA Csaba
A kőkor élő nyelve. Fríg Kiadó, 2003

VARGA Géza
A magyarság jelképei. Írástörténeti Kutató Intézet, Budapest, 1999

WASS Albert
Hagyaték. Mentor Kiadó, Marosvásárhely, 2002

A szent helyek
fényképmelléklete

Tündér KERT

„Mikor Krisztus Urunk Szent Péterrel Földön járt, hegyet-völgyet magik elé vevének. Há' egyszer béforrt az ösveny: nem tudták, alá-e vagy fel. (...) Krisztus Urunk s Péter lépnek hátra, lábikot gyakrozva, hát búzát látnak. De az olyan acélos búza volt, a kígyó a tetejibe ment el s a búza sziszegett. Közepiben egy kövér karú, karcsú derekú leány aratott. Az olyan ügyes volt, forrott, mint a jó kaszanyél.

Megrikolták:

- Adj' Isten jó napot, jó kenyeret te leány! Csík merre van?

A leány úgy volt nevelve, ha szükség van reá, a keziből minden esetre mindent elhanyintson s orcát mutasson. Sarlóját az égre hanyitá, orcát igazít.

- Fogadj' Isten, vándorok! Csík arra van, né: lépjenek csak tovább, a vén ficfa irányába, egészen addig a báránforma csutakig. Onnat térjenek jobbra a hegy nyakán, ki a meredek felítőn, melyik mint a leítő, éppen ugyanaz csak másra használódik. A hegy sarkán osztán ha átalbütlenek, kapnak egy kicsi kecskegidó-forma szenesbutykot bojterdőnek széjibe. Ahajt sirüljenek vaj balra, vaj jobbra, ezt immá' úgy áll a helyzet a vénicskék se igen tudják, de osztán direkt! Ez biztos!...”

Berecz András

Jézus leszáll a keresztről

... és megpihen Istenszékén. Ugyancsak a Kelemen-havasokban található a Tizenkét Apostol is.

Hajnal az Istenszékén

„Ott áll az Istenszéke magosan a Maros fölött. Egyik oldalán a sokágú Galonya, másik oldalán a Bisztra-patak s mögötte a Kelemen csúcsai. Persze, ma már ott sem olyan a világ, mint akkor volt, midőn az Isten pihenni leült volt a hegyek közé. (…) Ma már nem jár arra, ha pihenni akar. Elűzték az emberek. Elriasztották a gőzfűrészek, a lárma és a kiabálás, fadöntések zaja, mozdonyok sípja, a sok hevenyészve összetákolt ház, a szemét, a piszok, a békétlenség s mindaz, ami az emberrel együtt a völgyeken följött.

Ma már csak fent a gerinceken, a forrásvidékek táján áll még a rend. Oda húzódtak föl a szarvasok is, és az a néhány megmaradt medve."

Wass Albert

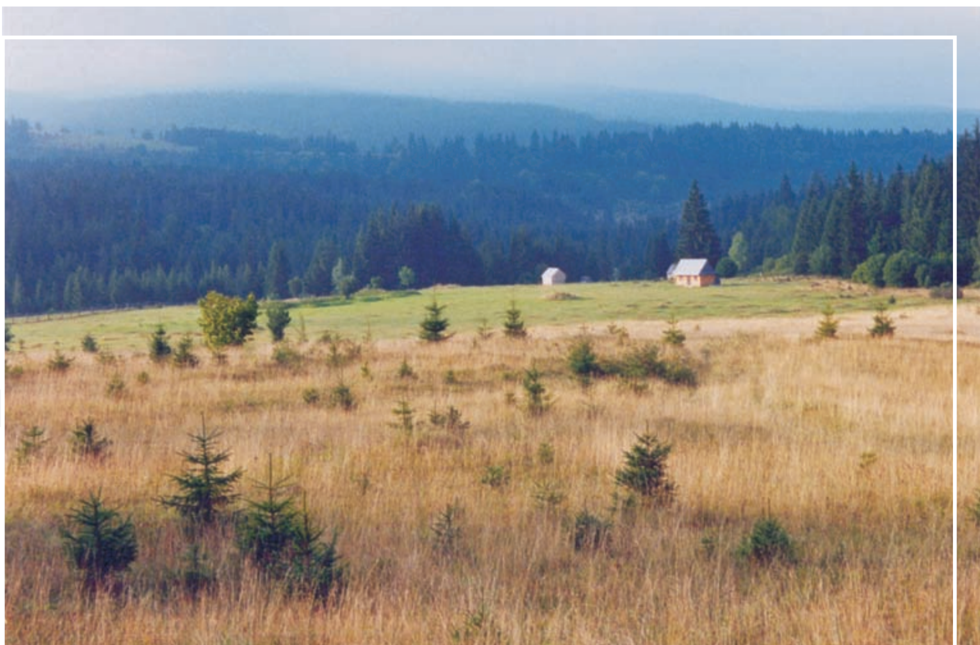
Tanyavilág

A Nagy-Küküllő forrásvidéke. Őszi tanyák a Hegyes-hegy lábánál.

Hajnal a Libán-tetőn

Háttérben a Hargita, előtérben a felhagyott kaszálló újra erdősül.

A tájat építő ember

... igényeinek megfelelően alakította a domboldalt.
Öt méter magas terasz oldala.

A tájat építő ember

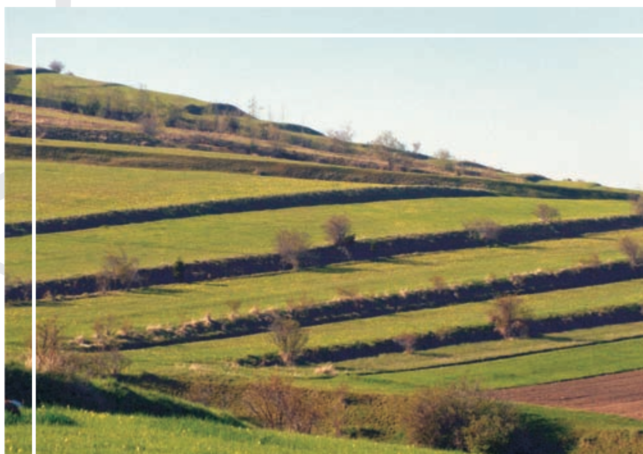
... ugyanaz a terasz fentről nézve

... a teljes hegyoldalt teraszosította.

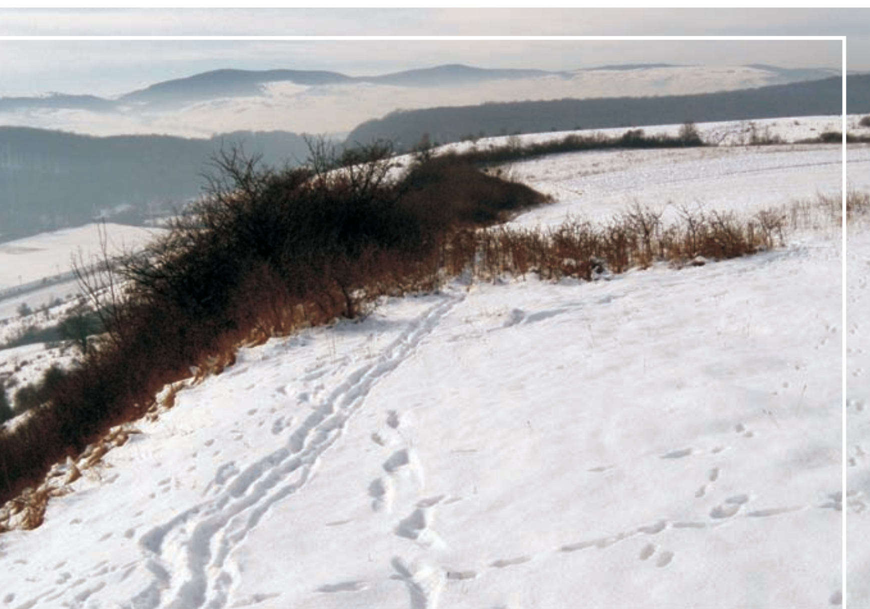

Peremes dombtető
Béta határában

Épített tető

... Bikafalva és Hodgya között. A domb tetején szántottak, az oldalát pedig sűrű bozóterdő borítja. Külön érdekessége a helynek a kép jobb szélén látható piciny kúp alakú domb.

Épített tető

Télen is jól látszik a tető pereme.

Farcád madártávlati képe

A hagyományos székely falu közepén a templom, körülötte a falu gyümölcsösbe rejtezik.

Sükő

Egyszerre gyümölcsös és veteményes kert. A változatos élőhelyeken gazdag az élővilág.

Tibód határában

... a mezőről jövet megpihen az ember.

Kettős hasznosítás

Gyümölcsfás legelő Telekfalva határában.
A nyári hőtől védi az állatot, ősszel pedig értékes gyümölcsöt ad.

Monokultúra

Hosszú hektárokon termesztik eladásra a különböző színű tulipánokat.
Hollandiában még az öntözőmedence is szögletes.

Betondzsungel

New York kiváló példája a nagyvárosok működésének. A szürkeség és a táj élettelenné válása jellemzi. A felvétel jobb felső szélén látható a metropolisz „központi zöld tüdeje” a Central Park. Láthatóan eltörpül a felhőkarcolók tömegében.

Az emberiség elérte a kőkorszak legmagasabb fokát: a BETONKOR-t.

A csönd szigete

A rohanó nagyváros kerülendő akadálynak véli a múlt emlékeit.
Két külön világ találkozik itt, és nem sok kapcsolatot fedezünk fel közöttük.

A somogyvámosi régi templom

... őrzi az életet az agrársivatag közepén. Jelzi számunkra az igazi megtartó erőt: még ez a lelketlen, Isten nélküli világ sem pusztította el a templomot.

A modern világ tengelye

Ezen a képen a volt Világkereskedelmi Központ ikertornya látható. Jelképesen a világgazdaság irányító központja volt, és legfőbb szakrális központja Mammon birodalmának.

Dubai, Pálma sziget

A természet rendjének ellentmondó tájépítészet tökéletes példája.
Az emberi tudatlanság és gazdasági hatalom együttes jelképe,
amikor hatalmas erőforrásokat áldozunk értelmetlen (luxus)beruházásokra,
miközben a globális környezet és az élet pusztulását okozzuk.
Dubai mindenképp az értelmetlen legek városa: itt épül a világ legmagasabb
felhőkarcolója, és ugyancsak itt síelhetünk a sivatagban.
Mindezek mellett a megújuló energiaforrásokra semmit sem áldoznak.
A csillogás csak addig tart, amíg a fekete arany el nem fogy.

Dubai

Bekerítem házamat

Az életadó tájtól elzárkózó lakás. Szántóföldekre települt, betonkerítéssel körbevett idomtalan épület Bikafalván.

Gyímesi tanya

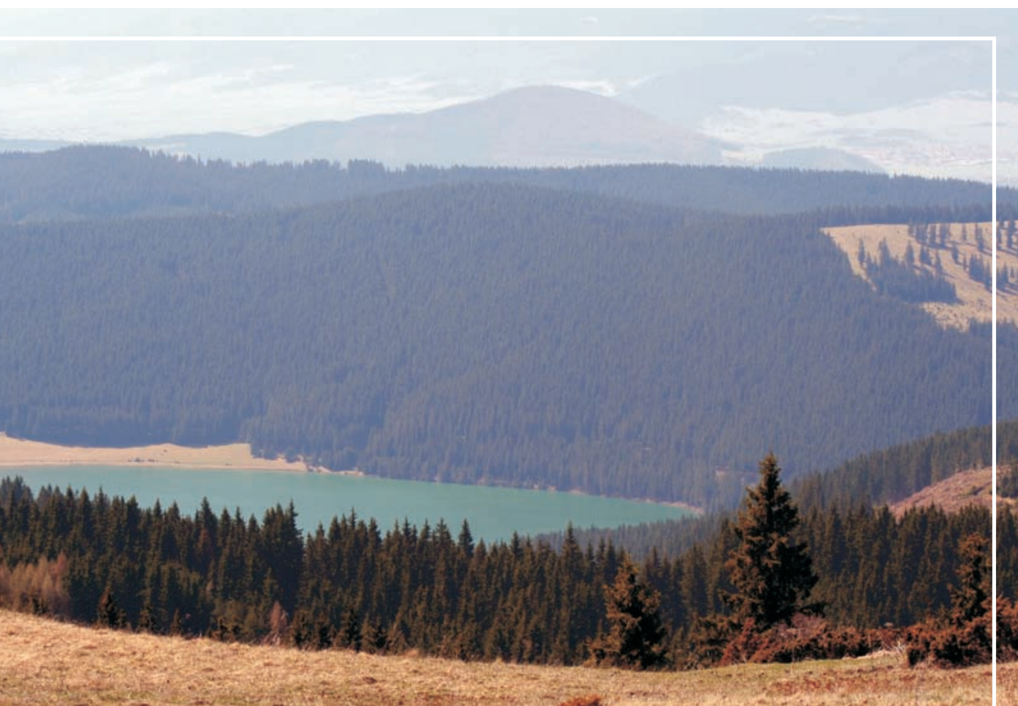
Természetes anyagokból készült, tájbaillő szerény hajlék a gerincen.

Az Alcsíki-medence ködben

Háttérben a Tusnádi-szoros látható a Csomád-Bálványos tömbbel, valamint a Dél-Hargita vonulata.

A Nagy-Somlyó hegye

... a Pogányhavasról fényképezve. Előtérben a csíkszépvízi víztározó látható.

„Hármashalom”

Somlyó hegye talán az egyik legjelentősebb országos szent helyünk.
„Hegyek hegye” a Csíki-medence közepén.

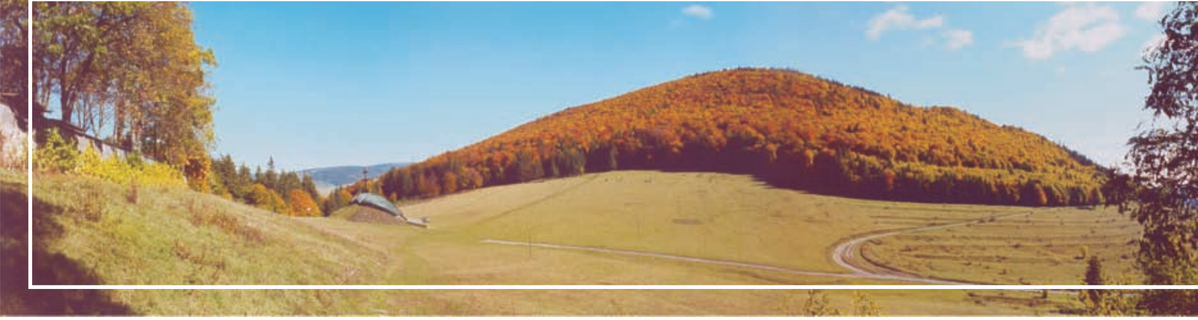

Nyereg alatti teraszok

Kis-Somlyó hegye a Szent Antal-kápolnával.

A csíksomlyói kegytemplom
és ferences kolostor

A csíksomlyói nyereg és Hármashalom-oltár

Szemben a Nagy-Somlyó hegye látható.

A Salvator-kápolna bejárata

Bogát-oldali teraszok

A középcsíki ködből kilátszik Somlyó hegye.

Földpiramis

A Felcsíki-medence jobb oldali lezárása a Bogáti kápolna.
Szépen látszanak a dőlésszögek és a peremek (peremes-piramis).

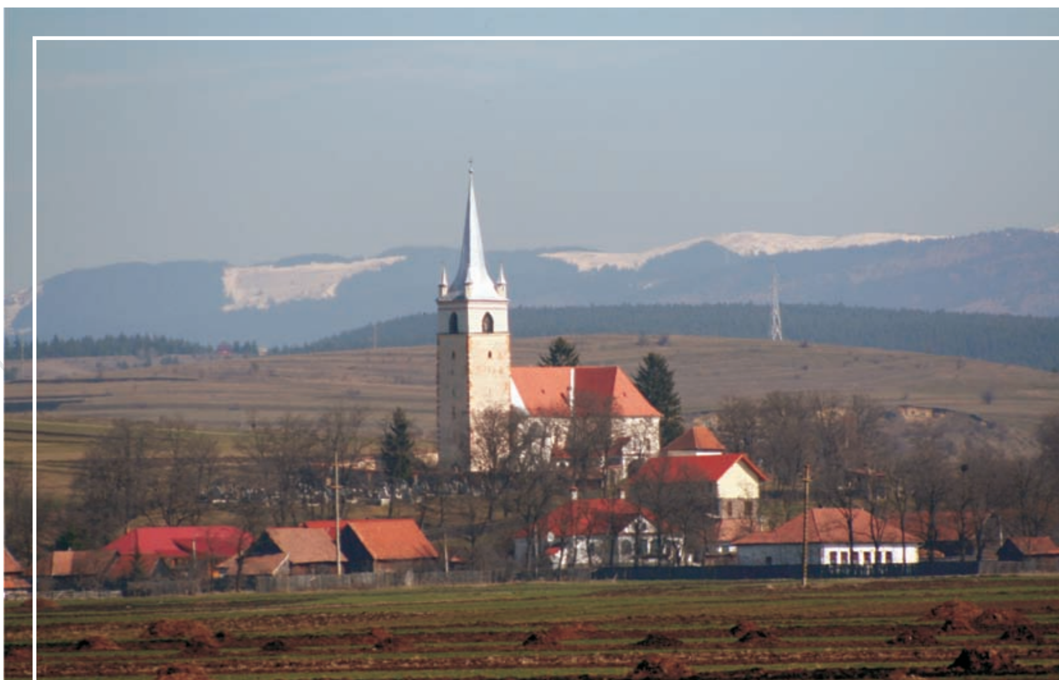

Bogát domja

... és a kápolna Felcsíkról nézve.

Csíkrákos Kisboldogasszony-temploma

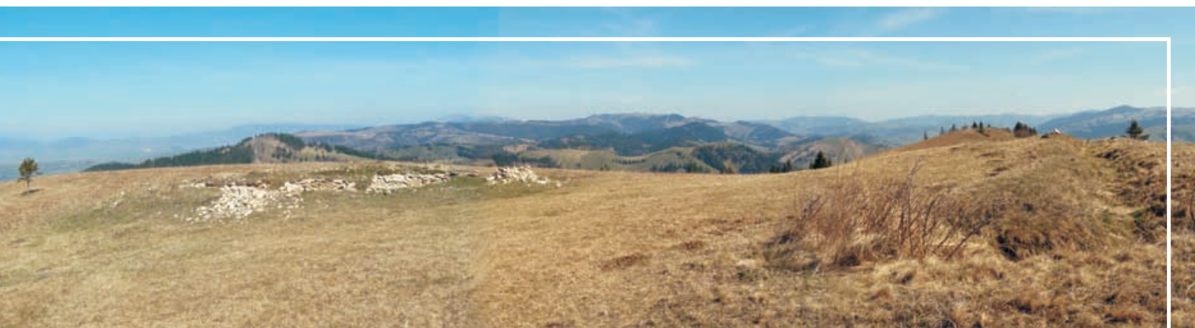
Tulajdonképpen a rákosi templom Göröcsfalván van.
Külső festett tornya egyedülálló a Kárpát-hazában.

A csíkdelnei Szent János-templom

Összekötő láncszem Csíkrákos és a Salvator-kápolna közötti egyenesen.

Csíkdelne

Szentlélek-kápolna a Széphavason

Háttérben a Naskalat és a Nagy-Hagymás látható.

Széphavas

Csíkszentlélek

Templom a szentülő Nap fényében.

Alasík

Csíkszentgyörgy

Kiskápolna az Óriás-tető és a teraszos oldal előtt.

Viharfelhők Alcsík felett

Csíkszentlélek

Régi temető az oldalban.

A tusnádi Vártető

A Csomád-Bálványoshoz tartozó csonka kúp egyike a legjelentősebb ősvárainknak. Az ovális alakú tető kerületén közel egy kilométeres várfal nyomát találjuk.

Kövek birodalma

Elmereng a lélek, mikor e megalitok közé téved.

Székelyudvarhely madártávlatból

Az Udvarhelyi-medence közepén fekvő várost a Nagy-Küküllő szeli ketté.

Székelyudvarhely

Városközpont

Szellemi, lelki, gazdasági centrum bankokkal, iskolákkal és templomokkal. Háttérben a Budvár és a Csicser látható.

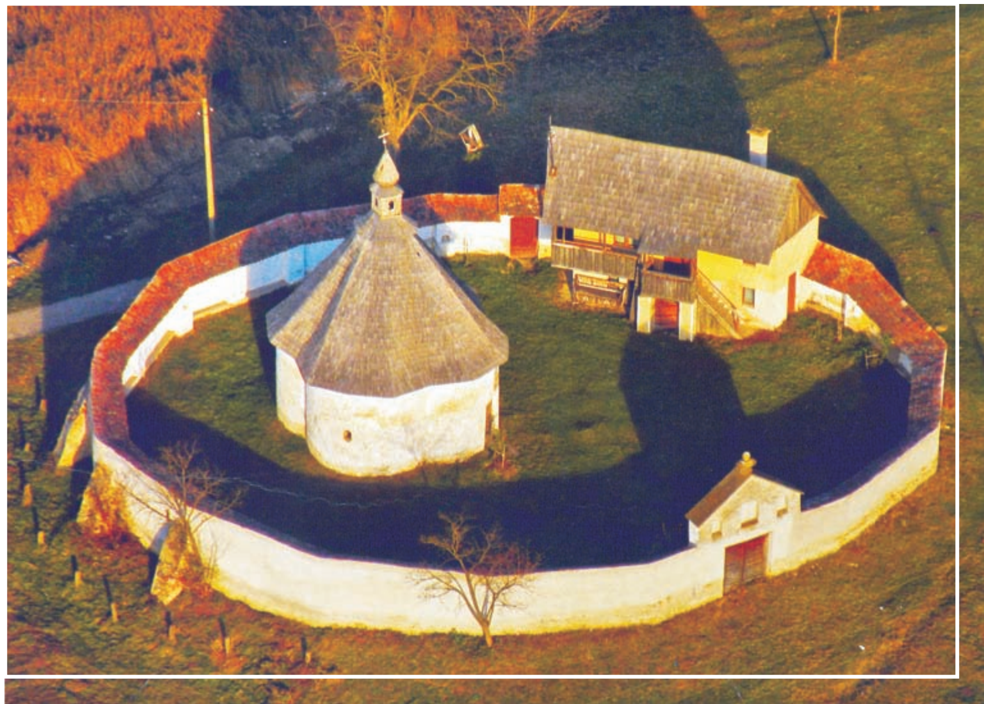
„Városfejlődés”

A Tábor-negyed tömbházai zsúfolják össze az életteret.

Ipari negyed

Amiért a szent helyek nem működhetnek: zsúfolt ipari negyed és szeméttelep vágja el a Jézus Szíve-kápolnát a Budvártól.

Jézus Szíve-kápolna

Székelyudvarhely legrégibb épülete a XIII. századból.
Négykaréjos-kiteljesedett fénymag alakja kivehető a magasból.

Nyilas energiák

A legendák egybekapcsolják a Budvárt és a Jézus Szíve-kápolnát.

Budvár fehér lepelben

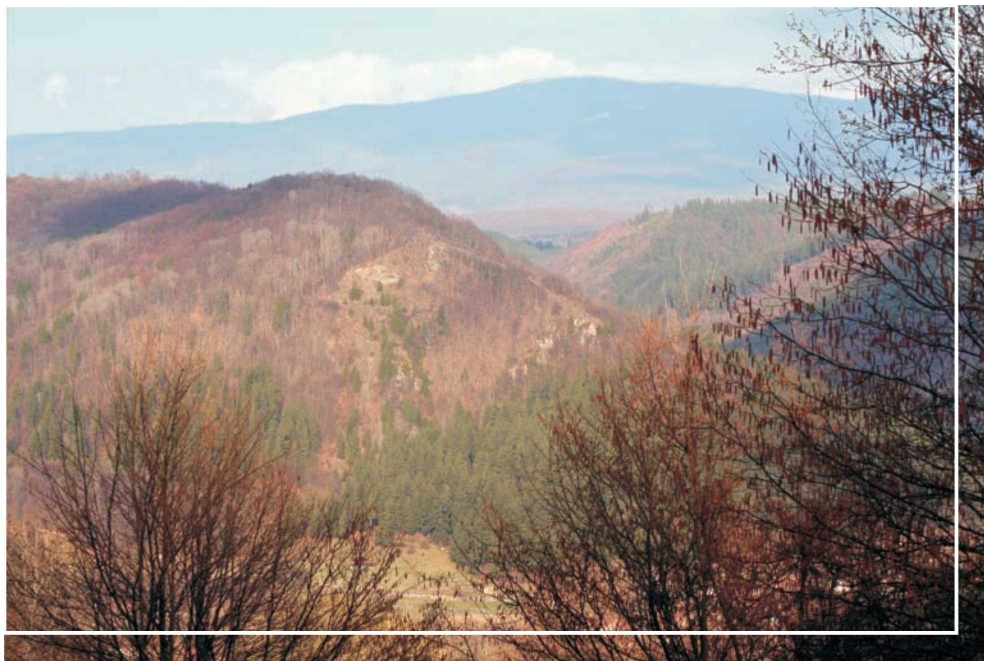
E koponya alakú hegyorom a székelység egyik legfontosabb szent helye.

Jézus Szíve - Budvár

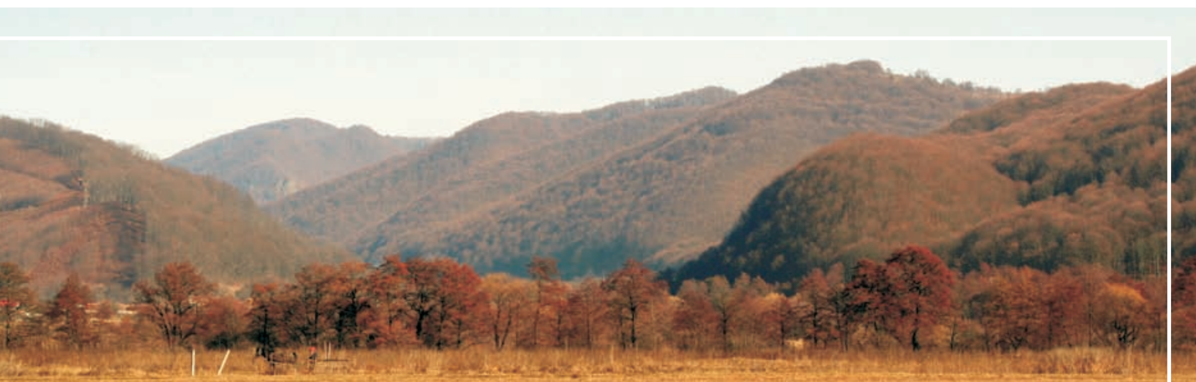
A Csicser és a Budvár

Háttérben baloldalt a Fekete Rez, jobboldalt pedig a Firtos látható.

Zete vára

Háttérben a Madarasi-Hargita látható.

Ilyésmező felé

Baloldalt hátul Rapsonné vára, jobboldalt elöl egy félgömb alakú domb tűnik szemünkbe.

Rapsonné vára

A Medvehegy csúcsán fekvő várat az ördöggel,
bűvös kakassal és macskával építteti a néphagyomány.

Rapsonné

Rapsonné vára

Rapsonné várának megmaradt kőfalait időközben felnőtte az erdő.

A szovátai kápolna épített félgömb dombja

Hajdanán még az oldalát is hasznosították.

Székelyvarság

Tartod várának falmaradványai

Szent László-kápolna

... Oroszhegy határában.
Ma már csak a bokrok jelzik az alapfalak helyét.

Oroszhegy

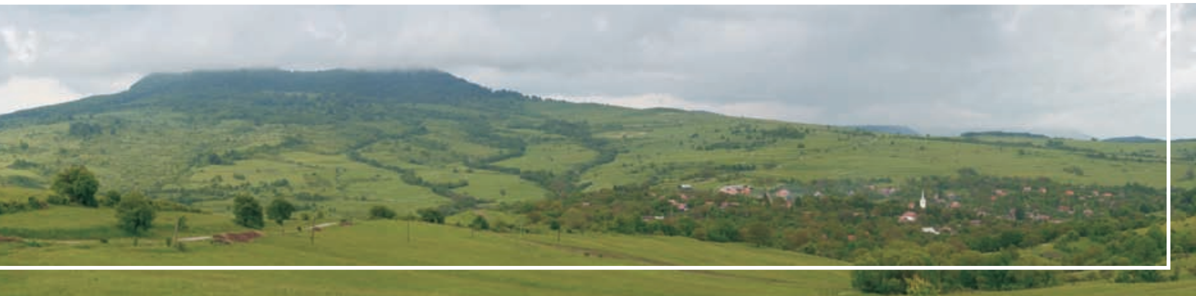
Szent László-kápolna

Még kivehető a kápolna alapja.

Firtos hármas hegye

Ezen a helyen a három ködbe vesző csúcs és három kápolna romja idézi Nimród övcsillagait.
Firtos lova pedig a Lófej-köd irányába igazít minket az Univerzumban.
Előtérben Énlaka látható.

Kishegy és a Bágyi-tető

A Lókodi oldal felett teraszos kialakítások találhatóak.
A vár egykor a Bágyi-tető legmagasabb pontján állt.

Bágy

A Bágyi vár

Csak a terepalakulatok jelzik az egykori erősség kiterjedését.

A Nagygalambfalvi vár erdővel benőtt dombja

… ma is nehezen megközelíthető hely.

Vársánc

A rákosi Tepej-vár dombja

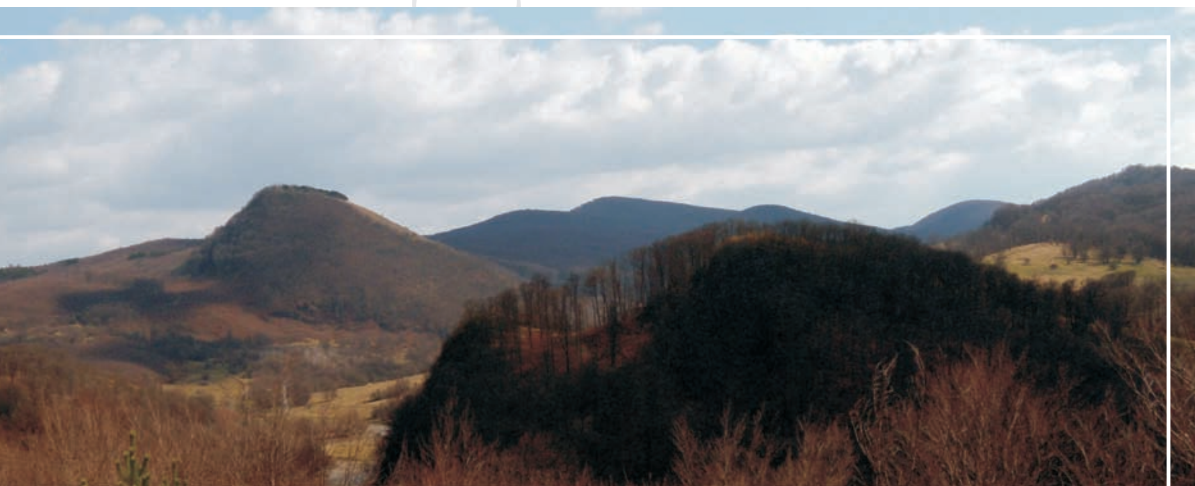
... kimagaslik a dombok közül.

Alsórákosi Olt-szoros

Baloldalon az ürmösi Tepej látható.

Alsórákos

Az Olt második kapuja

Kétoldalt a Rákosi és Ürmösi Tepej, előtérben pedig Alsórákos.

Olt-kapu

Homoródmente

Lépcsőzetesen teraszolt domb Kőhalom határában.

Kőhalom várának kápolnája

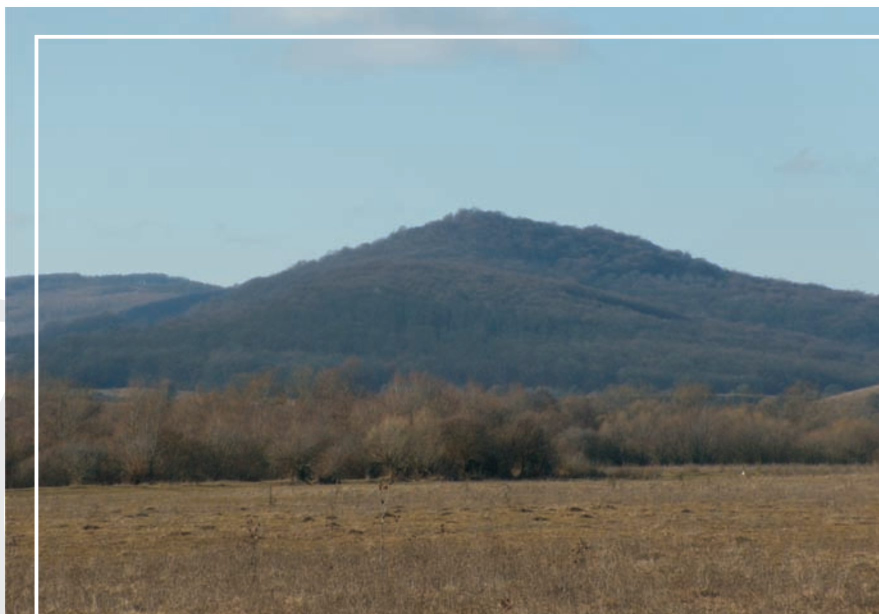
... a vár legmagasabb pontján található.

Kőhalom vára

Hegyestető

Erdővel benőtt helyen található Rika vára Felsőrákos felett.

Rika erdeje

Rika vára

A nyugati építmény feltárt alapfalai.

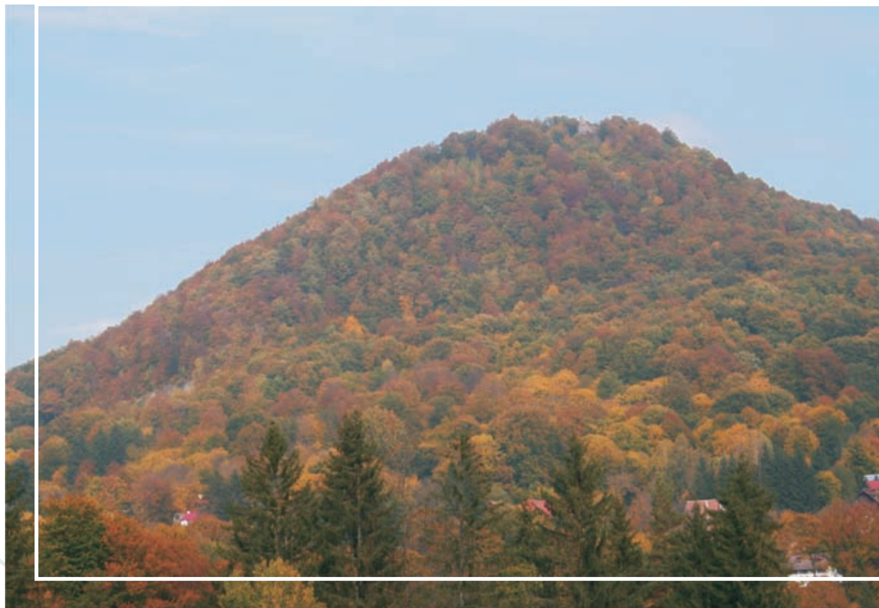

Megalitikus alapokon nyugvó várfal

Bálványosvár

Európában egyedülálló, hogy a gyógyvizek, mofetták és kénbarlang egy helyen találhatóak.

Falrészlet

Az újkori mesterek beépítették a falakba az őskori köveket is.

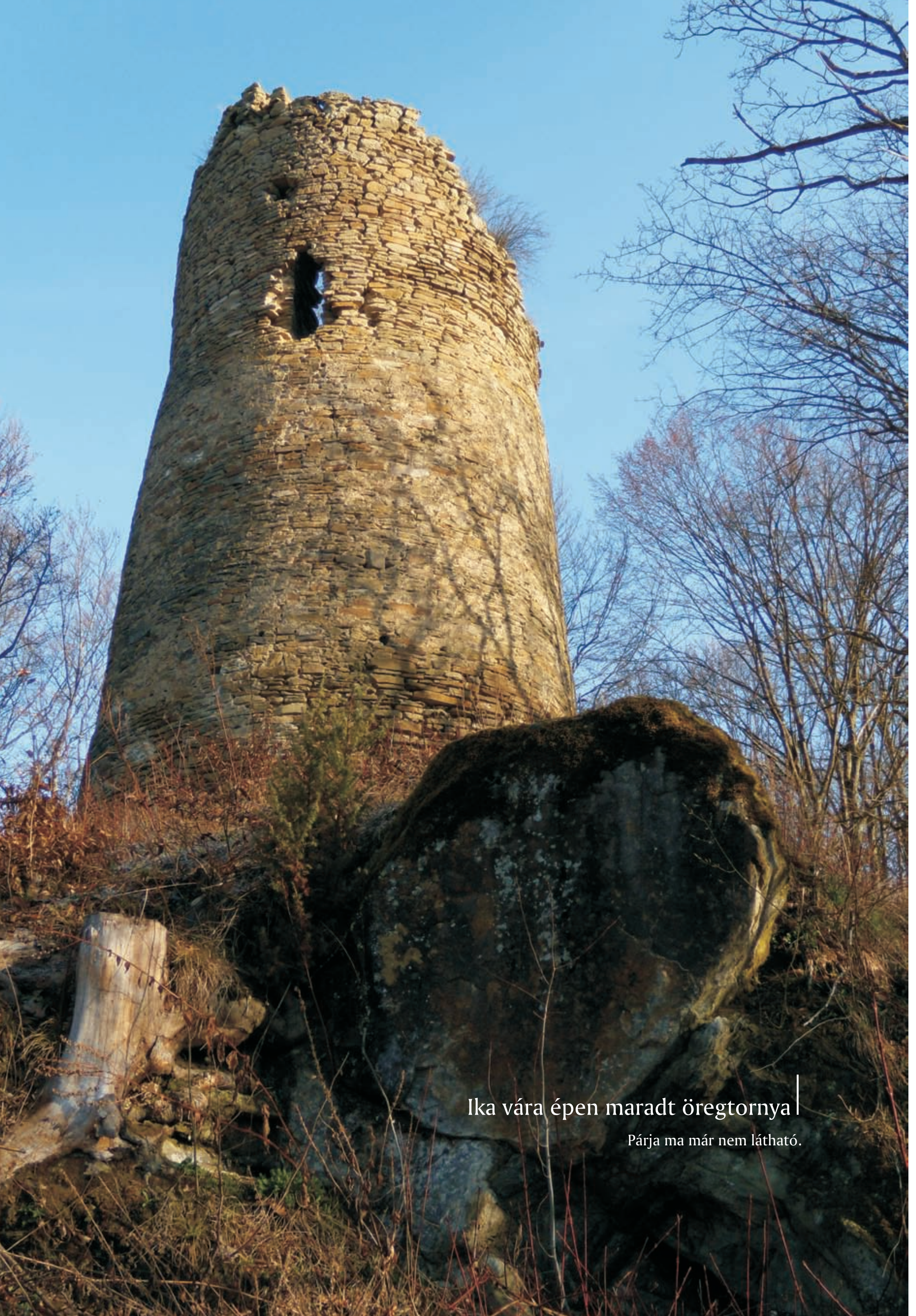
Csonka torony

A várdomb kiépítése

Ika vára épen maradt öregtornya

Párja ma már nem látható.

A Felsőcsernátoni vár (Ika vára) dombja

Két patak öleli közre a hosszúkás gerincet.

Keskeny vár

10 méter széles és 200 méter hosszú építmény.
Két végében kör alakú öregtorony állt.

Kézdiszentlélek, Perkő

Az erődtemplom lent a völgyben, a kápolna pedig a hegyen található.

Kézdiszentlélek

Kézdiszentlélek

A falu erődtemploma.

Perkő

Szent István-kápolna.

Vargyas-szoros

A patak mentén hetvennél is több barlang található.

A Tatárkápolna romjai

... a Vargyas-szorosban. Nem messze tőle halad el a Kakasborozda is.

Korond határában

... őriz a hagyomány egy Likas-követ.
Székelyföldön több helyen is találkozhatunk a „Likas-kövekkel”.

Korond határában

... látni az eget.

Oszlik a köd

... a Nagy-Hagymáson.
Hegyek tetejéről tiszta időben messzire lehet látni.

Emelkedj, lélek, emelkedj!

„Isten székéhez emelkedj.
Ott ülj le, és nézz körül,
s meglátod mi dolgod a világban ...”

